

**საინჟინრო ეკონომიკის, მედიატექნოლოგიების და სოციალურ
მეცნიერებათა ფაკულტეტის**

2016 წლის
სამეცნიერო ანგარიში

ლიბერალურ მეცნიერებათა დეპარტამენტი

II. 1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მ. გიულმამედოვი, მ. ჩხარტიშვილი, თ.ბაკურაძე	Azərbaycanca-Gürcüca- İngilizcə danışıq kitabı აზერბაიჯანულ- ქართულ-ინგლისური სასაუბრო Azerbaijani-Georgian- English Phrasebook	სტუ-ს გამომცემლობა	156 გვერდი
2	ხათუნა ჩაფიჩაძე	“ევროპის ინდივიდუალურობა: კულტურა და იდეოლოგია” (ლექციების კურსი)/ელექტრონული სახელმძღვანელო	თბილისი, საქართველო	120 გვ.
3	ხათუნა ჩაფიჩაძე	“ევროკავშირის რეგიონული ინტეგრაცია” (ლექციების კურსი)/ელექტრონული	თბილისი, საქართველო	145 გვ.

		სახელმძღვანელო		
4	თამარ მეტეხე	Theory and Practice of Translation. A Course of Lectures and Texts for Translation for Post-Graduate Students at the Department of Informatics. Publishing House of Georgian Technical University	Tbilisi, Publishing House of Georgian Technical University 2016	250 გვ.
5	ტ.მეგრელიშვილი	თანამედროვე რუსული და რუსულენოვანი ლიტერატურული პროცესი	ელექტრონული სახელმძღვანელო, თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტეტი (სტუ-ს ბიბლიოთეკის კატეგორია: CD- CD-2385	150 გვ.
6	ტ.მეგრელიშვილი	Text-file. Русский язык - B2.2. (ტექსტ-ფაილი. რუსული ენა - B2.2.)	ელექტრონული სახელმძღვანელო, თბილისი, ტექნიკური უნივერსიტეტი (სტუ-ს ბიბლიოთეკის კატეგორია: CD- CD-2393	186 გვ.

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

- სასაუბრო შეიცავს ფრაზებისა და გამოთქმების ტიპურ მოდელებს თემების ფართო სპექტრისათვის, ტექსტებს ქართულსა და ინგლისურ ენებზე თანახლავს ტრანსკრიპცია, რომელიც ამ ენების ბგერებს გადმოსცემს. სასაუბრო განკუთვნილია როგორც საქართველოში მცხოვრებ, ასევე აზერბაიჯანიდან ჩამოსული აზერბაიჯანელი სტუდენტებისათვის, რომლებიც ქართულსა და ინგლისურს სწავლობენ. მასალა განლაგებულია თემატური პრინციპის მიხედვით, ხშირად გამოყენებადი სიტუაციებისათვის (გაცნობა, სასტუმრო, რესტორანი და ა. შ.) მოცემულია ტიპური ფრაზები და გამოთქმები. სასაუბრო ხელს შეუწყობს სტუდენტებს სათანადო ლექსიკის გამოყენებაში სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო სიტუაციების დროს (ქალაქში გასეირნება, საყიდლებზე სიარული და ა. შ.) და გაუადვილებს მათ კონტაქტის დამყარებას ქართულენოვან და ინგლისურენოვან მოსაუბრეებთან.
- ლექციების კურსი პირველყოფლისა განკუთვნილია სტუ-ს ევროპის მცოდნეობის სპეციალობის სტუდენტ-ბაკალავრებისათვის, თუმცა ამავე დროულად მის სამიზნე აუდიტორიას წარმოადგენს ევროპის მცოდნეობის,

რეგიონმცოდნეობისა და სოციალურ მეცნიერებათა სპეციალობების ფართო სპექტრის ბაკალავრი, მაგისტრანტი თუ დოქტორანტი სტუდენტები საქართველოში ფუნქციონირებადი სხვადასხვა უნივერსიტეტებიდან. ასევე, სახელმძღვანელო საინტერესო უნდა იყოს ზოგადად ევროპისა და კონკრეტულად, მისი კულტურისა და იდეოლოგიის ძირითადი ტენდენციებისა თუ მიმართულებების შესწავლით, აგრეთვე მსოფლიო ღირებულებებში ე.წ. დასავლურ ფასეულობათა სპეციფიკური როლისგარკვევით დაინტერესებული მკითხველთა ფართო წრისათვის.

3. ლექციების კურსი უპირველესად განკუთვნილია სტუ-ს ევროპისმცოდნეობის სპეციალობის სტუდენტ-ბაკალავრებისათვის, თუმცა ამავედროულად მის სამიზნე აუდიტორიას წარმოადგენს ევროპისმცოდნეობის, რეგიონმცოდნეობისა და სოციალურ მეცნიერებათა სპეციალობების ფართო სპექტრის ბაკალავრი, მაგისტრანტი თუ დოქტორანტი სტუდენტები საქართველოში ფუნქციონირებადი სხვადასხვა უნივერსიტეტებიდან. ამასთან, სახელმძღვანელო საინტერესო უნდა იყოს ევროკავშირის რეგიონული ინტეგრაციის პოლიტიკის პრიორიტეტული მიმართულებებისა თუ აღნიშნული პოლიტიკისა და კონკრეტულ რეგიონებთან მიმართებაში ინდივიდუალურ სტრატეგიათა შემუშავებელი ინსტიტუციებისა და მათი განმახორციელებელი სტრუქტურების შესწავლით დაინტერესებული მკითხველთა ფართო წრისთვისაც.

4. სახელმძღვანელო „თარგმანის თეორია და პრაქტიკა ინფორმატიკის და მართვის სისტემების ფაკულტეტის მაგისტრანტებისათვის“ წარმოადგენს საჭირო სამეცადინო მასალას ინგლისური ენის პედაგოგებისათვის ტექნიკურ უნივერსიტეტში.

სახელმძღვანელოს პირველ ნაწილში „თარგმანის თეორია“ მოცემულია 15 სალექციო მასალა თარგმანის თეორიაში, სადაც განიხილება თარგმანის თეორიის ძირითადი საკითხები. სახელმძღვანელოს თეორიული ნაწილი შეიძლება იყოს გამოყენებული თარგმანის თეორიის სწავლების დროს ყველა ფაკულტეტის მაგისტრატურაში.

სახელმძღვანელოს მეორე ნაწილში ავტორს მოყვანილი აქვს 15 სათარგმნი ტექსტი ინფორმატიკის ფაკულტეტის მაგისტრატურისთვის. ყველა ტექსტს ახლავს სამენოვანი ლექსიკონი და სპეციალური ტერმინების განსაზღვრებები. სახელმძღვანელოს მესამე ნაწილი წარმოადგენს ინგლისურ-ქართულ-რუსული სპეციალური ტერმინების ლექსიკონს და სათარგმნი მასალისთვის აუცილებელ აკრონიმების და დეფინიციების ნუსხას. სპეციალური ტერმინებისთვის ქართული და რუსული ექვივალენტების მოძებნა ყველაზე სწრაფად განვითარებადი მეცნიერების სფეროში წარმოადგენდა ავტორის ერთ-ერთ ძირითად მიზანს. ლექსიკონი შედგება 623 ერთეულისაგან.

5. სტუდენტ - დოქტორანტებისათვის განკუთვნილი სასწავლო სახელმძღვანელო
6. ბაკალავრიატის სტუდენტებისათვის განკუთვნილი სასწავლო სახელმძღვანელო, რომლებიც რუსულ ენას სწავლობენ სწავლების მაღალ ეტაპზე.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდებ ის რაოდენ ობა
1	ნ.ბოჭორიშვილი	<p>“სწავლების მეთოდების გამოყენება”, გ.თავართქილაძის</p> <p>სასწავლო უნივერსიტეტის სამეცნიერო შრომათა კრებული.</p>	№6	<p>თბილისი</p> <p>2016 გურამ თავართქილაძის</p> <p>სასწავლო უნივერსიტეტი</p>	5 გვ.
2	ია ბურდული	<p>პოსტმოდერნისტული ასპექტები... რა არის ჩემთვის ემიგრაცია</p> <p>კრებული:</p> <p>ემიგრაციის პროცესები და იდენტობის ტრანსმისია</p>	იბეჭდება	<p>თსუ,</p> <p>ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი</p> <p>თბილისი 2016</p>	7გვ.
3	ია ბურდული	<p>ჰერმან ჰესეს თამაშის ელემენტები პოსტმოდერნიზმის ზღვრულზე და პიესა კოტრაბასი</p> <p>სამეცნიერო ჟურნალი სეუ და მეცნიერება</p>	№4	<p>სეუ</p> <p>თბილისი 2016</p>	7გვ.
4	ია ბურდული	<p>ვინ არის რაინდი? (“ვეფხისტყაოსნისა” და გერმანული ეპოსის მოტივები) სიმპოზიუმი- ვეფხისტყაოსანი და მისი ადგილი მსოფლიო მწერლობაში. თაამედროვე ინტერპრეტაციები</p>	7	<p>თსუ, შოთა რუსთაველის სახ. ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი</p> <p>2016</p>	5გვ.

		საერთაშორისო კონფერენციის მასალები			
5	ია ბურღული	Kulturwandel im Fahrwasser der Postindustrialisierung პოსტინდუსტრიალიზაც იით გაპირობებული კულტურული ცვლილებები სამეცნიერო ჟურნალი სეუ და მეცნიერება	№3	სეუ თბილისი 2016	5 გვ.
6	ხათუნა ჩაფიჩაძე	ირანი, როგორც მზარდი რეგიონული ძალა სამხრეთ კავკასიაში"/ "ირან- საქართველოს თანამედროვე ურთიერთობები ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს განვითარების კომპლექსური პრობლემების კვლევის ცენტრის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო კონფერენციის მასალები	(გამოცემის პროცესშია)	თსუ თბილისი 2016	5 გვ.
7	ხათუნა ჩაფიჩაძე	გარშავის სამიტის წინა რეალიები"/ "ვილნიუსის სამიტიდან ბუქარესტის სამიტამდე ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს	(გამოცემის პროცესშია)	თბილისი 2016 ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის	5 გვ.

		განვითარების კომპლექსური პრობლემების კვლევის ცენტრის მიერ ორგანიზებული სამეცნიერო კონფერენციის მასალები		საქართველოს განვითარების კომპლექსური პრობლემების კვლევის ცენტრის მიერ ორგანიზებული სამეცნიერო კონფერენციის მასალები	
8	ხათუნა ჩაფიჩაძე	თანამედროვე ქართული ფემინიზმის სპეციფიკა”/მსოფლიო და გენდერი“ სტუ-ს გენდერული თანასწორობის კვლევითი ცენტრისა და სტუ-ს ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები	№4	სტუ. თბილისი 2016	6 გვ.
9	ხათუნა ჩაფიჩაძე (თანაავტორი: ემილია ალავერდოვი)	"For the Question of Significance of the World War II in the 21st Century"/ “მეორემსოფლიო ომი და სამხრეთ კავკასია” სტუ. ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის, სტუ-ს ევროინტეგრაციული პროცესების შემსწავლელი სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრისა და სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ ერთობლივად ორგანიზებული	(გამოცემის პროცესშია)	სტუ. ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის, სტუ-ს ევროინტეგრაციული პროცესების შემსწავლელი სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრისა და სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ ერთობლივად	5 გვ.

		საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმის მასალები		ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმის მასალები	
10	გამყრელიძე ნ.	გენდერული ასპექტების კომუნიკაციური სპეციფიკა საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის „მსოფლიო და კავკასია“ მოხსენებათა თეზისების კრებული, 2016 წლის 17 ივნისი		თბილისი 2016	4-5 გვ
11	ზ. გურამიშვილი	რუსული ენის შესწავლის ეფექტურობის გაზრდა ფრაზელოგიკების შესწავლის პროცესში ჟურნალი „განათლება“	№1 (15)	სტუ,	4
12	ზ. გურამიშვილი	საქმიანი თამაშების როლი სტუდენტების შემოქმედებითი აქტივობის ამაღლებაში, რუსული ენის, როგორც უცხოურის ათვისებაში ჟურნალი „განათლება“	№2 (16)	სტუ,	5
13	ოლღა კალანდარიშვილი	„რუსული ზმნის აპექტის სწავლება ქართულ აუდიტორიაში“ ჟურნალი „განათლება“	ჩაშვებულია დასაბუქდად	სტუ. თბ. 2016	4 გვ.
14	ნინო ლომსაძე	“Different levels of proficiency and the influence of large classes in the English Language teaching Process”.	N6	თბილისი 2016 საერთაშორისო სამეცნიერო კრებული გურამ	5 გვ.

		სასწავლო უნივერსიტეტის სამეცნიერო შრომათა კრებული		თავართქილადის სასწავლო უნივერსიტეტი	
15	ნინო ლომსაძე ნინო ბოჭორიშვილი	“ენის სწავლების თანამედროვე მეთოდების და მიდგომების ზოგადი მიმოხილვა” V საერთაშორისო კონფერენცია “ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები.”	V საერთაშორისო კონფერენცია “ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები.”	თბილისი 2016 საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	5 გვ.
16	თამარ მებუკე Tamar Mebuke	Translation as Interpretation in Ganatleba, Georgian Technical University	№2 (16)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი 2016	7 გვ.
17	თამარ მებუკე Tamar Mebuke	On Interlinguistic Translation. In: Verbal Communication Techniques – 5 International Conference Proceedings	Proceedings of the Fifth International Conference	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, 2016	5 გვ.
18	მურმან პაპაშვილი	ფედოტ ელჩინისა და პავლე ზახარიევის ანტოკათოლიკური პროპაგანდა ოდიშის სამთავროში გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრი კრებული შრომათა	კრებული №9	გორი 2016 გამ-ბა “კოლორპაკი”	24 გვ. (126-149)
19	მურმან პაპაშვილი	ჯუსტინო ლივორნოელის ერთი დღემდე უცნობი	კრებული №10	გორი 2016 გამ-ბა	

		რელაცია გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრი კრებული შრომათა		“კოლორპაკი”	18 გვ. (204- 216)
20	მურმან პაპაშვილი	1274 წლის ლიონის კრება და საქართველო გორის სასწავლო უნივერსიტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრი შრომათა კრებული	კრებული №14	გორი 2016 გამ-ბა “კოლორპაკი”	42 გვ. (253-295)
21	რუსუდან გოცირიძე Rusudan Gotsiridze	“Net Jargon” სამეცნიერო ჟურნალი Scripta Manent	№1 (29)	თბილისი, 2016 სტუ	3 გვ.
22	რუსუდან გოცირიძე Rusudan Gotsiridze	“Web-based teaching and new possibilities for teachers and learners” სამეცნიერო ჟურნალი Scripta Manent	№ 2 (30)	თბილისი, 2016 სტუ	4 გვ.
23	რუსუდან გოცირიძე Rusudan Gotsiridze	“Characteristics of the nomination of computer terminological system” სამეცნიერო ჟურნალი Scripta Manent	№ 3 (31)	თბილისი, 2016 სტუ	4 გვ.
24	რუსუდან გოცირიძე Rusudan Gotsiridze	“Internet discourse as an actively developing dynamic system” სამეცნიერო ჟურნალი Scripta Manent	№ 4 (31)	თბილისი, 2016 სტუ	4 გვ.
25	რუსუდან გოცირიძე	“Latest Trends for Teachers and Learners of English”	IRCEELT 2016, Volume 1	International Black Sea University,	5 გვ.

	Rusudan Gotsiridze	The 6th International Research Conference on Education, Language and literature Proceedings Book		Tbilisi, 22-23 .04 2016	
26	რუსუდან გოცირიძე Rusudan Gotsiridze	“Metaphoric Nomination in English Language Computer Terminology” International Conference “Language, Culture and World View” Proceedings Book	“Language, Culture and World View” იბეჭდება	University of Georgia, Tbilisi, 21.09 2016	3 გვ.
27	ტ.მეგრელიაშვილი	Творческий интеллигент глазами «старших» символистов (Д.Мережковский. «Лермонтов - поэт сверхчеловечества») (შემოქმედებითი ინტელიგენტი „უფროსი“ სიმბოლისტების თვალთ (დ. მერეჟოვსკი „ლერმონტოვი - ზეადამიანურობის პოეტი“)//ლიტერატურად მცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები. მსოფლიო მოდერნიზმი	XII	თბილისი, ივ.ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა	10 გვ.
28	ქ. ვარძელაშვილი	სოციალურ ქსელებში ინტერპერსონალური ურთიერთობის ჰეტეროგენური ერთეულები საერთაშორისო სიმპოზიუმის “Culture Dialoge of the Silk Road Countries” მასალების კრებული	(5-6.05.2016)	E-ISBN 978-975-442-813-1 ერზრუმი, თურქეთი, ათა თურქის უნივერსიტეტის გამომცემლობა	გვ. 621-625

29	ქ. ვარძელაშვილი, ნ. პვენაია	სიტყვის აზროვნული სივრცის სემანტური ტრანსფორმაციების დინამიკის ინტეგრაციული ანალიზი Special Issue of the International Virtual Forum		ISSN 2148-3582 Journal Park Open Journal Systemes Istambul University Press	გვ. 190- 200
30	ზორანიანი. მ Zoranyan, M.	Defamiliarization as an Artistic Technique of Making Language Strange სამეცნიერო ჟურნალი “Scripta Manent”	№1 (29)	თბილისი	4 გვ. 38 - 41
31	ზორანიანი. მ Zoranyan, M.	Hemingway’s Iceberg Principle or “How to Get the Most from the Least” სამეცნიერო ჟურნალი “Scripta Manent”	№2 (30)	თბილისი	5 გვ. 19 – 23
32	ზორანიანი. მ Zoranyan, M.	The Concept of “Mind Style” in Literary Stylistics სამეცნიერო ჟურნალი “Scripta Manent”	№3 (31)	თბილისი	5 გვ. 30 – 34
33	ზორანიანი. მ Zoranyan, M.	Foregrounding as a Means of Defamiliarization in Literary Stylistics სამეცნიერო ჟურნალი “Scripta Manent”	№4 (32)	თბილისი	5 გვ. 20 – 24
34	ზორანიანი. მ Zoranyan, M.	Symbol as a Means of Revealing Author’s Idea IRCEELT 2016. The Sixth International Research Conference on Education, Language and Literatures in English. Conference Proceedings საკონფერენციო მასალების კრებული	N6, Volume I	თბილისი, IBSU	4 pp. 119 – 122

35	ზორანიანი. მ ასლანიშვილი. მ Zoranyan, M. Aslanishvili, M.	The Disillusionment and Decline of the American Dream in F. Scott Fitzgerald's "The Great Gatsby". IRCEELT 2016. The Sixth International Research Conference on Education, Language and Literature in English. Conference Proceedings საკონფერენციო მასალების კრებული	N6, Volume I	თბილისი, IBSU	4 გვ. pp. 135 – 138
36	რუსუდან თაბუკაშვილი	კომპრესიის ფსიქოლინგვისტური ასპექტები ტექსტის პროდუცირების/რეპროდუცირების პროცესში scripta manent	N 3(31) 2016	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	14 გვ.
37	რუსუდან თაბუკაშვილი ია ჩიქვინიძე	ტექსტისა და დისკურსის დეფინირების საკითხისათვის scripta manent	N2(30) 2016	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	7 გვ.
38	რუსუდან თაბუკაშვილი მაია ჩხეიძე	ტექსტის მთლიანობის არსი ფსიქოლინგვისტურ განზომილებაში scripta manent	N2(30) 2016	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	6 გვ
39	რუსუდან თაბუკაშვილი ია ჩიქვინიძე	თარგმანის ზოგადი თეორია და კომუნიკაციური ლინგვისტიკა scripta manent	N4(32) 2016	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	9 გვ.
ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე					

1. ენის სწავლების თანამედროვე მეთოდების მიმოხილვა და მათ გამოყენებასთან დაკავშირებული ასპექტები;
2. მიგრანტთა ლიტერატურის ასპექტები: სამშობლოს დაკარგვა, უსამშობლობა და უცხო მხატვრული ხატი თანამედროვე ინტერკულტურული იდენტობის საკითხის კვლევას უკავშირდება (ბერნდ ბალზერი და ვოლკერ მერტენსი, მაიერის ლექსიკონის რედაქცია 1990, გვ.414).
 მიგრანტული ცნების გაგრძობის პათოსი ემსახურება არა მხოლოდ ისტორიული მემკვიდრეობისათვის – "ლიტერატურა გადასახლებაში" განსაკუთრებული მნიშვნელობის მინიჭებას, არამედ, ეს დამოკიდებულება ამავდროულად, ბიძგს აძლევს ასეთი ტექსტების ისეთ განხილვას, რომ გადასახლების სხვადასხვა ნაციონალური, რელიგიური და პოლიტიკური გამოცდილება მიგრანტთა გლობალურ მოძრაობას დაუკავშირდეს. ხოლო რაც ამ მოძრაობას აერთიანებს ყოვლისმომცველი სკეპტიკური დამოკიდებულებაა ეროვნული კულტურის კონცეფციისადმი. ამ საკითხისადმი ასეთი ახლებური მიდგომა, უკვე თომას მანთან იკვეთება, როგორც მნიშვნელოვანი განხილვის საგანი. ამ თვალსაზრისით გამოირჩევა მისი "ჯადოსნური მთა". რომანი „ჯადოსნური მთა“ უცხო გარემოდ აღიქმება და მასში ემიგრაციის ირონიული ინტერტექსტუალობა შრეებად ლაგდება.
3. პოსტმოდერნიზმი უფრო ადრე გაჩნდა, ვიდრე ის ეპოქას გამოსახავდა. მავე დროს, ეს ეპოქა ბევრად უფრო ადრე წარმოიშვა, ვიდრე მისი აღქმის გამოსახატავად გამოიყენებდნენ ტერმის *პოსტმოდერნს* ან *პოსტმოდერნიზმს*. XX საუკუნეში, გასაკუთრებით მის მეორე ნახევარში, აქტუალური გახდა რეალიზმსა და არარეალისტურ სტილებზე ძველი კრიტიკიუმებისა და არსებული დეფინიციის გადასინჯვა, რადგან რეალიზმის ცნება მეტისმეტად გაფართოვდა, მან თავისებურად შეითვისა ფატასტიკური ელემენტი და ზღვარი რეალიზმსა და არარეალიზმს შორის არამყარი გახდა. თეატრსა და კულტურაში დაიწყო ტრადიციებისა და ყველა საუკუნის ნოვაციების გადასინჯვა. ამ სიტუაციაში, 60-იან წლებშიც კი გერმანულ ლიტერატურეს ტრადიციულ და ახალ ტედეციებს შორის *გარდამავალი მდრომარეობა* გააჩნდა. ამით გამოირჩევა გერმანული უახლესი ლიტერატურა ინტერნაციონალური ლიტერატურული სცენისაგან. ასეთი მიმეტური გამომსახველობა მსუბუქი იუმორითა და ფანტასტიკური ელემენტით ჰერმა ჰესეს ტექსტში აშკარად იკვეთება, რასაც პატრიკ ზიუსკინდის გახმაურებული თანამედროვე პოსტმოდერისტული პიესა კონტრაბასი ეხმიანება.
4. ფოლკლორულ თემატიკაზე შექმნილი რომანტიკული და საგმირო თქმულებები არსებითი მასალაა როგორც აშუღური, ასევე ტრუბადურების (გერმანიაში ტრუვერთა) პოეზიისა და ჰანგისათვის (ონ – ისათვის), მაგრამ სოციალური და ყოფიერების საკითხები არ ყოფილა უცხო არც დასავლური და არც აღმოსავლური სარაინდო ხანის პოეზიისათვის, რაც ასევე ხშირად ხალხური ფესვებიდან, ძველი თქმულებებიდან იღებდა სათავეს. ეს მოტივები აქტუალური იყო არა მხოლოდ მოხეტიალე მუსიკოსების, არამედ აგრეთვე საკარო ლიტერატურისათვის და სარაინდო რომანის მთავარ ღირებულებას წარმოადგენდა. სამყაროს ქმნადობა, სამყაროს არსი სიყვარულია

“ვეფხისტყაოსანში”. პოემის პერსონაჟებისათვის სიყვარულისათვის ბრძოლა, სიყვარულის ძიება არის გზა სამყაროსაკენ, სამყაროს შეცნობისაკენ, საწყისის არსისაკენ, რაც პოემის პროლოგშია გადმოცემული. სამყაროს არსის ეს საიდუმლო და მისკენ სავალი გზა გრაალის თასის სიმბოლოში იყრის თავს გერმანული სარაინდო რომანის მთხზველის ვოლფრამ ფონ ეშენბახის საგმირო ეპოსში “პარციფალი”. ეს არის სიყვარულისკენ გასავლელი გზა, დაბრკოლებებით, შეცდომების დაშვებითა და მათი გაცნობიერებით, გზა, რომელიც უნდა განვლოს ჭეშმარიტმა რაინდმა, რომ შეიცნოს გრაალის საიდუმლო – ჭეშმარიტი სიყვარული, შეიმეცნოს მოყვასის განცდა. მაშინ სრულდება რაინდის გასავლელი სახიფათო გზა. “ვეფხისტყაოსნის” ბოლოს ვკითხულობთ: “გასრულდა მათი ამბავი ვითა სიზმარი ღამისა...” და ეს ფინალი მავანის ცხოვრების ბოლოს გაცდილ ემოციას მოერგება ნებისმიერ ეპოქაში. “ღამის სიზმარი”, “სიმუხთლე ჟამისა” გერმანულ საგმირო ეპოსში “სიმღერა ნიბელუნგებზე” ტექსტის დასაწყისშივე იჩენს თავს; კრიმჰილდეს სიზმარში დასაწყისშივე იხსნება დასასრული, მაგრამ კრიმჰილდე მაინც გაივლის გზას სიყვარულის სისხლიან დასასრულამდე. განსაკუთრებულია ქალური მუხტის ზეგავლენა რაინდულ სულისკვეთებაზე და ქალის გავლენა სოციალური და პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღებისას როგორც “ვეფხისტყაოსანში”, ასევე ეპოსში “სიმღერა ნიბელუნგებზე”. აღსანიშნავია, რომ ორივე ნაწარმოებში მთავარ პერსონაჟ ქალებს მაღალი სტატუსი გააჩნიათ, რაც შესაბამის აღზრდასთან ერთად, უფლებას აძლევთ მათ თამამი და სისხლიანი გადაწყვეტილებებიც კი მიიღონ. ისინი სიყვარულით იმყარებენ ძალაუფლებას და ძალაუფლებას წირავენ სიყვარულისათვის. რაც შეეხებათ დაბალი სტატუსის ქალ პერსონაჟებს, მათი ფსიქო-ტიპი და რაინდებთან დამოკიდებულება, მათი გავლენა რანდთა ცხოვრებაზე განსხვავებულად იკვეთება. საგულისხმოა ასევე ქალთა ეროტიკული შტრიხები და გავლენა რაინდთა ემოციებზე. საინტერესოა, თუ რით განსხვავდება სარაინდო რომანი ადრეული საგმირო თქმულებებისაგან, როგორ იკითხება რეალობა და როგორ ჩამოყალიბდა რაინდის მხატვრული ხატი.

5. დღეს პოსტმოდერისტულ დისკურსში ცნებები „სოციალური“ და „საზოგადოება“ მხოლოდ თეორიული კონცეპტები აღარ არის, ისინი ცოცხალ ურთიერთობებს აყალიბებენ. გლობალიზაციის პროცესს ამიტომაც შესწევს უნარი შეასუსტოს ერთიანი სახელმწიფო- ნაციის შემოთავაზებული იდეა და სავარაუდო ინტეგრაცია, მაგრამ ყურადღების მოდუნება არ შეიძლება, ვერ ვიტყვით, რომ თითქოს ეს პროცესი დასრულდა. ამავედროულად აღსანიშნავია, რომ სამომხმარებლო კულტურისა და გლობალიზაციის პროცესებისა და ფასეულობების ზრდასთან ერთად ფართოვდება სიმბოლოები, გამომსახველობები და ვითარდება კულტურების მრავალფეროვნებისა და თვითმყოფადობის გაცნობიერების პროცესები. სინკრეტიზმი და ჰიბრიდიზაცია დღეს, როგორც წესი, უკვე იშვიათია.

დღეს კულტურა ინდუსტრიული პოტენციალის ღირებულებებს ატარებს და პოსტმოდერნისტულ დისკურსში ეკონომიკა ადამიანური მიზნებისთვის კულტურული პროცესებით მართული ბუნების გარდაქმნაა .

6. ირანის რევოლუციურმა თავისი არსით ბირთვულმა შეთანხმებამ და გაეროს,

აშშ-სა და ევროკავშირის მიერ მისაღმი იქამდე ურანის გამდიდრების შენერების მიზნით დაწესებული სანქციების მოხსნის პოლიტიკამ მნიშვნელოვანი გეოპოლიტიკური ცვლილებების მოლოდინი განაპირობა ახლო აღმოსავლეთისა და სამხრეთ კავკასიის რეგიონისათვის.

ჩრდილოეთ-სამხრეთის საერთაშორისო სატრანსპორტო დერეფანი, რომელშიც სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებიც მონაწილეობენ, წარმოადგენს სტრატეგიულ ენერგო და სატრანსპორტო პროექტს ირანის, როგორც რეგიონული ძალის მზარდი განვითარების მიმართულებით ახლად შექმნილ განსხვავებულ გლობალურ რეალობაში.

7. სტატიაში მოცემულია ნატო-ს სამიტების მოკლე შეფასება საქართველოსთვის, მოყოლებული ბუქარესტიდან - ვარშავამდე და გაანალიზებულია ნატო-ს ოფიციალური დაპირებები საქართველოს გაწვევრიანებასთან დაკავშირებით. მასში ხაზგასმულია ის ფაქტობრივი პრობლემები, რაც აფერხებს ნატო-ს შეპირებების შესრულებას ამ მიმართულებით, განსაკუთრებით სამხედრო თვალსაზრისით სულ უფრო მზარდი რუსეთის წინააღმდეგობის გამო, რასაც ეს უკანასკნელი გამოხატავს არამარტო საქართველოსთან, არამედ ასევე, ნებისმიერ სხვა ქვეყანასთან მიმართებაში მის საზღვრებთან ახლოს. მეორეს მხრივ, სტატიაში აღნიშნულია, რომ ნატო პარალელურად აგრეთვე აძლიერებს თავის სამხედრო ინფრასტრუქტურას და შეიარაღებულ ძალებს როტაციის რეჟიმში ზრდის, რომლებიც პერმანენტულად უნდა განლაგდნენ კერძოდ ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში (ბალტიისპირეთში, პოლონეთში) და ასევე თურქეთში.

8. სტატია იწყება საქართველოში ქალთა მოღვაწეობის ისტორიული წინამძღვრების მოკლე ანალიზით, რაც სათავეს იღებს მე-19 საუკუნის 50-იანი წლებიდან. მასში საუბარია “ქართული ფემინიზმის” წარმოშობის ორგანულ ბუნებაზე. განხილულია “ქალთა საკითხებით” დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების ან უშუალოდ ქალთა ორგანიზაციების საქმიანობა, რომლებმაც საქართველოში ფუნქციონირება დაიწყეს მე-20 საუკუნის 90-იანი წლებიდან. აღნიშნული ორგანიზაციების საქმიანობა სტატიაში კრიტიკულადაა შეფასებული ავტონომიურობისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ნაკლებობის გამო - გამომდინარე ძირითადად მათი დამოკიდებულებიდან დონორ ორგანიზაციებზე მაღალკონკურენტულ გარემოში, სადაც მოცემულმა ორგანიზაციებმა უპირატესად მოახდინეს გრანტების მოპოვებაზე ორიენტირება.

სტატიის ძირითადი ნაწილი განიხილავს ქალთა და ფემინისტთა ნაკლებად სტრუქტურირებულ, მცირე ინტერესთა ჯგუფებს, რომლებიც ამჟამად ხილვადია საქართველოში. ისინი გარკვეულწილად სოციალური მედიის პროდუქტია და ახორციელებენ თვითორგანიზებად აქტივობებს, ეწევიან კამპანიებს ქალთა დისკრიმინაციის წინააღმდეგ და გენდერული უთანასწორობის პოლიტიკურ-სამართლებრივ ასპექტებთან დაკავშირებით.

9. სტატია ეხება მეორე მსოფლიო ომის მნიშვნელობის საკითხს 21-ე საუკუნეში და მოიცავს ორი სხვადასხვა ეპოქის შედარებით ანალიზს მსოფლიო ომის ფენომენთან მიმართებაში, სადაც განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთებულია

კონკრეტულადმეორე მსოფლიო ომის გამოცდილებაზე.

10. თანამედროვე ენათმეცნიერება ადამიანის სამეტყველო ენას, კულტუროლოგიურ ჭრილში განიხილავს, რადგან იგი ერის კულტურისა მენტალური მსოფლხედვის ძირითადი გამოხატულებაა. შეიძლება ითქვას, რომ კულტურა თავადაა ენა და პირიქით ენა-კულტურაა. ენისა და კულტურის ურთიერთგანპირობებულობა წარმოქმნის კითხვას: რა არის ენა, იგი კომუნიკაციური ფუნქციის მქონე დეტერმინატორია თუ თავადაა ერის კულტურულ-შემოქმედებითი პროცესის სულისჩამდგმელი? ნაშრომი „ვერბალური კომუნიკაციის გენდერული ასპექტები“ წარმოადგენს ინტერკულტურული გენდერული კომუნიკაციის პროცესში ფონური ცოდნისა და მზა მენტალური სტერეოტიპული მოდელების იდენტურობის ხარისხის მნიშვნელობის დადგენის მცდელობას გენდერულ ჭრილში.
11. სტატიაში გათვალისწინებულია სავარჯიშოების კომპლექსი, რაც ხელს შეუწყობს უსული ფრაზეოლოგიზმების სწორედ შერჩევის და გამოყენების უნარ-ჩვევების გამომუშავებას.
12. ოცემული სტატის ეძღვნება რუსული ენის, როგორც უცხოურის სწავლების როლის ამაღლებას, რომელს ერთ ერთ ელემენტს წარმოადგენს საქმიანი თამაში. განხილულია თამაშების ჩატარების პირობები, რომლებიც ხორციელდება “როლური თეორიის” ფარგლებში.
13. სტატიაში განხილულია რუსული ზმნის ასპექტის შესწავლისას მშობლიური ენის ზეგავლენით გამოწვეული ინტრეფერენციული შეცდომები და დასახულია საწყის ეტაპზე მათი დაძლევის საშუალებები.
14. ინგლისური ენის სწავლების პრობლემა მრავალდონიან ჯგუფებში და მრავალრიცხოვანი ჯგუფების გავლენა სწავლა-შესწავლის პროცესზე.
15. ენის სწავლების თანამედროვე მეთოდების მიმოხილვა და მათ გამოყენებასთან დაკავშირებული ასპექტები
16. თარგმანი როგორც ინტერპრეტაცია
იაკობსონის მიხედვით არსებობს სამი სახის თარგმანი: შიდაენობრივი (ენობრივი ნიშნების ინტერპრეტაცია იგივე ენის სხვა ნიშნებით), ენათაშორისი (სიტყვიერი ნიშნების ინტერპრეტაცია სხვა ენის ნიშნებით – თვით თარგმანი), და სემიოტიკური სისტემების შორისი (სიტყვიერი ნიშნების ინტერპრეტაცია არასიტყვიერი ნიშანთა სისტემების ნიშნებით). სე რომ ნებისმიერი თარგმანი წარმოადგენს ინტერპრეტაციას ვინაიდან ნიშნის მნიშვნელობა განისაზღვრება მისი სხვა ნიშნით ინტერპრეტაციით. მის გამო უმბერტო ეკო განსაზღვრავს თარგმანს როგორც „თითქოს იგივეს თქმის“ ოსტატობას, ვინაიდან მნიშვნელობის მსგავსება დგინდება ინტერპრეტაციის გზით, და თარგმანი, პირსის განსაზღვრით, წარმოადგენს ინტერპრეტაციის კერძო შემთხვევას. თარგმანი აძლევს მკითხველს არა მხოლოდ ორიგინალის ენის და კულტურის გაგების საშუალებას, არამედ თავისი კულტურის და ენის გამდიდრების საშუალებას, ვინაიდან ნებისმიერი ინოვაციური ნაშრომის თარგმნის დროს ენა იძულებული ხდება გამოხატოს ის, რისი გამოხატვა მას არ შეეძლო, რაც ემსახურება ენის განვითარებას.
17. ენათაშორისი თარგმანი წარმოადგენს თარგმანის ისეთ სახეობას, როდესაც ტექსტი

ითარგმნება ერთი ენიდან მეორეზე, როდესაც ხდება სიტყვათა ნიშნების ინტერპრეტაცია სხვა ენის ნიშნებით, რაც წარმოადგენს იმის მაგალითს როგორ შეიძლება გამოხატო იგივე მნიშვნელობა სხვა ნიშანთა სისტემით. ენათაშორისი თარგმანი შეიძლება იყოს ზუსტი ან ადეკვატური, მაგრამ ნებისმიერ შემთხვევაში კარგ თარგმანში გათვალისწინებულია არა მხოლოდ სიტყვების დენოტაცია, არამედ მათი კონოტაციაც. მნიშვნელობის ეკვივალენტობა არ წარმოადგენს სწორი თარგმანის კრიტერიუმს, ვინაიდან სხვადასხვა ენებს გააჩნია ერთი და იგივე მტკიცების გამოხატვის განსხვავებული საშუალებები. ეს გამომდინარეობს იმ ფაქტიდან, რომ თარგმანი დაკავშირებულია ინტერტექსტუალურ, ფსიქოლოგიურ და თხრობის კომპეტენციებთან. თარგმანი აგრეთვე ყოველთვის ასახავს გადასვლას ერთი კულტურიდან მეორეზე. თარგმანი შეიძლება ჩაითვალოს ადეკვატურად, თუ ორ განსხვავებულ კულტურაში შეიძლება დადგინდეს ერთი და იგივე მნიშვნელობა. სე რომ თარგმანი ყოველთვის წარმოადგენს ინტერპრეტაციის კერძო შემთხვევას.

18. სტატიაში პირველწყაროებზე დაყრდნობით ქართულ ისტორიოგრაფიაში პირველად გამოვიკვლიეთ, თუ რატომ შეუდგნენ 1639 წელს ოდიშის სამთავროში ჩამოსული რუსი ელჩები პავლე ზახარევი და ფედოტ ელჩინი ფანტაზიით მოცულ ანტიკათოლიკურ პროპაგანდას და კათოლიკური სარწმუნოების მიმართ რუსეთში არსებული სიძულვიულის ქართულ ნიადაგზე გადმოტანას. ეს ხდებოდა იმიტომ, რომ ქართულ მართლმადიდებელ ეკლესიას და შესაბამისად ოდიშის მთავარს არასოდეს აეღო ორიენტაცია “მწვალებლურ” დასავლეთზე და მის სულიერ მეთაურ რომის პაპზე. ქართულ მართლმადიდებელ ეკლესიას კი თავის საყრდენად მხოლოდ რუსული მართლმადიდებელი ეკლესია მიეჩნია, ხოლო ქართველ სახელმწიფო მესვეურებს მარტოოდენ რუსეთის სახელმწიფო ელიტებისათ “მესამე რომად”.
19. კაპუჩინი მისიონერი ჯუსტინო ლივორნოელი საქართველოში ჩამოვიდა 1678 წელს. მის სახელს უკავშირდება გორის მისიონის დაარსება, რომლის პრეფექტი იყო 1681 წლამდე. მისი ერთ-ერთი ვრცელი რელაცია, რომლის ქართული თარგმანი პირველად ქვეყნდება ახალ ცნობებს შეიცავს თბილისისა და გორის მისიონის მდგომარეობის, საქართველოში კათოლიკობის გავრცელების სირთულეების, ქართლის მეფის გიორგი XI-ის მიერ კათოლიკობის მიღების, ქართველი კათოლიკე პერსონების სრულიად დღემდე უცნობი პირების შესახებ. გამოქვეყნებული წყარო კომენტარებით ახალ შუქს ჰყენს 1678-1681 წლების საქართველო ვაკტიკანის რელიგიურ-კულტურულ ურთიერთობებს.
20. ქართულ ისტორიოგრაფიაში ნაკლები ყურადღება მიექცა აღნიშნულ პრობლემას. ყველა ხელმისაწვდომი წყაროებისა და უცხოური სპეციალური ლიტერატურის საფუძველზე ავტორმა საფუძვლიანად შეისწავლა ლიონის კრების უნიატური იდეების მიმართ ქართული მართლმადიდებელი ეკლესიის დამოკიდებულება. ნაშრომში უარყოფილია იმ მკვლევართა თვალსაზრისი, რომლებიც ირიბი წყაროების საფუძველზე ასაბუთებდნენ ქართული ეკლესიის ანტიუნიატურ განწყობილებებსა და მოქმედებას. ამ მიზნით ავტორის მიერ მოხმობილი არგუმენტები და წყაროები თვალნათლივ გვიჩვენებენ, რომ ქართული ეკლესია ლიონის კრების მიმართ არანაირ პოზიციას არ ავლენდა და ინარჩუნებდა უწინდელ ლოიალურ დამოკიდებულებას, როგორც კათოლიკე მისიონერების,

ასევე კათოლიკური ეკლესიის მიმართ. ქართული მართლმადიდებელი ეკლესია ხელს არ იღებდა თავის დამოუკიდებლობაზე და არ ავლენდა უნიის მიმართ არანაირ ინტერესს, თუმცა არც გამოხდა და არც იწონებდა მას.

21. ჟარგონი კომპიუტერულ ქსელში ჟარგონის შესწავლას გადამწვევტი მნიშვნელობა ენიჭება ნებისმიერი თემის სრულყოფილად გაგების თვალსაზრისით. დაახლოებით 30 მილიონი ადამიანი მთელი მსოფლიოს მასშტაბით ყოველდღიურად სარგებლობს ინტერნეტ და ონლაინ მომსახურებით. ტექნოლოგიური ლექსიკა რომელსაც ადრე მხოლოდ კომპიუტერის პროგრამისტები და "ჰაკერებად" წოდებული კომპიუტერთ მანიპულატორები იყენებდნენ, დროთა განმავლობაში შეიჭრა კომპიუტერული ქსელების ყველა მომხმარებლის ლექსიკაში. შედეგად, ტექნოლოგიური ლექსიკა თანდათან მკვიდრდება არა-ტექნოლოგიურ კომუნიკაციაში.

კომპიუტერული ტერმინოლოგიის პერიფერიაზე არის ნაკლებად გამოყენებადი და ვიწროსპეციალური ტერმინები. ბირთვულ ნაწილს კი შეადგენს სამომხმარებლო და ინტერნეტის ლექსიკა, რომელიც არც თუ იშვიათად უახლოვდება ზოგადი გამოყენების ლექსიკას. ინტერნეტის ლექსიკა ინარჩუნებს პროფესიული ტექნიკური ჟარგონის ცალკეულ ნიშნებს და აქტიურად იყენებს ზოგადი მოხმარების ლექსიკას. კომპიუტერული ჟარგონული ლექსიკა აქტიურად განვითარებადი დინამიური სისტემაა, რომლის ბევრი სიტყვა გადადის ოფიციალურ ტერმინოლოგიაში. ტერმინოლოგიზაციას ექვემდებარება კომპიუტერული სლენგიც. კომპიუტერული სლენგი თავისი ხასიათით, პროფესიული ჟარგონის ნაირსახეობა, ჟარგონიზებული მეტყველებაა.

22. ინტერნეტ ტექნოლოგიაზე დაფუძნებული სწავლება და ახალი შესაძლებლობები მასწავლებლებისა და მოსწავლეებისათვის

სტატიაში განხილულია ინგლისური ენის სწავლებისა და შესწავლის უახლესი ტენდენციები საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარებამ და ახალი მიმართულებების გაჩენამ განათლების მეცნიერებაში შესაძლებელი გახდა სათანადო დონეზე დაპროექტებული, მოსწავლეზე ორიენტირებული, ინტერაქტიური, ხელმისაწვდომი, ეფექტური და მოქნილი ელექტრონული სასწავლო გარემოს შექმნა. ინტერნეტი ინგლისური ენის შესწავლის ალტერნატიული გზაა. მსოფლიო ქსელზე დაფუძნებულ ტექნოლოგიებს და ინტერნეტ კავშირებს მოაქვს ახალი შესაძლებლობები განათლების სისტემაში და უახლესი მიმართულებები მასწავლებლისა და მოსწავლეების საქმიანობაში.

23. კომპიუტერული ტერმინოსისტემის ნომინაციის მახასიათებლები

თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების მზარდი გავლენა საზოგადოებაზე განაპირობებს დარგობრივი სუბენების ლინგვისტური ინტერესის სფეროში მოქცევას. ამ თვალსაზრისით სხვადასხვა სუბენას შორის განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს სწორედ კომპიუტერული ტექნოლოგიების სუბენას. თუ ადრე კომპიუტერს ფლობდნენ მხოლოდ სპეციალისტები, ბოლო წლებში მას ეუფლებიან სხვადასხვა პროფესიისა და ასაკის ადამიანები, რაც საშუალებას გვაძლევს ვისაუბროთ კომპიუტერული სუბენის მატარებელთა მკვეთრ ზრდაზე. დღესდღეობით არა მარტო მეცნიერების, ტექნიკისა თუ მრეწველობის პრაქტიკულად ყველა სფეროს კომპიუტერიზაციის კონსტატირებაა შესაძლებელი,

არამედ სახეზე გვაქვს კომპიუტერის შეჭრის პროცესი თანამედროვე ადამიანის ყოველდღიურ ცხოვრებაში. კომპიუტერული ტერმინოსისტემა წარმოადგენს ტერმინოლოგიური ერთეულების კორპუსს, რომელიც უზრუნველყოფს კომპიუტერული სფეროს ცნებათა ნომინაციას. კომპიუტერული ტერმინების ნომინაციის საშუალებები უნივერსალური და კოდიფიცირებულია: სიტყვა-ტერმინები და ტერმინ-შესიტყვებები. ტერმინოლოგიური ნომინაციის ხერხები ასევე უნივერსალურია: სემანტიკური, სინტაქსური და მორფოლოგიური.

24. ინტერნეტ დისკურსი როგორც აქტიურად განვითარებადი დინამიური სისტემა კომპიუტერისა და ინტერნეტის ინტენსიური დანერგვა იწვევს განსაკუთრებული სახის დისკურსის - ინტერნეტ-დისკურსის ფორმირებას. ინტერნეტის ენა ერთი მხრივ ქმნის განსაკუთრებულ ენობრივ ქვესისტემას, მეორე მხრივ კი ვითარდება ზოგადეროვნული ენის წესების მიხედვით. ინტერნეტის ლექსიკა ექვემდებარება გარკვეული ენის იმანენტურ კანონზომიერებებს და არაფორმალური ლექსიკის გაჩენის პრინციპების მიხედვით ყალიბდება. ენაში ხდება განსაკუთრებული ლექსიკური სუბსისტემის ფორმირება, რომელსაც აქვს საკუთარი ენობრივი თავისებურებები და განსაკუთრებული სოციო-კულტურული მახასიათებლები. ინტერნეტმა განაპირობა ენის ფუნქციონირების ახალი გარემოს შექმნა, გაჩნდა ქსელური ან ელექტრონული ენა. თავისი არსებობის მანძილზე ამ ენამ შეიძინა ლინგვისტური თავისებურებები, რომელთა შორის მნიშვნელოვანია ინტერნეტის ლექსიკური თავისებურებები
25. ახალი მიმართულებები ინგლისური ენის მასწავლებლებისა და შემსწავლელთათვის მსოფლიო ქსელზე დაფუძნებული ტექნოლოგიები უზრუნველყოფენ ახალი შესაძლებლობებისა და უახლესი მიმართულებების გაჩენას მასწავლებელთა და მოსწავლეთა ურთიერთობაში. უახლესი ტექნოლოგიები, როგორცაა ინტერნეტი და მობილური მოწყობილობები, აი-ფონი, და სხვ. უცხოური ენის შესწავლის ახალი შესაძლებლობაა. ენის სწავლება არ უნდა შემოიფარგლებოდეს მარტო საკლასო ოთახით და არ უნდა სრულდებოდეს საკლასო ოთახის მიღმა. ტექნოლოგიური მოწყობილობების გამოყენება უნდა ხდებოდეს მუდმივად როგორც მოსწავლეების, ასევე მასწავლებლების მიერ, რადგან ინტერნეტი კავშირი და მობილური მოწყობილობები ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული და სასარგებლო გზაა ენის შესწავლის თვალსაზრისით.
26. ინგლისურენოვანი კომპიუტერული ტერმინოლოგიის მეტაფორული ნომინაცია მეტაფორული გადატანა ლექსემების შექმნის ერთ-ერთი ყველაზე პროდუქტიული ხერხია ინტერნეტის ენაში. კომპიუტერული და ინტერნეტ ცნებების გამოხატვის ძირითადი ხერხი - მეტაფორა განიხილება როგორც ფუნდამენტური კოგნიტური ოპერაცია, რომელიც უზრუნველყოფს სამეტყველო სქემების გადატანას ერთი კონცეპტუალური სფეროდან მეორეში. ინგლისურენოვან კომპიუტერულ ტექნიკურ ტერმინოსისტემაში ტერმინ-მეტაფორები განაწილდა შემდეგნაირად:
ა.ინგლისურენოვანი კომპიუტერული ტერმინოსისტემის მეტაფორების შექმნის ანტროპომორფული მოდელი, რომელიც გულისხმობს ადამიანს მთელი მისი ბიოლოგიური და ფსიქო-ინტელექტუალური თვისებებით და მისი მოღვაწეობის

განსხვავებული გამოვლინებებით, როცა ის გვევლინება ცენტრალურ სფეროდონორად მეტაფორული ტერმინთშემოქმედების პროცესში.

ბ.ინგლისურენოვანი კომპიუტერული ტექნიკური ტერმინოსისტემის მეტაფორების შექმნის არაანთროპოლოგიური მოდელი, რომელიც გულისხმობს ადამიანის გარემომცველ მოვლენებსა და საგნებს, როცა ისინი გვევლინებიან ცენტრალურ სფეროდონორებად მეტაფორული ტერმინთშემოქმედების პროცესში.

სამყაროს შეცნობის მეტაფორულ მეთოდს საყოველთაო ხასიათი აქვს. ინტერნეტი ქმნის საკუთარ სტერეოტიპებს სამყაროს კონცეპტუალური სურათის ფრაგმენტების სახით.

27. ნაშრომში განხილულია მოდერნისტული ცნობიერების საკითხები დ.მერექოვსკის კრიტიკულ მემკვიდრეობაში

28. ჩვენი გაგებით სოციალურ ქსელებში ინტერპერსონალური ურთიერთობა ერთგვარი მულტიმოდალური დისკურსია. სოციალური მედიის ინტეგრალურობა წარმოადგენს კომპლექსური კომპონენტების სინთეზს. სოციალური მედიის დისკურსში სხვადასხვა სემიოტიკური სისტემის შერეული კოდების ნათელი მაგალითია სუბკულტურის ელემენტი – ინტერნეტ მედი: ვერბალურ-გრაფიკული კონსტრუქტი, სურათი ტექსტით. ჩვენ ვაანალიზებთ ინტერნეტ მედს როგორც ჰეტეროგენულ კომუნიკაციურ ერთეულს, კულტურული ტექსტების რეპლიკატორს.

29. სტატიაში წარმოდგენილია სიტყვის ინტეგრირებული ანალიზის თეორიული ბაზა და მეთოდები. კვლევის მიზნების გათვალისწინებით, სიტყვა განიხილება როგორც დინამიკური მიკროსისტემა – ფრეიმი/კონსტრუქტი, რომელშიც კოგნიტური და ლინგვისტური პროცესები ერთდროულად მიმდინარეობს. ჩვენი ანალიზის მიზანია დავასაბუთოთ და შევამოწმოთ ვარაუდი, რომ გონებაში არსებობს საგნის გაგების ათვლის წერტილი. ჩვენი მოსაზრებით, ეს ათვლის წერტილია თავდაპირველი კოგნიტურ-დენოტაციური სიტუაცია. მას გააჩნია ვერბალიზებული მულტივი კომპონენტი – კონცეპტუალიზებული მნიშვნელობის მქონე პროტოტიპული ბირთვი. მრავალმხრივ ემპირიულ მასალაზე დაყრდნობით შეგვიძლია წარმოვაჩინოთ, რომ თავდაპირველი კოგნიტურ-დენოტაციური სიტუაცია არის სიტყვის მნიშვნელობაში შემდგომი ტრანსფორმაციების საფუძველი. ამ ტრანსფორმაციების მამოძრავებელი ძალაა სიტყვის ინტენციური გამოყენება კონკრეტულ კონტექსტში.

30. დეფამილარიზაცია, როგორც ენისთვის უჩვეულობის მიმნიჭებელი მხატვრული ხერხი

სტატიაში განხილულია დეფამილარიზაციის ცნება ლიტერატურულ სტილისტიკაში. ტერმინი "დეფამილარიზაცია" პირველად შემოიტანა რუსული ფორმალისტიკის წარმომადგენელმა შკლოვსკიმ. რუსული ფორმალისტიკა უკავშირდებოდა ლიტერატურულობის ცნებას. ზემოაღნიშნული მიმდინარეობის მიზანი იყო სალიტერატურო ენის თვისებებისა და მახასიათებლების იზოლირება ყოველდღიური სასაუბრო ენისგან. რუსი ფორმალისტებისათვის ლიტერატურულობა, ან სხვაობა ლიტერატურულ და სასაუბრო ტექსტებს შორის ხორციელდებოდა დეფამილარიზაციის გზით. ისინი თვლიდნენ, რომ ნებისმიერი ხელოვნების მიზანი იყო ნაცნობის გადაქცევა უცნობად, რაშიც იგულისხმებოდა, რომ ნაწარმოების თემის შესახებ საჭირო იყო ახალი შეხედულების შექმნა მკითხველისთვის.

31. ჰემინგუეისეული აისბერგის პრინციპი ან “როგორ მიიღოთ ყველაზე მეტი ყველაზე ნაკლებიდან”

სტატია ეხება ჰემინგუეისეულ აისბერგის პრინციპს. ჰემინგუეიმა შეიმუშავა წერის სტილი, რომელიც ცნობილია როგორც აისბერგის თეორია. კრიტიკოსები ახასიათებენ მის სტილს როგორც ეკონომიურს, ‘აშკარად მშრალსა და შეუღამაზებელს’. ამ სტილმა დიდი გავლენა მოახდინა მეოცე საუკუნის მხატვრულ ლიტერატურაზე. როგორც მოკლე მოთხრობების ავტორმა, ჰემინგუეიმა ისწავლა, თუ ‘როგორ მიადწიოს მაქსიმუმს მინიმალური საშუალებებით’, და ამგვარად აქციოს წერის მანერა ლაკონურად. ის ყურადღებას ამახვილებდა ზედაპირულ ელემენტებზე და აშკარად არ იხილავდა ნაწარმოების თემას. ჰემინგუეის მიაჩნდა, რომ ნაწარმოების მნიშვნელობა არ უნდა იყოს ცხადი მოთხრობის ზედაპირიდან, არამედ მოთხრობის არსი უნდა მდებარეობდეს ზედაპირის ქვემოთ, და ავტორმა უნდა მისცეს მას საშუალება, ანათებდეს იქედან. ჰემინგუეი ამტკიცებდა, რომ ზედაპირული და გარე საკითხების გამოტოვებით ნაწერი ხდება საინტერესო მკითხველისთვის.

32. “გონების სტილის” ცნება ლიტერატურულ სტილისტიკაში

“გონების სტილის” ცნება ლიტერატურული სტილისტიკის მნიშვნელოვანი ასპექტია, რომლის დახმარებითაც შესაძლებელია “გონებრივი განწყობის” პროეცირება სახვადასხვა ლინგვისტური და კოგნიტური თვისებების გამოყენებით. “გონების სტილი” არის ავტორის, მოთხრობელის ან მოქმედი პირის მსოფლმხედველობა, რომელიც გამოიხატება ტექსტის იდეური სტრუქტურით. ტერმინი შემოტანილია ფაულერის მიერ, “რათა აღიწეროს ის ხერხები, რომელთა საშუალებითაც შესაძლებელია აღიწეროს ტექსტის ლინგვისტური თავისებურებები, რომელთა პროეცირებაც ხდება ზოგიერთი მოქმედი პირების ან/გე მოთხრობელის თვისებებზე. ამ გზით აისახება ის ხერხები, რომელთა გამოყენებითაც ხორციელდება კონცეპტუალიზაცია და სამყაროს გააზრება მათ ირგვლივ”. ყოველი ტექსტი ასახავს გარკვეულ “გონების სტილს”, რომელიც შეიძლება გადაიხაროს ნორმისგან მეტად ან ნაკლებად. “გონების სტილის” ცნება შეიძლება განვიხილოთ როგორც სოლი, რომელიც მოძრაობს გონების სტილიდან, “რომელიც ადვილად ახდენს შთაბეჭდილებას მკითხველზე თავისი სიმარტივით”, ისეთ სტილამდე, “რომელიც შთაბეჭდილებას ახდენს მხატვრული სამყაროს ორიგინალური კონცეპციით”.

33. წინა პლანზე წამოწევა როგორც დეფამილიარიზაციის საშუალება ლიტერატურულ სტილისტიკაში

სტატია იხილავს წინა პლანის ცნებას ლიტერატურულ სტილისტიკაში. ეს ტერმინი თავდაპირველად იხმარებოდა ვიზუალურ ხელოვნებაში. სტილისტიკაში ის შემოღებულ იქნა ხელოვნებათმცოდნეობიდან, რომელიც ანსხვავებს ნახატის წინა პლანს და ფონს. ‘წინა პლანი’ დამყარდა როგორც ლინგვისტური ტერმინი (ლიტერატურულ სტილისტიკაში) როგორც საშუალება, რომლის დახმარებითაც დეფამილიარიზაციას აქვს ადგილი. იგი პირველად იქნა პრაგის სკოლის ლინგვიტის მუკარჟოვსკის მიერ გამოყენებული. წინა პლანის თეორია გულისხმობს, რომ ტექსტში არსებობს გარკვეული ბგერები, სიტყვები, ფრაზები და ქვეწყობილი წინადადებები, რომლებიც მნიშვნელოვნად განსხვავდებიან დანარჩენი

კონტექსტისგან ანუ გარკვეული ენობრივი 'ნორმისგან', რის შედეგადაც ისინი წინა პლანზე გამოდიან და უფრო მნიშვნელოვანი ხდებიან. ნებისმიერი ლინგვისტური ან სტილისტური თვისების წინა პლანზე გამოტანა შეიძლება განხორციელდეს დევიაციის (გადახრის) ან პარალელიზმის (გამეორების) გამოყენებით. წინა პლანზე გამოტანა მკითხველის ემოციებს იწვევს და ახანგრძლივებს კითხვის დროს.

34. სიმბოლო როგორც ავტორის აზრის გამოხატვის საშუალება

სტატია ეხება სტილისტურ საშუალებას – სიმბოლოს – როგორც ავტორის აზრის გამოხატვის ხერხს. სიმბოლიზმი არის ობიექტის ან სიტყვის გამოყენების ხელოვნება; იგი გამოიყენება აბსტრაქტული იდეის გამოსახატავად. მწერლები იყენებენ სიმბოლიზმს, როცა მათ სურთ მეტი მნიშვნელობა და გრძნობა მიანიჭონ თხრობას, მოცემულ აბსტრაქტულ აზრზე პირდაპირი მითითების გარეშე. ეს ხერხი ხშირად გამოიყენება მოკლე მოთხრობების ავტორების მიერ, რადგან სიმბოლიზმი აძლევთ მათ საშუალებას გამოხატონ ბევრი რამ ცოტა სიტყვების გამოყენებით. სიმბოლო შეიძლება იყოს პიროვნება, ობიექტი, მოქმედება, ადგილი, მომხდარი ფაქტი, რომელიც, თავისი პირდაპირი ანუ დენოტაციური მნიშვნელობის გარდა, გეთავაზობს უფრო რთულ მნიშვნელობას ან მნიშვნელობათა დიაპაზონს. ერნესტ ჰემინგუეი ცნობილია იმისათვის, რომ ის ხშირად იყენებდა სიმბოლიზმს როგორც ტექნიკურ საშუალებას მის ნოველებსა და მოთხრობებში. მოთხრობა “კატა წვიმაში” მოიცავს ჰემინგუეის ცხოვრებისეული ფილოსოფიის გამოხატვას. მოთხრობაში სიმბოლოების გამოყენება განსაკუთრებულია, და ეს სიმბოლოები საშუალებას გვაძლევს სხვა კუთხით დავინახოთ საგნები. ჰემინგუეის მიერ სიმბოლიზმის გამოყენებას დიდი წვლილი შეაქვს მისი მოქმედი პირების ხატების სიმდიდრეში. ეს აძლევს მკითხველს საშუალებას უკეთესად გაიგოს მოქმედი პირების გამოცდილება იმ გარემოების საშუალებით, რომელშიც ისინი არიან მოთავსებულები. ისეთი სიმბოლოური ხატების გარეშე, როგორცაა გამოყენებული მოთხრობაში “კატა წვიმაში”, მოთხრობა თავის სიკაშკაშესა და კოლორიტს დაკარგავდა.

35. იმედგაცრუება და ამერიკული ოცნების დაცემა ფ.ს.ფიცჯერალდის რომანში “დიდი გეტსბი”

სტატია ეხება ამერიკული ოცნების ცნებას ფიცჯერალდის რომანში “დიდი გეტსბი”. ამერიკული ოცნება არის იდეალთა კომპლექსი ამერიკელებისთვის, რომელსაც მათ სთავაზობს თავისუფლება წარმატებისა და კეთილდღეობის შესაძლებლობის სახით. ეს ტერმინი შემოიტანა ტრასლოუ ადამსმა წიგნში “ამერიკის ეპოსი”. ამერიკული ოცნების თემა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ფიცჯერალდის რომანში “დიდი გეტსბი”. მოთხრობელის ურთიერთობის მაღალ საზოგადოებასთან საშუალებით ავტორი აჩვენებს, თუ როგორ საბოლოოდ გარდაიქმნა ამერიკული ოცნების თავდაპირველად წმინდა იდეალები თანამედროვე ღირებულებების ზემოქმედებით მატერიალისტული ძალის სქმად. ფიცჯერალდი ამერიკული ოცნების დაცემაში ადანაშაულებს სიმდიდრეს, პრივილეგიებს, ჰუმანურობის ნაკლებობას. ფული ნაჩვენებია როგორც ამერიკული ოცნების დაცემის მთავარი მიზეზი. ფული შეირწყო იმედთან და წარმატებასთან და ახალ ამერიკულ ოცნებაში შეცვალა ისინი მატერიალიზმით. სიმდიდრე, რომლის საშუალებითაც გეტსბის აქვს იმედი დაიბრუნოს დაკარგული სიყვარული, იქცევა

მისი დაცემის იარაღად. გეტსბის ცხოვრება გვეუბნება ჩვენ, რომ მატერიალიზებული ამერიკული ოცნება განაპირობებს გეტსბის ტრაგიკულ დასასრულს.

36. სტატიაში განხილული ენობრივი მოვლენა *კომპრესია* მიხნეულია მნიშვნელოვან ფსიქოლინგვისტურ ფაქტორად დისკურსის/ტექსტის პროდუცირება/რეპროდუცირების პროცესში. დისკურსი განსაზღვრულია როგორც ტექსტი კომუნიკაციაში და აერთიანებს ენისა და ენობრივი აზროვნების ყველა ასპექტს, შესაბამისად, მოიცავს მათი კვლევის ყველა მიმართულებას. შეუფერხებელი კომუნიკაციური პროცესის განხორციელების საფუძველს ეთნო-კულტურულ, სოციოკულტურულ ასპექტებთან ერთად ქმნის ერთი მხრივ კომუნიკანტთა ფსიქოლოგიური ფაქტორი, მეორე მხრივ -რეციპიენტ/პროდუცენტის ფონური ცოდნა. დისკურსის/ტექსტის ფსიქოლინგვისტური კვლევა ეყრდნობა რეცეფცია/პერცეფციის პროცესებს. აღნიშნულ ფსიქო-ლინგვისტურ პროცესთა მთლიანობა განსაზღვრავს ტექსტის საზრისს. იგი ეფუძნება კომუნიკატორის კომუნიკაციური ინტენციის მთლიანობას და აზრობრივი პრედიკატების იერარქიას. ამ კონტექსტში ტექსტის მთლიანობის შენარჩუნება ხორციელდება კომპრესიის საფუძველზე - მარგინალური ელემენტების ჩამოშორებით არ ირღვევა დისკურსის აზრობრივი სრულყოფილება. კომპრესირებული ტექსტების პარადიგმას საკვანძო სიტყვების ფორმირების, მათი გამოყოფისა და ფორმულირების მექანიზმის საკითხიც ქმნის.
37. სტატიაში განხილულია დისკურსისა და ტექსტის გამიჯვნასთან დაკავშირებული დიქტომიები, განსაზღვრული და დაზუსტებულია ისეთი ურთიერთგადამკვეთი და მომიჯნავე ცნებების შინაარსი და არსი, როგორებიცაა ენა და მეტყველება და მათ ჭრილში მიმოხილულია ტექსტისა და დისკურსის ცნებები. ენა ნაშრომში განსაზღვრულია დასახელებული სამივე ცნების - მეტყველება, ტექსტი და დისკურსი - ოპოზიციურ კომპონენტად. დისკურსის ფენომენტთან დაკავშირებული ნებისმიერი ენობრივი მოვლენა მიხნეულია კომპლექსურ წარმონაქმნად, რომლის კვლევის მასშტაბების და მოცულობის განსაზღვრის დადგენა ხდება როგორც კვლევის ობიექტის შესაბამისად, ასევე მკვლევარის ინტენციიდან გამომდინარე. დისკურსი ფართო გაგებით კომუნიკაციაა, ყველაფერი ის, რაც ზეპირსა და წერილობით მეტყველებას განეკუთვნება. შესაბამისად, დისკურსი კომუნიკაციისაგან განუყოფელია, ის კომპლექსური კომუნიკაციური მოვლენაა, რომელიც აერთიანებს ყველა პარამეტრს, რომელიც როგორც ტექსტისთვის, ასევე მეტყველებისთვისაა რელევანტური. ამდენად, დისკურსი ესაა ტექსტი კომუნიკაციაში, ესაა ფენომენი, რომელიც აერთიანებს ენისა და ენობრივი აზროვნების ყველა ასპექტს და მათი კვლევის ყველა მიმართულებას მოიცავს.
38. ტექსტის მთლიანობას ქმნის შინაარსის, თემის ერთიანობა, რომელიც ფსიქოლინგვისტური ფენომენია და წარმოადგენს ადამიანის ფსიქიკის ინტეგრალს. ტექსტის მთლიანობა განისაზღვრება კომუნიკატორის ჩანაფიქრის მთლიანობით, რომელიც ტექსტის თემაშია ასახული. თემა შინაარსის შეკუმშული, კომპრესირებული და შესაბამისად, განზოგადებული ასახვაა და წარმოადგენს ტექსტის გააზრების პროცესის რეზულტატს. იგი კომუნიკატორის ჩანაფიქრის ექსპლიციტური ვერბალიზაციაა. ტექსტის რეცეფციისა და პერცეფციის მთლიანობა განისაზღვრება ტექსტის საზრისის წინასწარგანჭვრეტით, რომელიც

ასევე ფსიქოლოგიური ფენომენია. ტექსტის მთლიანობის არსის განსაზღვრა ეყრდნობა კომუნიკატორის კომუნიკაციური ინტენციის მთლიანობას და აზრობრივი პრედიკატების იერარქიას. ამ თვალსაზრისით, ტექსტის მთლიანობა მაშინ ნარჩუნდება, ანუ, ტექსტი მაშინაა ტექსტი, თუ იგი კომპრესიის ერთი საფეხურიდან მეორეზე, უფრო სიღრმისეულ საფეხურზე თანმიმდევრული გადასვლისას, მარგინალური ელემენტების ჩამოშორების ხარჯზე, მაინც ინარჩუნებს აზრობრივ სრულყოფილებას.

39. თარგმანის ზოგადი თეორია თარგმნის ლინგვისტიკური თეორიის შემადგენელი ნაწილია და ქმნის ერთიან პარადიგმას თარგმანის კერძო თეორიებთან ერთად, რომლებიც ცალ-ცალკე შეისწავლიან ერთი ენიდან მეორე ენაზე თარგმანის ლინგვისტიკურ ასპექტებს, ლინგვისტურ კანონზომიერებებს. თარგმანის ლინგვისტიკური მექანიზმის აღწერა შესაძლებელს ხდის სხვადასხვა ნორმატიული რეკომენდაციების, პრინციპებისა და წესების, თარგმანის მეთოდებისა და ხერხების ფორმულირებას, რომლებიც ხელს უწყობენ მთარგმნელს გაართვას თავი თარგმნის პროცესში წარმოშობილ ამოცანებსა და პრობლემებს. არც თუ უმნიშვნელოა კულტურული ადაპტაციის ასპექტიც, რომელიც მიზნად ისახავს თარგმანის ორიენტაციის უზრუნველყოფას უცხოენოვან რეციპიენტზე.

II. 2. პუბლიკაციები:

ბ) უცხოეთში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ზორანიანი. მ Зоранян М.	Роль экстралингвистических факторов в реализации категории уподобления (на материале современного английского языка)	Germany: Lambert Academic Publishing	103 стр.
<p style="text-align: center;">ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე</p> <p>1. ექსტრალინგვისტური ფაქტორების როლი მიმსგავსების კატეგორიის რეალიზაციაში</p> <p>მოცემული წიგნის ცენტრში მოქცეულია პროდუქტული სუფიქსური სიტყვათწარმოება თანამედროვე ინგლისურ ენაში, კერძოდ კი,</p>				

ექსტრალინგვისტური განპირობებულობის პრობლემა მიმსგავსების ლექსიკურ-მორფოლოგიური კატეგორიის კუთხით. ლექსიკურ-მორფოლოგიურ კატეგორიებს საფუძვლად უდევს აბსოლუტური პროდუქტულობის ცნება, რომელიც განისაზღვრება როგორც სიტყვის წარმოების უსაზღვრო შესაძლებლობა. მიმსგავსების კატეგორია წარმოადგენს ორი კატეგორიული ფორმის - “არსებობისა”, რომელიც გამოხატულია არსებითი სახელით, და “მიმსგავსების”, რომელიც გამოხატულია ზედსართავი სახელით სართით –ლიკე - შეპირისპირებას.

სართის –ლიკე სემანტიკის სპეციფიკამ განაპირობა მიმსგავსების კატეგორიის რეალიზაციის თავისებურებები. გადამეწვეტი როლი ამ კატეგორიის რეალიზაციაში ეკუთვნის ექსტრალინგვისტურ ფაქტორებს (ანუ მოლაპარაკის ფიზიკურ და სოციალურ გამოცდილებას).

თვით მიმსგავსების ფაქტი განისაზღვრება იმით, რომ მოლაპარაკეს (დამწერს) აქვს საგანსა და ექსტრალინგვისტური რეალობის მოვლენას შორის მსგავსების წარმოდგენა.

შესასწავლი მოვლენის მაქსიმალური სიღრმით შესწავლის მიზნით, მიმსგავსების კატეგორიის საკითხი მოცემულ წიგნში იყო გამოკვლეული ორი ფუნქციური სტილის – მხატვრულისა და სამეცნიეროს - მასალაზე.

მხატვრულ ლიტერატურაში ავტორები ქმნიან მიმსგავსების კატეგორიას იმისათვის, რომ მოახდინონ გარკვეული გავლენა მკითხველზე და გამოიწვიონ მასში შესაბამისი ემოციურ-ექსპრესიული შეფასებითი რეაქციები.

სამეცნიერო ლიტერატურაში მიმსგავსებას ჩვეულებრივ არა აქვს ემოციურ-ექსპრესიული შეფასებითი ობერტონები, რადგან ის ემსახურება მოცემული სტილის ძირითადი ფუნქციის რეალიზაციას – ინტელექტუალური ინფორმაციის ოპტიმალურ გადაცემას. ამიტომ ნაწარმოები ზედსართავი სახელის სართით – ლიკე გამოყენებისას სამეცნიერო ტექსტების ავტორები ადარებენ რაღაც ახალს, უცნობს რაღაცასთან, რაც ცნობილია, საგნის შესახებ უფრო ვიზუალური წარმდგენის შესაქმნელად.

წარმოდგენილი მონოგრაფია გამოსადეგია როგორც ფილოლოგებისთვის, ისე არაენობრივ სასწავლებლებში უცხოური ენის მასწავლებლებისთვის (პროდუქტული სიტყვათწარმოების სწავლებისას).

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
3	ზ.გურამიშვილი (თანაავტორი ო. კალანდარიშვილი)	კომუნიკატიური კომპეტენციის შესწავლის აქტუალურობა	ბაქო, აზერბაიჯანი, აზერბაიჯანის ენათა ინსტიტუტი	იბეჭდება

	მართლწერაში, რუსულის, როგორც უცხოურის შესწავლაში.		
<p>ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე</p> <p>1. სტატია ეძღვნება მართლწერის როლის და მნიშვნელობის ანალიზს, ლინგვისტიკური კომუნიკაციური კომპეტენციის ფორმირებაში.</p>			

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Is Democracy Consolidating in Georgia?”/ The AsiaN	magazine N 201611	http://www.theasian.asia/archives/96839	2 pages
2	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“What Can Be Expected from the Abashidze-Karasin Talks?”/ “Post-Soviet States between Russia and the EU: Analysing Special Circumstances and Political Tendencies” FP 7 IRSES Week at the Moldova State University organized by International Relations Department, Faculty of International Relations, Political and Administrative Sciences of Moldova State University		Chişinău, Moldova, Universitatea de Stat din Moldova(Under publishing)	7 pages
3	Khatuna	“Evaluating GTU Students’ Integrity Autumn		London, UK	18 pages

	<p>Chapichadze</p> <p>(ხათუნა ჩაფიჩაძე)</p> <p>(Coauthor: Mariami Bagauri (მარიამ ბაგაური))</p>	<p>Camp/School and CIB & Social Accountability Activities Project - Lessons Learned at the Georgian Technical University” Integrity Action</p>		<p>(Under publishing)</p>	
4	<p>Khatuna Chapichadze</p> <p>(ხათუნა ჩაფიჩაძე)</p>	<p>“Some Problems of Academic Integrity in Georgia on the Example of One State University”/ «Добросовестность в действии: российский и зарубежный опыт»</p> <p>Вторая международная научно-практическая конференция</p>		<p>г. Новосибирск, Изд-во НГТУ</p> <p>21-23 апреля 2016 г.</p>	3 ст.
5	<p>Khatuna Chapichadze</p> <p>(ხათუნა ჩაფიჩაძე)</p> <p>(Coauthors: OrhanGafarli, ArevikAnapiosyan, Mehmet FatihOztarsu)</p>	<p>"Russian Foreign Policy in the South Caucasus", Role of Global and Regional Actors in the South Caucasus/ The South Caucasus and Its Neighborhood: From Politics and Economics to Group Rights</p>		<p>The South Caucasus and Its Neighborhood: From Politics and Economics to Group Rights</p>	5 pages
6	<p>ტ.მეგრელიშვილი</p> <p>(ზ.გურამიშვილის თანაავტორობით)</p>	<p>Современная русскоязычная литература Грузии: концептосфера и культурная идентичность</p> <p>საქართველოს თანამედროვე რუსულენოვანი ლიტერატურა:</p> <p>კონცეპტოსფერო და კულტურული იდენტობა</p>		<p>თურქეთი სტამბული, სტამბულის უნივერსიტეტის გამომცემლობა</p>	8 გვ.

7	ტ.მეგრელიშვილი (ზ.გურამიშვილის თანაავტორობით)	Русский язык в современном мультилингвальном пространстве Грузии: вопросы эффективности обучения რუსული ენა საქართველოს თანამედროვე მულტილინგვალურ სივრცეში: შესწავლის ეფექტურობის საკითხები		სლოვაკეთი, ქ. ტრანვა, წმ. კირილეს და მეთოდეს სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა	8 გვ
8	ზ. გურამიშვილი (თანაავტორი ო.კალანდარიშვი ლი)	კომუნიკატიური კომპეტენციის შესწავლის აქტუალურობა მართლწერაში, რუსულის, როგორც უცხოურის შესწავლაში (20-21October 2016, Baku	A Book of Conference Proceedings © ADU, 2016 იბეჭდება	ბაქო, აზერბაიჯანი, აზერბაიჯანის ენათა ინსტიტუტი Baku 2016	8 გვ.
9	ტ.მეგრელიშვილი	Великий Шелковый путь и мультикультурное пространство Кавказа: «кавказские произведения» М.Ю.Лермонтова დიდი აბრეშუმის გზა კავკასიის მულტიკულტურულ სივრცეში: მ. ლერმონტოვის „კავკასიური ნაწარმოებები“		თურქეთი, ერზურუმი, ატატიურკ უნივერსიტეტი	8 გვ.
10	თამარ მებუკე Tamar Mebuke	Archetype Development in Narrative (Diachronic Study) in: Consciousness, Theatre	A Book of Conference Proceedings	Cambridge Scholars Publishing 2016	13

		and the Arts	ISBN (10): 1-44389794-4		
11	თამარ მებუკე Tamar Mebuke	Multicultural Problems in Language Teaching. In: Humanitarian Aspects in Geocultural Space. The International Virtual Forum. pp.609-613	ISSN№: 2148-3582	Istanbul 2016	5
12	Tamar Mebuke	Teaching Language and Culture. In: Book of Abstracts. International Conference on Current Issues in Cognitive and Applied Linguistics. <i>(20-21October 2016, Baku,</i>	A Book of Conference Proceedings © ADU, 2016	Baku 2016	2
13	ტ.მეგრელიშვილი	Концептосфера и дискурс в русскойязычной поэзии Грузии //Polilog კონცეპტოსფერო და დისკურსი საქართველოს რუსულენოვან პოეზიაში	№ 6	პოლონეთი, სლუპსკი, აკადემია პომორსკა სლუპსკი-ს გამომცემლობა	10 გვ.
14	ტ.მეგრელიშვილი	Лермонтов: загадки и парадоксы// Кавказ лერმონტოვი: გამოცანები და პარადოქსები// კავკაზი	№ 123	რუსეთი, პიატიგორსკი, მ.ლერმონტოვის სახლ-მუზეუმის გამომცემლობა	16 გვ.
15	ტ.მეგრელიშვილი	Современная художественная парадигма развития русскоязычной литературы Грузии საქართველოს რუსულენოვანი ლიტერატურის განვითარების თანამედროვე მხატვრული პარადიგმა		მოლდოვა, კიშინიოვი, მოლდოვას სახელმწიფო მეცნიერებათა აკადემიის გამომცემლობა	10 გვ.

16	ტ.მეგრელიშვილი	Художественная концепция национального в творчестве русскоязычных авторов Грузии ნაციონალურობის მხატვრული კონცეფცია საქართველოს რუსულენოვანი ავტორების შემოქმედებაში		ბელორუსი, მინსკი, ბელორუსიის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა	8 გვ.
17	ტ.მეგრელიშვილი	Неизвестная статья о творчестве Лермонтова: из фондов Парламентской библиотеки Грузии უცნობი სტატია ლერმონტოვის შემოქმედების შესახებ: საქართველოს პარლამენტის ბიბლიოთეკის ფონდებიდან		რუსეთი, პიატიგორსკი, მ.ლერმონტოვის სახლ-მუზეუმის გამომცემლობა	8 გვ.
18	ტ.მეგრელიშვილი	После постмодернизма: русская и русскоязычная литература в поисках новых художественных средств პოსტმოდერნიზმის შემდგომ: რუსული და რუსულენოვანი ლიტერატურა ახალი მხატვრული საშუალებების ძიებებში		რუსეთი, კრასნოიარსკი, ციმბირის სახელმწიფო ფედერალური უნივერსიტეტის გამომცემლობა	10 გვ.

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

- სტატიაში მოცემულია საქართველოს საკანონმდებლო ორგანოს – პარლამენტის 2016 წლის ნოემბრის არჩევნების შედეგების ანალიზი საქართველოს საზოგადოების დემოკრატიული განვითარებისა და ქვეყნის საგარეო პოლიტიკური ორიენტაციის კონტექსტში. სტატიის დასკვნით ნაწილში საუბარია საქართველოს მიერ ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის სასარგებლოდ

- გაკეთებული, საკმაოდ მკვეთრად გამოხატული არჩევანის პრევალირებაზე.
2. სტატია მოიცავს საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობის ერთადერთი მოქმედი აღიარებული ფორმატის - აბაშიძე-კარასინის მოლაპარაკებების ანალიზს და გაცხადებული აპოლიტიკურობისა და შინაარსობრივად მისი ხაზგასმით სავაჭრო-ეკონომიკური მიმართულების მიუხედავად, აღნიშნული ფორმატის პოლიტიკური შედეგების შეფასებას.
  3. სტატია წარმოადგენს “სტუ-ს სტუდენტთა კეთილსინდისიერების საშემოდგომო ბანაკ/სკოლისა და კთმ & სოციალური ანგარიშვალდებულების აქტივობების” (GTU Students’ Integrity Autumn Camp/School and CIB & Social Accountability Activities) პროექტის შეფასებას ან თვითშეფასებას პროექტის ავტორის, ტრენერ-ფასილიტატორისა და ძირითადი შემსრულებლის მიერ - პროექტის სამიზნე ჯგუფის წარმომადგენლთან, სტუ-ს სტუდენტთან ერთად.
  4. სტატია ეფუძნება სტუ-ს სტუდენტთა კეთილსინდისიერების სწავლებისა და მათ მიერ უნივერსიტეტში თანატოლთა შორის 2015 წელს ჩატარებული გამოკითხვა-კვლევის შედეგების ანალიზს, რომლის მიზანსაც წარმოადგენდა სტუ-ში კეთილსინდისიერების კუთხით არსებული ხარვეზების იდენტიფიცირება და მათი ეფექტური დაძლევისათვის სტუდენტების მიერვე პროაქტიული ინტერვენციის დაგეგმვა.
  5. სტატია განიხილავს გლობალური და რეგიონული აქტორების, კერძოდ, რუსეთის, თურქეთის, ირანის, ევროკავშირისა და აშშ-ს როლს საქართველოში, სომხეთსა და აზერბაიჯანში, აღნიშნული პოსტ-საბჭოთა ქვეყნების როგორც შიდა, ასევე საერთაშორისო განვითარების პრიზმებიდან - რუსეთის სამხრეთ კავკასიურ საგარეო პოლიტიკაზე სპეციფიკური ფოკუსით. სტატიაში არის მცდელობა მაქსიმალური პოლიტორექტულობისა და ინკლუზიურობის პრინციპის დაცვით მოხდეს სამხრეთ კავკასიაში კონფლიქტურ ტერიტორიებზე მცხოვრებთა სპეციფიკის, საჭიროებებისა და არაერთგვაროვანი თუ კონფლიქტს მიღმა მოსახლეობის ან დე-იურე ხელისუფლებათა ინტერესებთან მათი კონფორმაციაში ყოფნის განმაპირობებელი გარემოებების გაანალიზება.
  6. სტატიაში განხილულია კულტურული მენტალობის და კულტურული იდენტურობის ურთულესი საკითხები.
  7. სტატიაში განხილულია რუსულის, როგორც უცხოურის შესწავლის მეთოდი, საქართველოს ტენკიკურ უნივერსიტეტში, საგანმანათლებლო ტექნოლოგიების განვითარების თანამედროვე ეტაპზე.
  8. სტატია ეძღვნება მართლწერის როლის და მნიშვნელობის ანალიზს, ლინგვისტიკური კომუნიკატიური კომპეტენციის ფორმირებაში.
  9. კვლევაში წარმოდგენილია მ. ლერმონტოვის „კავკასიური ნაწარმოებების“ ინტერპრეტაციის ახალი მეთოდები
  10. არქეტიპის განვითარება ნარატივში (დიაქრონული შესწავლა)
 სტატიაში განხილულია ნარატივის სტრუქტურის განვითარება და არქეტიპის ასახვა მითიდან მხატვრული ლიტერატურის ნაწარმოებამდე. მითი წარმოადგენს იმ „არქივს“ რომლის საფუძველში დევს ადამიანის სულიერი სფერო დაკავშირებული ფსიქოლოგიის ისეთ ფუნდამენტურ ცნებებთან, რომლებსაც კ.გ.იუნგი უწოდა არქეტიპი. რქეტიპები ასახავენ და გადმოსცემენ იმ პარადიგმებს, რომლების

მიხედვით ადამიანი მოქმედებს, მათთვის დამახასიათებელია ციკლური განმეორება, არადისკრეტულობა რომელიც მხატვრულ ნაწარმოებში ღებულობს დისკრეტულ ხასიათს, ხაზოვან სტრუქტურას, და ლოგიკურ აზროვნებას რომლის გამო მოვლენების თანმიმდევრობა ღებულობს უნიკალურ ხასიათს და მითოლოგიური ტექსტი შეიძლება იყოს წაკითხული თანამედროვე თვალსაზრისიდან რომლისათვის დამახასიათებელია დისკრეტული აზროვნება, „დასაწყისის“ და „დასასრულის“ ცნებები, ხაზოვანი სტრუქტურა და ორგანიზაცია.

11. კულტურათაშორისი პრობლემები ენების სწავლებაში

სტატიაში განიხილება უცხო ენების სწავლება და სწავლების პოლიტიკა გლობალიზაციის პერიოდში. ავტორის აზრით, გამოსავალს წარმოადგენს კულტურათა სიმბიოზი, ანუ ურთიერთ გამამდიდრებელი ერების და კულტურების თანაარსებობა. აღინიშნება პედაგოგის როლი სტუდენტებში ენობრივი, ეროვნული და კულტურული შემწყნარებლობის მათი სწავლების ენის კულტურის ზიარების გზით. მაგალითისათვის მოყვანილია თომას ელიოტის “სატელიტური კულტურის” განსაზღვრება.

12. ენის და კულტურის სწავლა

სტატიაში ენა განიხილება როგორც კულტურის განუყოფელი ნაწილი. ცხო ენების სწავლებისას პედაგოგს უნდა ახსოვდეს, რომ ენას უკავია უნიკალური როლი ადამიანის ცხოვრებაში. ნა წარმოადგენს არა მხოლოდ განსაზღვრული ერის მსოფლმხედველობის ასახვას (ვილჰელმ ჰუმბოლტის მიხედვით), იგი მნიშვნელოვანია, ვინაიდან ასახავს ცალკე კულტურას. ულტურული კომპეტენცია კი, თავის მხრივ დაფუძნებულია სხვა კულტურის პატივისცემაზე. მის გამო კულტურათაშორისი კომუნიკაცია შეიძლება იყოს განხილული როგორც ცალკე კულტურის ენობრივი აგრესიის დაძლევის საშუალება. ომუნიკაცია აძლევს საშუალებას სხვადასხვა კულტურის წარმომადგენლებს ისწავლონ ერთმანეთისაგან და განვითარონ ერთმანეთის პატივისცემის, არაგანსჯის და მოსმენის უნარ-ჩვევები;

13. კვლევა ეძღვნება საქართველოს რუსულენოვან პოეზიაში კონცეპტოსფეროს და დისკურსის ურთიერთობების ურთულესი საკითხების შესწავლას.

14. ნაშრომი ეძღვნება მ. ლერმონტოვის შემოქმედებითი მემკვიდრეობის არაკანონიკური ასპექტების ინტერპრეტაციას თანამედროვე მეცნიერული აზროვნების პოზიციიდან

15. ნაშრომი ეძღვნება საქართველოს რუსულენოვანი ლიტერატურის ფუნქციონირების თანამედროვე პარადიგმის ფორმირების, განვითარების და გააზრების საკითხებს.

16. კვლევა ეძღვნება ნაციონალურობის კონცეფციის შესწავლის კვლევის შედეგებს საქართველოს რუსულენოვანი ავტორების პროზაში.

17. კვლევა ეძღვნება მეცნიერულ ურთიერთობაში მ. ლერმონტოვის შესახებ უცნობი სტატიის შემოტანას, რომელიც აღმოჩენილია საქართველოს პარლამენტის ბიბლიოთეკის ფონდებში.

18. კვლევა ეძღვნება თანამედროვე რუსულ ლიტერატურაში ახალი მხატვრული პარადიგმების მომავალი განვითარების და ფორმირების გზების სამეცნიერო გააზრებას.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნუგზარ ბარდაველიძე	აღმსარებლობა და ეროვნება	გორისსასწავლო უნივერსიტეტი
2	ნუგზარ ბარდაველიძე	აშშ-ვატიკანი- კუბათანამშრომლობის ზიგზაგები	თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
3	ნუგზარ ბარდაველიძე	საქართველოს დამოუკიდებლობის 25 წელი და რელიგიათმცოდნეობის განვითარების ეტაპები	23-24 ივნისი 2016წ. V საერთაშორისო სიმპოზიუმში „ევროპა და სამხრეთ კავკასია“ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
4	ია ბურდული	მიგრაცია და კულტურული იდენტობა გერმანულ ლიტერატურულ დუსკურსში	სტუ საერთაშორისო ყოველწლიური კონფერენცია ხელისუფლება და საზოგადოება 26 ნოემბერი 2016
5	ია ბურდული	ჰერმან ჰესეს თამაშის ელემენტები პოსტმოდერნიზმის ზრურბლზე და პიესა კოტრაბასი	სეუ (საშემოდგომო) საერთაშორისო კონფერენცია 17. 12. 2016
6	ია ბურდული	ვინ არის რაინდი? (“ვეფხისტყაოსნისა” და გერმანული ეპოსის მოტივები)	საერთაშორისო კონფერენცია: ვეფხისტყაოსანი და მისი ადგილი მსოფლიო მწერლობაში. თაამედროვე ინტერპრეტაციები თსუ, შოთა რუსთაველის სახ. ქართული

			ლიტერატურის ინსტიტუტი 4-5 ნოემბერი 2016
7	ია ბურდული	Kulturwandel im Fahrwasser der Postindustrialisierung პოსტინდუსტრიალიზაციით გაპირობებული კულტურული ცვლილებები	სეუ (საგაზაფხულო) საერთაშორისო კონფერენცია თბილისი 20-21 მაისი 2016
8	ია ბურდული	ეთნო-კულტურული მხატვრული ხატები და ჰაინერ მიულერი	ევროინტეგრაციის Y საერთაშორისო სიმპოზიუმი: ევროპა და სამხრეთ კავკასია 2 ივნისი 2016
9	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Democracy and Capitalism: Crisis of the Interdependence? (the World Context)”	November 29, 2016, Radisson Blu Iveria Hotel, Tbilisi, Georgia, Public panel discussion entitled: “Challenges for Georgia and the South Caucasus arising from current developments in Azerbaijan and its foreign relations”, Friedrich-Ebert-Stiftung South Caucasus Office
10	ხათუნა ჩაფიჩაძე (Khatuna Chapichadze)	“ინდუსტრიული პოლიტიკა საქართველოს განვითარებისთვის: საბაზისო პრობლემები”	2016 წლის 25 აპრილი, საქართველოს პარლამენტი, თბილისი, საქართველო, კონფერენცია “ინდუსტრიული პოლიტიკა საქართველოს განვითარებისთვის” (ქართულ და ინგლისურ ენებზე), საქართველოს საზოგადოების კვლევის ცენტრი (Centre for Social Studies) და Friedrich-Ebert-Stiftung (ფრიდრიხ ებერტის ფონდი)
11	ხათუნა ჩაფიჩაძე	“ირანი, როგორც მზარდი რეგიონული ძალა სამხრეთ	2016 წლის 15 აპრილი, თსუ, თბილისი, საქართველო,

		კავკასიაში”	საერთაშორისო კონფერენცია “ირან-საქართველოს თანამედროვე ურთიერთობები”, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს განვითარების კომპლექსური პრობლემების კვლევის ცენტრი
12	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Russian Foreign Policy in the South Caucasus”	February 23, 2016, Georgian National Museum, Tbilisi, Georgia, Symposium: Prospects for Conflict Transformation and Regional Cooperation in the South Caucasus, Center for Conflict Transformation "IMAGINE", South Caucasus Open School
13	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Prospects for Conflict Transformation and Regional Cooperation in the South Caucasus”	January 24-25, 2016, ZP Palace Hotel, Tbilisi, Georgia, Prospects for Conflict Transformation and Regional Cooperation in the South Caucasus, Center for Conflict Transformation "IMAGINE"
14	გამყრელიძე ნ.	გენდერული ასპექტების ვერბალური სპეციფიკა უცხოენოვან კომუნიკაციაში	თბილისი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი სამეცნიერო კონფერენცია მსოფლიო და კავკასია მაისი 2016
15	გამყრელიძე ნ.	თანამედროვე ტექნოლოგიები უცხოური ენების სწავლების პროცესში	თბილისი, საქართველო 1 - 2 დეკემბერი 2016, ტექნოპარკი საქართველო, საკონფერენციო – “ირმის ნახტომი ფორუმი -სემინარი

			ტექნოლოგიების გადაცემაზე: სამართალი, პოლიტიკა და პრაქტიკა
16	ო. კალანდარიშვილი	რუსულის, როგორც უცხო ენის, სწავლებისას წერით მეტყველებაში კომუნიკაციური კომპენტენციის შესწავლის აქტუალობა	2016 წ. 20-21 ოქტ. ქ. ბაქო, აზერბაიჯანი.
17	მურმან პაპაშვილი	1274 წლის ლიონის უნია და საქართველო	გორი დავით აღმაშენებლისადმი მიძღვნილი მესამე საერთაშორისო კონფერენცია. 26 თებერვალი 2016 წელი
18	მურმან პაპაშვილი	sagarTvelo pap ioane XXII-is religiur politikaSi	ოსუ პროფ. შოთა მესხიას დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი მეათე საფაკულტეტო სამეცნიერო კონფერენცია. 14-15 ივნისი-2016 წელი
19	რუსუდან გოცირიძე Rusudan Gotsiridze	“Latest Trends for Teachers and Learners of English”	The 6th International Research Conference on Education, Language and literature Tbilisi, International Black Sea University
20	რუსუდან გოცირიძე Rusudan Gotsiridze	Metaphoric Nomination in English Language Computer Terminology	საერთაშორისო კონფერენცია „ენა, კულტურა და სამყაროს ხატი“ 21/09/2016 თბილისი, საქართველოს უნივერსიტეტი
21	ჟ. ვარძელაშვილი (საორგანიზაციო კომიტეტის	ინტერნეტ-სივრცეში ზოგიერთი არავერბალური	ქ. თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი,

	წვერი, მოსხენებელი)	ნიშნის ფუნქციონირების სპეციფიკა და თავისებურებანი	25-27 ნოემბერი, 2016.
22	ქ. ვარძელაშვილი (სექციის თავმჯდომარე, მოსხენებელი)	საწყისი კოგნიტურ-დენოტატიური სიტუაციის ლინგვისტური ანალიზი კროს-კულტურულ კვლევებში	ქ. თბილისი, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 25 მაისი, 2016
23	ქ. ვარძელაშვილი	სიტყვის როგორც ინდივიდუალური აზროვნების მარკერ-რეფლექსივის ინტენციონალური გამოყენება	ქ. თბილისი, ივ. ჯავახიშვილის სახ. თსუ, 27-30 ივნისი, 2016
24	ქ. ვარძელაშვილი (სექციის თავმჯდომარე, მოსხენებელი)	სიტყვის ჰერმენევტული პორტრეტი	ქ. თბილისი, ივ. ჯავახიშვილის სახ. თსუ, 17-18 თებერვალი, 2016.
25	Zoranyan, M.	Symbol as a Means of Revealing Author's Idea	April 22-23, IBSU, Tbilisi
26	Zoranyan, M. Aslanishvili, M.	The Disillusionment and Decline of the American Dream in F. Scott Fitzgerald's "The Great Gatsby"	April 22-23, IBSU, Tbilisi
27	თამარ მეტეხიძე	On Interlinguistic Translation	25-27 November 2016 Georgian Technical University, Tbilisi, Georgia
28	რუსუდან თაბუკაშვილი, ია ჩიქვინიძე	თარგმანის ზოგადი თეორია და კომუნიკაციური ლინგვისტიკა	სართაშორისო კონფერენცია "ხელისუფლება და საზოგადოება" თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი 26-27 ნოემბერი 2016
29	ტ.მეგრელიშვილი	Творческий интеллигент глазами «старших» символистов (Д.Мережковский. «Лермонтов - поэт сверхчеловечества») SemoqmedebiTi inteligenti „ufrosi“ simbolistebis TvaliT	თბილისი, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი, 2016 წ. 28-30 სექტემბერი

		(დ. მერეჟკოვსკი „ლერმონტოვი - ზეადამიანურობის პოეტი“)	
30	ზ. გურამიშვილი (თანაავტორი ო.კალანდარიშვილი)	რუსული ენის, როგორც უცხოურის შესწავლის ინტერაქტიული მეთოდები ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები №5	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი

მოსხენებათა ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. მოსხენება „ადმსარებლობა და ეროვნება“, შეეხება საზოგადოებისა და პიროვნების იდენტიფიკაციის პრობლემებს. რამდენად განსაზღვრავს ინდივიდის ცნობიერებას, მისი რომელიმე რელიგიურ ადმსარებლობასთან მიკუთვნება. ყოველივე ეს კი განხილულია ისტორიული განვითარების კონტექსტში და თანამედროვეობის გამოწვევათა გათვალისწინებით.
2. მოსხენება „აშშ-ვატიკანი-კუბა თანამშრომლობის ზიგზაგები“, არის ერთ-ერთი პირველი მცდელობა გაანალიზებულ იქნას პაპ ფრანცისკეს 2016 წელს, განხორციელებული დიპლომატიური ნაბიჯების შედეგები. მრავალწლიანი დაძაბული ურთიერთობების მიუხედავად, პაპ ფრანცისკემ შესძლო წარმატებით დაესრულებინა ჯერ კიდევ იოანე-პავლე II-ის მიერ დაწყებული შერიგების პროცესი აშშ-სა და კუბას შორის. ასევე ერთის მხრივ ვატიკანსა და მეორეს მხრივ აშშ-კუბას შორისახალ თანამშრომლობით ხელშეკრულებებს გაფორმების ფონზე მოხდა 60 წლიანი ინტერვალის შემდგომ, აშშ-სა და კუბას შორის დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენა.
3. მოსხენება, „საქართველოს დამოუკიდებლობის 25 წელი და რელიგიათმცოდნეობის განვითარების ეტაპები“, წარმოადგენს ერთ-ერთი პირველ მცდელობას, გაანალიზოს თანამედროვე საქართველოში რელიგიათმცოდნეობის განვითარების თავისებურებები და წარმოაჩინოს მისი პერსპექტივები. ასევე აღნიშნულ მოსხენებაში მოცემულია ავტორისეული ხედვა საქართველოში რელიგიათმცოდნეობის განვითარების ეტაპობრივ პერიოდებად დაყოფისა.
4. ინტერკულტურული კომპეტენცია სხვა მრავალ საკითხთან ერთად ემიგრანტთა სოციალური, კულტურული და ლიტერატურული იტეგრაციის საკითხის შესწავლას გულისხმობს იმ ქვეყნების დისკურსში, სადაც ემიგრანტ ჩადის. კულტურაციის საკითხები განიხილავს თანამედროვეობის როგორც მეციერულ, ასევე მხატვრულ ლიტერატურეს, თუ როგორ ერწყმის ჩვენი დღევანდელი ყოფის რეალობას ემიგრანტთა უწყვეტი ნაკადი. გადასახლებისა და ემიგრანტული ლიტერატურეს ახალი ასპექტებია სამშობლოს დაკარგვა – უსამშობლობა და უცხოს მხატვრული ხატი, რაც ინტერკულტურული იდენტობის საკითხის კვლევას უკავშირდება.
5. პოსტმოდერნიზმი უფრო ადრე გაჩნდა, ვიდრე ის ეპოქას გამოსახავდა. მანვე დროს, ეს ეპოქა ბევრად უფრო ადრე წარმოიშვა, ვიდრე მისი აღქმის გამოსახატავად გამოიყენებდნენ ტერმის *პოსტმოდერნს* ან *პოსტმოდერნიზმს*. XX საუკუნეში, გასაკუთრებით მის მეორე ნახევარში, აქტუალური გახდა რეალიზმისა და არარეალისტურ სტილებზე ძველი კრიტიკიუმებისა და

არსებული დეფინიციის გადასინჯვა, რადგან რეალიზმის ცნება მეტისმეტად გაფართოვდა, მან თავისებურად შეითვისა ფატასტიკური ელემენტი და ზრვარი რეალიზმსა და არარეალიზმს შორის არამყარი გახდა. თეატრსა და კულტურაში დაიწყო ტრადიციებისა და ყველა საუკუნის ნოვაციების გადასინჯვა. ამ სიტუაციაში, 60-იან წლებშიც კი გერმანულ ლიტერატურეს ტრადიციულ და ახალ ტედეციებს შორის *გარდამავალი მდრომარეობა* გააჩნდა. ამით გამოირჩევა გერმანული უახლესი ლიტერატურა ინტერნაციონალური ლიტერატურული სცენისაგან. ასეთი მიმეტური გამომსახველობა მსუბუქი იუმორითა და ფანტასტიკური ელემენტით ჰერმა ჰესეს ტექსტში აშკარად იკვეთება.

6. ფოლკლორულ თემატიკაზე შექმნილი რომანტიკული და საგმირო თქმულებები არსებითი მასალაა როგორც აშუღური, ასევე ტრუბადურების (გერმანიაში ტრუვერთა) პოეზიისა და ჰანგისათვის (ონ – ისათვის), მაგრამ სოციალური და ყოფიერების საკითხები არ ყოფილა უცხო არც დასავლური და არც აღმოსავლური სარაინდო ხანის პოეზიისათვის, რაც ასევე ხშირად ხალხური ფესვებიდან, ძველი თქმულებებიდან იღებდა სათავეს. ეს მოტივები აქტუალური იყო არა მხოლოდ მოხეტიალე მუსიკოსების, არამედ აგრეთვე საკარო ლიტერატურისათვის და სარაინდო რომანის მთავარ ღირებულებას წარმოადგენდა. სამყაროს ქმნადობა, სამყაროს არსი სიყვარულია “ვეფხისტყაოსანში”. პოემის პერსონაჟებისათვის სიყვარულისათვის ბრძოლა, სიყვარულის ძიება არის გზა სამყაროსაკენ, სამყაროს შეცნობისაკენ, საწყისის არსისაკენ, რაც პოემის პროლოგშია გადმოცემული. სამყაროს არსის ეს საიდუმლო და მისკენ სავალი გზა გრაალის თასის სიმბოლოში იყრის თავს გერმანული სარაინდო რომანის მოხზველის ვოლფრამ ფონ ეშენბახის საგმირო ეპოსში “პარციფალი”. ეს არის სიყვარულისკენ გასავლელი გზა, დაბრკოლებებით, შეცდომებით დაშვებითა და მათი გაცნობიერებით, გზა, რომელიც უნდა განვლოს ჭეშმარიტმა რაინდმა, რომ შეიცნოს გრაალის საიდუმლო – ჭეშმარიტი სიყვარული, შეიმეცნოს მოყვასის განცდა. მაშინ სრულდება რაინდის გასავლელი სახიფათო გზა. “ვეფხისტყაოსნის” ბოლოს ვკითხულობთ: “გასრულდა მათი ამბავი ვითა სიზმარი დამისა...” და ეს ფინალი მავანის ცხოვრების ბოლოს გაცდილ ემოციას მოერგება ნებისმიერ ეპოქაში. “დამის სიზმარი”, “სიმუხთლე ჟამისა” გერმანულ საგმირო ეპოსში “სიმღერა ნიბელუნგებზე” ტექსტის დასაწყისშივე იჩენს თავს; კრიმჰილდეს სიზმარში დასაწყისშივე იხსნება დასასრული, მაგრამ კრიმჰილდე მაინც გაივლის გზას სიყვარულის სისხლიან დასასრულამდე. განსაკუთრებულია ქალური მუხტის ზეგავლენა რაინდულ სულისკვეთებაზე და ქალის გავლენა სოციალური და პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღებისას როგორც “ვეფხისტყაოსანში”, ასევე ეპოსში “სიმღერა ნიბელუნგებზე”. აღსანიშნავია, რომ ორივე ნაწარმოებში მთავარ პერსონაჟ ქალებს მაღალი სტატუსი გააჩნიათ, რაც შესაბამის აღზრდასთან ერთად, უფლებას აძლევთ მათ თამამი და სისხლიანი გადაწყვეტილებებიც კი მიიღონ. ისინი სიყვარულით იმყარებენ ძალაუფლებას და ძალაუფლებას წირავენ სიყვარულისათვის. რაც შეეხებათ დაბალი სტატუსის ქალ პერსონაჟებს, მათი ფსიქო-ტიპი და რაინდებთან დამოკიდებულება, მათი გავლენა რანდთა ცხოვრებაზე განსხვავებულად იკვეთება. საგულისხმოა ასევე ქალთა ეროტიკული შტრისები და გავლენა რაინდთა ემოციებზე. საინტერესოა, თუ რით განსხვავდება სარაინდო რომანი ადრეული საგმირო თქმულებებისაგან, როგორ იკითხება რეალობა და როგორ ჩამოყალიბდა რაინდის მხატვრული ხატი.

7. დღეს პოსტმოდერნისტულ დისკურსში ცნებები „სოციალური“ და „საზოგადოება“ მხოლოდ თეორიული კონცეპტები აღარ არის, ისინი ცოცხალ ურთიერთობებს აყალიბებენ. გლობალიზაციის პროცესს ამიტომაც შესწავს

უნარი შეასუსტოს ერთიანი სახელმწიფო- ნაციის შემოთავაზებული იდეა და სავარაუდო ინტეგრაცია, მაგრამ ყურადღების მოდუნება არ შეიძლება, ვერ ვიტყვით, რომ თითქოს ეს პროცესი დასრულდა. ამავდროულად აღსანიშნავია, რომ სამომხმარებლო კულტურისა და გლობალიზაციის პროცესებისა და ფასეულობების ზრდასთან ერთად ფართოვდება სიმბოლოები, გამომსახველობები და ვითარდება კულტურების მრავალფეროვნებისა და თვითმყოფადობის გაცნობიერების პროცესები. სინკრეტიზმი და ჰიბრიდიზაცია დღეს, როგორც წესი, უკვე იშვიათია. დღეს კულტურა ინდუსტრიული პოტენციალის ღირებულებებს ატარებს და პოსტმოდერნისტულ დისკურსში ეკონომიკა ადამიანური მიზნებისთვის კულტურული პროცესებით მართული ბუნების გარდაქმნაა.

8. პოსტმოდერნიზმი გულისხმობს სიძნელებებზე მითითებას, რაც მუდმივად მზარდი კულტურათა ორგანიზების შედეგად წარმოიქმნება, მაგრამ საგულისხმოა რომ თავად ორგანიზების პრიციპი განხილვის საკითხია და რთულია ლეგიტიმირება, რადგან თვით პოსტმოდერნიზმის განსაზღვრა არ არის ცალსახად ფორმირებული. იგი ზოგჯერ მოდერის პროექტისადმი დაკარგულ ნოსტალგიურ კულტურულ პროცესად აღიქმება, მაგრამ აშკარაა, რომ პოსტმოდერნიზმი გლობალიზაციის პროცესის ნაწილია და თუ „ნარჩენები“ გლობალურ სათამაშო მოედანზე გამოფენილია, მაშინ ჩნდება შანსი ახალი ალტერნატიული ამბავი შეიქმნას, აღიწეროს გლობალური ისტორიული განვითარება.

სწორედ ისტორიულ და მხატვრულ „ნარჩებს“ გულისხმობს გერმანელი პოსტმოდერნისტი მწერალი და დრამატურგი ჰაინერ მიულერი „შპიგელთან“ თავის ინტერვიუში, როცა თავის დრამაზე „Verkommenes Ufer Medeamaterial Landschaft mit Argonauten“ – „მედეამასალის ლანდშაფტსა“ და არგონავტებზე საუბრობს.

კოლონიზაციით იწყება ევროპის ისტორია და სწორედ ეს წარმოადგენს დედამიწისთვის მთავარ საფრთხეს აცხადებს მწერალი და მისი აზრით, იასონის ისტორია ყველაზე ძველი მითია კოლონიზაციის შესახებ. ასევე საგულისხმოა, რომ მიულერისათვის იასონს თავის გემი ღუპავს. შეიძლება ითქვას, რომ მისთვის მედეა დაუცველი ეთნოსი, ეთნო კულტურაა.

დრამატურგს მიაჩნია, რომ მხატვრული ნაწარმოების ერთადერთი მნიშვნელოვანი უნარია, გაადვილოს სამყაროს სხვა მდგომარეობისადმი სწრაფვა და ეს მცდელობა რეკოლუციურია.

ცხადია, კულტურული და ინტერკულტურული პროცესების განხილვისას გასათვალისწინებელია, რომ „პოსტმოდერნი“ უნდა განვიხილოთ არა როგორც ეპოქალური ნაპრაღი ან კაპიტალისტური აზროვნების ახლებური ხედვა, არამედ უწინარესად ყურადღება უნდა მივაპყროთ თაამედროვე პოსტმოდერნისტულ პროცესს, როგორც ქმედებას ეკონომიკასა და კულტურას შორის, რომლის დროსაც კულტურულ პროცესებსა და კვლევებში სულ უფროდაუფრო იზრდება საზოგადოების ჩართულობა კულტურულ ფასეულობათა ზრდასთან ერთად.

9. მოხსენება ეხებოდა დემოკრატიისა და კაპიტალიზმის ურთიერთდამოკიდებულების კრიზისს, რაც განსაკუთრებით მიმდინარე

მოვლენებით დასტურდება როგორც აღმოსავლეთ აზიის, ასევე დასავლეთ და მთლიანად ევროპის ისევე, როგორც აშშ-ს მაგალითზე.

10. მოხსენება მოიცავდა საქართველოში ინდუსტრიული პოლიტიკის პრაქტიკული არარსებობის პრობლემის და პოლიტიკური ელიტების მიერ შესაბამისი საბაზისო ხედვის დეფიციტის მიზეზთა ანალიზს.
11. ირანის რევოლუციურმა თავისი არსით ბირთვულმა შეთანხმებამ და გაეროს, აშშ-სა და ევროკავშირის მიერ მისადმი იქამდე ურანის გამდიდრების შეჩერების მიზნით დაწესებული სანქციების მოხსნის პოლიტიკამ მნიშვნელოვანი გეოპოლიტიკური ცვლილებების მოლოდინი განაპირობა ახლო აღმოსავლეთისა და სამხრეთ კავკასიის რეგიონისათვის.
ჩრდილოეთ-სამხრეთის საერთაშორისო სატრანსპორტო დერეფანი, რომელშიც სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებიც მონაწილეობენ, წარმოადგენს სტრატეგიულ ენერჯო და სატრანსპორტო პროექტს ირანის, როგორც რეგიონული ძალის მზარდი განვითარების მიმართულებით ახლად შექმნილ განსხვავებულ გლობალურ რეალობაში.
12. მოხსენება ეხებოდა გლობალური და რეგიონული აქტორების, კერძოდ, რუსეთის, თურქეთის, ირანის, ევროკავშირისა და აშშ-ს როლს საქართველოში, სომხეთსა და აზერბაიჯანში, აღნიშნული პოსტ-საბჭოთა ქვეყნების როგორც შიდა, ასევე საერთაშორისო განვითარების პრიზმებიდან - რუსეთის სამხრეთ კავკასიურ საგარეო პოლიტიკაზე სპეციფიკური ფოკუსით. მოხსენებაში ადგილი ჰქონდა მცდელობას მაქსიმალური პოლიტკორექტულობისა და ინკლუზიურობის პრინციპის დაცვით მომხდარიყო სამხრეთ კავკასიაში კონფლიქტურ ტერიტორიებზე მცხოვრებთა სპეციფიკის, საჭიროებებისა და არაერთგვაროვანი თუ კონფლიქტს მიღმა მოსახლეობის ან დე-იურე ხელისუფლებათა ინტერესებთან მათი კონფორმაციაში ყოფნის განმაპირობებელი გარემოებების გაანალიზება.
13. მოხსენება ეხებოდა სამხრეთ კავკასიაში კონფლიქტების ტრანსფორმაციისა და რეგიონული თანამშრომლობის პერსპექტივების ზოგად გააზრებას.
14. **მოხსენებაში "გენდერული ასპექტების ვერბალური სპეციფიკა უცხოენოვან კომუნიკაციაში"** თანამედროვე კომუნიკაციური ლინგვისტიკა და ადამიანის სამეტყველო ენა განხილულია გენდერულ ასპექტის კულტუროლოგიურ ჭრილში რადგან ენა, როგორც მოცემულობა ერის კულტურისა და მენტალური მსოფლხედვის ძირითადი გამოხატულებაა. კულტურა თავადაა ენა და პირიქით ენა-კულტურაა. ენისა და კულტურის ურთიერთგანპირობებულობა წარმოქმნის კითხვას: რა არის ენა, იგი კომუნიკაციური ფუნქციის მქონე დეტერმინატორია თუ თავადაა ერის კულტურულ-შემოქმედებითი პროცესის სულისჩამდგმელი. საზოგადოების განვითარების მანძილზე მიმდინარე მნიშვნელოვანი მოვლენები ილექება ადამიანთა გამოცდილებაში, გამუდმებით რეგულირდება ამ გამოცდილების ფორმალური სტრუქტურული და ფუნქციური ნიუანსები. აღნიშნული გულისხმობს მის განახლებას და შინაარსობრივად ახლებურ გადააზრებას, კომუნიკაციური პროცესისი გენდერულ ჭრილში განხილვას. ერის წიაღში მიმდინარე მოვლენათა კულტუროლოგიურ ასპექტში კვლევა მაინტეგრირებელი პროცესია, რადგან "კულტურა არა მარტო ჩვენს გარშემო

არსებული ადამიანური სინამდვილის, არამედ ყოველი ჩვენგანის შინაგანი სულიერი განხორციელებაა.”

15. მოხსენებაში ”თანამედროვე ტექნოლოგიები უცხოური ენების სწავლების პროცესში” განხილულია, თუ რა როლი ენიჭება თანამედროვე ტექნოლოგიებს უცხოური ენების სწავლების პროცესში. რამდენად ზრდის თანამედროვე ტექნოლოგიები უცხოური ენების ეფექტური სწავლების სპეციფიკას და რამდენად უწყობს ხელს უცხოური ენის შემსწავლელთა მოტივაციას? შესაძლებელია თუ არა ეფექტური უცხოენოვანი ვერბალური კომუნიკაცია თანამედროვე ტექნოლოგიური უნარ-ჩვევების ფლობისა და კომპეტენციის გარეშე და სააუდიტორიო პრაქტიკული მეცადინეობის პროცესში რა როლი ენიჭება უცხოური ენების სწავლების პროცესში, კერზოდ კი ცოდნის ტრანსფერისას თანამედროვე ტექნოლოგიების ფლობას
16. სტატატიაში განხილულია წერითი მეტყველების როლი და მნიშვნელობა ლინგვისტიკური კომუნიკაციი ფორმირებაში.
17. ყველა ხელმისაწვდომი წყაროებისა და უცხოური სპეციალური ლიტერატურის საფუძველზე ავტორმა დაასაბუთა, რომ ლიონის კრების უნიატური იდეების მიმართ არანაირ პოზიციას არ ავლენდა და ინარჩუნებდა უწინდელ ლოიალურ დამოკიდებულებას, როგორც კათოლიკე მისიონერების, ასევე კათოლიკური ეკლესიის მიმართ. ქართული მართლმადიდებელი ეკლესია ხელს არ იღებდა თავის დამოუკიდებლობაზე და არ ავლენდა უნის მიმართ არანაირ ინტერესს, თუმცა არც გამოხდდა და არც იწონებდა მას.
18. ავინიონელი პაპი იოანე XXII განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდა აღმოსავლურ რელიგიურ პოლიტიკაში საქართველოში მისიონერთა საქმიანობას. ამის ძირითადი მიზანი იმაში მდგომარეობდა, რომ პაპს საქართველო მოკავშირედ გაეხადა ეგვიპტის მამულუქების წინააღმდეგ ბრძოლაში. ამის სანაცვლოდ პაპი გიორგი V ბრწყინვალეს ჰპირდებოდა ეკლესიათა გაერთიანებას საქართველოს წინადადებების გათვალისწინებით.
19. ახალი მიმართულებები ინგლისური ენის მასწავლებლებისა და შემსწავლელთათვის
მსოფლიო ქსელზე დაფუძნებული ტექნოლოგიები უზრუნველყოფენ ახალი შესაძლებლობებისა და უახლესი მიმართულებების გაჩენას მასწავლებელთა და მოსწავლეთა ურთიერთობაში. უახლესი ტექნოლოგიები, როგორცაა ინტერნეტი და მობილური მოწყობილობები, აი-ფონი, და სხვ. უცხოური ენის შესწავლის ახალი შესაძლებლობაა. ენის სწავლება არ უნდა შემოიფარგლებოდეს მარტო საკლასო ოთახით და არ უნდა სრულდებოდეს საკლასო ოთახის მიღმა. ტექნოლოგიური მოწყობილობების გამოყენება უნდა ხდებოდეს მუდმივად როგორც მოსწავლეების, ასევე მასწავლებლების მიერ, რადგან ინტერნეტ კავშირი და მობილური მოწყობილობები ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული და სასარგებლო გზაა ენის შესწავლის თვალსაზრისით.
20. ინგლისურენოვანი კომპიუტერული ტერმინოლოგიის მეტაფორული ნომინაცია მეტაფორული გადატანა ლექსემების შემნის ერთ-ერთი ყველაზე პროდუქტიული ხერხია ინტერნეტის ენაში. კომპიუტერული და ინტერნეტ ცნებების გამოხატვის ძირითადი ხერხი - მეტაფორა განიხილება როგორც ფუნდამენტური კოგნიტური

ოპერაცია, რომელიც უზრუნველყოფს სამეტყველო სქემების გადატანას ერთი კონცეპტუალური სფეროდან მეორეში.

ინგლისურენოვან კომპიუტერულ ტექნიკურ ტერმინოსისტემაში ტერმინ-მეტაფორები განაწილდა შემდეგნაირად:

ა. ინგლისურენოვანი კომპიუტერული ტერმინოსისტემის მეტაფორების შექმნის ანტროპომორფული მოდელი, რომელიც გულისხმობს ადამიანს მთელი მისი ბიოლოგიური და ფსიქო-ინტელექტუალური თვისებებით და მისი მოღვაწეობის განსხვავებული გამოვლინებებით, როცა ის გვევლინება ცენტრალურ სფერო-დონორად მეტაფორული ტერმინთშემოქმედების პროცესში.

ბ. ინგლისურენოვანი კომპიუტერული ტექნიკური ტერმინოსისტემის მეტაფორების შექმნის არაანტროპოლოგიური მოდელი, რომელიც გულისხმობს ადამიანის გარემომცველ მოვლენებსა და საგნებს, როცა ისინი გვევლინებიან ცენტრალურ სფერო-დონორებად მეტაფორული ტერმინთშემოქმედების პროცესში.

სამყაროს შეცნობის მეტაფორულ მეთოდს საყოველთაო ხასიათი აქვს. ინტერნეტი ქმნის საკუთარ სტერეოტიპებს სამყაროს კონცეპტუალური სურათის ფრაგმენტების სახით.

21. მოხსენება ეხება ინტერნეტ-სივრცეში ზოგიერთი არავერბალური ნიშნის ფუნქციონირების სპეციფიკისა და თავისებურების საკითხებს. გამოთქმულია მოსაზრება, რომ ჩატებში, ბლოგებსა და სოციალურ ქსელებში ურთიერთობისას დისტანციურობა და ანონიმურობის შენარჩუნების შესაძლებლობა საშუალებას იძლევა, განვიხილოთ ადრესატი და ადრესანტი როგორც სიმულიაკრი და არა რეალური მოსაუბრე. სოციალურ ქსელებში, ფორუმებში, ბლოგებში ინტერნეტ-ურთიერთობის კიდევ ერთ დამახასიათებელ ნიშნად მივიჩნევთ სინთეტიკური სემიოტიკური კოდის – ვერბალურისა და ვიზუალურის – აქტიურ ფუნქციონირებას. მოცემულია ჟანრული, სტილისტური, ფუნქციონალური და სტრუქტურული ნიშან-თვისებების მიმოხილვა და ინტერნეტ-კომუნიკაციის ამ ერთეულების პროპოზიციონალური განწყობის ანალიზი.

22. მოხსენებაში წარმოდგენილია საწყისი კოგნიტიურ დენოტაციური სიტუაციის ანალიზი ლინგვოკულტურული ჭრილში. კვლევის ემპირიულ ბაზას წარმოადგენს არა ახლო მონათესავე, მაგრამ ფართე გაგებით ერთიანი ცივილიზაციური არეალის ენების, რუსულის, ქართულის ინგლისურის და ლიტვურის, მასალები. დადგენილია უნივერსალური და ეთნიკურად მარკირებული კომპონენტები ანალიზისათვის შერჩეული თავდაპირველი ფონდის სიტყვების მნიშვნელობებისა, რომლებიც ასახავს ენის ერთეულებში დაფიქსირებული მსოფლხედვის ერთიანობასა და მრავალფეროვნებას.

23. სიტყვის დისკურსული რეალიზაცია ყოველთვის წარმოადგენს ლექსიკური ერთეულის ინტენციურ გამოყენებას, დამყარებულს ენობრივი პიროვნების აზროვნებაში მიმდინარე მენტალური პროცესების ლოგოსქემებზე, რომელშიც სინქრონიზებულია კოგნიტიური და ლინგვისტური პროცესები. კვლევის მიზნებიდან გამომდინარე, სიტყვა განიხილება როგორც დინამიკური მიკროსისტემა, რომელიც იწყება თავდაპირველი კოგნიტიურ-დენოტაციური სიტუაციით – ჩვენს გონებაში საგნის გაგების ათვლის წერტილიდან. კვლევის ამოცანაა თავდაპირველი კოგნიტიურ-დენოტაციური სიტუაციის რეკონსტრუქცია

და დისკურსულ რეალიზაციაში მისი სხვადასხვაგვარი თანდათანობითი ტრანსფორმაციის ინტეგრირებული ანალიზი.

24. ჩვენი გაგებით, სიტყვის ჰერმენევტიკული პორტრეტი, არის არა მარტო ნიშნის ფიზიკური ბუნების უკან მდგომი ლოგიკური და გრძნობითი მნიშვნელობების შესწავლის მცდელობა, არამედ მისი აზრობრივი ინტერპრეტირების რაციონალური დასაბუთების ძიება.

მიღებული შედეგები ადასტურებს, რომ გონება იმაზე უფრო მაღალი დონის მენტალური კონსტრუქტებით ოპერირებს, ვიდრე ეს ნიშნის ფიზიკური ბუნებაა. მასალის ინტეგრირებული ანალიზი მიუთითებს, რომ თავდაპირველი იერსახის ლექსიკის სიტყვებს შემეცნების პროცესში შინაარსობრივი მნიშვნელობის გაფართოების უნარი შესწევთ, და, ამასთანავე, ინარჩუნებენ აღსანიშნავთან კავშირს, მაგრამ ეს კავშირი ყოველთვის გაიგივებული არ არის პირდაპირი რეფერენტული კავშირის დონეზე. კონკრეტულ-სემანტიკურ ტრანსფორმაციებს სიტყვის სემანტიკური ველის სტრუქტურაზე ზემოქმედების, სინკრეტიზმისა და ენობრივი ნიშნის სიმბოლიზაციის პროცესების გენერირების უნარი შესწევს.

25. სიმბოლო როგორც ავტორის აზრის გამოხატვის საშუალება

სტატია ეხება სტილისტურ საშუალებას – სიმბოლოს – როგორც ავტორის აზრის გამოხატვის ხერხს. სიმბოლიზმი არის ობიექტის ან სიტყვის გამოყენების ხელოვნება; იგი გამოიყენება აბსტრაქტული იდეის გამოსახატავად. მწერლები იყენებენ სიმბოლიზმს, როცა მათ სურთ მეტი მნიშვნელობა და გრძნობა მიანიჭონ თხრობას, მოცემულ აბსტრაქტულ აზრზე პირდაპირი მითითების გარეშე. ეს ხერხი ხშირად გამოიყენება მოკლე მოთხრობების ავტორების მიერ, რადგან სიმბოლიზმი აძლევთ მათ საშუალებას გამოხატონ ბევრი რამ ცოტა სიტყვების გამოყენებით. სიმბოლო შეიძლება იყოს პიროვნება, ობიექტი, მოქმედება, ადგილი, მომხდარი ფაქტი, რომელიც, თავისი პირდაპირი ანუ დენოტაციური მნიშვნელობის გარდა, გეთავაზობს უფრო რთულ მნიშვნელობას ან მნიშვნელობათა დიაპაზონს. ერნესტ ჰემინგუეი ცნობილია იმისათვის, რომ ის ხშირად იყენებდა სიმბოლიზმს როგორც ტექნიკურ საშუალებას მის ნოველებსა და მოთხრობებში. მოთხრობა “კატა წვიმაში” მოიცავს ჰემინგუეის ცხოვრებისეული ფილოსოფიის გამოხატვას. მოთხრობაში სიმბოლოების გამოყენება განსაკუთრებულია, და ეს სიმბოლოები საშუალებას გვაძლევს სხვა კუთხით დავინახოთ საგნები. ჰემინგუეის მიერ სიმბოლიზმის გამოყენებას დიდი წვლილი შეაქვს მისი მოქმედი პირების ხატების სიმდიდრეში. ეს აძლევს მკითხველს საშუალებას უკეთესად გაიგოს მოქმედი პირების გამოცდილება იმ გარემოების საშუალებით, რომელშიც ისინი არიან მოთავსებული. ისეთი სიმბოლოური ხატების გარეშე, როგორიცაა გამოყენებული მოთხრობაში “კატა წვიმაში”, მოთხრობა თავის სიკაშკაშესა და კოლორიტს დაკარგავდა.

26. იმედგაცრუება და ამერიკული ოცნების დაცემა ფ.ს.ფიცჯერალდის რომანში “დიდი გეტსბი”

სტატია ეხება ამერიკული ოცნების ცნებას ფიცჯერალდის რომანში “დიდი გეტსბი”. ამერიკული ოცნება არის იდეალთა კომპლექსი ამერიკელებისთვის, რომელსაც მათ სთავაზობს თავისუფლება წარმატებისა და კეთილდღეობის

შესაძლებლობის სახით. ეს ტერმინი შემოიტანა ტრასლოუ ადამსმა წიგნში “ამერიკის ეპოსი”. ამერიკული ოცნების თემა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ფიცჯერალდის რომანში “დიდი გეტსბი”. მთხრობელის ურთიერთობის მაღალ საზოგადოებასთან საშუალებით ავტორი აჩვენებს, თუ როგორ საბოლოოდ გარდაიქმნა ამერიკული ოცნების თავდაპირველად წმინდა იდეალები თანამედროვე ღირებულებების ზემოქმედებით მატერიალისტული ძალის სქმად. ფიცჯერალდი ამერიკული ოცნების დაცემაში ადანაშაულებს სიმდიდრეს, პრივილეგიებს, ჰუმანურობის ნაკლებობას. ფული ნაჩვენებია როგორც ამერიკული ოცნების დაცემის მთავარი მიზეზი. ფული შეირწყო იმედთან და წარმატებასთან და ახალ ამერიკულ ოცნებაში შეცვალა ისინი მატერიალიზმით. სიმდიდრე, რომლის საშუალებითაც გეტსბის აქვს იმედი დაიბრუნოს დაკარგული სიყვარული, იქცევა მისი დაცემის იარაღად. გეტსბის ცხოვრება გვეუბნება ჩვენ, რომ მატერიალიზებული ამერიკული ოცნება განაპირობებს გეტსბის ტრაგიკულ დასასრულს.

27. **ენათაშორის თარგმანზე** ენათაშორისი თარგმანი წარმოადგენს თარგმანის ისეთ სახეობას, როდესაც ტექსტი ითარგმნება ერთი ენიდან მეორეზე, როდესაც ხდება სიტყვათა ნიშნების ინტერპრეტაცია სხვა ენის ნიშნებით, რაც წარმოადგენს იმის მაგალითს როგორ შეიძლება გამოხატო იგივე მნიშვნელობა სხვა ნიშანთა სისტემით. ენათაშორისი თარგმანი შეიძლება იყოს ზუსტი ან ადეკვატური, მაგრამ ნებისმიერ შემთხვევაში კარგ თარგმანში გათვალისწინებულია არა მხოლოდ სიტყვების დენოტაცია, არამედ მათი კონოტაციაც. მნიშვნელობის ეკვივალენტობა არ წარმოადგენს სწორი თარგმანის კრიტერიუმს, ვინაიდან სხვადასხვა ენებს გააჩნია ერთი და იგივე მტკიცების გამოხატვის განსხვავებული საშუალებები. ეს გამომდინარეობს იმ ფაქტიდან, რომ თარგმანი დაკავშირებულია ინტერტექსტუალურ, ფსიქოლოგიურ და თხრობის კომპეტენციებთან. თარგმანი აგრეთვე ყოველთვის ასახავს გადასვლას ერთი კულტურიდან მეორეზე. თარგმანი შეიძლება ჩაითვალოს ადეკვატურად, თუ ორ განსხვავებულ კულტურაში შეიძლება დადგინდეს ერთი და იგივე მნიშვნელობა. ეს რომ თარგმანი ყოველთვის წარმოადგენს ინტერპრეტაციის კერძო შემთხვევას.
28. თარგმანის ზოგადი თეორია თარგმანის ლინგვისტიკური თეორიის შემადგენელი ნაწილია და ქმნის ერთიან პარადიგმას თარგმანის კერძო თეორიებთან ერთად, რომლებიც ცალ-ცალკე შეისწავლიან ერთი ენიდან მეორე ენაზე თარგმანის ლინგვისტიკურ ასპექტებს, ლინგვისტურ კანონზომიერებებს. თარგმანის ლინგვისტიკური მექანიზმის აღწერა შესაძლებელს ხდის სხვადასხვა ნორმატიული რეკომენდაციების, პრინციპებისა და წესების, თარგმანის მეთოდებისა და ხერხების ფორმულირებას, რომლებიც ხელს უწყობენ მთარგმნელს გაართვას თავი თარგმანის პროცესში წარმოშობილ ამოცანებსა და პრობლემებს. არც თუ უმნიშვნელოა კულტურული ადაპტაციის ასპექტიც, რომელიც მიზნად ისახავს თარგმანის ორიენტაციის უზრუნველყოფას უცხოენოვან რეციპიენტზე.
29. მოსხენებაში განხილულია მოდერნისტული ცნობიერების საკითხები დ. მერეჟკოვსკის კრიტიკულ მემკვიდრეობაში
30. სტატიაში განხილულია ინტერაქტიული სწავლების ფორმატი და ასევე

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	"Georgia and Its Security Problems"	November 19, 2016, Ostrowiec Świętokrzyski, Poland, College of Business and Entrepreneurship in Ostrowiec Świętokrzyski (Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim)
2	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	"Georgia and Its "Westernization" Processes"	November 18, 2016, Ostrowiec Świętokrzyski, Poland, University of the Third Age, College of Business and Entrepreneurship in Ostrowiec Świętokrzyski (Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim)
3	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	"Neoliberal Policy: Measure for Conflict Resolution/Transformation or Escalation?"	November 18, 2016, Ostrowiec Świętokrzyski, Poland, The International Scientific Conference "Territorial Defence and Its Role in Contemporary Security Systems" (November 17- 18, 2016), College of Business and Entrepreneurship in Ostrowiec Świętokrzyski (Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim) (co organizer: Georgian Technical University)

4	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Communicating Policies for Youth (Georgian Experience)”	October 16-20, 2016, Rhodes Mitsis Grand Hotel, Rhodes Island, Greece, Political Leadership Academy: Communicating Policies for Youth”
5	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Some Problems of Academic Integrity in Georgia on the Example of One State University” (via Skype)	21-23 апреля 2016 г., г. Новосибирск, Россия, «Добросовестность в действии: российский и зарубежный опыт», Вторая международная научно-практическая конференция, НГТУ, Integrity Action
6	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“South Caucasus Security: Threats & Opportunities for Georgia”	April 1-2, 2016, Hotel Arthurs, Agveran, Republic of Armenia, “South Caucasus Security: Threats & Opportunities”, The “Concord” Centre for Political and Legal Studies, Friedrich-Ebert-Stiftung South Caucasus Office
7	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Russian Foreign Policy in the South Caucasus”	February 21, 2016, Bass Boutique Hotel, Yerevan, Republic of Armenia, Round-Table Discussion: Prospects for Conflict Transformation and Regional Cooperation in the South Caucasus, Center for Conflict Transformation "IMAGINE", South Caucasus Open School
8	Khatuna Chapichadze (ხათუნა ჩაფიჩაძე)	“Georgian Perspective towards the Nagorno Karabakh Conflict”	February 10-11, 2016, University of Bern, Bern, Switzerland, “Nagorno Karabakh Conflict – Russia’s next Pandora’s Box?”, ICP (Institute for Conflict Transformation and Peacebuilding), Centre of Global Studies (University of Bern), SGMOK (Swiss Society of Middle

			East and Islamic Culture)
9	ჟ. ვარძელაშვილი	სოციალურ ქსელებში ინტერპერსონალური ურთიერთობის ჰეტეროგენური ერთეულები	ათა თურქის უნივერსიტეტი, ერზურუმი (თურქეთი), 5-6 მაისი, 2016
10	ჟ. ვარძელაშვილი	რეპლიკატური ტექნიკა როგორც საკომუნიკაციო უნარების განვითარების მამოტივირებელი სტრატეგია	მინსკის სახ. უნივერსიტეტი, მინსკი (ბელარუსი), 18-21 მაისი, 2016
11	ჟ. ვარძელაშვილი, ნ. პეუნაია (სექციის თავმჯდომარე, მოხსენებელი), ნ. პეუნაია	სიტყვის აზროვნული სივრცის სემანტური ტრანსფორმაციების დინამიკის ინტეგრირებული ანალიზი	სტამბოლის უნივერსიტეტი, სტამბოლი (თურქეთი), 1-6 ოქტომბერი, 2016
12	თამარ მებუკე Tamar Mebuke	Multicultural Problems in Language Teaching. In: Humanitarian Aspects in Geocultural Space. The International Virtual Forum. Istanbul 2016	01-06 October 2016 VIII International Virtual Forum in Istanbul University
13	თამარ მებუკე Tamar Mebuke	Teaching Language and Culture.	October 20-21, 2016 Azerbaijan University of Languages. Baku, Azerbaijan
14	რუსულან თაბუკაშვილი	Sprachliche Ausdrucksmittel von geschlechtsspezifischen Stereotypen in der Jugendkommunikation სქესისათვის სპეციფიკური სტერეოტიპების ენობრივი გამოხატვის საშუალებები ახალგაზრდების კომუნიკაციაში	24-29 მაისი ავსტრია, გრაცი
15	ტ.მეგრელიშვილი	Современная художественная парадигма развития русскоязычной литературы	მოდლოვა, კიშინიოვი, მოდლოვას სახელმწიფო მეცნიერებათა აკადემია, 2016

		<p>Грузии</p> <p>საქართველოს რუსულენოვანი ლიტერატურის განვითარების თანამედროვე მხატვრული პარადიგმა</p>	<p>წ. 1-3 ოქტომბერი</p>
16	ტ.მეგრელიშვილი	<p>Художественная концепция национального в творчестве русскоязычных авторов Грузии ნაციონალურობის მხატვრული კონცეფცია საქართველოს რუსულენოვანი ავტორების სემოქმედებაში</p>	<p>ბელორუსი, მინსკი, ბელორუსიის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 2016 წ. 14-16 მარტი</p>
17	ტ.მეგრელიშვილი	<p>Неизвестная статья о творчестве Лермонтова: из архивов Парламентской библиотеки Грузии უცნობი სტატია ლერმონტოვის შემოქმედების შესახებ: საქართველოს პარლამენტის ბიბლიოთეკის არქივიდან</p>	<p>რუსეთი, პიატიგორსკი, მ.ლერმონტოვის სახლ- მუზეუმი, 2016 წ. 10-12 მაისი</p>
18	ტ.მეგრელიშვილი	<p>После постмодернизма: русская и русскоязычная литература в поисках новых художественных средств პოსტმოდერნიზმის შემდგომ: რუსულენოვანი ლიტერატურა ახალი მხატვრული საშუალებების ძიებაში</p>	<p>რუსეთი, კრასნოიარსკი, ციმბირის სახელმწიფო ფედერალური უნივერსიტეტი, 2016 წ. 5-10 ოქტომბერი</p>
19	<p>ტ.მეგრელიშვილი (ზ.გურამიშვილის თანაავტორობით)</p>	<p>Современная русскоязычная литература Грузии: концептосфера и культурная идентичность საქართველოს თანამედროვე რუსულენოვანი ლიტერატურა: კონცეპტოსფერო და კულტურული იდენტურობა</p>	<p>თურქეთი, სტამბული, სტამბულის უნივერსიტეტი, 2016 წ. 1-6 ოქტომბერი</p>
20	<p>ტ.მეგრელიშვილი (ზ.გურამიშვილის</p>	<p>Русский язык в современном мультилингвальном пространстве Грузии: вопросы</p>	<p>სლოვაკეთი, ქ. ტრნავა, წმ. კირილეს და მეთოდეს სახელმწიფო უნივერსიტეტი,</p>

	თანაავტორობით)	эффективности обучения რუსული ენა საქართველოს თანამდროვე მულტილინგუურ სივრცეში: შესწავლის სფსქტურობის საკითხები	2016 წ. 5-6 მაისი
21	ტ.მეგრელიშვილი	Великий Шелковый путь и мультикультурное пространство Кавказа: «кавказские произведения» М.Ю.Лермонтова დიდი აბრეშუმის გზა კავკასიის მულტიკულტურულ სივრცეში: მ. ლერმონტოვის „კავკასიური ნაწარმოებები“	თურქეთი, ერზურუმი, ატატიურკ უნივერსიტეტი, 2016 წ. 2-3 მაისი

მოსხენებათა ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. მოსხენება ეხებოდა საქართველოსა და მისი უსაფრთხოების წინაშე არსებული გამოწვევების შეფასებას - ჩვენი ქვეყნის კერძოდ ნატო-ში, როგორც ერთადერთ სასურველ ალიანსში ინტეგრაციის დინამიკისა და ამ კუთხით საქართველოს შიდა განვითარებიდან თუ საერთაშორისო ფაქტორებიდან გამომდინარე, ობიექტურად არსებული შესაძლებლობების გააზრების კონტექსტში.
2. მოსხენება მოიცავდა საქართველოსა და მისი "ვესტერნიზაციის" პროცესების განხილვას ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში ქვეყნის გაწევრიანების დისკურსში, სადაც ხაზი გაესვა სხვადასხვა ტიპის შესაძლებლობების არსებობას ევროკავშირში ინტეგრაციისა და ნატო-ში გაწევრიანების თვალსაზრისით ისევე, როგორც ამ განსხვავებული პერსპექტივების საქართველოს მხრიდან აუცილებელი და დროული გაცნობიერების საჭიროებას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო აგრეთვე ინსტიტუციური და მენტალური ინტეგრაციის კუთხით ევროკავშირისა და ნატო-ს შემთხვევაში ორი სხვადასხვა მოცემულობის აღქმისა და შესაძლო უპირატესობების გამოკვეთის მნიშვნელობას საქართველოს მიერ.
3. მოსხენება ეხებოდა იმის გარკვევას, ნეოლიბერალური პოლიტიკა წარმოადგენს კონფლიქტის რეგულირების/ტრანსფორმაციის თუ ესკალაციის საშუალებას. უპირატესად ესკალაციის სასარგებლო არგუმენტებს შორის თავად ნეოლიბერალიზმის კონფლიქტური ბუნების (კონკურენცია, შეჯიბრებითობა) ანალიზის გარდა, ამგვარი პოლიტიკის პრაქტიკული განხორციელების კუთხით ხაზი გაესვა მსოფლიოს არასახარბიელო გამოცდილებას (სხვადასხვა მატერიალური რესურსების მოპოვებისათვის ნეოლიბერალური სახელმწიფოების მიერ ე.წ. განვითარებად სამყაროში წარმოებული ომები) და თვით განვითარებულ ქვეყნებში მიმდინარე ასევე კრიზისულ შიდა თუ საერთაშორისო პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, კულტურულ და მენტალურ მოვლენებს,

- აგრეთვე მსგავი განვითარების სამომავლო ტენდენციებსაც.
4. მოხსენება ეძღვნებოდა საქართველოს გამოცდილებას ჯერ კიდევ ჩამოყალიბების პროცესში არსებული ახალგაზრდობის პოლიტიკისა და ახალგაზრდობისათვის კომუნიკაციის სხვადასხვა პოლიტიკის შემუშავების კუთხით.
  5. მოხსენება ეხებოდა სტუ-ს სტუდენტთა კეთილსინდისიერების სწავლებისა და მათ მიერ უნივერსიტეტში თანატოლთა შორის 2015 წელს ჩატარებული გამოკითხვა-კვლევის შედეგების ანალიზს, რომლის მიზანსაც წარმოადგენდა სტუ-ში კეთილსინდისიერების კუთხით არსებული ხარვეზების იდენტიფიცირება და მათი ეფექტური დაძლევისათვის სტუდენტების მიერვე პროაქტიული ინტერვენციის დაგეგმვა.
  6. მოხსენებაში გაშუქებული გახლდათ სამხრეთ კავკასიის უსაფრთხოების საკითხები და კერძოდ, საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეები და შესაძლებლობები.
  7. მოხსენება განიხილავდა გლობალური და რეგიონული აქტორების, კერძოდ, რუსეთის, თურქეთის, ირანის, ევროკავშირისა და აშშ-ს როლს საქართველოში, სომხეთსა და აზერბაიჯანში, აღნიშნული პოსტ-საბჭოთა ქვეყნების როგორც შიდა, ასევე საერთაშორისო განვითარების პრიზმებიდან - რუსეთის სამხრეთ კავკასიურ საგარეო პოლიტიკაზე სპეციფიკური ფოკუსით. მოხსენება მოიცავდა მცდელობას, მაქსიმალური პოლიტიკორექტულობისა და ინკლუზიურობის პრინციპის დაცვით მოეხდინა სამხრეთ კავკასიაში კონფლიქტურ ტერიტორიებზე მცხოვრებთა სპეციფიკის, საჭიროებებისა და არაერთგვაროვანი თუ კონფლიქტს მიღმა მოსახლეობის ან დე-იურე ხელისუფლებათა ინტერესებთან მათი კონფორმაციაში ყოფნის განმაპირობებელი გარემოებების გაანალიზება.
  8. მოხსენება ეხებოდა საქართველოს პერსპექტივის ანალიზს მთიანი ყარაბაღის კონფლიქტთან მიმართებაში.
  9. სოციალურ ქსელებში ინტერპერსონალური ურთიერთობა ერთგვარი მულტიმედიალური დისკურსია. სოციალური მედიის ინტეგრალურობა წარმოადგენს კომპლექსური კომპონენტების სინთეზს. სოციალური მედიის დისკურსში სხვადასხვა სემიოტიკური სისტემის შერეული კოდების ნათელი მაგალითია სუბკულტურის ელემენტი – ინტერნეტ მემი: ვერბალურ-გრაფიკული კონსტრუქტი, სურათი ტექსტით. ჩვენ ვაანალიზებთ ინტერნეტ მემს როგორც პეტეროგენულ კომუნიკაციურ ერთეულს, კულტურული ტექსტების რეპლიკატორს.
  10. კვლევებს წარუდგენთ მამოტივირებელი „რეპლიკატორული“ ტექნიკის ჩვენ მიერ შემუშავებულ ალგორიტმს, რომელიც მიგვაჩნია, რომ აფართოებს რუსულის როგორც უცხო ენის მეცადინეობებზე კომუნიკაციური უნარ-ჩვევების განვითარების სტრატეგიის დიაპაზონს. ტექნიკის საფუძველია ლათინური ცნება “replico”: 1) გამეორება; 2) პასუხი. ამგვარად, ტექნიკის დერძია გამეორება და პასუხი. ლინგვოდიდაქტიკური ასპექტია – საგნობრივი მიზნებისა და სასწავლო ამოცანების განხორციელების მამოტივირებელი გარემოს შექმნა – გრამატიკული უნარ-ჩვევების განვითარება, სინტაგმებისა და ფრაზებში ახალი სიტყვების დამახსოვრება, კომუნიკაციური კომპეტენციის განვითარება.
  11. მოხსენებაში წარმოდგენილია სიტყვის ინტეგრირებული ანალიზის თეორიული ბაზა და მეთოდები. კვლევის მიზნების გათვალისწინებით, სიტყვა განიხილება

როგორც დინამიკური მიკროსისტემა – ფრეიმი/კონსტრუქტი, რომელშიც კოგნიტური და ლინგვისტური პროცესები ერთდროულად მიმდინარეობს. ჩვენი ანალიზის მიზანია დავასაბუთოთ და შევამოწმოთ ვარაუდი, რომ გონებაში არსებობს საგნის გაგების ათვლის წერტილი. ჩვენი მოსაზრებით, ეს ათვლის წერტილია თავდაპირველი კოგნიტურ-დენოტაციური სიტუაცია. მას გააჩნია ვერბალიზებული მუდმივი კომპონენტი – კონცეპტუალიზებული მნიშვნელობის მქონე პროტოტიპული ბირთვი. მრავალმხრივ ემპირიულ მასალაზე დაყრდნობით შეგვიძლია წარმოვაჩინოთ, რომ თავდაპირველი კოგნიტურ-დენოტაციური სიტუაცია არის სიტყვის მნიშვნელობაში შემდგომი ტრანსფორმაციების საფუძველი. ამ ტრანსფორმაციების მამოძრავებელი ძალაა სიტყვის ინტენციური გამოყენება კონკრეტულ კონტექსტში.

12. მოსხენებაში განიხილება უცხო ენების სწავლება და სწავლების პოლიტიკა გლობალიზაციის პერიოდში. ავტორის აზრით, გამოსავალს წარმოადგენს კულტურათა სიმბიოზი, ანუ ურთიერთ გამამდიდრებელი ერების და კულტურების თანაარსებობა. აღინიშნება პედაგოგის როლი სტუდენტებში ენობრივი, ეროვნული და კულტურული შემწყნარებლობის მათი სწავლების ენის კულტურის ზიარების გზით. მაგალითისათვის მოყვანილია თომას ელიოტის “სატელიტური კულტურის” განსაზღვრება.
13. მოსხენებაში ენა განიხილება როგორც კულტურის განუყოფელი ნაწილი. ცხოველების სწავლებისას პედაგოგს უნდა ახსოვდეს, რომ ენას უკავია უნიკალური როლი ადამიანის ცხოვრებაში. ნა წარმოადგენს არა მხოლოდ განსაზღვრული ერის მსოფლმხედველობის ასახვას (ვილჰელმ ჰუმბოლტის მიხედვით), იგი მნიშვნელოვანია ვინაიდან ასახავს ცალკე კულტურას. ულტურული კომპეტენცია კი, თავის მხრივ დაფუძნებულია სხვა კულტურის პატივისცემაზე. მის გამო კულტურათაშორისი კომუნიკაცია შეიძლება იყოს განხილული როგორც ცალკე კულტურის ენობრივი აგრესიის დაძლევის საშუალება. ომუნიკაცია აძლევს საშუალებას სხვადასხვა კულტურის წარმომადგენლებს ისწავლონ ერთმანეთისაგან და განვითარონ ერთმანეთის პატივისცემის, არაგანსჯის და მოსმენის უნარ-ჩვევები.
14. წარმოდგენილი ნაშრომი განიხილავს სქესისათვის სპეციფიკურ სტერეოტიპებს, რომლებიც განიხილება როგორც კომპლექსი კულტურულად და სოციალურად განპირობებული წარმოდგენებისა სქესისათვის სპეციფიკური როლების შესახებ. სქესისათვის სპეციფიკური როლებში იგულისხმება მოლოდინი, რომელიც ადამიანს აქვს გოგონებისა და ვაჟების ქცევათა ნიმუშების მიხედვით ამათუ იმ კულტურაში და ასევე განსაზღვრულ სოციალურ პირობებში. ამ პრობლემის ლინგვისტური კვლევისას ყურადღება გამახვილებულია ენობრივ ერთეულებზე, რომელიც გერმანული ენის სისტემას აქვს, რათა გენდერული იდენტობის კონსტრუირება მოახდინოს. ორივე სქესის განსხვავებული სტერეოტიპული ენობრივი ქცევა ნაშრომში განხილულია რამდენიმე კრიტერიუმით. სემანტიკური კლასიფიკაციის მიხედვით ყურადღება გამახვილებულია ენობრივ-ლექსიკური ერთეულების ფაქტორზე და სქესისათვის სპეციფიკური სტერეოტიპების სტრუქტურაზე. ამ კონტექსტში განიხილება კონტექსტუალური შეფასების პრობლემაც ახალგაზრდათა კომუნიკაციის პროცესში გამოყენებული ლექსიკისა. პეიორატიული შეფასების უპირატესობა განპირობებულია ახალგაზრდების

- სწრაფვით შეაფასონ პიროვნებათა სუბიექტურად. შეფასებითი მეტაფორების საშუალებით(გამოყენებით) გამოხატავენ ახალგაზრდები სარკაზმს, ირონიასა და დაცინვას. ახალგაზრდათა ენაში მეტაფორიკის სტრუქტურული კლასიფიკაციის საფუძველზე გამოიკვეთა არსებითი სახელების დომინანტური როლი.
15. მოხსენება ეძღვნება საქართველოს რუსულენოვანი ლიტერატურის ფუნქციონირების თანამედროვე პარადიგმის ფორმირების, განვითარების და გააზრების საკითხებს.
  16. მოხსენება ეძღვნება ნაციონალურობის კონცეფციის შესწავლის კვლევის შედეგებს საქართველოს რუსულენოვანი ავტორების პროზაში.
  17. მოხსენება ეძღვნება მეცნიერულ ურთიერთობაში მ. ლერმონტოვის შესახებ უცნობი სტატიის შემოტანას, რომელიც აღმოჩენილია საქართველოს პარლამენტის ბიბლიოთეკის ფონდებში.
  18. მოხსენება ეძღვნება თანამედროვე რუსულ ლიტერატურაში ახალი მხატვრული პარადიგმების მომავალი განვითარების და ფორმირების გზების სამეცნიერო გააზრებას
  19. სტატიაში განხილულია კულტურული მენტალობის და კულტურული იდენტურობის ურთულესი საკითხები.
  20. სტატიაში განხილულია რუსულის, როგორც უცხოურის შესწავლის მეთოდი, საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში, საგანმანათლებლო ტექნოლოგიების განვითარების თანამედროვე ეტაპზე.
  21. მოხსენებაში წარმოდგენილია მ. ლერმონტოვის „კავკასიური ნაწარმოებების“ ინტერპრეტაციის ახალი მეთოდები.

სხვა აქტივობა

III. კვალიფიკაციის ამაღლება სწავლების მეთოდიკაში

საქართველო

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	ტრენინგი	ტრენინგის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნინო ლომსაძე	ტრენინგი:“ Lesson Planing and Feedback”,	ETAG” საქართველოს ინგლისური ენის

		ETAG” საქართველოს ინგლისური ენის მასწავლებელთა ასოციაცია 2016	მასწავლებელთა ასოციაცია 2016 წ. მარტი , თბილისი
2	ნინო ლომსაძე	ტრენინგი: საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი პროფესიული განვითარების ცენტრი აიოვას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (აშშ) ”სათემო კოლეჯები საერთო განვითარებისთვის ინქ.(აშშ)” ”პროფესიული ორიენტაცია და კარიერის დაგეგმვა”	07.06.2016 საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი პროფესიული განვითარების ცენტრი აიოვას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (აშშ) ”სათემო კოლეჯები საერთო განვითარებისთვის ინქ.(აშშ)” თბილისი
სწავლების მეთოდოლოგია, პროფესიული ზრდა, სასწავლო გარემო			

ბ) უცხოეთში

№	მომსახურებელი/ მომსახურებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Nino Lomsadze	TKT Module 1 Language and background to language learning and teaching,	Cambridge English; Language Assessment. The UK. 15.04.16 Certificate Number:0052655774
2	Nino Lomsadze	TKT Module 2 Lesson planning and use of resources for language teaching,	Cambridge English; Language Assessment. The UK. 15.04.16 Certificate Number:0052655796
3	Nino Lomsadze	TKT Module 2 Managing the teaching and learning	Cambridge English; Language Assessment. The UK. 06.07.16

	Process.	Certificate Number:0053372390
საერთაშორისო გამოცდა , ინგლისური ენის სწავლების მეთოდოლოგიაში. ინგლისური ენის მასწავლებელთა სერთიფიცირებისთვის საერთაშორისო დონის მოსაპოვებლად.		

III. კვალიფიკაციის ამაღლება სწავლების მეთოდოლოგიაში

საქართველოში

№	მომსახურებელი/ მომსახურებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნ.ბოჭორიშვილი	ტრენინგი: “Lesson planning and Feedback”, ETAG	საქართველოს ინგლისური ენის მასწავლებელთა ასოციაცია. 2016 წ. მარტი. თბილისი
2	ნ.ბოჭორიშვილი	კვალიფიკაციის ამაღლების კურსები: ტრენინგი : “პროფესიული ორიენტაცია და კარიერის დაგეგმვა.”	07.06.2016 საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესიული განვითარების ცენტრი აიოვას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (აშშ). კვალიფიკაციის ამაღლების კურსები. თბილისი.
3	ნ.ბოჭორიშვილი	კვალიფიკაციის ამაღლების კურსები: “სწავლების შედეგები და მათი შეფასება.”	08.12.2016 საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესიული განვითარების ცენტრი აიოვას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (აშშ). კვალიფიკაციის ამაღლების კურსები. თბილისი.
4.	ნ.ბოჭორიშვილი	ტრენინგი: “Teaching techniques for teaching the TOEFL IBT”.	04.12.2016 The course on teaching skills for the English Language teachers.

			“Education and training international”. ETI
სწავლების მეთოდოლოგია, პროფესიული ზრდა, სასწავლო გარემო, ინოვაციური ტექნოლოგიების გამოყენება სასწავლო პროცესში.			

ბ) უცხოეთში

	მომსახურებელი/ მომსახურებლები	მოსახუნების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1.	Nino Bochorishvili	TKTModule 1 Language and background to language learning and teaching	Cambridge English; Language Assesment. The UK Certificate Number:0052655772 15/04/2016
2.	Nino Bochorishvili	TKTModule 2 Lesson planning and use of resources for language teaching	Cambridge English; Language Assesment. The UK Certificate Number:0052655794 15/04/2016
3.	Nino Bochorishvili	TKTModule 3 Managing the teaching and learning process	Cambridge English; Language Assesment. The UK Certificate Number: 0053372388 06/07/2016
საერთაშორისო გამოცდა ინგლისური ენის სწავლების მეთოდოლოგიაში ინგლისური ენის მასწავლებელთა სერთიფიცირებისათვის საერთაშორისო დონის მოსაპოვებლად.			

ტრენინგები: ზორანიანი. მ

1.) Training in Teaching Strategies. Certificate of Completion, to certify the completion of the module “Strategies for Effective Presentation” – International Federation of Language Teacher Associations, University of Georgia, Multilingual Association of Georgia, January 18, 2016.

2.) Training in Teaching Strategies. Certificate of Completion, to certify the completion of the module “Strategies for Teaching English” – International Federation of Language Teacher Associations, University of Georgia, Multilingual Association of Georgia, January 17, 2016.

3.) Workshop: “Critically Evaluating an Assessment

რუსულან გოცირიძე
ტრენინგები:

1. “Training In Teaching Strategies” - “Strategies for Teaching English” Certificate of Completion
International Federation of Language Teacher Association, University of Georgia, Multilingual Association of Georgia 17.01. 2016
2. “Training In Teaching Strategies” - “Strategies for Effective Presentation” Certificate of Completion,
International Federation of Language Teacher Association, University of Georgia, Multilingual Association of Georgia 18.01. 2016
3. “Training In Teaching English” – “Teaching English to Speakers of Other Languages” Certificate of Completion, International Federation of Language Teacher Association, University of Georgia, Multilingual Association of Georgia 17.02. 2016

Workshops ია ბურღული

1. 2016 10.10 –14.10 bei Goethe Institut Tiflis

Teilnahmebestscheinigung am Kurs: *Globalisierung, Migration und Grenzen in Europa*

Essays zur aktuellen Kulturwissenschaft übersetzen Deutsch-georgischer Übersetzungsworksho. (Goethe Institut :Übersetzung Kartoziya, Texterschließung und Diskussion Schönborn)

2. 2016 GTU Teacher training program *Professional Orientation and Carrier Planning*
Iowa State University Center of Excellence in Teaching and Learning
Georgian Technical University PDC cetl

გამყრელიძე ნ.

<p>გამყრელიძე ნ. საერთაშორისო ტრენინგის მონაწილე, მსმენელი. ტრენერი: მაკა ჩხეიძე “კომუნიკაციური კომპეტენცია” და “ეფექტური კომუნიკაციური ქმედების</p>	<p>საერთაშორისო ტრენინგი იუნესკოს (UNESCO) ოფიციალური პარტნიორი ორგანიზაციის – მასწავლებლებსა და ასოციაციების საერთაშორისო ფედერაციის (FIPLE) ეგიდით</p>	<p>თბილისი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი 7 დეკემბერი 2016</p>
--	--	--

ტექნიკა”		
<p>ტრენინგი “კომუნიკაციური კომპეტენცია” და “ეფექტური კომუნიკაციური ქმედების ტექნიკა” მიმდინარეობდა მსჯელობა კულტურისა და კულტუროლოგიის ურთიერთგანპირობებულობაზე, კულტუროლოგია უნდა გავიგოთ, როგორც კულტურის მენტალური გააზრება და ადამიანის თვითგააზრების საშუალება. ლინგვისტურ დონეზე შეიძლება ვიმსჯელოთ ენობრივი მოვლენებისადმი კულტუროლოგიურ მიდგომაზე, როგორც ენის თვითგააზრებაზე. კულტურა და გამოცდილება ერთმანეთის მიმართ შინაარსობრივ და სიმეტრიულ მიმატებაშია. უფრო მეტიც, შეიძლება ითქვას, რომ არა მარტო გამოცდილებაა შინაარსი და კულტურა მისი ფორმა, არამედ პირიქით – კულტურაა შინაარსი, ხოლო გამოცდილება კი მისი ფორმა. კულტურა ადამიანურ სინამდვილეს ეკუთვნის მისი შემოქმედებითი საქმიანობის პროცესში იბადება და ადამიანის განუყოფელ განზომილებას წარმოადგენს. რეალების ცვლილებების შესაბამისად იცვლება კულტუროლოგიური ორიენტირი და კომპონენტი.</p>		

თეოლოგიის სასწავლო ცენტრი

II.1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	კირიონ I დიდი კათალიკოსი ყოველი ივერიისა (IV-VII სს.),	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	261 გვ.
2	პავლიაშვილი ქეთევანი	კატაკომბური ეკლესიის ისტორიის ნარკვევები	თბილისი გამომცემერიდიანი (ჩაშვებულია სტამბაში)	700.
ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე				

1. წიგნი ეხება კირიონ I-ის დამსახურებასა და ღვაწლს ქართველი ერისა და ეკლესიის წინაშე. განსაკუთრებულია კირიონ I-ის დამსახურება ქართველი ერისა და ეკლესიის წინაშე. თუ არა მისი დაუვიწყარი ღვაწლი, ქართველი ერის ერთი ნაწილი არმენიზაციის ჭაობში გაქრებოდა ისევე, როგორც გაქრა და დავიწყებას მიეცა ალბანელი ერი, მის მიმართ განხორციელებული სომხური საეკლესიო პროზელიტიზმის შედეგად, რასაც კარგად აღწერს მოვსეს კალანკატუაცი. ასეთივე ბედი ელოდა ჩვენი ერის მნიშვნელოვან ნაწილს, თუ არა კირიონ დიდი კათალიკოსის ღვაწლი, როცა მან არმენიზაციის გზაზე შემდგარ ქართველებს გუგარქში აღუდგინა ქართულენოვანი ლიტურგია, და უფრო მეტიც, მან დაიწყო პროცესი სომხურ-ქართული ეკლესიების ურთიერთდაშორებისა, რამაც, როგორც ითქვა, ასიმილაციისაგან იხსნა ქართველი ერის ერთი ნაწილი.

მისმა თავდადებას საოცარი შედეგი გამოიღო საქართველოს გარეთაც, კერძოდ კი, გამოაფხიზლა არმენიის ვრცელ ქვეყანაში მცხოვრები ქართველობა, ამის შედეგად მათ თავი დააღწიეს არმენიზაციის პროცესს, სრულად აღიდგინეს თავიანთი ქართულ-ეროვნული იდენტობა, და VII-X საუკუნეებში, დაუბრუნდნენ ქართული ეკლესიის წიაღს.

წიგნში ასევე გამოყენებულია ავტორის მიერ უკვე გამოქვეყნებული მასალის ნაწილი სხვა ნაშრომებიდან.

2. მონოგრაფიაში გადმოცემულია ქრისტიანული კატაკომბიზმის იდეის ისტორია; მისი წარმოშობის ადგილი, მიზეზები, მიზნები, მიღებული შედეგები; განხილულია კატაკომბიზმის განვითარების ევოლუციური გზა. ნაშრომში განხილულია საეკლესიო კატაკომბიზმი ათონის წმინდა მთაზე, რუსეთის იმპერიულ სისტემაში, აფხაზეთის რეგიონში; გადმოცემულია აფხაზეთის კატაკომბიზმის ამოცანები, მიზეზ-შედეგები და აფხაზურ-ქართული კატაკომბური საეკლესიო დაჯგუფებების მოღვაწეობის ისტორია. საარქივო უცნობ დოკუმენტებზე დაყრდნობით შესწავლილია რუსეთის თვითმპყრობელური და საბჭოთა ხელისუფლებების პოლიტიკა საეკლესიო კატაკომბიზმისადმი; სახელისუფლებო რეპრესიების მეთოდ-ხერხები და ა.შ. მონოგრაფიულად არის შესწავლილი მართლმადიდებლურ ეკლესიის მიერ კვალიფიცირებული ე.წ. „სახელმადიდებლობის ერესი“, მისი წარმოშობის მიზეზები, განვითარების ეტაპები; აღწერილი და გაანალიზებულია თანამედროვე და წარსულის მეცნიერ-მკვლევართა და საეკლესიო მამათა, ინტელიგენციისა და ზოგადად საზოგადოების შეფასებები, გამოკვლევები და დამოკიდებულებები „სახელმადიდებლობის ერესისა“ და კატაკომბური ეკლესიისადმი. გამოკვლევაში შეფასებულია განდგომილი საეკლესიო მიმართულების ე.წ. „ჭეშმარიტი მართლმადიდებლური ეკლესიის“ მნიშვნელობა, მისი წარმომადგენლები, მათი ბრძოლა ცარიზმის და საბჭოთა ხელისუფლებისადმი. ნაშრომს ახლავს მონოგრაფიაზე მუშაობისას გამოყენებული საარქივო დოკუმენტები და მათზე დართული სამეცნიერო კომენტარები. ნაშრომი განკუთვნილია უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებისა და საკითხით დაინტერესებული

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	თეორია საქართველოს ეკლესიის პროზელიტიზმის შესახებ	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	35 გვ.
2	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	სამეგრელო არქანჯელო ლამბერტისა და კორნელი ბოროზდინის აღწერით	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	47 გვ.
3	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	გურამ გრიგოლიას ეგრის-ლაზიკის შესახებ	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	93 გ.

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის გაუქმებისა და ათეიზმის გაბატონების შემდეგ, ჩამოყალიბდა ახალი ისტორიოგრაფია, რომელიც ამტკიცებს, რომ დაარსების შემდეგ ქართული ეკლესია პროზელიტური ბუნების იყო, მოიცავდა მხოლოდ აღმოსავლეთ საქართველოს მცხეთის რეგიონს, თითქოს IX-X სს-ში შეიჭრა დასავლეთ საქართველოში, გააუქმა იქ კონსტანტინოპოლის იურისდიქცია, ასევე კახეთში გააუქმა ალბანეთის იურისდიქცია, სამხრეთ საქართველოში – სომხური ეკლესიის იურისდიქცია. წიგნი ეძღვნება ამ საკითხის რკვევას.
2. წიგნი წარმოადგენს არქანჯელო ლამბერტისა და ბოროზდინის მიერ სამეგრელოს აღწერების ანალიზს.
3. ნაშრომში ავტორი განიხილავს გურამ გრიგოლიას კვლევებს დასავლეთ საქართველოს იურისდიქციის შესახებ, ასევე გამოყენებულია წმიდა სინოდის 2012 წლის 5 ივლისის დადგენილებები ამ საკითხთან დაკავშირებით.

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	პავლიაშვილი ქეთევანი	აკ.წერეთლის საიუბილეო თარიღისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენციის კრებული	ქ.ქუთაისი, ქუთაისის ა.წერეთლის სახ.უნივერსიტეტის გამომცემლობა	8 გვ.
2	პავლიაშვილი ქეთევანი	„ვლადკერნობისადმი“ მიძღვნილი სამეცნიერო კრებული	ქ.ზუგდიდი. ზუგდიდის სასწავლო უნივერსიტეტის გამომცემლობა	12 გვ.
3	პავლიაშვილი ქეთევანი	„ბათუმქალაქობისადმი“ მიძღვნილი სამეცნიერო კრებული	ქ.ბათუმი. ბათუმის შ.რუსთაველის სახ.სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა	8 გვ.

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

- საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ავტოკეფალიის საკითხი რუსეთის წინასაეკლესიო სათათბიროზე და ა.წერეთელი. ნაშრომში გამოკვლეულია საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენისათვის ბრძოლის ერთი ეტაპი - რუსეთის წინასაეკლესიო სათათბიროზე (1906 წ.); გაანალიზებულია საქართველოს ეკლესიის თვითმოწესობისათვის ქართველი საზოგადოების ყველა სოციალური ფენის მეცადინეობა. ნაშრომში მოცემულია ქართველი თავადაზნაურობის დამოკიდებულება ავტოკეფალიის საკითხისადმი; გაშუქებულია აკაკი წერეთლის დვაწლი ამ მიმართულებით; ნაჩვენებია ა.წერეთლის შეხედულება მიმდინარე პრობლემაზე, რომელსაც ის ეროვნული მოძრაობის შემადგენელ ნაწილად მიაჩნდებოდა; განხილულია ა.წერეთლის წინადადებები საეკლესიო პრობლემის დაძლევის მიმართულებით; მოცემულია მისი აქტიური მუშაობის ეტაპები საქართველოს საეკლესიო კრებებზე; კონტაქტები რუსეთის ხელისუფლებასთან საკითხის სამართლიანად მოგვარების კუთხით. ნაშრომი სრულად ეყრდნობა საარქივო გამოუქვეყნებელ წყაროებს.
- XVII საუკუნის საქართველოს ევროპული ორიენტაციის დიდი სამკუთხედი - როსტომ-ხან ბაგრატიონი, ლევან მეორე დადიანი, ნიკიფორე ჩოლაყაშვილი-ირბახი.

საარქივო დოკუმენტებზე დაყრდნობით, ნაშრომში შესწავლილია ქართლის სამეფოსა და სამეგრელოს სამთავროს დიპლომატიური ურთიერთობები, კერძოდ, საერთო საგარეო პოლიტიკის ევროპული ორიენტირები. გამოკვლევაში ასახულია XVII საუკუნის პირველი ნახევრის საქართველოში მოღვაწე კათოლიკე მისიონერების შეხედულებები სამეგრელოს სამთავროსა და ქართლის სამეფოში მიმდინარე პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ და რელიგიურ-კულტურულ პროცესებზე; სამეგრელოსა და ქართლის ხელისუფლების ევროპული ორიენტაციების გამოვლინებები; ამ მოვლენების ხელისშემშლელი ფაქტორები; დიპლომატიური საქმიანობის ამსახველი ფაქტები და მოვლენები; მათი ანალიზი. გამოკვლევაში შეფასებულია ევროპული ორიენტაციის განმახორციელებელთა დიდი სამკუთხედის წევრების - როსტომ-ხან ბაგრატიონის, ლევან მეორე დადიანისა და არქიმანდრიტ ნიკიფორე ჩოლაყაშვილ-ირუბაქიძის მოღვაწეობა.

3. თურქეთის რელიგიური პოლიტიკის ევოლუცია აჭარაში და საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის რეაქცია (XX-XXI სს-ის მიჯნა).

ნაშრომში ასახულია პოსტსაბჭოთა სივრცეში, რელიგიასთან მიმართებაში პოლიტიკური სპეკულატიურული კვლევების მომრავლების ფაქტები და მისი გამომწვევი მიზეზები; ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებზე გავლენის მოპოვების მცდელობები რელიგიური კუთხით. გამოკვლევაში გადმოცემულია ამ მიმართულებით საქართველოს შორეული თუ მეზობელი ქვეყნების დაინტერესება; საქართველოს სასაზღვრო ტერიტორიებისადმი გამოვლენილი აქტიური ქმედებები; ნაშრომში კონკრეტულად შესწავლილია აჭარის რეგიონში თურქეთის სახელმწიფოს რელიგიური კუთხით ჩარევის მცდელობები; თურქეთის რელიგიური ზემოქმედებები აჭარის რეგიონზე, სადაც გეოპოლიტიკური ინტერესებით მიმდინარეობს თურქეთის დაპირისპირება რუსეთთან. გამოკვლევაში ასახულია საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის რეაქცია თურქეთის თანამედროვე რელიგიურ პროცესებზე. მოცემულია მიმდინარე პრობლემის დაძლევის გზები. ამ მიმართულებით ისტორიული მეხსიერების გააქტიურებული პროპაგანდა და თანამედროვე გამოწვევებზე პასუხის გაცემის მეთოდები და ხერხები.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მიტროპოლიტი	უწმინდეს	სვეტიცხოველი,	თბილისი	52 გვ.

	ანანია ჯაფარიძე	პატრიარქს	2016, №1		
2	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	mefe miriani	სვეტიცხოველი, 2016, №2	თბილისი	11 გვ.
3	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	გ. გასვიანი აფხაზეთის შესახებ	სვეტიცხოველი, 2016, №2	თბილისი	11 გვ.
4	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	ქობულეთიდან ტრაბზონამდე	სვეტიცხოველი, 2016, №2	თბილისი	5 გვ.
5	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	წმიდა ილია მართალი და საქართველოს ეკლესია	სვეტიცხოველი, 2016, №2	თბილისი	9 გვ.
6	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	ზემონი ქვეყანანი	სვეტიცხოველი, 2016, №2	თბილისი	4 გვ.
7	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	„ჰაიასა“ - „აიას ქვეყანა“ (შემდგომი კოლხიდა)	სვეტიცხოველი, 2016, №2	თბილისი	7 გვ.
8	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	ქისტების გამაჰმადიანება XX ს-ის საქარ- თველოში	სვეტიცხოველი, 2016, №2	თბილისი	9 გვ.

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ უწმინდესი ასევე მრავალჯერ ეწვია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის თეოლოგიის ცენტრს, რომელსაც მეუფე ანანია ხელმძღვანელობს.

ამ შეხვედრების დროს მეუფე ანანიამ მრავალჯერ მიმართა სიტყვით უწმინდეს პატრიარქს. ამასთან დაკავშირებით თეოლოგიის ცენტრის თანამშრომლებმა მოიპოვეს ის სიტყვები და მისაღმებები რომლითაც მეუფე ანანიამ მიმართა უწმინდეს პატრიარქს ამ ბოლო წლების მანძილზე.

2. სტატიაში მოტანილია სხვადასხვა ქართული წყაროების მიმოხილვა მეფე მირიანის მოღვაწეობის შესახებ.

3. სტატიაში გადმოცემულია გ. გასვიანის მოსაზრებები აფხაზეთის და

<p>აფხაზების შესახებ</p> <p>4. მოცემულია უწმიდესისა და მეუფე ანანიას შეხვედრა ანკარაში თურქეთის რელიგიათა მინისტრთან.</p> <p>5. სტატიაში გადმოცემულია ილია (მართალი) ჭავჭავაძის გამონათქვამები და შეფასებები საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის შესახებ.</p> <p>6. გადმოცემულია ძველ ქართულ წყაროებში, აღნიშნული სახელი „ზემო ქვეყანანი“, ის აღნიშნავდა როგორც წესი ტაოს მიმდებარე მხარეებს.</p> <p>7. განხილულია ტერმინი ჰაიასა.</p> <p>8. გადმოცემულია ეთნოგრაფ-მკვლევართა დაკვირვებები ქისტების შესახებ. მათი დაკვირვებებით ქისტები საქართველოში XIX ს. დასაწყისში ჩამოსახლდნენ ვითარცა ქრისტიანები და ქრისტიანული წეს-ჩვეულებების ერთგული დამცველნი, XIX ს. ბოლოს მათში თანდათან გავრცელება იწყო მაჰმადიანობამ, XX ს. შუა წლებში, II მსოფლიო ომის შემდეგ კი მათი უმრავლესობა უკვე გამაჰმადიანებული იყო, სრული გამაჰმადიანება XX ს. 90-იან წლებში დასრულებულია.</p>

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე	„ვეფხისტყაოსანის ღვთისმეტყველება“	საერთაშორისო კონფერენცია -„რუსთაველის 850 წლისთავი“, თბილისი, 11 ნოემბერი, 2016
2	პავლიაშვილი ქეთევანი	საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ავტოკეფალიის საკითხი რუსეთის წინასაეკლესიო სათათბიროზე და აკ.წერეთელი	ქუთაისის აკ.წერეთლის სახ.სახელმწიფო უნივერსიტეტი. 2016 წ. 17-19 ოქტომბერი.
3	პავლიაშვილი ქეთევანი	თურქეთის რელიგიური პოლიტიკის ევოლუცია აჭარაში და საქართველოს	ბათუმის შ.რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.

		მართლმადიდებელი ეკლესიის რეაქცია (XX-XXI სს-ის მიჯნა)	2016 წ. 5-7 სექტემბერი
4	პავლიაშვილი ქეთევანი	XVII საუკუნის საქართველოს ევროპული ორიენტაციის დიდი სამკუთხედი - როსტომ - ხან ბაგრატიონი, ლევან მეორე დადიანი, ნიკიფორე ჩოლოყაშვილი-ირბახი	ზუგდიდი. ზუგდიდ-ცაიშის ეპარქია და ზუგდიდის სასწავლო უნივერსიტეტი. 2016 წ. 14-15 ივლისი
5	პავლიაშვილი ქეთევანი	ე.წ. აფხაზეთის ეკლესია - ტროას ცხენი - საერთაშორისო საეკლესიო პოლიტიკაში	თბილისი საქართველოს საპატრიარქო. 2016 წ. 12 ნოემბერი
6	პავლიაშვილი ქეთევანი	ე.წ. “ალანის ეპარქია“ - წარმოშობის მიზეზები, მოსალოდნელი შედეგები და დაძლევის გზები	თბილისი საქართველოს საპატრიარქო. 2016 წ. 10 დეკემბერი

მოსხენებათა ანოტაცია ქართულ ენაზე

- ქართველი ერის უკვდავი საგანძურია შოთა რუსთაველის ვეფხისტყაოსანი, გვირგვინი ქართული პოეზიისა, მისი ავტორი უდიდესი ქართველი ღვთისმეტყველია პოეტთა შორის, რუსთაველმა შეძლო აღმატებული სიტყვიერებით ედიდებინა უფალი ღმერთი. უკვდავი პოემა იწყება ღვთის დიდებით, და მისი ღვთისმეტყველება მთლიანად ეფუძნება წმიდა წერილს, კერძოდ კი წმიდა წერილის გამორჩეულ წიგნებს - შესაქმესა და ფსალმუნებს, მოციქულთა ეპისტოლეებს.
- ნაშრომში გამოკვლეულია საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ავტოკეფალიის აღდგენისათვის ბრძოლის ერთი ეტაპი - რუსეთის წინასაეკლესიო სათათბიროზე (1906 წ.); საქართველოს ეკლესიის თვითმოწესების აღდგენისათვის ქართველი საზოგადოების მეცადინეობა. ნაშრომში მოცემულია საქართველოს საზოგადოების ყველა სოციალური ფენის ამ მიმართულებით აქტივობა; განსაკუთრებული ყურადღებაა გამახვილებული ქართველ თავადაზნაურთა მუშაობაზე, კერძოდ, აკაკი წერეთლის ღვაწლზე ამ მიმართულებით. ნაშრომში გაშუქებულია ა.წერეთლის შეხედულებები მიმდინარე პროცესებზე, რომელიც მას ეროვნული მოძრაობის შემადგენელ ნაწილად ესახება. ნაშრომში განხილულია ა.წერეთლის წინადადებები საეკლესიო პრობლემის დაძლევაზე; მოცემულია მისი აქტიური მუშაობის ეტაპები და მეთოდოლოგია; საქართველოს საეკლესიო კრებებში ჩართულობის გზა; კონტაქტები რუსეთის ხელისუფლებასთან საკითხის სამართლიანად გადაწყვეტის კუთხით. ნაშრომი სრულად ეყრდნობა საარქივო გამოუქვეყნებელ დოკუმენტებს.

3. ნაშრომში ასახულია პოსტსაბჭოთა სივრცეში, რელიგიასთან მიმართებაში პოლიტიკური სპეკულატურული ხასიათის კვლევების მომრავლების ფაქტები და მისი წარმოშობის მიზეზ-მიზეზები, შედეგები; ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებზე პოლიტიკური გავლენის რელიგიური კუთხით მოპოვების მცდელობები; ნაშრომში გაანალიზებულია ამ მიმართულებით საქართველოს შორეული თუ მეზობელი ქვეყნების დაინტერესების მიზეზები; საქართველოს სასაზღვრო ტერიტორიებისადმი გამოვლენილი აქტიური ქმედებები. ნაშრომში კონკრეტულად შესწავლილია აჭარის რეგიონში თურქეთის სახელმწიფოს ჩარევის მცდელობები; თურქეთის რელიგიური პოლიტიკის ზეწოლის გამოვლინებები აჭარის რეგიონზე, სადაც მას გეოპოლიტიკური ინტერესებით უპირისპირდება რუსეთის სახელმწიფო. გამოკვლევაში ასახულია საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის პოლიტიკა თურქეთის თანამედროვე რელიგიური პოლიტიკისადმი; მოცემულია მიმდინარე პრობლემის დაძლევის გზები; ამ მიმართულებით ისტორიული მეხსიერების გააქტიურებული პროპაგანდა და თანამედროვე გამოწვევებზე პასუხის გაცემის მეთოდები და ხერხები.
4. საარქივო დოკუმენტებზე დაყრდნობით, ნაშრომში შესწავლილია ქართლის სამეფოსა და სამეგრელოს სამთავროს დიპლომატიური ურთიერთობის საკითხი, კერძოდ, საერთო საგარეო პოლიტიკის ევროპული ორიენტირები. გამოკვლევაში ასახულია XVII საუკუნის პირველი ნახევრის საქართველოში მოღვაწე კათოლიკე მისიონერების შეხედულებები სამეგრელოს სამთავროსა და ქართლის სამეფოში მიმდინარე პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ და რელიგიურ-კულტურულ პროცესებზე; სამეგრელოსა და ქართლის ხელისუფლების ევროპული ორიენტაციის გამოვლინებები, ევროპული გზის არჩევანი და ამ გზის ევოლუციური ეტაპები; ამ გამოვლინებათა ხელისშემშლელი ფაქტორები; დიპლომატიური საქმიანობის ამსახველი ფაქტები და მოვლენები. ნაშრომში შეფასებულია ევროპული ორიენტაციის განმახორციელებელთა დიდი სამკუთხედის - როსტომ-ხან ბაგრატიონის, ლევან მეორე დადიანისა და არქიმანდრიტ ნიკიფორე ჩოლოყაშვილი-ირუბაქიძის შემოქმედება.
5. უახლეს წყაროებზე დაყრდნობით, ნაშრომში შესწავლილია ე.წ. აფხაზეთის ეკლესიის თანამედროვე პრობლემა; აფხაზეთის ეკლესიის მიერ ავტოკეფალიის მინიჭების სტატუსის საკითხი. ამ საკითხის სამართლებრივი, პოლიტიკური და რელიგიური მნიშვნელობის განსაზღვრება. გამოკვლევაში გაშუქებულია აფხაზეთის საკითხით დაინტერესებული მხარეების: ვატიკანის, კონსტანტინოპოლისა და მოსკოვის საპატრიარქოების მოღვაწეობა; საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის პოზიცია; ახსნილია ე.წ. აფხაზეთის ეკლესიის ადგილი საერთაშორისო თანამედროვე საეკლესიო პოლიტიკაში. ნაშრომში შესწავლილია ე.წ. აფხაზეთის ეკლესიაში მიმდინარე განხეთქილების პროცესი; სამღვდლოების შიდა დაპირისპირებები და მათი საეკლესიო ორიენტაციები; პროდასავლური და პრორუსული დაჯგუფებების საეკლესიო ინტერესები; ე.წ. “წმინდა სამიტროპოლიტოს“ შექმნის მიზეზები, მიზეზები, მოსალოდნელი შედეგები და მათი დაძლევის გზები.
6. უახლეს წყაროებზე დაყრდნობით, ნაშრომში გადმოცემულია ე.წ. “ალანის ეპარქიის“ საეკლესიო პრობლემის ისტორია და თანამედროვე მდგომარეობა. მისი

წარმოშობის მიზანი, მიზეზები, მოსალოდნელი შედეგები და ამ პრობლემის დაძლევის გზები. განხილულია ცხინვალის ოლქის ოსი სამღვდელთა და საერო თვითგამოცხადებული ხელისუფლების თანამშრომლობა საეკლესიო საკითხში; ოს სამღვდელთაში მიმდინარე დაპირისპირების გამომწვევი მიზეზები; საეკლესიო ორიენტაციის საკითხი; გარე საეკლესიო ფაქტორის (საბერძნეთისა და რუსეთის ეკლესიების) აქტიურობის მიზეზები; საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის დამოკიდებულება ცხინვალის საეკლესიო პოლიტიკისადმი; “ალანის ეპარქიის“ ავტოკეფალიის საკითხი საერთაშორისო მართლმადიდებლურ სამყაროში და სხვ.

ბ)უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Ketevan Pavliashvili	“GGreat Tringle” – Catholic Europe, Orthodox Russia and Islamic World. Religious-Political Orientation of Georgia.	Constanta-Ramicu-Valcea (Romania). 2016. 15-18 September
2	Павлиашвили Кетеван	Православная Церковь о современном экологическом кризисе и проблемах	Г.Ужгород 2016 6-9 Октября

მოხსენებათა ანოტაცია ქართულ ენაზე

- ნაშრომში გაშუქებულია „დიდი სამკუთხედის“ - კათოლიკური ევროპის, ორთოდოქსალური რუსეთის და ისლამური სამყაროს დამოკიდებულება საქართველოსადმი განვითარებული შუასაუკუნეების პერიოდში. გამოკვლევაში ნაჩვენებია და გაანალიზებულია საქართველოს რელიგიურ-პოლიტიკური ორიენტაციის არჩევანი მოცემული სამკუთხედის სახელმწიფოებს შორის XVII საუკუნის მანძილზე; გამოკვლეულია საქართველოს ორიენტაციული არჩევანის ევოლუციური ეტაპები. ამ გზის ცვლილებების გამომწვევი მიზეზები და მიღებული შედეგები.
- ნაშრომში განხილულია ზოგადად მართლმადიდებლური ეკლესიის დამოკიდებულება თანამედროვე ეკოლოგიური კრიზისის მიმართ; ჩამოყალიბებულია ქრისტიანული ეკლესიის ხედვა ეკოლოგიური კრიზისის დაძლევის გზებზე. გამოკვლევაში გაშუქებულია პრობლემის გადაჭრის საშუალებები ძველი და ახალი აღთქმის ტექსტებზე დაყრდნობით; მოცემულია ძველადღობისეულ წინასწარმეტყველთა და საეკლესიო მამათა განმარტებები და შეხედულებები ადამიანის დამოკიდებულებაზე ღვთის ქმნილების - ბუნებისა და ზოგადად სამყაროსადმი.

ქართული ფილოლოგიისა და მედიატორელოგიის დეპარტამენტი

დეპარტამენტის ხელმძღვანელი – პროფესორი თემურ ჯაგოდნიშვილი

**14 სახელმწიფო გრანტით (რუსთაველის ფონდი) დაფინანსებული
სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები (ეხება როგორც უმაღლეს
საგანმანათლებლო, ისე სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებს**

№	პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით	დამფინანსებელი ორგანიზაცია	პროექტის ხელმძღვანელი	პროექტის შემსრულებლები
1	„ქართულ-კავკასიური ფოლკლორული ურთიერთობები“	შოთა რუსთაველის საზოგადოება	თსუ პროფესორი ქეთევან სიხარულიძე	პროფესორი თ. ჯაგოდნიშვილი
<p>1. აგრძელებდა მუშაობას რუსთაველის ფონდის მიერ დაფინანსებულ საგრანტო პროექტში “ქართულ-კავკასიური ფოლკლორული ურთიერთობები”, რომელიც დაწყებულია 2015 წელს. დაამუშავა კავკასიის ხალხთა ფოლკლორის კრებულები, მოიძია ფოლკლორული ტექსტები, დაწერა 2 გამოკვლევა – ერთი „საერთოკავკასიური ფოლკლორული ცნობიერების გამოვლენა ქართულ ფოლკლორში“ იბეჭდება საქართველოს განათლების მეცნიერებათა აკადემიის ჟურნალში „მომაბე“ (2016 წლის გამოშვება), მეორე – „კავკასიის ხალხთა ფოლკლორის კვლევის ძირითადი ტენდენციები“ იბეჭდება ჟურნალ „განათლების 2017 წლის პირველ ნომერში“.</p>				

II. 1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მარინე ლომიძე და ავტორთა კოლექტივი	ჟურნალისტიკა	გადაცემულია დასაბეჭდად	332 გვ.

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. **ჟურნალისტიკა.** სახელმძღვანელო მოიცავს ჟურნალისტიკის დარგის ყველა ძირითად ასპექტს: ჟურნალისტიკის განვითარების ეტაპებს ზოგადად და განსაკუთრებით ქართული ჟურნალისტიკის განვითარების ეტაპებს; მედიისა და ჟურნალისტიკის, მედიისა და საზოგადოების მიმართების საკითხებს; სიტყვის თავისუფლების პრობლემებს; მედიის რეგულირებასა და თვითრეგულირებას; ჟურნალისტიკას, როგორც სისტემას(ვიზუალური ჟურნალისტიკა, ფოტოჟურნალისტიკა, კინემატოგრაფია, ტელევიზია, რადიოჟურნალისტიკა, ბეჭდური ჟურნალისტიკა, ახალი მედია); ასახვის ფორმებს ჟურნალისტიკაში; საზოგადოებასთან ურთიერთობას(პიარს); მედიასაშუალებებსა და გლობალიზაციას; მედიასაშუალებების ეკონომიკურ მოდელებს; ჟურნალისტიკას, როგორც პროფესიას

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ზ. ხასაია	ფილოსოფიის შესავალი	თბილისი ამიმცემლობა „მერანი“	196 გვ.

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. წინამდებარე სახელმძღვანელო „ფილოსოფიის შესავალი“ წარმოადგენს ავტორის მიერ წინა წლებში გამოცემული სახელმძღვანელოების „მეტაფიზიკური ნიჰილიზმი“ (2011), ფილოსოფიის ძირითადი ცნებები და პრობლემები“ (2014) და „ფილოსოფიის სისტემური კურსი“ გადაშუშავებულ ვარიანტს. წიგნში თავმოყრილია ფილოსოფიის თითქმის ყველა საკვანძო პრობლემა. ფილოსოფიის ისტორიული მასალა წარმოდგენილია თეორიული პრობლემების მიხედვით. ფილოსოფიის ნაწილებს შორის უმეტესი ადგილი ეთმობა ონტოლოგიის საკითხებს, რადგან სწორედ ონტოლოგია, ანუ მეტაფიზიკა ითვლებოდა ძველთაგანვე „პირველ ფილოსოფიად“. ავტორი ცდილობს ფილოსოფიის პრობლემები დააღაგოს და გააშუქოს საკუთარი ფილოსოფიური პოზიციიდან. ეს განაპირობებს წიგნის თ და ლოგიკურ მთლიანობას. ემატურ და

კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	პროფესორი თ. ჯაგოდნიშვილი	„ისევ სუნთქავენ ოცნებით მესხეთის მთებზე დიდი ტაძრები“ (მეცნიერული ნაშრომების კრებული)	თბილისი გამომც. „ავტოგრაფი“, 2016 წ. (რედაქტორი: პროფ. ლ. მინაშვილი, რეცენზენტები: ასოც. პროფ. ს. კვანტალიანი, პროფ. ქ. სიხარულიძე	504 გვერდი
<p>ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე</p> <p>1 წიგნში წარმოდგენილია ბოლო დროს შექმნილი ფოლკლორისტიკის, ლიტერატურისმცოდნეობის, ლინგვისტიკის პრობლემატიკის სამეცნიერო წერილები და გამოკვლევები. ისინი შეიცავენ ისეთი პრობლემების კვლევებს, როგორებიცაა ტაო-კლარჯეთის ქართული ქრისტიანული ტაძრის ხანძთის ადგილმდებარეობის გარკვევის ცდა, თანამედროვე ქართული ფოლკლორისტიკის ჩრდილო კავკასიურ ფოლკლორულ ტრადიციებთან მიმათების სპეციფიკა, ხალხური ეპოსის, ზღაპარმცოდნეობის, „ერეკლეს ეპოსის“, როგორც ქართული მხატვრული ეპიური ცნობიერების გამოსატვის თავისებურებები, ვაჟა-ფშაველას, ექვთიმე თაყაიშვილის, პეტრე მირიანაშვილის, ვახტანგ კოტეტიშვილის, თედო ბეგიაშვილის, ქს. სიხარულიძის, ფ. ზანდუკელის ფოლკლორისტული ძიებების ანალიზის შემცველი ნარკვევები, ტ. ჭანტურას, რ. სტურუას პოეზიის, მხატვრული ენის პრობლემებისადმი მიძღვნილი ნარკვევები და ა. შ.</p> <p>ყველა ნარკვევი ავტორის ფილოლოგიური ხედვის კონცეპტუალობით არის გაერთიანებული.</p>				

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თემურ ჯაგოდნიშვილი	„ამაგდარი“ (პროფესორ იური სიხარულიძის 85 წლისთავის გამო)	№2 (16)	თბილისი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 92-98

		ჟურნალი „განათლება“			
2	ბორის იმნაძე	„ინდივიდი კომუნიკაციური ზე- წოდის პირობებში“ ჟურნალი „განათლება“	№1 (15)	თბილისი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ. 116-119
3	ელიზავეტა კოზლოვა	Социальные характеристики журналиста и их роль в общеметодологическом подходе к созданию модели специалиста	№ 3 (16)	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, თბილისი	5
4	ქეთევან გიორგობიანი	ავტორისა და რედაქტორის ერთობლივი მუშაობის მიზანი და შედეგი „განათლება“	№1 (15)	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, თბილისი	გვ. 104- 111
5	ქეთევან გიორგობიანი	რედაქტირების განსხვავებული კრიტერიუმები „განათლება“	№ 3 (16)	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, თბილისი	გადაცემუ ლია დასაბუჟდა თ
6	თამაზ ნუცუბიძე	მეორე მსიფლიო ომი და „ვეფხისტყაოსანი“ ჟურნალი „პარალელი“	№8	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, თბილისი	3 გვ.
8	ფიქრია დიდებაშვილი	„ფრანკფურტის სკოლის სოციალური ფილოსოფია“ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სოციალურ მეცნიერებათა დეპარტამენტის სამეცნიერო ჟურნალი, „საისტორიო ვერტიკალები“	№34	თბილისი, გამომცემლობა „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	6
9	ფიქრია დიდებაშვილი	„გენდერული თანასწორობა 21-ე საუკუნის საქართველოში“ საერთაშორისო - სამეცნიერო		თბილისი, გამომცემლობა „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	6

		კონფერენციის შრომების კრებული „მსოფლიო და გენდერი“			
10	ფიქრია დიდებაშვილი	რისარდო გვარდინი „მასობრივი ადამიანის“ პერსპექტივის შესახებ“, საქართველოს ფილოსოფიურ მეცნიერებათა აკადემია, კრებული „ფილოსოფიური ძიებანი“	№20	თბილისი	11
11	ფიქრია დიდებაშვილი	„თომა კემპელის „მიბაძვა ქრისტესი“ გორის სასწავლო უნივერსიტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრი, შრომათა კრებული	№2	გორი	იბეჭდება
12	ფიქრია დიდებაშვილი	„ხელოვნებისა და ზნეობის ურთიერთმიმართების საკითხისათვის“ „, საქართველოს ფილოსოფიურ მეცნიერებათა აკადემია, კრებული „ფილოსოფიური ძიებანი“	№21	თბილისი	იბეჭდება
13	როზა გაფრინდაშვილი	თომას მალთუსი და ერთსქესიანთა ქორწინების დემოგრაფიული ეფექტი	ჟურნ. „ვერტიკალი“ № 34	“ტექნიკური უნივერსიტეტი”	6
14	როზა გაფრინდაშვილი	ცალცალკე	ჟურნ. „პარალელი“ № 8	“ტექნიკური უნივერსიტეტი”	12
15	როზა გაფრინდაშვილი	3. სქესთა შორის მსგავსება- განსხვავებულობის ბიოლოგიური	ჟურნ. მსოფლიო და გენდერი, საერთაშორისო-სამეცნიერო	სტუ გენდერული თანასწორობის კვლევითი	

		ფაქტორები, სოციალური მიღწევები და „ფარშევანგის კულის ეფექტი“	კონფერენციის შრომების კრებული	ცენტრი	6
16	ხეოშვილი გიორგი	მერაბ მამარდაშვილი რუსული ფილოსოფიის შესახებ	მერაბ მამარდაშვილისა დმი მიძღვნილი საიუბილეო კონფერენციის მასალები	ს. წერეთლის სახელობის ფილოსოფიის ინსტიტუტი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა	13 გვერდი
17	ხეოშვილი გიორგი	კონსტანტინე კაპანელი (ჭანტურაია)	ენციკლოპედია „საქართველო“ ტომი IV (ჩაბარებულია)	გამომცემლობა „ქართული ენციკლოპედია“	4 გვერდი
18	აფხაიძე თინათინ, ვერულაშვილი ანა	პიარის განვითარების ასპექტები მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში. ჟურნალი „საისტორიო ვერტიკალები“	2016(33)	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	გვ 59-66
19	ირაკლი მიქავა	ეგზისტენციალური განწყობის ფენომენი/ საისტორიო ვერტიკალები	33	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	4
20	მარინე ლომიძე	გენდერული საკითხების გაშუქების პარადიგმები ქართულ მედიაში სტუ-ს გენდერული თანასწორობის კვლევითი ცენტრის საერთაშორისო -სამეცნიერო კონფერენციის შრომების კრებული, თბილისი, 2016		სტუ-ს გენდერული თანასწორობის კვლევითი ცენტრი, თბილისი, 2016	4 გვ.

21	მარინე ლომიძე ხათუნაკაჭარავა	ამერიკული ტოქშოუ და ქართული ანალოგები ამერიკის შესწავლის საკითხები. ამერიკის შესწავლის ასოციაცია	6.	თსუ გამომცემლობა, 2016.	7 გვ.
22	ს. ლომინაძე	PR-коммуникация в современном обществе.	მეხუთე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია მსოფლიო და კავკასია 17 ივნისი. 2016	სტუ თბილისი სტუ. თბილისი	2 გვ.

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

- 1 წერილში ასახულია პროფესორ იური სიხარულიძის ცხოვრება-მოდვაწეობა, წარმოჩენილია მისი წვლილი საქართველოს ისტორიის, ქართული ისტორიული გეოგრაფიის, ფოლკლორის, ტოპონიმიკისა და ლიტერატურისმცოდნეობის პრობლემის კვლევაში.
- 2 სტატიაში განხილულია კომუნიკაციური ზეწოლის პირობებში ინდივიდის სტრესულ პირობებში მოქმედება. კომუნიკაციური ზეწოლის პირობებში უპირატესობა მნიშვნელოვან სიტუაციებსა და შეტყობინებებს ენიჭება. გამოკვლეულია კომუნიკაციური ზეწოლის წარმოქმნის მიზეზები, დადგენილია, რომ იგი დროის რესურსის უკმარისობაში უნდა ვეძიოთ.
- 3 მეოცე საუკუნის მიწურულს საზოგადოებაში ყალიბდება მასობრივი კომუნიკაციის სისტემა, რომელიც მოიცავს უახლეს ტექნიკურ საშუალებებს და პრაქტიკულად ვრცელდება დიდ აუდიტორიაზე. ამრიგად იგი ძალაა, რომელიც ახდენს გავლენას ადამიანის სულიერი სიმდიდრის მთელ სისტემის ჩამოყალიბებაზე. სტატიაში მოკლედაა გაანალიზებული ფართდე და არც თუ ბოლომდე შესწავლილი თეორეტიკოსების მოსაზრებები საკითხთან დაკავშირებით.
- 4 სტატიაში საუბარია ავტორისა და რედაქტორის შეთანხმებული, ერთობლივი მუშაობის აუცილებლობაზე დასახული მიზნის მისაღწევად და სათანადო შედეგის მისაღებად. აღნიშნულია, რა ეტაპებისგან შედგება ეს მუშაობა, და რა ფაქტორებს ითვალისწინებს.
- 5 ნაშრომში საუბარია რედაქტირების განსხვავებული კრიტერიუმების შესახებ ბეჭდურ მედიასა და ელექტრონულ მედიასთან დაკავშირებით. განხილულია ის წინადადებები და რეკომენდაციები, რისი გათვალისწინება მართებს საგაზეთო ან საჟურნალო სტატიის გასწორებისას რედაქტორს, ასევე ის მითითებები, რაც უნდა შეასრულოს მაუწყებლობის სფეროში დასაქმებულმა რედაქტორმა სატელევიზიო მასალების მომზადებისას.
- 6 ნაშრომში განხილულია შალვა ნუცუბიძის მიერ მოსკოვში 1941 წელს გამოცემული „ვეფხისტყაოსნის“ სრული პოეტური რუსული თარგმანის და დავით სულაძის მიერ

ბერლინში 1943 წელს ქართულ ენაზე გამოცემული „ვეფხისტყაოსნის“ ბეჭდვის და გავრცელების საინტერესო ისტორია.

7 სტატიაში გაანალიზებულია მ. ვებერის მიერ ადამიანის ადგილისა და პერსპექტივის განსაზღვრ. ის დარწმუნებულია, რომ ცხოვრების რაციონალიზაცია შეუქცევადი და მზარდი პროცესია. ეს კი ემუქრება ადამიანის ინდივიდუალობას, პიროვნულობას, თავისუფლებას. ბიუროკრატიული პერსპექტივა დასავლურ სამყაროში ყველაზე ადრე ვებერმა შენიშნა. ვებერი გვაფრთხილებს თავი შევიკავოთ პიროვნული ერთობებისგან. ადამიანის თავისუფლება უნდა დაფუძნდეს „ფორმალური რაციონალობის“ ფარგლებში. ეს იმას ნიშნავს, რომ ადამიანი ვერ იქნება თავისუფალი წარმოების სფეროში. „ადამიანი სპეციალისტი“ ფორმალური რაციონალობის ნაწილია. მაგრამ ადამიანი შეიცავს ზოგადკაცობრიულსაც. მან უნდა გამოიყენოს „თავისუფალი დრო“ - გაემიჯნოს „ადამიან-სპეციალისტს“ და დაუპირისპირდეს მას, დაეუფლოს „მარტოობის კულტურას“, იქონიოს მიმართება „ზოგად ადამიანთან“ თავის თავში და ამ გზით განავითაროს თავისი პიროვნულობა. ეს ადამიანის გახლეჩაა ორად, მისი შინაგანი დაძაბულობაა, მაგრამ სწორედ ესა თავისუფლება. თავისუფლების ამგვარი გაგებით ვებერი დაუპირისპირდა გერმანიის კლსიკურ ფილოსოფიურ ტრადიციას, რომელიც ადამიანის მთლიანობაზე იყო ორიენტირებული.

8 სტატია ეხება XX საუკუნის გერმანულ ფილოსოფოსებს, რომელთა მოღვაწეობა „ფრანკფურტის სკოლის“ სახელითაა ცნობილი. მისი წარმომადგენლები არიან: მაქს ჰორკჰაიმერი(1895-1973), თეოდორ ადორნო (1903-1969), ჰერბერტ მარკუზე (1898-1979), იურგენ ჰაბერმასი (1929წ.), ერის ფრომი(1900-1980) და სხვები.

ეს ფილოსოფოსები განაზოგადებენ მეოცე საუკუნის დასავლური კულტურაში მსოფლიო ომის შემდეგ შექმნილ ვითარებას და გვთავაზობენ თავისებურ გამოსავალს ამ კრიზისული ვითარებიდან. ისინი განსაკუთრებით მგრძნობიარენი არიან სოციალური მართვის ტოტალიტარული სისტემის მიმართ და ფიქრობენ, რომ ეს სისტემა წარმოიქმნება აზროვნების გარკვეული მეთოდიდან. ამ მეთოდად მათ მიაჩნდათ დასავლური რაციონალიზმი, რომელიც ამოდიოდა ზოგადის უპირობო პირველობიდან კონკრეტულის მიმართ. მათი აზრით, ამან გამოიწვია გრძნობადი სინამდვილის გაუფასურება, რაც გამოვლინდა ნაცისტური რეჟიმის, კერძოდ, საკონცენტრაციო ბანაკების სახით. დასავლურმა კულტურამ უარი უნდა თქვას ეგრეთწოდებულ ტოტალურ იდეებზე და ყველაზე მაღლა უნდა დააყენოს ინდივიდუალური ადამიანის ღირებულება. ეს მიმართულებაც თავის რისკებს შეიცავს, მაგალითად, ანარქიზმის საფრთხეს, მაგრამ ფრანკფურტის სკოლას შესაძლებლად მიაჩნია ამ სოციალური პროცესების გაკონტროლება.

9 სტატიაში ნაჩვენებია, რომ გენდერული უთანასწორობა უნივერსალურია და ყველა საზოგადოებისთვის არის დამახასიათებელი, რაც იმის ნათელი მაგალითია, რომ ამ პრობლემას ისტორიული ხასიათი აქვს. გაანალიზებულია გენდერული თანასწორობის არსი და მნიშვნელობა. განხილულია გენდერული კვოტა, როგორც ეფექტური საშუალება გენდერული თანასწორობის მისაღწევად.

10 სამეცნიერო-ტექნიკური რევოლუციის ეპოქამ შექმნა ადამიანის ტექნოლოგიური აღჭურვის და სოციალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების პირობები. მეორე მხრივ, მატერიალურ ცხოვრებაში თავი იჩინა ეგრეთწოდებულმა გლუბალურმა

პრობლემებმა, ხოლო სულიერ ცხოვრებაში – პიროვნების რღვევის მძლავრმა სიმპტომებმა.

ამ მხრივ საინტერესოა გერმანელი კათოლიკე ფილოსოფოსისა და თეოლოგის რიხარდო გვარდინის (1885--1968) წიგნი „ახალი დროის დასასრული. ორიენტაციის მცდელობა“. წიგნის ავტორი დაუპირისპირდა ხოსე ორტიგა-გასეტის ბესტსელერს „მასების ამბოხი“. გერმანელი ფილოსოფოსი არ ემხრობა „თანამედროვე მასის“ გაიგივებას „უფორმო სიმრავლესთან“, ადამიანთა გროვასთან. კათოლიკე ფილოსოფოსი აღმართავს იდეას: „ძალაუფლება ძალაუფლებაზე!“. ეს იდეა მან დაუპირისპირა „ძალაუფლების ნების“ მაკიაველურ-ნიცშეანურ იდეას. მისი აზრით

ჩვენს დროის მთავარი ამოცანა ადამიანის „სახის“ შენარჩუნებაა. ყველა „სახე“ განუშეორებელია და ამდენად კარგია ადამიანთა მასობრივი სიმრავლე. მაშასადამე, „მასების საზოგადოება“ კათოლიკურ მოაზროვნეს ეჩვენება არა მხოლოდ გარდუვალობად, არამედ აგრეთვე ზნეობრივად გამართლებულ მდგომარეობად.

11 სტატია ეხება შუა საუკუნეების კათოლიკე ბერის თომას კემპელის ცნობილ სასულიერო ნაწარმოებს „მიბაძვა ქრისტესი“. წიგნში ქრისტეს ცხოვრება წარმოდგენილია როგორც ჭეშმარიტი, მისაბაძი ცხოვრების გზა უბრალო მოკვდავთათვის. იგი თავის დროზე დაიწერა ბერის მიერ და განკუთვნილი იყო სამონასტრო ცხოვრების წესების დაცვისთვის. ამ წიგნს თვლიან უდიდეს სახელმძღვანელოდ თავგანწირვისა და ერთგულების, სახელმძღვანელოდ რეფორმაციამდე პერიოდის კათოლიკური საქრისტიანოსი. მისი გამოცემების რიცხვი 2000 აჭარბებს. 1000 სხვადასხვა გამოცემა ინახება ბრიტანეთის მუზეუმში. ის თარგმნილია ფრანგულ, გერმანულ, ინგლისურ, იტალიურ, ესპანურ, არაბულ, სომხურ ენებზე, ივრითზე. ქართულ ენაზე თარგმნილი ამ წიგნის ფრაგმენტების ავტორი ანონიმურია. პირველი სრული და ბეჭედილი გამოცემა თარიღდება 1890 წლით, მისი მთარგმნელია მღვდელი ა. მღებრიშვილი. შუა საუკუნეების კათოლიკე ბერი თომას კემპელი (1380-1471) მიეკუთვნებოდა მისტიკოსთა სკოლას, რომელიც გავრცელდა (რეინის გასწვრივ) შვეიცარიაში, სტრასბურგში, კელნში, ნიდერლანდებში. აქ ასკეტურ ცხოვრებას ეწოდნენ და ქრისტესთან მისტიკური შეერთებისათვის იღვწოდნენ. „მიბაძვა ქრისტესი“ შედგება 4 წიგნისაგან. სტატიაში გაანალიზებული და გააზრებულია ავტორის ძირითადი შეგონებანი.

12 სტატიაში განხილულია ხელოვნებისა და ზნეობის ურთიერთმიმართების ძველი ფილოსოფიური პრობლემა. ვიზიარებთ იმ თვალსაზრისს, რომ საზოგადოდ ხელოვნება არ არსებობს ზნეობრივი ფუნქციის გარეშე. მაგრამ ეს აზრი არ უნდა გავიგოთ სწორსაზოვნად. ხელოვნება უპირველეს ყოვლისა ცხოვრებას გამოხატავს, რომელიც ვერ ეტევა ზნეობის ჩარჩოებში და შეიცავს ამორალურ, ირაციონალურ შინაარსს. ხელოვნებამ უნდა გამოხატოს ეს რეალობა და ადამიანის კეთილი საწყისის ბრძოლა მისივე ბოროტი ნების წინააღმდეგ. ამის დამაჯერებლად ჩვენებაა ხელოვნების მიზანი, მისი მხატვრული სიმართლედ და ზნეობრივი ფუნქციაც.

13 სტატიაში მოცემულია ინგლისელი სასულიერო მოღვაწისა და ფილოსოფოსის, ცნობილი - „მალთუსის თეორიის“ თანამედროვე ინტერპრეტაცია; მაში საუბარია მოსახლეობის სიმჭიდროვის ზრდით

გამოწვეულ პრობლემებზე, მალთუსის „წინასწარმეტყველებაზე“, რომლის მიხედვით, მოსახლეობის სიმჭიდროვის ზრდა იწვევს მასების მოთხოვნილებებსა და მის დამაკმაყოფილებელ საშუალებებს შორის დისბალანსს; მაშინ ბუნება კაცობრიობას მოუვლენს ხოლმე რაღაც უბედურობებს - ეპიდემიებს, აგრესიებს, ომებს, რათა „შეთხედეს“ მოსახლეობის სიმჭიდროვე და აღსდგეს ბალანსი.

გამოითქვა ვარაუდი, რომ ერთსქესიანთა ქორწინება შეიძლება გავიგოთ, როგორც ბუნების მიერ მოვლენილი დემოგრაფიული დაბალანსების საჭიროება; ბუნებას კი საერთოდ არ „აწუხებს“ თუ ერთსქესიანთა ქორწინებით ცალკეული ადამიანები აღშფოთდებიან, ბუნება ხომ „ამოისუნთქებს“ ჭარბი მოსახლეობისაგან!

14 სტატიაში მოტანილია „სასიყვარულო სამკუთხედის“ მონაწილეთა - ტრადიციული „ტრაგიკული“ განცდები, მისი მორალური და ფსიქოლოგიური მიზეზები. სახეზეა მორალური და იურიდიული ხასიათის დანაშაული, მაგრამ ამ ტრადიციული ტრაგედიის სამივე მონაწილე - მორალურად, მართალია!

ამ დილემის გაცნობიერება ოჯახური კონფლიქტის პრევენციის და ფსიქოთერაპიის ერთ-ერთი მეთოდია.

15 სტატიაში გენდერული მოძრაობის პროცესის შესახებ არსებული ლიტერატურის მოკლე მიმოხილვის შემდეგ საუბარია ამ მოძრაობაში ქალთა უფლებების დამცველთა სამართლიან, ან უსაფუძვლო პროტესტის გამოვლენებზე. მოტანილია გენდერულ განსხვავებულობათა ბიოლოგიური საფუძვლები და კულტურალური, შექმნილი, ცხოვრების პირობებით ნაკარნახევი ღირსება-ნაკლოვანებები.

სტატიაში, დასკვნის სახით მხილებულია ფემინისტ ქალთა ზოგიერთი უსაფუძვლო პრეტენზიები, რაც ქალსა და კაცს შორის ბუნებრივ განსხვავებულობებს ქმნის და მათი ადამიანური ღირსებების შემბლაღველი დამოკიდებულებების წინააღმდეგ ბრძოლისა და სამართლიანობის აღდგენის საჭიროება.

16 მერაბ მამარდაშვილის დამოკიდებულება რუსული ფილოსოფიური ტრადიციისადმი ამბივალენტურობით ხასიათდება.

ზოგჯერ, უცხოურ სამეცნიერო ლიტერატურაში მერაბ მამარდაშვილი რუს ფილოსოფოსადაა მოხსენიებული. ამას იმით ხსნიან, რომ მან საუნივერსიტეტო განათლება მოსკოვში მიიღო და ცხოვრების დიდი ნაწილი იქ გაატარა; შესაბამისად, რუსული ენა მისთვის ძირითადი სამუშაო ენა იყო.

თავად მამარდაშვილი კი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ “სიბრძნის” სასწავლებლად მოსკოვის უნივერსიტეტში გამგზავრებულმა, იქ “ვერაფერი” იპოვა, რადგან საბჭოთა კავშირში ამ დროს უკვე ჩამოყალიბებული იყო ფილოსოფია, რომელიც

სინამდვილეში სახელმწიფოს იდეოლოგიური აპარატის ელემენტი იყო და არაფერი ჰქონდა საერთო ჭეშმარიტი აზროვნების აქტთან.

მამარდაშიელი შენიშნავს იმასაც, რომ ფილოსოფიური ტრადიციის დაყოფა ეროვნული ნიშნით ერთობ სათუო რამაა, რადგან არსებობს ზოგადად ევროპული ფილოსოფია, რომელიც ბერძნული კულტურიდან იღებს სათავეს და ეროვნული ნიშნით ნებისმიერი დაკონკრეტება (ფრანგული, გერმანული, რუსული და ა. შ.) მხოლოდ მინიშნებაა კულტურის სულზე. ამის მიუხედავად, თუ მაინც შეიძლება ვისაუბროთ რუსული ფილოსოფიის შესახებ, მამარდაშიელი მიიჩნევს, რომ მსგავსი ფენომენის ჩამოყალიბება XIX ს.-ის ბოლოდან ხდება. პირველ რუს ორიგინალურ მოაზროვნედ მამარდაშიელი ასახელებს პ. ჩაადაევს - ფილოსოფოსს თვითმყოფადი ნააზრევით - რომელმაც რუსეთში განმანათლებლობის მარცხი დაადასტურა. ჩაადაევის მსგავსად, მამარდაშიელიც თვლის, რომ რუსულ ისტორიას ახასიათებს ფანტომატიური თვისება, რომელიც რუსეთში ტოტალიტარული სისტემის წარმოშობის წინაპირობად იქცა. მისი აზრით, ტოტალიტარული რეჟიმი დედუქციურად არ გამომდინარეობს რუსეთის ისტორიიდან, მაგრამ რუსეთის ისტორიაში ის ხედავს ისეთ წანამძღვრებს, რომლებმაც ხელი შეუწყო ტოტალიტარული რეჟიმის შექმნას. აშკარაა, რომ მამარდაშიელი, კ. ლეონტიევის მსგავსად, თვლის რომ მეოცე საუკუნის რუსული ტოტალიტარიზმი ამ კულტურულ-პოლიტიკური სივრცისთვის შემთხვევითი მოვლენა სულაც არ იყო.

მაგრამ, თუ ლეონტიევისთვის სოციალიზმი ევროპული ევალიტარული და დემოკრატიული სისტემისგან თავდაცვის უკანასკნელი საშუალებაა, მამარდაშიელისთვის ის წარმოადგენს ანთროპოლოგიურ კატასტროფას. რუსული კულტურა ვერ აღმოჩნდა რუსული სივრცის მომწესრიგებელი ფაქტორი. საზოგადოების კულტურულ-ინტელექტუალური ნაწილი და ხალხი სხვადასხვა ნაპირზე აღმოჩნდა. იგივე შეიძლება ითქვას რუსულ ფილოსოფიურ სკოლაზეც. რუსი ფილოსოფოსები ხშირად ვერ აცნობიერებდნენ პასუხისმგებლობას იმ საბედისწერო შედეგებზე, რაც მათი თეორიებიდან გამომდინარეობდა (მაგ. აშკარა რელიგიური ანტისემიტიზმის ქადაგება ფლორენსკის, ბერდიაევის, ბულგაკოვის, ლოსევისა და სხვათა ნააზრევში, რამაც ობიექტური საფუძველი მისცა ზოგიერთ ევროპულ მკვლევარს ემტკიცებინა, რომ ჰოლოკოსტის თეორიული საფუძველი მნიშვნელოვანწილად რუსულ რელიგიურ ფილოსოფიის წიაღში მომწიფდა. შემთხვევითი არც ის ფაქტია, რომ იძულებით ემიგრაციაში მყოფი რუსი ფილოსოფოსების ნაწილი მიემხრო ფაშიზმს (მაგ. მერეჟკოვსკი). მამარდაშიელისთვის კი ფილოსოფოსობა განსაკუთრებული პასუხისმგებლობაა, რომელიც პოსტმოდერნული ტრადიციისგან განსხვავებით, ავტორს არ ათავისუფლებს საკუთარი ნააზრევით გამოწვეული სოციალურ-კულტურული შედეგებისგან.

ამდენად, შეიძლება ითქვას, რომ რუსული კულტურულ-ისტორიული სივრცის ანალიზით მამარდაშიელი აგრძელებს რუსული ფილოსოფიის ერთ-ერთ ცენტრალურ თემას. მისი შემოქმედების ეს ნაწილი დღემდე ყველაზე

საინტერესოა დასავლეთში. მეორე მხრივ, მამარდაშვილი შეუძლებლად მიიჩნევს რევოლუციამდელ რუსეთში არსებული ფილოსოფიური ტრადიციის, “სოციალური და პოლიტიკური მისტიციზმის” ხელახლა გაცოცხლების პერსპექტივას.

17 სტატია წარმოადგენს ენციკლოპედიური გამოცემისთვის განკუთვნილი აღწერას კონსტანტინე კაპანელის ცხოვრებისა და შემოქმედების უმთავრესი ასპექტებისა.

18 საზოგადოებასთან ურთიერთობის პრაქტიკამ მძლავრი იმპულსი ამერიკაში მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში მიიღო. აშშს პრეზიდენტი ფრანკლინ დელანო რუზველტი ქვეყნის მართვას ახალი რეფორმების გზით შეუდგა. რუზველტის „ახალი კურსი“ სტიმულს აძლევდა საზოგადოებასთან ურთიერთობის პრაქტიკას მრავალ სფეროში. სწორედ რუზველტის მმართველობის პერიოდში განვითარდა პოლიტიკური კამპანიების მოდელები, შეიქმნა სამხედრო ინფორმაციის კანცელარია.

ბიზნეს ლიდერები ხშირად მიმართავდნენ დახმარებისთვის საზოგადოებასთან ურთიერთობის პრაქტიკოსებს და ამ გზით ცდილობდნენ რუზველტის ადმინისტრაციის მხრიდან მათი მისამართით გამოთქმული კრიტიკისა და საკანონმდებლო რეფორმებთან ბრძოლას. ამ ეპოქამ წარმოშვა საზოგადოებასთან ურთიერთობის თანამედროვე პრაქტიკის კიდევ ერთი სეგმენტის წინამორბედი: პოლიტიკური კამპანიების წარმართვის სპეციალისტი. 1942 წელს შეიქმნა სამხედრო ინფორმაციის კანცელარია, (OWI) რომელიც სწრაფი ტემპით ავრცელებდა და ნერგავდა საზოგადოებასთან ურთიერთობის პრაქტიკას ქვეყნის შეიარაღებულ ძალებში, მრეწველობასა და მომიჯნავე დარგებში. ეორე მსოფლიო ომმა წინა პლანზე წამოსწია ფასიანი რეკლამა, როგორც საზოგადოებასთან ურთიერთობის მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტი, რომელიც მოქალაქეებს წააქეზებდა „ომზე“ სამუშაოდ, დეფიციტური რესურსების დასაზოგად, სამხედრო სესხის ობლიგაციების შესაძენად და ქვეყნის შეიარაღებულ ძალებში შესასვლელად.

19 თანამედროვე ადამიანის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს პრობლემას სულიერი კრიზისი წარმოადგენს, რომელიც, ფსიქოლოგიური თვალსაზრისით, ცალსახად უარყოფით მოვლენად არ უნდა მივიჩნიოთ. სწორი დამოკიდებულების ჩამოყალიბების შემთხვევაში იგი პიროვნული განვითარების წინაპირობად გარდაისახება. სულიერ კრიზისში აღმოჩენილი ადამიანი აქტიურად ეძებს და პოულობს გამოსავალს, რაც აძლიერებს პიროვნულ თვისებებს და დადებითად აისახება ინდივიდუაციის პროცესის წარმატებულ მსვლელობაზე. კრიზისი, სიმწვავის მიუხედავად, პიროვნული განვითარების ახალ ეტაპზე გადასვლის შესაძლებლობაა, თუ მას ღრმა სულიერ პროცესად მივიჩნევთ, რომელსაც ადამიანი შინაგანი მთლიანობისკენ მიჰყავს. ამგვარი შინაგანი მდგომარეობის მიღწევა ეგზისტენციალური განწყობის ჩამოყალიბების გარეშე, ფსიქოლოგიური თვალსაზრისით, შეუძლებელია. ეგზისტენციალური განწყობის კონტექსტში დანახული ადამიანი სამი ეგზისტენციალური განზომილების – ფიზიკურის, ფსიქიკურისა და სულიერის გადაკვეთას წარმოადგენს. ამგვარი პერსპექტივიდან

დანახული სამყარო სიცოცხლის უწყვეტი ნაკადია, ხოლო ადამიანი კი ამ დინამიკური მთლიანობის ევოლუციური ცენტრი. ეგზისტენციალური განწყობა აღძრავს ეგზისტენციალური ჰომოგენიზაციის შინაგან ტრანსფორმაციულ პროცესს, რომელიც ადამიანისა და სამყაროს გამთლიანების საწყისი ეტაპია. ტრანსფორმაციული ფსიქოსულიერი პროცესების საბოლოო მიზანია ინდივიდუალური ცნობიერების ეგზისტენციალურ რეალობაში სრული ინტეგრაცია, ანუ ღრმა ეგზისტენციალური თვითცნობიერების ჩამოყალიბება, რაც უზრუნველყოფს სულიერი კრიზისის გაცნობიერებისა და დაძლევის პროცესების პარალელურ განვითარებას.

20 გენდერის საკითხების გაშუქებისას თანამედროვე ქართულ მედიაში შეინიშნება სხვადასხვა ტიპის მრავალმხრივი დარღვევა, რომელიც შეიძლება ორი მიმართულებით წარმოვანინოთ. პირველი-გენდერული ნიშნით დისკრიმინაციაა სექსისტური გამოხატვა, რომელიც პირდაპირი მოწოდებებია გენდერული ნიშნით დისკრიმინაციისკენ და მეორე – სტერეოტიპული მიდგომები, რომლებიც ქალსა და მამაკაცს შორის უთანასწორობის გამყარებას, ქალისა და მამაკაცის ფუნქციების ტრადიციული აღქმის დამკვიდრებას განაპირობებს. გენდერული ნიშნით დისკრიმინაციის მიმართულება მოიცავს რამდენიმე ასპექტს: ოჯახური ძალადობის გამართლება; ქალთა უფლებების დამცველთა შეურაცხყოფა; ქალთა უფლებების დაცვა ეწინააღმდეგება ეროვნულ და მართლმადიდებლურ ღირებულებებს და დისკრიმინაციისაკენ მოწოდება. გენდერის საკითხების გაშუქებას თანამედროვე ქართულ მედიაში არსებული პროფესიული ნაკლოვანებების აღმოფხვრისათვის მიზანშეწონილად მიგვაჩნია შემდეგი საკითხების გათვალისწინება: უფრო მეტი დრო დაეთმოს გენდერული საკითხების გაშუქებას მედიასივრცეში, მეტ ყურადღებას საჭიროებს აღნიშნულ თემაზე მოსახლეობისათვის სათანადო ინფორმაციის მიწოდება, ქალთა თვალსაზრისის წარმოჩენა; ქალისადმი ოჯახური ძალადობის პრობლემის გაშუქებისას ჟურნალისტებმა განუხრელად უნდა დაიცვან პროფესიული სტანდარტები, უნდა უზრუნველყონ მოსალოდნელი ნეგატიური შედეგების თავიდან აცილება; ჟურნალისტებმა პუბლიკაციებსა და სიუჟეტებში არ უნდა გამოიყენონ სიძულვილის ენა, დისკრიმინაციული შედარებები, რომლებიც ხელს უწყობს გენდერული სტერეოტიპების დამკვიდრებას. ჟურნალისტებმა უნდა შეძლონ რესპონდენტთა მხრიდან მსგავსი მიდგომის თავიდან აცილება, რაც შესაძლებელს გახდის ქალი არ წარმოჩინდეს სტერეოტიპულ ან მსხვერპლის ამპლუაში.

21 **ამერიკული ტოქშოუ და ქართული ანალოგები.** ტოქშოუ ჭეშმარიტად ამერიკული ჟანრია. ამერიკაში რამდენიმე ათეული წლის მანძილზე არაერთი ტოქშოუ შეიქმნა. მათი დიდი ნაწილი, უფრო მეტად, შემეცნებით-გასართობ ხასიათს ატარებს. უცხოური ტოქშოუს 50-წლიანი ისტორიის მანძილზე უცვლელი დარჩა ფორმატი (წამყვანი, სტუმარი და დარბაზი), მაგრამ შეიცვალა ხარისხი და ტოქშოუმ საკაბელო არხებიდან ცენტრალურზე გადაინაცვლა. იგი სადღეისოდ ელექტრონულ მედიაში ერთ-ერთი პირველია.

ტოქშოუები ამერიკაში ყოველდღიურად გადაიცემა მთელი დღის მანძილზე..

წამყვანის როლი დიდია, გადაცემები – პერსონიფიცირებული. მათი სახელები ხშირად გადაცემების სახელწოდებებშია გამოტანილი.

ტოქშოუ ეფექტური სატელევიზიო ჟანრია, რომელიც საშუალებას აძლევს სამაუწყებლო კომპანიას კონკრეტული საკითხების განხილვით ხელი შეუწყოს პრობლემის წვდომას, მის კომპეტენტურად განხილვას საზოგადოების ფართო წარმომადგენლობით. საბჭოთა კავშირის დაშლით გამოწვეულმა კატაკლიზმებმა ახლებურ აზროვნებას დაუდო სათავე. საფუძველი ეყრებოდა ახალ ურთიერთობებს, იწყებოდა პროცესები, რომელთა შესახებ ქვეყანამ თითქმის არაფერი იცოდა. საინფორმაციო საშუალებათა წინაშე ახალი ამოცანა გაჩნდა – შინაარსობრივმა რეფორმებმა სატელევიზიო ფორმის ტრანსფორმაცია მოითხოვა. სწორედ ამ პირობებში გახდა ტოქშოუ აქტუალური და გარკვეულწილად შეუცვლელიც, რადგან იგი ერთდროულად ინფორმაციასაც აწვდიდა მოსახლეობას არსებული პრობლემების, წამოჭრილი საკითხების შესახებ, პლურალისტურ ხედვასაც აზიარებდა და საკუთარი შეხედულების ჩამოყალიბებასაც უადვილებდა. ასე გაჩნდა ქართულ მედიასივრცეში ამერიკული ტოქშოუს ანალოგიები. ქართული სატელევიზიო სივრცეში ეს ჟანრი თითქმის ორ ათეულ წელს ითვლის. ამ ჟურნალისტურმა ფორმამ სხვადასხვა ეტაპზე სასარგებლო შედეგები მოიტანა, თუმცა ცალკეულ შემთხვევაში სამართლიან კრიტიკულ დამოკიდებულებას იმსახურებს. საქართველოში ტოქშოუ განსაკუთრებულად აქტუალური წინასაარჩევნო პერიოდში ხდება. დღევანდელ ქართულ საზოგადოებას, რომელიც მრავალი გამოწვევის წინაშე დგას, ნამდვილად ესაჭიროება საზოგადოებრივი ინტერესის ამსახველი პროფესიული სტანდარტით შექმნილი ტოქშოუ, რომელიც სრულად გამოხატავს საზოგადოების ფართო წარმომადგენლობის თვალსაზრისს, მაყურებელს მიაწვდის სრულყოფილ ინფორმაციას, გაარკვევს პრობლემის არსში და დაეხმარება გონივრული გადაწყვეტილება მიიღოს.

22 სტატიაში განხილულია პიარ კომუნიკაციის ძირითადი მიმართულებები თანამედროვე საზოგადოებაში. აღნიშნულია ეკონომიკური და პოლიტიკური სუბიექტების და ფართო საზოგადოების შორის ურთიერთგაგების მიღწევის მნიშვნელობა.

II. 2. პუბლიკაციები:

ბ) უცხოეთში

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ჟურნა- ლის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/ კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა

1	მარინე ლომიძე ლია მეტრეველი	სოციალური რეკლამის ინფორმაციული პოტენციალი	მ. ლომონოსოვის სახ. მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტის საერთაშორისო სამეცნიერო- პრაქტიკული კონფერენციის მასალათა კრებული	მ. ლომონოსოვის სახ. მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა, მედიაშირი, 2016	1
---	--------------------------------	---	---	--	---

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. სოციალური რეკლამის ინფორმაციული პოტენციალი. ინფორმაციულ საუკუნეში რეკლამა მასობრივი კულტურის განუყოფელ ნაწილად იქცა. იგი აუდიტორიის ინფორმირების, დარწმუნებისა და სამომხმარებლო ქცევის აღძვრის სპეციფიკური ფორმაა. უკანასკნელი წლების ქართული სოციალური სარეკლამო თემატიკა მრავალფეროვანია: უსაფრთხო ცხოვრების წესის დამკვიდრება, პატრულისადმი ნდობა, აივ-ინფიცირებულებისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისადმი დამოკიდებულება, ძალადობის დაგმობა, ავადმყოფი ბავშვებისა და მოზარდებისადმი მატერიალური მხარდაჭერა, ეკოლოგიური უსაფრთხოება, სამართლებრივი მოქალაქეობრივი უფლება- მოვალეობების ცოდნა და სხვ. მოსახლეობის გამოკითხვა ადასტურებს, რომ სოციალური რეკლამა ინფორმაციული ნაკადის მეშვეობით შემეცნებით- საგანმანათლებლო ფუნქციას ასრულებს, რაც საჯარო მოთხოვნილებებსა და ინიციატივებს გამოხატავს. ამჟამინდელი სოციალური სარეკლამო სივრცე ძირითადად პასუხობს საერთაშორისო სტანდარტებს. ქართული სოციალური რეკლამები ინტენსივობით გადის საზოგადოებრივი მაუწყებლისა და კომერციული ტელეკომპანიების ეთერში. მათზე შეზღუდვა არ არსებობს. იგი ეხმაურება საზოგადოების წინაშე მდგარ გამოწვევებს და ემსახურება მსგავსი ტიპის მედიაპროდუქტით ინფორმაციული მოთხოვნილების დაკმაყოფილებას.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თემურ ჯაგოდნიშვილი	„ტერმინოლოგიის კომუნიკაციური ფუნქციის	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია

		ერთი ასპექტი”	„ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5”, თბილისი, საქართველო 25-27 ნოემბერი, 2016 წელი
2	თემურ ჯაგოდნიშვილი	„ვეფხისტყაოსანი და ქართული ფოლკლორი”	საქართველოს ლიტერატურათმცოდნეობის მეცნიერებათა აკადემიის, თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უკრაინისტიკის მიერ ჩატარებული და შოთა რუსთაველის 850 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია (2016 წ.-8-9 დეკემბერი)
3	თემურ ჯაგოდნიშვილი	„შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსნის” ფოლკლორთან მიმართების ცალკეული საკითხები”	საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტის (სეუ) საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციაზე, რომელიც ჩატარდება 2016 წლის 17-19 დეკემბერს.
4	თემურ ჯაგოდნიშვილი ბორის იმნაძე	Political Messages in the Media	11 TH International Congress of Internacional Society of Applied Psycholinguistics Tbilisi, 27-30 June, 2016
5	ბორის იმნაძე	Основные действия обучающего характера на начальном этапе изучения темы “Устная и письменная коммуникация	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5”, თბილისი, საქართველო 25-27 ნოემბერი, 2016 წელი
6	ბორის იმნაძე თემურ ჯაგოდნიშვილი	Political Messages in the Media	11-th International Congress of Internacional Society of Applied Psycholinguistics Tbilisi, 27-30 June, 2016

7	თამარ ბონდარენკო	Вербальные и невербальные средства как инструмент познания душевной жизни героя	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5“, თბილისი, საქართველო 25-27 ნოემბერი, 2016 წელი
8	ელიზავეტა კოზლოვა	Функциональная неграмотность как барьер в формировании профессиональных навыков студентов-журналистов	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5“, თბილისი, საქართველო 25-27 ნოემბერი, 2016 წელი
9	ზაზა ცოტნიაშვილი	Media of occupied territory against the West (Tskhinvali region),	17-th International Annual Conference on American Studies, 2016, May 19-21;
10	ზაზა ცოტნიაშვილი	მედიის გლობალიზაცია სოციალური ქსელის საშუალებით და მისი გავლენა ლოკალურ კონფლიქტზე (ცხინვალის რეგიონი)	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია: „ქართულ ოსურ ურთიერთობათა განვითარების პერსპექტივები „ნართების ეპოსის კვლევის პრინციპები და მეთოდოლოგია“. ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახ. უნივერსიტეტი, 2016, 13-14 ოქტომბერი
11	ზაზა ცოტნიაშვილი	კომუნიკაციის ძირითადი ფორმები ოკუპირებულ მედიაში	სემინარის მე-7 საერთაშორისო კონფერენცია, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბათუმი. 2016, 22-23 ოქტომბერი
12	ქეთევან გიორგობიანი მანანა დათუკიშვილი	ვერბალური და არავერბალური კომუნიკაცია	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5“, თბილისი, საქართველო 25-27 ნოემბერი, 2016 წელი
13	მანანა დათუკიშვილი ქეთევან გიორგობიანი	ვერბალური და არავერბალური კომუნიკაცია	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია

			„ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5“, თბილისი, საქართველო 25-27 ნოემბერი, 2016 წელი
14	თამაზ ნუცუბიძე	26 მაისი და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, კონფერენცია „ევროპა და კავკასია“, 23-24 ივნისი, თბილისი
15	თამაზ ნუცუბიძე	„ვეფხისტყაოსნის შალვა ნუცუბიძისეული თარგმანი“	სტუ. კონფერენცია: „შოთა რუსთაველი – 850“, 11 ნოემბერი, თბილისი
16	თამაზ ნუცუბიძე	დიდსულონება შეუძლებელია სრულყოფილების გარეშე	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5“, თბილისი, საქართველო 25-27 ნოემბერი, 2016 წელი
17	თამაზ ნუცუბიძე	ინფორმაციული ტექნოლოგიების ზეგავლენა ახალგაზრდა თობაზე	შტუ. კონფერენცია: „სახელმწიფო და საზოგადოება – 2016“, 26 ნოემბერი (2 გვერდი)
18	მალალურაძე თამარ	სიმბოლური ინტერაქციონიზმის კონცეფცია	2016 წ. 25-27 ნოემბერი თბილისი, IV საერთაშორისო კონფერენცია “ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები-2016”
19	როზა გაფრინდაშვილი	სქესთა შორის მსგავსება- განსხვავებულობის ბიოლოგიური ფაქტორები, სოციალური მიღწევები და „ფარშევანგის კულის ეფექტი“	სტუ. კვლევითი ცენტრი “მსოფლიო და გენდერი
20	როზა გაფრინდაშვილი	თომას მალთუსი და ერთსქესიანთა ქორწინების დემოგრაფიული ეფექტი	შტუ. სოციალურ მეცნიერებათა დეპარტამენტი “მსოფლიო და კავკასია”

21	როზა გაფრინდაშვილი	წარმატების მასტიმულირებელი მეთოდები ქართულ ზეპირსიტყვიერებაში	სტუ. ლიბერალურ მეცნიერებათა დეპარტამენტი
22	თინათინ აფხაიძე ანა ვერულაშვილი	სოციალური რეკლამის მნიშვნელობა თანამედროვე საზოგადოებაში	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი მეხუთე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკასია“ 17 ივნისი 2016 წ.
23	მარინე ლომიძე ლია მეტრეველი	მწერლობის სოციალური პოტენციალის გააზრებისათვის (უილიამ ფოლკნერისა და ოთარ ჭილაძის ნააზრევის მიხედვით)	მეცხრე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „განათლების მენეჯმენტი: მიმდინარე გამოწვევები და განვითარების პერსპექტივები“
24	მარინე ლომიძე ლია მეტრეველი	მარგარეტ ტეტჩერის პოლიტიკური იმიჯის საკითხისათვის	მე-10 საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება“, თბილისი, სტუ, 26 ნოემბერი.
25	მარინე ლომიძე	საჯარო გამოსვლა, როგორც პუბლიცისტურ-დისკურსიული პარადიგმა (უილიამ ფოლკნერის საჯარო გამოსვლის მაგალითზე)	ამერიკისმცოდნეობის მე-17 ყოველწლიური საერთაშორისო კონფერენცია, 19-21 მაისი, 2016.

1. გაანალიზებულია უცხოურენოვანი წარმომავლობის ტერმინების თანამედროვე ქართულ სინამდვილეში შემოტანა-დამკვიდრების ერთი ასპექტი, კერძოდ, უცხო ტერმინის სათანადო განმარტების გარეშე მომარჯვების პრაქტიკა. მითითებულია, რომ ამგვარი პრაქტიკა დესტრუქციულ როლს ასრულებს ვერბალურ კომუნიკაციებში, რადგან ტერმინის შინაარსის არცოდნა თრგუნავს ადრესატს, რადგან მოლაპარაკე სუბიექტის ტექსტის გაურკვეველ შინაარსს იძულებით ეთანხმება „უწიგნურობის“ გამოვლენის შიშით. გაკეთებულია დასკვნა, რომ ასეთ შემთხვევაში ტერმინი და ტერმინოლოგია ინფორმაციული აგრესიის ფუნქციას იძენს.

2. მოხსენებაში, რომელიც გამოქვეყნდება აღნიშნული აკადემიის ყოველწლიურ შრომათა კრებულში, განხილულია „ვეფხისტყაოსნის“ ფოლკლორთან მიმართების ტრადიციული არგუმენტები და წამოყენებულია ახალი მოსაზრებები აღნიშნულ მიმართება თვალსაზრისით.

5. სტატიაში განხილულია თუ რაოდენ მნიშვნელოვანია ნებისმიერი საინფორმაციო

ტექსტის შედგენისას მისი ძირითადი პრობლემების გამოყოფა, ინფორმაციის ხარისხის განსაზღვრა მისი სიახლის და დამოკიდებულების თვალსაზრისით. მოცემულია საინფორმაციო ტექსტის შინაარსის შეკვეცის სხვადასხვა მეთოდი. პრაქტიკულ მიზანს წარმოადგენს სტუდენტების ცოდნა მიღებული ინფორმაციის, დამუკიდებელი გამოთქმის საფუძველზე. დამტკიცებულია, რომ ნებისმიერი ტიპის, შეტყობინება უნდა ატარებდეს სინთეტიკურ ხასიათს.

7. Вербальность и невербальность является шифром к кодировке типа русского человека и типа героя. Изучение коммуникативного поведения личности является сегодня актуальным. Система вербальных и невербальных средств дана Белым как инструмент самовыражения глубоко погруженной во внутренние переживания личности, вынужденной постоянно существовать в двух ипостасях. Вербальные средства помогают раскрыть «внешнюю», а невербальная – «внутреннюю» ипостась героя.
8. სტატია ეძღვნება თანამედროვე მედიატექნიკის ანალიზის მეთოდოლოგიურ პრობლემებს. შემოთავაზებულია მოცემული საკითხის კვლევის კონკრეტული კრიტერიუმები. სახელდობრ: ინსტიტუციონალიზაცია, იდეოლოგიზირება, ღირებულებათა, ორიენტირებულობა, კომერციონალიზაცია და ფრაგმენტარობა. ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გამოყენების აუცილებლობა განპირობებულია მედიატექსტის რთული სემიოტური ბუნებით და მისი სისტემური ანალიზის აუცილებლობით.
9. Media of occupied territory against the West (Tskhinvali region), 17-th International Annual Conference on American Studies, 2016, May 19-21;

Media is undergoing the certain new stages of development, which is especially vivid in the democratic countries, where the government authorities call journalists for deeper investigation and clearer broadcasting of any issue interesting for the society.

In this terms, the situation is rather tensed in the society opposing the democratic values, where journalism is only the tool for governmental agitation.

Media in occupied Georgian territories depicts the complicated local social-political situation.

The persons, occupying highest positions of the newspapers and other media sources, are being appointed by the so called presidents. Journalists funded through central budget (which is straightly connected with the state budget of Russian Federation) work in favor of the Russian agitation.

The propaganda against the West occupies an important part in the media sources published in the occupied territory of Tskhinvali. The strict criticism of Western values and of the Western and American authorities are common here.

The usage of Typical soviet agitation tools in an occupied territory is still used as a medium of ruling the local population.

10. მედიის გლობალიზაცია სოციალური ქსელის საშუალებით და მისი გავლენა ლოკალურ კონფლიქტზე (ცხინვალის რეგიონი).

კომუნიკაციის სწრაფი განვითარება ინფორმაციის გავრცელების მეტ შესაძლებლობებს იძლევა სხვადასხვა მეთოდებით.

კონფლიქტების მხარეების კომუნიკაცია სოციალური ქსელის საშუალებით, მიუხედავად იდეოლოგიური და პოზიციური განსხვავებულობისა, ხშირად ურთიერთობების დათბობას განაპირობებს.

საჯაროდ თავისუფალი მსჯელობა სიმართლის დადგენის კარგი შესაძლებლობაა, ამიტომაც საქართველოს ოკუპირებული ნაწილი ინტერნეტს მიზანმიმართულად ან საერთოდ ვერ მოიხმარს, ან ძალიან დაბალი ხარისხით.

დღეს არსებული ხელოვნური ბარიერები ქართველ და ოს მოსახლეობას შორის ("მაეთუღხლართი", "დაბალი ხარისხის ინტერნეტი") ერთ საქმეს ემსახურება - კონფლიქტზე გავლენის მქონე ძალის მიზნების განხორციელებას.

სოციალური ქსელების ინტენსიური განვითარება დიდი იმედს იძლევა, რომ არსებული ისტორიული თბილი ურთიერთობების ძველ კალაპოტში დაბრუნება ამ გზითაც შესაძლებელი იქნება.

11. კომუნიკაციის ძირითადი ფორმები ოკუპირებულ რეგიონებში ბეჭდურ, მულტიმედიაურ, სატელევიზიო და რადიო ფორმატშია წარმოდგენილი.

განსაკუთრებით ზრუნავს დამფინანსებელი ინტერნეტჟურნალისტიკის განვითარებაზე. აქ მედიის ნებისმიერი ფორმა იდეოლოგიური თვალსაზრისით რეალური ვითარების გაყალბებას ემსახურება.

12. ნაშრომში განხილულია ვერბალური და არავერბალური კომუნიკაცია, როგორც ერთიანი პროცესის ორი მხარე. საუბარია კომუნიკაციის მნიშვნელობასა და მის სხვადასხვა ასპექტებზე, განხილულია მკვლევართა შეხედულებები ამ საკითხთან დაკავშირებით და ცდების შედეგად მიღებული შედეგები.

13. ნაშრომში განხილულია ვერბალური და არავერბალური კომუნიკაცია, როგორც ერთიანი პროცესის ორი მხარე. საუბარია კომუნიკაციის მნიშვნელობასა და მის სხვადასხვა ასპექტებზე, განხილულია მკვლევართა შეხედულებები ამ საკითხთან დაკავშირებით და ცდების შედეგად მიღებული შედეგები.

14. ნაშრომში განხილულია საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის პირველი წლების მნიშვნელობა თბილისის უნივერსიტეტის ფუნქციონირებაში – სასწავლო-სამეცნიერო პროცესის წარმართვაში.

15. საარქივო მასლებზე დაყრდნობით გახლულია შალვა ნუცუბიძის მიერ შესრულებული „ვეფხისტყაოსნის“ რუსულ ენაზე თარგმნით მომზადების და გამოცემის ისტორია, ასევე განხილულია გერმანულ და ფრანგულ ენებზე მის მიერ თარგმანებში გაწეული წვლილი.

16. ნაშრომში განხილულია, რომ დიდსულოვნება შეუძლებელია სრულყოფილების

გარაშე – საკმარისი არ არის მხოლოდ იცოდე სათნოება, საჭიროა ფლობდე მას და ცდილობდე ახორციელებდე კიდევ. თუ როგორ უნდა მოამზადონ სასწავლო აღმზრდელობითმა დაწესებულებებმა ცხოვრებისათვის მომზადებულნი.

17. ნაშრომში განხილულია თუ რა ზეგავლენას ახდენს ინფორმაციული ტექნოლოგიები ახალგაზრდობაზე, რომელიც არასაკმარის ფორმირების გამო გამოირჩევა მაღალი ინტერესით და როგორ უნდა მიეწოდოს საჯარო ინფორმაცია მათი ზნეობრივი სახის ჩამოყალიბებაში.

18. მედიისა და კულტურის ურთიერთობებმა, რომლებიც ყოველთვის აინტერესებდათ მასობრივი კომუნიკაციების მკვლევრებს, წინა პლანზე XX ს. ბოლო მესამედში გადმოიწია. მასობრივი კომუნიკაციების კვლევების ამ მიმართულებას ორი ძირითადი მიდგომა ახასიათებს: კულტუროლოგიური და კრიტიკული. კულტუროლოგიური თეორიების წამყვან პროპაგანდისტად ჯიმს კერი ითვლება. კერი ამტკიცებდა, რომ შეზღუდული ეფექტების ცნება ტრანსმისიურ თეორიასთანაა მიბმული იმ თვალსაზრისით, რომ მასობრივი კომუნიკაცია – ესაა “კონტროლის მიზნით შეტყობინების მანძილზე გადაცემის პროცესი”. შესაბამისად, მისი არქეტიპებია: დარწმუნება, განწყობების შეცვლა, ქცევის მოდიფიკაცია, ინფორმაციის მეშვეობით სოციალიზაცია, გავლენა და კონდიცირება. ადამიანების მიერ კულტურის დაუფლებისა და მისი გამოყენების საკითხები პირველად განხილული იყო სიმბოლური ინტერაქციონიზმის კონცეფციაში, რომელიც 1920-1930-იან წლებში “სტიმული – რეაქციის” მიდგომის საპასუხოდ ჩამოყალიბდა. სოციოლოგიაში ამ მიმართულების იდეოლოგიად ჯორჯ ჰერბერტ მიდი იქცა. სიმბოლური ინტერაქციონიზმის კონცეფციაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა კომუნიკაციას, რომლის მეშვეობითაც საზოგადოებისა და ინდივიდის არსობრივი მახასიათებლები, ურთიერთქმედების პროცესში მიღწეული მათი ერთიანობა ვლინდება. მიდის თანახმად, სიმბოლოების გამოყენება სოციალიზაციის პროცესის ტრანსფორმირებას ახდენს, ათავისუფლებს რა მას სივრცისა და დროის საზღვრებისაგან. შესაბამისად, სიმბოლური ინტერაქციონიზმი ამტკიცებს, რომ ადამიანთა ფიზიკურ და ობიექტურ რეალობასთან ურთიერთობები მედიატირებულია (ან კონტროლდება) სიმბოლური გარემოთი: ცნობიერებით, “მე”-თი და საზოგადოებით, რომელთა ინტერნალიზება თავად მოახდინეს. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, მნიშვნელობები, რომლებსაც ადამიანები ნიშნებსა და სიმბოლოებს ანიჭებენ, თვითონ მათ და მათ მიერ აღქმულ რეალობას განსაზღვრავენ. სოციალიზაციის პროცესში ზოგადკულტურული მნიშვნელობები აკონტროლებენ, როგორ ურთიერთქმედებენ ინდივიდები გარემოსთან. მართალია, მიდმა თავისი იდეები პირველად 1930-იან წლებში ჩამოაყალიბა, სიმბოლისტური ინტერაქციონიზმი მასობრივი კომუნიკაციების კვლევის მნიშვნელოვან ნაწილად მხოლოდ 1970-1980-იან წლებში იქცა.

19 თომას მალთუსი - ინგლისელი სასულიერო მოღვაწე და ფილოსოფოსი, ცნობილი - „მალთუსის თეორიის“ ავტორია; მისი აზრით მოსახლეობის სიმჭიდროვე იწვევს იწვევს მასების მოთხოვნილებებსა და მის დამაკმაყოფილებელ საშუალებებს შორის დისბალანსს; მაშინ ბუნება კაცობრიობას მოუვლენს ხოლმე რაღაც უბედურობებს - ეპიდემიებს,

აგრესიებს, ომებს, რათა „შეთხედეს“ მოსახლეობის სიმჭიდროვე და აღსდგეს ბალანსი.

გამოითქვა ვარაუდი, რომ ერთსქესიანთა ქორწინება შეიძლება გავიგოთ, როგორც ბუნების მიერ მოვლენილი დემოგრაფიული დაბალანსების საჭიროება; ბუნებას კი საერთოდ არ „აწუხებს“ თუ ერთსქესიანთა ქორწინებით ცალკეული ადამიანები აღშფოთდებიან, ბუნება ხომ „ამოისუნთქებს“ ჭარბი მოსახლეობისაგან!

20 მოხსენებაში საუბარია „სასიყვარულო სამკუთხედის“ მონაწილეთა - ტრადიციული „ტრაგიკული“ განცდების მისი მორალური და ფსიქოლოგიური მიზეზები. შესახებ; სახეზეა მორალური და იურიდიული ხასიათის დანაშაული, მაგრამ ამ ტრადიციული ტრაგედიის სამივე მონაწილე - მორალურად, მართალია!

ამ დილემის გაცნობიერება ოჯახური კონფლიქტის პრევენციის და ფსიქოთერაპიის ერთ-ერთ მეთოდად არის მიჩნეული.

21 მოხსენებაში საუბარია „სასიყვარულო სამკუთხედის“ მონაწილეთა - ტრადიციული „ტრაგიკული“ განცდების მისი მორალური და ფსიქოლოგიური მიზეზები. შესახებ; სახეზეა მორალური და იურიდიული ხასიათის დანაშაული, მაგრამ ამ ტრადიციული ტრაგედიის სამივე მონაწილე - მორალურად, მართალია!

ამ დილემის გაცნობიერება ოჯახური კონფლიქტის პრევენციის და ფსიქოთერაპიის ერთ-ერთ მეთოდად არის მიჩნეული.

22 თანამედროვე საზოგადოებაში სოციალური რეკლამის მიმართ ინტერესი გამოწვეულია საზოგადოებაში დაგროვილი მრავალი სოციალური პრობლემით, როგორცაა ეკოლოგიური პრობლემები, ნარკომანია, ძალადობა ოჯახში, ალკოჰოლიზმი, უსახლკარო ბავშვები და ა.შ. სოციალური რეკლამა კი იპყრობს ყურადღებას და სთავაზობს საზოგადოებას გლობალური პრობლემების გადაჭრის ეფექტურ გზებს, ის მიმართულია აამაღლოს მოქალაქეთა თვით შეგნება და ორიენტირებულობა გააგრძელოს კულტურული ღირებულებები.

სოციალური რეკლამის მიზანია შეცვალოს საზოგადოების ქცევა და ხელი შეუწყოს სოციალური პრობლემების გადაწყვეტას. სოციალური რეკლამა სარკეა, სადაც ნათლად ჩანს საზოგადოების მანკიერი მხარეები და პრობლემები, სამწუხაროდ, ხშირად აუცილებელია შევახსენოთ საზოგადოებას ზნეობრივი, ეთიკურ/მორალური ნორმები. ერთ-ერთი საუკეთესო გზა სოციალური რეკლამაა.

თემაში განხილულია სოციალური რეკლამის ისტორია მსოფლიოში და მისი განვითარების ტენდენციები საქართველოში. ჩვენს ქვეყანაში სოციალური რეკლამის განვითარება გაცილებით გვიან მოხდა, ვიდრე ევროპასა და ამერიკაში. გასული საუკუნის ბოლოს საქართველოში შექმნილმა სოციალურ-პოლიტიკურ კოლაფსურმა მდგომარეობამ, სამოქალაქო ომმა და მძიმე სოციალურ-ეკონომიკურმა ფონმა შეაფერხა ახალი დისციპლინების განვითარება.

დღეს მსოფლიოს დემოკრატიული სახელმწიფოები უდიდეს ყურადღებას აქცევენ სოციალური რეკლამის განვითარებას საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებისა და სოციალური პრობლემების მიმართ, მოქალაქეთა ქცევის შეცვლის მიზნით, იხვეწება

მისი ფორმები და გავრცელების მეთოდები. უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოშიც ამ მხრივ სასიკეთო ძვრებს ვხედავთ და ვიმედოვნებთ, რომ უახლოეს მომავალში ჩვენი საზოგადოების ქცევის ფორმებზე დადებითად აისახება სოციალური რეკლამის გავლენა.

23 მწერლობის სოციალური პოტენციალის გააზრებისათვის (უილიამ ფოლკნერისა და ოთარ ჭილაძის ნააზრების მიხედვით). მწერლობის არსის სოციალური არსის წვდომა ყოველი შემოქმედისათვის მნიშვნელოვან საფიქრალს წარმოადგენდა, რადგან, ერთი მხრივ, იგი განსაზღვრავდა მწერლის სააზროვნო სივრცეს, ხოლო, მეორე მხრივ, საზოგადოების ინტერესს, ღირებულებებსა და ესთეტიკას.

მხატვრული სიტყვის ოსტატები არაერთგზის გამოეხმაურნენ ამ საკითხს. სტატიის შესწავლის საგანს განვიხილავთ ორი დიდი მწერლის-უ. ფოლკნერისა და ო.ჭილაძის –ნააზრების მიხედვით. მათი აზრით მწერლობის მთავარი ღირებულება პიროვნების გადარჩენა და „დაცვაა აარაადამიანად გადაქცევისაგან“. მწერლის ვალია შეეწიოს ადამიანს, გული გაუმაგროს. მოაგონებდეს სიმამაცეს, პატიოსნებას, იმედს, სიამაყეს, თანაგრძნობას, ღმობიერებას, თავგანწირვას. უ. ფოლკნერისა და ო.ჭილაძის მიერ ჩამოყალიბებული პოსტულატები მწერლობის საზოგადოებრივი დანიშნულების გააზრების ყველა დროის უნივერსალური ფორმულაა.

24 მარგარეტ ტუთჩერის პოლიტიკური იმიჯის საკითხისათვის. მარგარეტ ტუთჩერი მეოცე საუკუნის ერთ-ერთი ყველაზე გამორჩეულ პოლიტიკოსადაა აღიარებული. „რკინის ლედის“ სახელთანაა დაკავშირებული ბრიტანეთში ეკონომიკის განვითარების, ფოლკლენდის კუნძულების, „ცივი ომის“ დასრულება. მ. ტუთჩერის შესახებ ბევრი დაიწერა. იგი კვლავაც იქნება პოლიტიკის მკვლევართა და არა მარტო მათი, შესწავლის საგანი. ჩვენს სტატიას საფუძვლად უდევს მ. ტუთჩერის ყველაზე აქტუალური საჯარო გამოსვლებისა და ინტერვიუების კრებული სათაურით „როგორც თავად იტყოდა“ ჩვენი მოსაზრებები ემყარება პოლიტიკოსის სხვადასხვა ამპლუაში (პარლამენტის წევრის - 1960წ., შრომისა და პენსიების მინისტრის - 1961წ., კონსერვატიული პარტიის ლიდერის-1975წ., პრემიერ-მინისტრის - 1979წ., გადამდგარი პრემიერ-მინისტრის - 1990-2004წწ.) წარმოქმულ სიტყვებსა და ჟურნალისტებთან დიალოგის ფორმატს. მათი გაანალიზებით საშუალება მოგვეცა პოლიტიკოსის იმიჯისათვის დამახასიათებელ პარამეტრებზე დაყრდნობით წარმოვაჩინოთ ზოგიერთი ისეთი დეტალი, რომელიც მეტ ბრწყინვალეობასა და ღირსებას მატებს მსოფლიოს ყველა დროის გონიერ პოლიტიკოს ქალბატონს.

25 საჯარო გამოსვლა, როგორც პუბლიცისტურ-დისკურსიული პარადიგმა(უილიამ ფოლკნერის საჯარო გამოსვლის მაგალითზე). სტატიაში განხილულია უილიამ ფოლკნერის საჯარო გამოსვლები ნობელის პრემიის მიღებისადმი მიძღვნილ ცერემონიასა და ვირჯინიის სტუდენტებთან შეხვედრაზე. ნობელის პრემიის დაჯილდოების ცერემონია ფოლკნერმა ახალგაზრდა მწერლებისადმი ხმის მიწვდენის ტრიბუნად გადააქცია. ეს საჯარო გამოსვლა, საზოგადოებასთან ურთიერთობის ფორმა, უნიკალურია თავისი ლაკონიური მოცულობითა და შინაარსობრივი სისავსით. მიუხედავად მეტაფორული აზროვნებისა, სიტყვა სრულიად პასუხობს ფორმატის სპეციფიკას. უ. ფოლკნერმა ვირჯინიის

სტუდენტებთან შესვედრაზე გააკრიტიკა პრეზიდენტ დ. ეიზენჰაუერის პოლიტიკა, რომელიც, მისი აზრით, პიროვნების როლს აკნინებდა, ხელოვანის მოღვაწეობას აზრს უკარგავდა.

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მაღალურაძე თამარ	НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ИЗУЧЕНИЯ ЭФФЕКТОВ КОММУНИКАЦИИ	2016.წ. 20-22 ნოემბერი, ქ. ბაქო, საერთშორისო სამეცნიერო კონფერენცია: “კოგნიტური და გამოყენებითი ლინგვისტიკის აქტუალური პრობლემები”
2	მარინე ლომიძე ლია მეტრეველი	სოციალური რეკლამის ინფორმაციული პოტენციალი	მ. ლომონოსოვის სახ. მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტი

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. მასობრივი კომუნიკაციების კვლევებში ორი ძირითადი მიმართულება იკვეთება, რომლებიც ერთმანეთისგან იდეური ბაზით, ჰიპოთეზების ნაკრებითა და მეთოდებით განსხვავდება. ტრადიციულად, ამ ორ ნაკადს ემპირიულსა და კრიტიკულს უწოდებენ, თუმცა ტერმინები საკმაოდ პირობითია. მონაცემთა დაგროვების კვალდაკვალ ცხადი ხდებოდა, რომ “მაგიური ტყვიის” თეორიის კონცეფცია მცდარი იყო და უფრო რეალისტური კვლევების საწარმოებლად აუცილებელი გახლდათ მასობრივი კომუნიკაციის ახალი თეორიები. ისევე, როგორც ადრე, ამჯერადაც ახალი მიდგომები ფსიქოლოგიისა და სოციოლოგიის მიერ შემუშავებული პარადიგმებიდან (მყარი მოდელებიდან) ისესხეს, რათა ყველა ასპექტში აეხსნათ ინდივიდუალური საქციელი, კოლექტიური და ინტერაქტიული ქმედებები, მათ შორის მასობრივი კომუნიკაციის ზემოქმედებით ჩადენილიც. 1930-იან წლებში მასმედიის მკვლევართა ყურადღების ცენტრში აღმოჩნდა დარწმუნება და არა ინფორმირება, ან გართობა. ინტერესის კონცენტრაცია მოხდა მოკლევადიან ეფექტებზე. ლაზერსფელდმა და მისმა მოწაფეებმა კვლევების სერიები ჩაატარეს, რათა გამოეყვინათ, რა გავლენას ახდენენ მასობრივი კომუნიკაციები გადაწყვეტილების მიღებაზე – ხმის მიცემაზე, ყიდვაზე, კინოში წასვლასა და

აზრის შეცვლაზე. ემპირიული მონაცემების განზოგადების შედეგად ლაზერსფელდი მივიდა დასკვნამდე, რომელიც საბოლოოდ უაღრესად მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა: მასმედიის ყველაზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება ისაა, რომ ის ამომრჩევლებს უკვე გაკეთებული არჩევნის სისწორეში არწმუნებს. 1950-იანი წლების დასაწყისისათვის ლაზერსფელდის მიერ ჩატარებულმა კვლევებმა შესაძლებელი გახადა უზარმაზარი მოცულობის მონაცემთა შეგროვება (კომპიუტერამდელი თვალსაზრისით), რომლებმაც დამაჯერებლად დაამტკიცეს, რომ მედიის ძალაუფლება არც ისე დიდია, როგორც წარმოედგინათ. აღმოჩნდა, რომ ადამიანები სრულიად სხვადასხვა საშუალებას იყენებენ, რათა მედიის ზეგავლენას “დაუსხლტდნენ.” ეს უკანასკნელი არათუ გამანადგურებელი სოციალური ძალა არაა, არამედ, პირიქით, აძლიერებს არსებულ საზოგადოებრივ ტენდენციებს და ამყარებს სტატუს-კვოს.

2. **სოციალური რეკლამის ინფორმაციული პოტენციალი.** ინფორმაციულ საუკუნეში რეკლამა მასობრივი კულტურის განუყოფელ ნაწილად იქცა. იგი აუდიტორიის ინფორმირების, დარწმუნებისა და სამომხმარებლო ქცევის აღძვრის სპეციფიკური ფორმაა. უკანასკნელი წლების ქართული სოციალური სარეკლამო თემატიკა მრავალფეროვანია: უსაფრთხო ცხოვრების წესის დამკვიდრება, პატრულისადმი ნდობა, აივ-ინფიცირებულებისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისადმი დამოკიდებულება, ძალადობის დაგმობა, ავადმყოფი ბავშვებისა და მოზარდებისადმი მატერიალური მხარდაჭერა, ეკოლოგიური უსაფრთხოება, სამართლებრივი მოქალაქეობრივი უფლება- მოვალეობების ცოდნა და სხვ. მოსახლეობის გამოკითხვა ადასტურებს, რომ სოციალური რეკლამა ინფორმაციული ნაკადის მეშვეობით შემეცნებით- საგანმანათლებლო ფუნქციას ასრულებს, რაც საჯარო მოთხოვნილებებსა და ინიციატივებს გამოხატავს. ამჟამინდელი სოციალური სარეკლამო სივრცე ძირითადად პასუხობს საერთაშორისო სტანდარტებს. ქართული სოციალური რეკლამები ინტენსივობით გადის საზოგადოებრივი მაუწყებლისა და კომერციული ტელეკომპანიების ეთერში. მათზე შეზღუდვა არ არსებობს. იგი ეხმაურება საზოგადოების წინაშე მდგარ გამოწვევებს და ემს.

სხვა მნიშვნელოვანი აქტივობები.

1. პროფესორი თემურ ჯაგოდნიშვილი

- დაწერა წინასიტყვაობა პროფ. ი. ცინცაძის წიგნისათვის „ინტერკულტურული კომუნიკაციები ინტერდისციპლინარულ კონტექსტში (2016), რომელიც წარმოადგენს დამხმარე სახელმძღვანელოს კომუნიკოლოგიის ისეთ თანამედროვე მიმართებაში, როგორიც არის მულტიკულტურულიზმი და ინტერკულტურალიზმი.

- დაწერა წინასიტყვაობა პოეტ რევაზ სტურუას პოეზიის ახალ კრებულზე „n+1“, რომელშიც მიმოხილულია მისი ახალი ლექსების თემატური და მხატვრული თავისებურებები.

- დაასრულა და გამოსაცემად მოამზადა სახელმძღვანელოდ გამიზნული ნაშრომი „ჟურნალისტის სამეცნიერო ოსტატობა“, რომელიც ჟურნალისტის (და ზოგადად საჯარო მოხელის) პროფესიული ზეპირმეტყველების ფუნქციური სტილის სპეციფიკას შეასწავლის და ავტორის ჩანაფიქრით დიდად შეუწყობს ხელს თანამედროვე ქართველი ჟურნალისტების, საჯარო მოხელეების, პოლიტიკოსების ზეპირი მეცნიერების ხარისხისა და დონის ამაღლებას

ამჟამად მიმდინარეობს აღნიშნული ნაშრომის პრაქტიკული ნაწილის კომპიუტერული ვერსიის დამუშავება ზეპირმეტყველების არატექსტობრივი (ინტონაცია) ელემენტების სწავლებაში კომპიუტერული ანიმაციის გამოყენების მიზნით.

- დაასრულა და პროფ. მ. შელეგიასთან ერთად გამოსაცემად მოამზადა ნაშრომი სტუ საუნივერსიტეტო სასწავლო კურსისათვის „წერითი და ზეპირი კომუნიკაციები“. ეს ამ ტიპის სახელმძღვანელოს შექმნის პირველი ცდაა. ნაშრომში ერთად არის თავმოყრილი თანამედროვე წერითი და ზეპირი ინტერპერსონალური და ჯგუფური ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები, ინფორმაციები ჩვენი თანამედროვეობის სპეციფიკის, ინფორმაციული საზოგადოების თავისებურებების, ენისა და კულტურის ურთიერთმიმართებათა პრობლემათა შესახებ (ავტორი თ. ჯაგოდნიშვილი), თანამედროვე დოკუმენტაციის, საქმისწარმოების თეორიული და პრაქტიკული საკითხები (მ. შელეგია).

- გამოსაცემად მოამზადა (პროფ. ივ. ჯაგოდნიშვილის ავტორობით) ნაშრომი „ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები“, წიგნი მეორე (პირველი გამომცემლობა „ტექნიკურმა უნივერსიტეტმა“ გამოსცა 2009 წელს). ნაშრომში წარმოდგენილია თანამედროვე ქართული საჯარო ზეპირმეტყველების პრობლემების ნლიზი, ინტერპერსონალური ვერბალური და ნონვერბალური ტექნოლოგიები ქართული ეთნოფსიქოლინგვისტური ასპექტების გათვალისწინებით.

- დაასრულა და გამოსაცემად მოამზადა კაპიტალური ნაშრომის „XX საუკუნის ქართული ფოლკლორისტიკის ისტორიის“ I ნაწილი, რომელშიც წარმოდგენილია გამოკვლევები ქართული საბჭოთა ფოლკლორისტიკის დამკვიდრების, პეტრე მირიანაშვილის, თედო ბეგიაშვილის, ვახტანგ კოტეტიშვილის, აკაკი შანიძის ფოლკლორისტული მოღვაწეობის შესახებ.

- დაასრულა და გამოსაცემად მოამზადა (პროფ. ივ. ჯაგოდნიშვილისა და პროფ. ვ. პაპასკირის თანაავტორობით) საინფორმაციო-საცნობარო ტიპის წიგნზე „ძირითადი საუნივერსიტეტო სასწავლო და სამეცნიერო გამოცემათა სახეობები და ტიპები“, სადაც წარმოდგენილია ამომწურავი აღწერა-დახასიათებები ისეთი საუნივერსიტეტო გამოცემებისა, როგორცაა მონოგრაფია, გამოკვლევა, ნარკვევი, წერილი, სტატია, სახელმძღვანელო, დამხმარე სახელმძღვანელო, ლექციების კონსპექტი. ამასთან წარმოდგენილია თანამედროვე ქართულ საგანმანათლებლო სივრცეში დამკვიდრებული ტერმინების განმარტებითი ლექსიკონი.

2. ასოც. პროფესორი თამარ ბონდარენკო

ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5, საერთაშორისო-სამეცნიერო კონფერენციის მასალების კრებული სარედაქციო კოლეგიის წევრი, თბ., 2016;

ვერბალური კომუნიკაციური ტექნოლოგიები – 5, საერთაშორისო-სამეცნიერო კონფერენციის, საორგანიზაციო კომიტეტის წევრი, თბ., 2016;

მარინე ლომიძე

1.წიგნის რედაქტორობა: დიანა ფოცხვერაშვილი. ლია მეტრეველი. ხელოვნების ფსიქოლოგია. (100გვ.). გამ-ბა „ნეკერი“. 2016.

2.წიგნის რეცენზენტობა: ელდერ იბერი. საქართველოს ტელევიზიის ისტორია. (428გვ.). თსუ გამომცემლობა, 2016.

3. კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტისა და თსუ-ს ერთობლივ სამეცნიერო სემინარში– მედიაპროპაგანდა-ისტორიული რაკურსი და თანამედროვეობა– მონაწილეობა მოხსენებით „ მწერლობის არსის წვდომის დისკურსიული პარადიგმები, როგორც საზოგადოებასთან ურთიერთობის ფორმა.“

საინჟინრო ეკონომიკის დეპარტამენტი

II. 1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	აკაკი გვარუციაძე	ინოვაციების მართვა ეკონომიკაში	თბილისი, გამომცემლობა „ევროპული უნივერსიტეტი“	135 გვერდი
2	გურამ ჯოლია	კრეატიული განვითარება: განათლება, ცოდნა, ქმედება	თბილისი, ევროპის სასწავლო უნივერსიტეტი	445 გვერდი

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

1. ინოვაციების მართვა ეკონომიკაში

მონოგრაფიაში განხილულია ინოვაციების არსის შესახებ არსებული შეხედულებანი, მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების განვითარების და სახელმწიფო ინოვაციური პოლიტიკის ფორმირების საკითხები. აღნიშნულია მეცნიერებატევადი და რესურსდამზოგავი სტრუქტურების საშუალებით საქმიანობის მაღალი მაჩვენებლების მიღწევის შესაძლებლობა, მტკ მიღწევათა გამოყენების დაჩქარების გზით.

გადმოცემულია საქართველოში ინოვაციურ სფეროში არსებული მდგომარეობა და ჩამოყალიბებულია ავტორის შეხედულებები ინოვაციური პროცესების მიზნობრივ მართვაზე გრძელვადიან პროგნოზირებასა და პრიორიტეტების განსაზღვრაზე. მთლიანობაში მონოგრაფიაში ნათლადაა წარმონიშნული თანამედროვე ეკონომიკაში ინოვაციური პროცესების წამყვანი როლი და ადგილი, ამის შედეგად მთელი ცხოვრების წესის ცვლილებები, კავშირი ინოვაციებსა და საქმიანობის ეკონომიკური და სოციალური ეფექტიანობის პრობლემათა გადაწყვეტას შორის.

2. საზოგადოების განვითარების დღევანდელ კონცეფციათა შორის კრეატიული განვითარება ერთ-ერთი პირველია როგორც მეცნიერული კვლევის პროგრესული ნიშან-თვისებების მატარებელი.

ნაშრომის სტრუქტურა თანამიმდევრულად ასახავს საკვლევი მასალის

რიგითობას. მკითხველი პირველად გაეცნობა საზოგადოების კრეატიული განვითარების თეორიულ და მეთოდოლოგიურ ასპექტებს, შემდეგ ყურადღებას გადაიტანს განათლებასა და ცოდნაზე როგორც კრეატიული განვითარების საფუძველზე, მომდევნო ნაწილში გაერკვევა ქალაქის როგორც კრეატიული განვითარების მთავარ მამოძრავებელ ძალაში, შემდეგ კი – ახალი იდეების წარმოშობისა და განვითარების მეთოდებში, დასკვნითი ნაწილის თემატიკის კრიტიკული გააზრებით შეძლებს გააცნობიეროს სამერმისო გლობალური პრობლემები და გამოწვევები.

ნაშრომი განკუთვნილია მათთვის, ვინც ცდილობს გაერკვეს საზოგადოების კრეატიული განვითარების თანამედროვე რთულ და მრავალფეროვან სოციალურ-ეკონომიკურ, ურბანულ და ტექნოლოგიურ პრობლემებში და დაინტერესებულია მათი გადაწყვეტით.

სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	აღ.სიჭინავა, გ. ცაავა, გ. ხანთაძე	კორპორატიული ფინანსები	ეკონომიკის მდგრადი განვითარების სტრატეგია	თბ., 2016 (ელ. ვერსია) 720გვ.
<p style="text-align: center;">ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე</p> <p>1. მე-20 საუკუნეში საქართველოს გეოპოლიტიკური მდებარეობა გამოყენებული იყო, როგორც განსაკუთრებული სატრანზიტო სავაჭრო კვანძი, კავკასიის ცენტრი, დამაკავშირებელი რგოლი ევროპასა და აზიას შორის. რუსეთ-საქართველოს 2008 წლის ომამდე მიჩნეული იყო, რომ სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი გეოგრაფიული მდებარეობის გამო, საქართველოს უსაფრთხოებას მასზე გამავალი სატრანსპორტო კომუნიკაციები, განსაკუთრებით „საუკუნის პროექტების“ მილსადენები უზრუნველყოფს. მიჩნეული იყო, რომ ამ პროექტებით ქვეყანას ეძლევა შანსი, აქტიურად ჩაერთოს მსოფლიო ინტეგრაციულ პროცესებში. ამიტომ, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარებისათვის უმნიშვნელოვანეს პირობად იყო მიჩნეული. თუმცა, შედარებით იგნორირებული იყო ამ ინფრასტრუქტურაზე მოქმედი საგარეო ფაქტორები. ბოლო წლებში, ენერგეტიკის სფეროში მოხდა გლობალური კატაკლიზმები - „ფუკუსიმას“ ატომური სადგურის ავარია იაპონიაში, მექსიკის ყურეში BP-ს პლატფორმის ხან-ძარი, „არაბული გაზაფხულის“ ამბოხებები, რამაც ევროპის ენერგომომარაგება შეაფერხა. მათი გავლენით გამწვავდა მილსადენების კონტროლის, მათი ახალი მარშრუტების ხელმისაწვდომობის,</p>				

ეკოლოგიურად სუფთა გაზით დენის სხვა წყაროების ჩანაცვლების პრობლემები. აღნიშნულის ფონზე, ზემოთხსენებულ „დახარბებული“ ზოგი ქვეყანა თავისი აფილირებული კომპანიებით იწვევენ ენერგეტიკული ბაზრების მონოპოლიზაციასა და რეგიონალიზაციას, რაც გლობალური გაზის ბაზრის ფორმირებას, საქართველოზე.

სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გურამ ჯოლია	globalizaciis veqtoris inversia da ganviTarebadi aziis aswleuli. ჟურნალი „ეკონომიკა“	#3-4	თბილისი	24 გვერდი
2	გურამ ჯოლია	SMART-კიბერუნივერსი-ტექტი – ინდუსტრიული რევოლუცია-4.0-ის შესაბამისი ახალი საგანმანათლებლო მოდელი. ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“	№1-2	თბილისი	36 გვერდი
3	ალექსანდრე სიჭინავა, დალი სეხნიაშვილი, მედეა ჩიქავა	„უძრავი ქონების - მიწის და ტყის რესურსების აქტუალური საკითხები საქართველოში“	ბიზნეს-ინჟინერინგი - სტუ ყოველკვარტალური სამეცნიერო ჟურნალი 1-2, 2016	ქ. თბილისი, სტუ	6
4	დალი სეხნიაშვილი, თამარ აბუაშვილი, დავით სიჭინავა	გადაწყვეტილების მიღების თავისებურებები ბიზნეს-პროცესების მართვის სფეროში	ბიზნეს-ინჟინერინგი - სტუ ყოველკვარტალური სამეცნიერო ჟურნალი 3, 2016	ქ. თბილისი, სტუ	5
5	დემნა კვარაცხელია, დიანა კვარაცხელია	„ეკონომიკური ზრდის არითმეტიკა“, ბიზნეს-ინჟინერინგი	2016წ, №3	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	3

6	დემნა კვარაცხელია	”ინფლაციის მიზეზები, ტემპები, სახეები და გაღრმავების ეტაპები პოსტკომუნისტურ საქართველოში	2016წ, №4	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	5
7	დემნა კვარაცხელია	”ლარიზაცია: პრობლემები და პერსპექტივები”, ბიზნეს-ინჟინერინგი	2016წ№4	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	10
8	ელენე მენაბდე-ჯობაძე	სახელმწიფოს მეცნიერულ-ტექნიკური პოლიტიკა	ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“, №1-2 2016 წელი	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გამომცემლობა	5
9	ელენე მენაბდე-ჯობაძე მედია ლაპარტყავა	უმუშევრობის დინამიკა საქართველოში	ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“, №1-2 2016 წელი	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გამომცემლობა	5
10	ელენე მენაბდე-ჯობაძე სიმონ ბურჭულაძე	სოციალური უთანასწორობის პრობლემების რეტროსპექტული ანალიზი	ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“, №1-2 2016 წელი	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის გამომცემლობა	5
11	ირინე მამალაძე თამარ აბუაშვილი	„ბიზნეს-პროცესების რეინჟინერინგი ფირმაში.“ ბიზნეს-ინჟინერინგი. ყოველკვარტალური რეფერირებადი და რეცენზირებადი საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი.	№ 1-2 . 2016წ	ქ.თბილისი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი კოსტავას 77.	2გვერდი
12	ირინე მამალაძე	„კომპანიების რეორგანიზაცია და ინტერესთა დაბალანსების პრობლემა.	№ 4 . 2016წ.	ქ.თბილისი ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო	12გვ.

		„ეკონომიკა“ საერთაშორისო სამეცნიერო- ანალიტიკური ჟურნალი.		უნივერსიტეტი პაატა გუგუშვილის ეკონომიკის ინსტიტუტი 0105, გ.ქიქოძის ქ. 14	
13	ირინე მამალაძე	„დამატებული ეკონომიკური ღირებულების უპირატესობები.“ „ბიზნეს-ინჟინერინგი“ ყოველკვარტალური რეფერირებადი და რეცენზირებადი სამეცნიერო ჟურნალი.მეოთხე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენციის მასალები.	4-ე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია	ქ.თბილისი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. კოსტავას 77.	2 გვ.
14	კ.კ.ღურწკაია კ.ი.ღურწკაია გ. გოგოლაძე თ. ღურწკაია	საერთაშორისო ბიზნესი და საერთაშორისო მეწარმეობითი საქმიანობა: ზოგადი დახასიათება/ლექციები ს კურსი/	შ.სოციალური და ეკონომიკა	ქ. თბილისი	21 გვ.
15	კ.კ.ღურწკაია კ.ი.ღურწკაია გ. გოგოლაძე თ. ღურწკაია	საერთაშორისო ბიზნესის თეორიები /ლექციების კურსი/	შ. სოციალური ეკონომიკა	ქ. თბილისი	20 გვ.
16	კ.კ.ღურწკაია კ.ი.ღურწკაია გ. გოგოლაძე თ. ღურწკაია	საგარეო გარემო საერთაშორისო ბიზნესში /ლექციების კურსი/	შ. სოციალური ეკონომიკა	ქ. თბილისი	20 გვ.
17	კ.კ.ღურწკაია კ.ი.ღურწკაია გ. გოგოლაძე თ. ღურწკაია	საერთაშორისო ბიზნესის სტრატეგიული ასპექტები /ლექციების	შ. სოციალური ეკონომიკა	ქ. თბილისი	17 გვ.

		კურსი/			
18	მ.ბალათურია	ტურიზმი-სიღარიბის დაძლევის თანამედროვე ტენდენცია. უ.ბიზნეს-ინჟინერინგი	№ 1-2 2016	თბილისი. სტუ	149-150
19	მ.ბერუაშვილი მ.ბალათურია	გლობალიზაცია და ბიზნეს-გარემო საქართველოში. უ.ბიზნეს-ინჟინერინგი	№3 2016 მეოთხე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია. ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშუნ, დღეს, ხვალ.	თბილისი. სტუ	90-93
20	მ.ბალათურია	გლობალიზაცია და თანამედროვეობა. უ.ბიზნეს-ინჟინერინგი	№4 2016	თბილისი. სტუ	96-98
21	ნატო ჩიკვილაძე, ვახტანგ დათაშვილი, მაკა ბულუღაშვილი	კონსულტანტთა პროფესიული თვითრეგულირებადი ორგანიზაციების ფორმირება	ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა XXI საუკუნის პრობლემები“ 2016წ.,N3	თბილისი, კოსტავას ქუჩა 77, VI კორპ. 717 აუდიტორია	10 გვ.
22	ნატო ჩიკვილაძე, ვახტანგ დათაშვილი, მაკა ბულუღაშვილი	კონსალტინგური მომსახურების ეფექტიანობის შეფასება და ბაზანსებულ მანეჯმენტთა სისტემის საფუძველზე	ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა XXI საუკუნის პრობლემები“ 2016წ.,N3	„-----“	15 გვ.
23	ნატო ჩიკვილაძე, ვახტანგ დათაშვილი, მაკა ბულუღაშვილი	კონსალტინგური ფირმის ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის იმიტაციური მოდელირება	ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა XXI საუკუნის პრობლემები“ 2016წ.,N3	„-----“	12 გვ.

24	ნატო ჩიკვილაძე, ვახტანგ დათაშვილი, მაკა ბულუღაშვილი	კონსალტინგური საქმიანობის მართვის ორგანიზაციული სტრუქტურების სისტემა	ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა XXI საუკუნის პრობლემები“ 2016წ.,N4	„-----“	10გვ.
25	ნატო ჩიკვილაძე, ვახტანგ დათაშვილი, მაკა ბულუღაშვილი	კონსალტინგური ორგანიზაციების საქმიანობის ეფექტიანობის ანალიზი	ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა XXI საუკუნის პრობლემები“ 2016წ.,N6	„-----“	12გვ.
26	ნატო ჩიკვილაძე, ვახტანგ დათაშვილი, მაკა ბულუღაშვილი	კონსალტინგის როგორც ბაზრის ინფრასტრუქტურის ელემენტის არსი	ჟურნალი “სოციალური ეკონომიკა XXI საუკუნის პრობლემები“ 2016წ.,N6	„-----“	11გვ.
27	ნაზი ჭიკაიძე	ფისკალური პოლიტიკის ბუნება გარდამავალი პერიოდის მქონე ქვეყნებში	ჟურნალი „სეუ და მეცნიერება“	№ 5	5
28	ნაზი ჭიკაიძე თეკლე ხელაძე	უძრავი ქონების შეფასების საერთაშორისო სტანდარტები და მათი გამოყენება საქართველოში	ჟურნალი „სეუ და მეცნიერება“	№ 5	10
29	ნაზი ჭიკაიძე ნატო თუშიშვილი	საქართველოს სოციალური დაცვის სისტემა და მისი თავსებადობა ევროპულ მოდელთან	ჟ.ბიზნეს- ინჟინერიზმი	№ 3	5
30	ვეშაპიძე შ.	ილია ჭავჭავაძის ეკონომიკური შეხედულებები ღია	ჟურნ. ”მეცნიერება და ცხოვრება“,		6

		ეკონომიკის ორიენტირების („ფრიტრედერობა და პროტექციონობა“) შესახებ	№1(13), 2016, გვ.47-52		
31	გველესიანი მ. ვეშაპიძე შ.	„ევროპული ღირებულებები: რა განვასორციელოთ საქართველოში და როგორ განვასორციელოთ“.	ევროპის უნივერსიტეტი, ბიზნესის და ტექნოლოგიების ფაკულტეტი და გლობალიზაციის ს ეკონომიკური და სოციალური პრობლემების კვლევის ინსტიტუტი. საერთაშორისო სამეცნიერო- პრაქტიკული კონფერენცია: ევროპული ინტეგრაცია და საქართველო. თბილისი, 2016 წლის 19 ივნისი. „გლობალიზაცია და ბიზნესი“, 1, 2016. გვ.40-46		7
32	გველესიანი მ. ვეშაპიძე შ	ღირებულებათა წინააღმდეგობები და ეკონომიკური განვითარების ორიენტირები	მეოთხე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის პროგრამა: “ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ”. 15-16 ოქტომბერი 2016.		8

			“ბიზნეს-ინჟინერინგი”, №3, 2016		
33	ვეშაპიძე შ.	ილია ჭავჭავაძის შეხედულებები ეკონომიკური კეთილდღეობის გლობალურ კონტექსტში განსაზღვრის პრიორიტეტების შესახებ	დავით აღმაშენებლის სახელობის საქართველოს ეროვნული თავდაცვის აკადემია, შრომები, №1(2), 2016, გვ. 7-15		
34	კონსტანტინე ყიზილაშვილი	ტურიზმის ეკონომიკური ეფექტიანობის ამალღების თუშეთში გზები	ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“ № 4		
35	შოთა ყიზილაშვილი კონსტანტინე ყიზილაშვილი	საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების საკითხისათვის	ჟურნალი „სოციალური ეკონომიკა“ №3		
36	პარმენ ლემონაჯავა, ნატო გეგენავა	ეკონომიკური განვითარების საწარმოთა პარტნიორული მოდელის არსი, ჟურნალი ბიზნეს-ინჟინერინგი	N 3, 2016	სტუ-ს სტამბა	3 გვ
37	ნატო გეგენავა, ქეთევან ქაჯაია	ევროპული ევროატლანტიკური ინტეგრაცია, ჟურნალი ბიზნეს-ინჟინერინგი	და N 1-2, 2016	სტუ-ს სტამბა	3 გვ
38	აკაკი გვარუციძე, ნატო გეგენავა	ვენჩურული კაპიტალის როლი ინოვაციური ბიზნესის განვითარებაში,	N 4, 2016	სტუ-ს სტამბა	6 გვ

		ჟურნალი ბიზნეს-ინჟინერინგი			
39	ნატო გეგენავა, თეონა ბაქანიძე	ინოვაციების მნიშვნელობა რეგიონის განვითარებისათვის, ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“	N2, 2015	სტუ-ს სტამბა	3 გვ
40	ნატო გეგენავა, თეონა ბაქანიძე	ორგანიზაციის მართვის სახეები, ჟურნალი ბიზნეს-ინჟინერინგი	N2, 2015	სტუ-ს სტამბა	4გვ.
41	აკაკი გვარუციძე	რისკები ინოვაციურ ეკონომიკაში	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“,	№1-2 თბილისი გამომცემლობა „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	
42	აკაკი გვარუციძე	რისკების მართვა ეკონომიკაში	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „ბიზნეს-ინჟინერინგი“,	№4 თბილისი გამომცემლობა „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	
43	აკაკი გვარუციძე	საბანკო ინოვაციური ახალი პროდუქტებისა და მომსახურების დანერგვის თანამედროვე სტრატეგიული ტენდენციები	საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი „სოციალური ეკონომიკა“	№1-2 თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	
44	მ. ვანიშვილი ლ. ლემონჯავა	საჯარო ფინანსების მართვის სისტემა თანამედროვე საქართველოში	სამეცნიერო პრაქტიკული ჟურნალი გლობალიზაცია და ბიზნესი	ევროპის უნივერსიტეტი №1, 2016წ,	5-6
45	მ. ვანიშვილი ლ. ლემონჯავა	ფულის დროითი ღირებულების თეორიულ – მეთოდოლოგიური საფუძვლები	მეოთხე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის პროგრამა:	სტუ, №3 ,2016 წ,	4-5

	განვითარებად ქვეყნებში	“ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ”. 15-16 ოქტომბერი 2016. “ბიზნეს-ინჟინერინგი”, №3, 2016		
--	------------------------	--	--	--

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. სტატიაში მოცემულია მსოფლიო ეკონომიკაში მიმდინარე ფუნდამენტური ცვლილებები. ნაჩვენებია მოწინავე ეკონომიკური ცენტრების დასავლეთიდან აღმოსავლეთისაკენ, ანუ „ვაშინგტონის კონსენსუსიდან“ „პეკინის კონსენსუსისაკენ“ გადაადგილება, რაც საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობაზე აისახება.
2. სტატიაში განხილულია ის გამოწვევები, რომელთა წინაშე თანამედროვე საზოგადოება და მისი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სფერო – განათლება აღმოჩნდა. უპირველესად საკითხი ეხება ინდუსტრიულ რეგულაციაში მიმდინარე ცვლილებებს, რაც ინფორმაციული ტექნოლოგიების არნახული განვითარებით გამოვლინდა. ბუნებრივია ამ ცვლილებებმა განათლების სისტემაშიც საყურადღებო სტრანსფორმაცია მოითხოვა, რაც სამეწარმო უნივერსიტეტების ფორმირებით წარმოჩნდა.
3. მიწის რესურსების სრულად, რაციონალურად და ეფექტიანად გამოყენების პირობების შექმნა და მართვის გაუმჯობესება ერთ-ერთი აქტუალური პრობლემაა მსოფლიოს ყველა ქვეყნისათვის. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია საქართველოსათვის, რომელიც ხასიათდება მცირე მიწიანობით და ეროზიული პროცესების სწრაფი განვითარებით. ამასთან მიწის, როგორც ადამიანის სიცოცხლის აუცილებელი პირობის და წარმოების ძირითადი საშუალებების განსაზღვრულობა, შეუნაცვლებადობა, მოსახლეობის სწრაფად ზრდა და მატერიალური დოვლათის წარმოების მატების საჭიროება, ქვეყანაში განაპირობებს მიწის რესურსების უფრო სრულად, რაციონალურად და ეფექტურად გამოყენების აუცილებლობას. სტატიის ავტორის აზრით, საქართველოში ეკოსისტემების და კერძოდ ტყის დეგრადაციის ერთერთ მთავარ მიზეზს წარმოადგენს ტყეების ეკოსისტემური მომსახურების შეუფასებლობა, როდესაც ტყის ღირებულება ფასდება მხოლოდ მერქნისა და ტყის დამხმარე პროდუქტების მიღების შესაძლებლობით და არ გაითვალისწინება ტყეების ბუნების დაცვის ფუნქციები. ავტორის აზრით, საქართველოს სოფლის მეურნეობაში განვითარების პროცესის სათანადოდ წარმართვისათვის საჭიროა სერიოზული სამუშაოების ჩატარება. პრობლემის გადასაჭრელად სტატიაში მოცემულია არსებული სიტუაციის ანალიზი და ჩამოყალიბებულია გარკვეული

რეკომენდაციები. ტყის რესურსების შეფასება განხილულია სამკურნალო მცენარე ფურისულას მაგალითზე.

ინფორმაციულ საუკუნეში კომპანიებს კოლოსალური მოცულობის ინფორმაციასთან უწევთ მუშაობა და მისი რაოდენობა საოცარი სისწრაფით იზრდება. დღეს მრავალი ექსპერტი მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ მსოფლიოში ინფორმაციის მოცულობის ზრდის კვალობაზე სულ უფრო მცირდება ადამიანების მიერ ინფორმაციის მართვის შეადგებლობა, ხოლო ინფორმაციის მოცულობის ექსპონენციალური ზრდის შენარჩუნების პირობებში კი, შესაძლოა საქმე მივიდეს ადამიანის მიერ ინფორმაციის მართვის სრულ შეუძლებლობამდეც. აქტორების რაოდენობა, უპირატესად, მმართველობის იმ სტილით განისაზღვრება, რომელიც კომპანიის მართვის ამა თუ იმ სტატიაში მმართველობითი გადაწყვეტილების პროცესზე მოქმედი ძირითადი ფაქტორები სამ დონედ არის დაყოფილი: ორგანიზაციული, პიროვნული და ინფორმაციული.

4. რეალურ ცხოვრებაში ინფორმაციული გადატვირთვის მიზეზები სიტუაციიდან გამომდინარე, შესაძლოა იყოს სხვადასხვა ფაქტორების მთელი კომპლექსი. ამასთან, ინფორმაციული გადატვირთვის თავიდან აცილების მეთოდების ეფექტურობაც შესაძლოა იცვლებოდეს სწორედ სიტუაციიდან გამომდინარე, მაგრამ კვლავინდებურად სტაბილური რჩება მოთხოვნა ისეთ ხარისხიან ინსტრუმენტულ-ტექნოლოგიურ გადაწყვეტებზე, რომლებიც ხელს შეუწყობს ეფექტიან ინფორმაციულ-ფუნქციურ მხარდაჭერას მმართველობითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე.
5. სტატიაში "ეკონომიკური ზრდის არითმეტიკა", გეომეტრიული პროგრესიის განტოლების გამოყენებით, გაანალიზებულია პროდუქციის გამოშვების მომავალში მისაღწევ რომელიდაც კონკრეტულ დონესა და მის მისაღწევად საჭირო წლების რაოდენობას შორის არსებული ურთიერთდამოკიდებულების განსაზღვრის მეთოდიკა (მშპ-ის საბაზისო დონისა და ეკონომიკური ზრდის საშუალო წლიური ტემპის მოცემული მნიშვნელობებისას).
გეომეტრიული პროგრესიის აღნიშნული განტოლების გამოყენებით განსაზღვრულია, რომ საქართველოში, 2001-2015 წლებში, ეკონომიკური ზრდის საშუალო წლიურმა ტემპმა შეადგინა: 5,77%.
დასაბუთებულია, რომ აღნიშნული 5,77%-იანი ეკონომიკური ზრდის საშუალო წლიური ტემპი საკმარისი არ არის ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარების უზრუნველსაყოფად და მოსახლეობის ცხოვრების პირობების გასაუმჯობესებლად (მით უფრო, რომ 2011-2015 წლებში შეინიშნება ეკონომიკურ ზრდის ყოველწლიური ტემპების შემცირების უკიდურესად არასასურველი ტენდენცია), ვინაიდან იგი ვერ უზრუნველყოფს ქვეყნის წინაშე არსებული ელემენტარული სოციალურ-ეკონომიკური ამოცანების ეფექტიან გადაწყვეტას;
6. სტატიაში "ინფლაციის მიზეზები, ტემპები, სახეები და გაღრმავების ეტაპები პოსტკომუნისტურ საქართველოში - 1990-იანი წლების დასაწყისში", გაანალიზებულია საქართველოში, 1990-იანი წლების დასაწყისში, ფასების მკვეთრი ზრდის ძირითადი მიზეზები.

დასაბუთებულია, რომ დამოუკიდებელ საქართველოში ერთდროულად გამოვლინდა, როგორც მოთხოვნის ინფლაცია, აგრეთვე დანახარჯების ინფლაცია. ინფლაციის გაღრმავებაში განსაკუთრებული როლი შეასრულა უცხოეთიდან იმპორტირებულმა ინფლაციამ, რომელიც მისი გამომწვევი მიზეზებისაგან დამოკიდებულებით, ხან მოთხოვნის ინფლაციის სახეს ღებულობდა, ხან კი დანახარჯების ინფლაციისას.

მოთხოვნის ინფლაცია ჩვენთან ძირითადად გამოწვეული იყო ფულის ჭარბი ემისიით.

ერთობლივი მიწოდების შემცირებით განპირობებული ინფლაცია საქართველოში გამოიწვია: არსებული სამეურნეო კავშირების მოშლით გამოწვეულმა ერთობლივი მიწოდების შემცირებამ, დასაქმებულთა შრომის მწარმოებლურობის შემცირებამ, კრიმინოგენური სიტუაციის გაუარესებით გაპირობებულმა ერთობლივი მიწოდების შემცირებამ და ა. შ.

დანახარჯების ინფლაციის წარმოქმნაში და განვითარებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა სათბობ-ენერგეტიკული რესურსებისა და სხვა ნედლეულის იმპორტის გაძვირებამ, რაც გამოწვეული იყო მათ მწარმოებელ ქვეყნებში (ძირითადად ყოფილ სსრკ რესპუბლიკებში) ფასების ლიბერალიზაციით. ამგვარად, ინფლაცია საქართველოში გამოწვეული იყო მიზეზების მთელი რიგით. ამასთან, მისი გამკაცრება და ჰიპერინფლაციაში გადაზრდა ძირითადად გაპირობებული იყო ბიუჯეტის დეფიციტის დასაფინანსებლად და შედავათიანი კრედიტების გასაცემად განხორციელებული ფულის ჭარბი, უკონტროლო ემისიით და ინფლაციური მოლოდინით განპირობებული ფულის მიმოქცევის სიჩქარის გადიდებით.

7. სტატიაში "ლარიზაცია: პრობლემები და პერსპექტივები" გაანალიზებულია:
- ლარიზაციის დაბალი დონის მიზეზები; - 2015 წლის მანძილზე დოლართან თანაფარდობაში ლარის კურსის მკვეთრი შემცირების ძირითადი მიზეზები;
  - ეროვნული ბანკის სავალუტო პოლიტიკა - ლარის კურსის აღნიშნული გაუფასურების პირობებში;

დასაბუთებულია, რომ ლარიზაციის დაბალი დონე გაპირობებულია ქვეყნის ეკონომიკაში ფორმირებული შემოსავლების დაბალი დონით, ინფლაციის მოსალოდნელი ტემპისა და ნომინალური პროცენტის განაკვეთის შედარებით მაღალი დონით, აგრეთვე დოლართან თანაფარდობაში ლარის მიმდინარე და მოსალოდნელი გაცვლითი კურსების არასტაბილურობით და შესაბამისად, ლარისადმი ნდობის ფაქტორის დეფიციტით.

განხორციელებული ანალიზის საფუძველზე გამოთქმულია ვარაუდი, რომლის თანახმადაც 2015 წლის მანძილზე რეფინანსირების სესხების მოცულობის ზრდამ გამოიწვია დოლართან თანაფარდობაში ლარის მომავალში მოსალოდნელი ნომინალური გაცვლითი კურსის შემცირება, რამაც თავის მხრივ

განაპირობა ლარის მიმდინარე ნომინალური გაცვლითი კურსის შემცირების (რაც თავის მხრივ გამოწვეული იყო საგარეო ეკონომიკური ფაქტორების არახელსაყრელი ცვლილებით) გაღრმავება და დროში გახანგრძლივება.

სტატიაში დადებითად არის შეფასებული ეროვნული ბანკის შედარებით ნეიტრალური სავალუტო პოლიტიკა - ლარის კურსის ზემოაღნიშნული გაუფასურების პირობებში. ამასთან, უარყოფითად არის შეფასებული ეროვნული ბანკის პოლიტიკა რეფინანსირების სესხების პარალელურ ზრდასთან დაკავშირებით. ამის მიზეზი ისაა, რომ რეფინანსირების სესხების ზრდა სტატიაში მიჩნეულია ლარის კურსის შემცირების გაღრმავებისა და დროში გახანგრძლივების ერთ-ერთ ძირითად მიზეზად.

დაზუსტებულია ლარის გაცვლითი კურსის ამადლების მიზეზები 2016 წლის მარტი-მაისის თვეებში. სხვა თანაბარ პირობებში, ლარის კურსის აღნიშნული გაძვირების გათვალისწინებით, განსაზღვრულია ლარიზაციის ამადლების პერსპექტივები.

8. სტატიაში აღნიშნულია, რომ მეცნიერულ-ტექნიკური პოლიტიკა არის ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური პოლიტიკის ორგანული შემადგენელი ნაწილი და იგი გამოხატავს სახელმწიფოს დამოკიდებულებას მეცნიერებისა და ტექნიკურ-ტექნოლოგიური საქმიანობისადმი, განსაზღვრავს მათ მიზნებს, მიმართულებებსა და განვითარების ფორმებს. მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი ეკონომიკური ზრდის უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია. საბაზრო მექანიზმი მეცნიერების განვითარებას და მისი მიღწევების გამოყენებას ვერ უზრუნველყოფს. მის განსახორციელებლად სახელმწიფოს ყოველმხრივი მხარდაჭერაა აუცილებელი, რადგან კერძო საწარმოების უაღრესად პრაქტიკული მოთხოვნებიდან გამომდინარე ცალკეული გამოკვლევები ვიწრო დარგობრივ ხასიათს ატარებს და საზოგადოებრივ ინტერესებს იშვიათად შეესაბამება.

სამეცნიერო-ტექნიკური პოლიტიკა პრინციპებისა და მეთოდების ერთობლიობაა. იგი მიმართულია საზოგადოების სტრატეგიული მიზნების მისაღწევაზე, სამეცნიერო-ტექნიკური პოტენციალის წარმოქმნასა და განვითარებაზე.

სამეცნიერო-ტექნიკური პოლიტიკის მიზნებს წარმოადგენს: ეროვნული მეცნიერების სახელმწიფო მხარდაჭერა, სამეცნიერო მიღწევების წარმოების სფეროში დანერგვა და ეფექტური გამოყენება, ქვეყნის მსოფლიო ბაზარზე კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა, სოციალური პრობლემების გადაჭრა, ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.

9. სტატიაში აღნიშნულია, რომ უმუშევრობა მწვავე სოციალური პრობლემაა, რაც აქვეითებს მოსახლეობის ცხოვრების დონეს და ეკონომიკურ ზრდას. თანამედროვე გლობალიზაციის ეპოქაში უმუშევრობა მთელ მსოფლიოში განიხილება, როგორც უმწვავესი სოციალურ-ეკონომიკური მოვლენა. უმუშევრობით გამოწვეულ პრობლემებს შორისაა შემოსავლების დანაკარგები, მასობრივი სიღარიბე, ნეტოერთობლივი შემოსავლისა და დანახარჯების სტრუქტურის შეუსაბამობა, ინფლაციის პროცესების დაჩქარება. ნაშრომში

განხილულია რეგისტრირებულ უმუშევართა რაოდენობა, უმუშევრობის საყოველთაო მაჩვენებლები შსო-ს მიხედვით, წარმოდგენილია უმუშევრობის დონე ქალაქებსა და სოფლებში, განხილულია დასაქმებულთა შორის დაქირავებულთა და თვითდასაქმებულთა ხვედრითი წილი, უმუშევრობის სქესობრივ-ასაკობრივი სტრუქტურა, უმუშევრობის დონე რეგიონალურ ჭრილში. უმუშევრობა ამცირებს წარმოებას, აქედან გამომდინარე მშპ-ს, ქმნის კრიზისის ეკონომიკურ წინაპირობებს.

სტატიაში განხილული და გაანალიზებული საკითხებიდან გამომდინარე, საქართველოში დასაქმების პოლიტიკისა და უმუშევრობის დაძლევის გზებზე შეიძლება მივიჩნიოთ: სახელმწიფო სტრუქტურებსა და მეწარმეებს შორის არსებული ურთიერთობების გაუმჯობესება; ჩრდილოვანი ეკონომიკის მასშტაბების შემცირება; სოციალური დაცვის სისტემის რეგულირება; მინიმალური ხელფასის საარსებო მინიმუმთან დაახლოება; მცირე და საშუალო ბიზნესის წახალისება; შრომითი კანონმდებლობის სრულყოფა.

10. სტატია ეხება თანამედროვე სამეცნიერო ეკონომიკურ ლიტერატურაში ერთ-ერთ ფართოდ განხილულ თემას - სოციალურ უთანასწორობასა და სიმდიდრის განაწილებას. მოცემულ საკითხებთან დაკავშირებით სხვადასხვა შეხედულება არსებობს. საკითხი აქტუალური და მნიშვნელოვანია. სოციალური უთანასწორობის გამომწვევი მიზეზებისა და წარმოქმნილი პრობლემების მოგვარების გზების კვლევა არის მოცემული სტატიის მიზანი. შემოსავალი და სოციალური მდგომარეობა განსაზღვრავს სოციალურ სტატუსსა და ადამიანის მომავალ შესაძლებლობას. სოციალური უთანასწორობა უარყოფითად მოქმედებს ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდაზე, ადამიანის პერსპექტივებსა და მომავალზე. სოციალური უთანასწორობის ზრდის ტენდენციის შემთხვევაში მაღალია არასტაბილური გარემოს შექმნის, რევოლუციის და აშ. რისკი.

უახლესი სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით შემოსავლის უთანასწორობა წლების განმავლობაში იზრდება. სიღარიბის შემცირების მიზანი ეკონომიკური ზრდაა. მაგრამ სიღარიბის შემცირება არ ნიშნავს შემოსავლების უთანასწორობის შემცირებასაც, რადგან ეკონომიკური ზრდის შედეგად მიღებული სარგებლის დიდი ნაწილი სწორედ მდიდარ ადამიანებთან მიდის. შემოსავლების უთანასწორობის შემცირების ერთ-ერთი ბერკეტი ფისკალური პოლიტიკაა. სახელმწიფოს მიერ გაწეული დანახარჯები, გადასახადები და ფისკალური შემოსავლები მნიშვნელოვან კავშირშია უთანასწორობასთან. სახელმწიფოს მიერ ფინანსების მიმართვა ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ, არ ამცირებს სოციალურ უთანასწორობას. უთანასწორობა მცირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფო სახსრები მიმართულია ჯანდაცვისა და განათლებისაკენ

11. თანამედროვე ფორმების საქმიანობაში ხშირია განმეორებადი ბიზნეს-პროცესები, რომელთა ეფექტიანად განხორციელებაზეც დიდადაა დამოკიდებული ამ ფორმების ღირებულება და კონკურენტუნარიანობა. 1980-იან წლებში, როცა ეფექტიანობის ზრდის შესაძლებლობები ამოიწურა, ობიექტურად გაჩნდა ახალი მიმართულებებით

დისციპლინის ბიზნეს-პროცესების რეინჟინერინგის განვითარების საჭიროება. ყველა რეინჟინერინგული პროექტი ეფუძნება ბიზნესის ძირფესვიან განახლებასა და ინოვაციებს, რომლებიც მოიცავენ ტექნიკურ და ტექნოლოგიურ დამუშავებებს, აგრეთვე ყველა იმ ცვლილებას, რომელთაც ფირმის საქმიანობის გაუმჯობესება შეუძლიათ.

რეინჟინერინგის პროცესს ფირმა იწყებს მისთვის ორი საკვანძო თეზისის ფორმულირებით. პირველმა აშკარა უნდა გახადოს თუ სად იმყოფება ფირმა, რატომ ესაჭიროება მას სახეცვლილება და რა მოხდება იმ შემთხვევაში თუკი ყველაფერი ძველებურად დარჩება. რაც შეეხება მეორეს, მან ფირმის მომავალი იერსახე უნდა წარმოაჩინოს.

საქართველოს ფირმებზე თუ ვისაუბრებთ ,აქ ისეთი სპეციფიკური მოტივები მოიაზრება რეინჟინერინგის ჩასატარებლად, როგორცაა საერთაშორისო ბაზრებზე ფეხის მოკიდება, შიდა ბაზარზე უცხოელი კონკურენტების გამოჩენის პროგნოზის არსებობა, უცხოელი ინვესტორებისათვის მიმზიდველობის გაძლიერება და სხვა.

12. კომპანიის რეორგანიზაციის დროს სერიოზულ პრობლემებს ვაწყდებით გამყოფი და დამწყები (საწყისი) ბალანსების ფორმირების საქმეში. გამყოფი ბალანსი უნდა შეესაბამებოდეს არსებულ ნორმატიულ შეზღუდვებს , კრედიტორების ინტერესებს, აქციონერთა მიერ დასმულ ამოცანებს და მდგრადი ბიზნესის მოთხოვნებს. დამწყები ბალანსის კონტროლი გარდამავალ პერიოდში ამ მოთხოვნათა შესრულებას უზრუნველყოფს .

თანამედროვე ბიზნესში ჩვეულებრივ ამბადაა ქცეული კომპანიის რეორგანიზაცია. ხშირად კომპანიები ალიანსებში შედიან ერთმანეთთან, რომლებიც შემდგომში იურიდიულ გაერთიანებად გარდაიქმნებიან. უფრო ძლიერი კონკურენტები ზოგჯერ იერთებენ და შთანთქავენ უფრო სუსტებს. თანამედროვე კრიზისი მთელ რიგ კომპანიებს უბიძგებს ცალკეული აქტივების ან ბიზნესების გამოყოფისკენ, რათა ან გირაოდ მოხდეს მათი გადაცემა, ან გაიყიდოს და ისე დაიფაროს საკრედიტო პორტფელი.

შთანთქმისა და შემოერთების შემთხვევაში ფინანსური საკითხები მცირეა- ყველა კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები იმ ერთ სამართალმემკვიდრის ხელში გადადის , რომელიც ყველა მათგანზე აგებს პასუხს.

გარდამავალი პერიოდის შედეგების, სამართალმემკვიდრების წესების შესრულებისა და რეორგანიზებული საზოგადოების ფინანსური მდგრადობის კონტროლისთვის გამოყოფილი საზოგადოების სახელმწიფო რეგისტრაციამდე მიზანშეწონილია „ შუალედური “გამყოფი ბალანსის შედგენა. დამწყები ბალანსი ყალიბდება სარეორგანიზაციო საზოგადოებიდან ახლად შექმნილი საზოგადოებისათვის

გადაცემის აქტების საფუძველზე. სარეორგანიზაციო კომპანიის აქციონერები ვალდებული არიან შეაფასონ ფაქტიური დამწეები ბალანსის შესაბამისობა შეაღწეონ და მიიღონ სათანადო მმართველობითი ზომები.(პრემირება, დათხოვნა)

ჩამოთვლილი პროცედურების რეალიზაციამ უნდა უზრუნველყოს ფინანსურად და ეკონომიკურად მდგრადი ახალი კომპანიების შექმნა რეორგანიზაციის შედეგად.

13. თანამედროვე კომპანიებისათვის სულ უფრო მეტ მნიშვნელობას იძენს ღირებულების საფუძველზე განხორციელებული მართვა. ჯერ კიდევ 1980-იანი წლების ბოლოს გაჩნდა ახალი კონცეფცია – კომპანიის მართვა დამატებული ეკონომიკური ღირებულების (EVA®) საფუძველზე, რომელიც ამჟამად უკვე ყველაზე უფრო კარგად დამუშავებული და მრავალ კომპანიაში მიღებული კონცეფციაა. EVA® მარტივი მეთოდია და იმას გულისხმობს, რომ ფირმა გამუდმებით უნდა წარმოქმნიდეს თავისუფალი ფულადი სახსრების ისეთ ნაკადებს, რომელთა წყალობით მიღებული მოგება აჭარბებს შემოსავლიანობის აუცილებელ ნორმას. ამით ეს მეთოდი მეტად პოპულარული გახდა როგორც მთელი მსოფლიოს კომპანიებში ისე აკადემიურ წრეებშიც.

კომპანიის ეფექტიანობის განსაზღვრა საკვანძო საკითხია მართვის თვალსაზრისით: ამაზე დამოკიდებული კომპანიის შესაკუთრეთა მატერიალური სარგებელი, მმართველი რგოლის ბონუსები, კომპანიის სტრატეგიის განსაზღვრა და ა.შ.

ეფექტიანობის სხვა მაჩვენებლებისაგან EVA® -ის ერთ-ერთი მთავარი განსხვავება ისაა, რომ იგი არ ითვალისწინებს ბიზნესის წარმართვაზე გაწეულ ყველა დანახარჯს – როგორც ფაქტიურს (აშკარას), ისე ალტერნატიულს (ფარულს).

EVA®-ის განსაზღვრის დროს განხორციელებულ კორექტირებებს სხვადასხვა ბიზნესისათვის იტყუებენ: მომპოვებელ, მომსახურე, საფინანსო თუ სამრეწველო, რადგან ღირებულების დრავერი ყოველთვის იქნება სხვადასხვა ტიპის აქტივები, რომლებსაც ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტულ მეთოდიკებში არ ითვალისწინებენ.

ღირებულების მართვის ეფექტიანი სიტემის შექმნისთვის აუცილებელია ეკონომიკური მოგების, როგორც კომპანიის საქმიანობის სტრატეგიული ეფექტიანობის საზომის, საკვანძო ფაქტორების განსაზღვრა. ეს ეკონომეტრიკული ანალიზის საფუძველზე შესაძლებელი.

EVA® მაჩვენებელი, ერთი მხრივ, ადვილად გასაანგარიშებელია, ხოლო მეორე მხრივ, არა მარტო ფუნდამენტური ღირებულების შეფასების საშუალებას გვიქმნის, არამედ მისი ცვლილების მაჩვენებლად და დროის ყოველ მომენტში კომპანიის საქმიანობის ეფექტიანობის ინდიკატორადაც გამოდგება. სწორედ ამით იწვევს იგი დღეს როგორც თეორეტიკოსთა ისე პრაქტიკოსთა განსაკუთრებულ

ინტერესს.

14. საერთაშორისო ბიზნესი-თანამედროვე პერიოდში პოპულარული სიტყვათწყობაა არა მხოლოდ საერთაშორისო მეწარმეობითი საქმიანობის რეალურ სამყაროში, არამედ სასწავლო გარემოშიც. პრაქტიკულად ყველა თანამედროვე კომპანია ცდილობს გახდეს გლობალური დონის მოთამაშე, რომლებიც ცნობილია შორს, საკუთარი საბაზო ქვეყნების საზღვრების მიღმა, ხოლო „საერთაშორისო ბიზნესის“ პროფილის მიხედვით სწავლების პროგრამები ფართოდ მოთხოვნადია კლასიკურ უნივერსიტეტებშიც და უცხო ქვეყნების ბიზნეს სკოლებშიც, ასევე მრავალი ქვეყნის და მათ შორის ჩვენი ქვეყნის უმაღლესი სასწავლებლების ბიზნესის ფაკულტეტებზეც, რისთვისაც მეურნე სუბიექტებისათვის აუცილებელია ინტერნაციონალიზება, ეროვნული ეკონომიკის ფარგლებს გარეთ გასვლით. ქვეყნების დიდი უმეტესობის ეკონომიკური სისტემების კერძო მეურნე სუბიექტების (ბიზნეს-სტრუქტურების, ფირმების, და ასევე ფიზიკური პირების) საფუძველია სრულიად სხვადასხვა ფორმებში რეალიზებადი ურთიერთქმედება, გამომდინარე საკუთარი ინტერესებიდან, რომელიც განსაზღვრავს მათ მიერ განხორციელებად კომერციულ ოპერაციათა საკვანძო პარამეტრებს. მიღებულია, რომ ასეთი მეურნე სუბიექტები, მისდევენ *მეწარმეობას*. ასე, მაგალითად, მრავალი ქვეყნის კანონმდებლობის თანახმად მეწარმეობითს წარმოადგენს დამოუკიდებელი, საკუთარი რისკით განხორციელებადი საქმიანობა, რომელიც მიმართულია მოგების სისტემატიურ მიღებაზე ქონების გამოყენებისაგან, საქონელთა გაყიდვისაგან, სამუშაოთა შესრულებისაგან და მომსახურებათა გაწევისაგან იმ პირების მიერ, რომლებიც ამ სახით დაწესებულნი არიან კანონიერი წესით.
15. საერთაშორისო ბიზნესის თეორიები უნდა განვიხილოთ როგორც ეკონომიკური აზრის კლასიკურ და ინსტიტუციონალურ მიმართულებათა ევოლუციები, ისე ფუნქციონალური მიდგომის პოზიციებიდან, რომელიც ასახავს სხვადასხვა ინსტრუმენტარიუმების გამოყენებას საერთაშორისო წარმოების ეფექტიანი ფუნქციონირებისათვის. პირველ შემთხვევაში ჩვენ გამოვდივართ სრულყოფილი კონკურენციის დაშვებიდან, იმ ვარაუდით, რომ ბაზრებს იდეალური სტრუქტურა გააჩნიათ, ხოლო ბაზრის ჩავარდნები-გამონაკლისებია, რომელიც ადასტურებს საერთო წესს.
16. ახალი ტექნოლოგიების განვითარება ხელს უწყობს საერთაშორისო ბიზნესის გაფართოებას, კერძოდ, ინტერნეტის და ტელესაკომუნიკაციო საშუალებათა შეღწევას საქმიანობის ყველა სფეროში, მსოფლიოს ყველა რეგიონში. მაგალითის სახით შეიძლება მოვიტანოთ ფართოდ ცნობილი ფაქტი, რომ მონაცემთა ბაზის არსებობა მიზნობრივი ბაზრების შესახებ მნიშვნელოვნად აადვილებს მიზნობრივი ბაზრების გამოკვლევას, პროგნოზირებას. კონკურენტული ანალიზი გამარტივდა, რამდენადაც შესაძლებელია კომპანიების საიტების მიხედვით მოვიძიოთ საკმარისი რაოდენობის მასალები ბაზარზე კომპანიის საქმიანობის, ასორტიმენტული პოლიტიკის შესახებ. ფინანსურმა ინფორმაციამ ინვესტორებისათვის შესაძლებელია იწინასწარმეტყველის ამა თუ იმ ბაზრის პერსპექტიული სტრუქტურა.

17. თანამედროვე ბიზნესი სწრაფადგლობალიზებად სამყაროში დიდწილად გადაიქცა საერთაშორისო ბიზნესად, რომელიც გულისხმობს დამატებით შესაძლებლობებს კომპანიებისთვისაც და ინდივიდუალური მეწარმეებისთვისაც. შემთხვევითი როდია, რომ საერთაშორისო ბიზნესის ლოზუნგი - „იფიქრე გლობალურად-იმოქმედე ლოკალურად“- ცნობილი ფრაზა გახდა 21-ე საუკუნეში, რაც საქმიანი გადაწყვეტილებების პროცესში გადაწყვეტილების მიღებისას ნიშნავს გლობალიზაციის ფაქტორის გათვალისწინებას, საგარეო გარემოს შემსაბუნებების ასახვის ჩათვლით, და ასევე პლანეტარული ხასიათის მომავალი პერსპექტივების გამოყენებას.
18. ტურიზმის, როგორც ეკონომიკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დარგის განვითარების მსოფლიო გამოცდილების შესწავლამ, ტურიზმის ახალმა კონცეპტუალურ-მეთოდოლოგიურმა მიდგომამ, რაც გამოიხატება ტურიზმის, როგორც სიღარიბის დაძლევის მნიშვნელოვანი ფაქტორის აღიარებაში, საშუალებას იძლევა ჩამოყალიბდეს შემდეგი რეკომენდაციები და დასკვნები, რომელთა გათვალისწინება ხელს შეუწყობს ტურიზმის დაჩქარებულ განვითარებას ქვეყანაში და შესაბამისად, მისი მეშვეობით სიღარიბის დონის შემცირებას.
19. მსოფლიოში მიმდინარე გლობალიზაციის პროცესის თანამედროვე ტენდენციების განხილვისას ნახვენებია, რომ დღესდღეისობით კაპიტალის ტური ეკონომიკური სისტემა კვლავ ფუნქციონირებს, თუმცა განსხვავებით 20-30 წლის წინანდელი მიდგომარეობიდან, ახლა უკვე თითქმის მთელი მსოფლიო კაპიტალისტურია; შეიცვალა ტექნოლოგიები, უფრო მეტიც, მოხდა ნამდვილი ციფრული რევოლუცია. ტრანსნაციონალური ორგანიზაციების მოქმედებაც მჭიდროდაა დაკავშირებული გლობალიზაციის პოლიტიკურ, სოციალურ და კულტურულ ასპექტებთან. ასევე დასაბუთებულია, რომ დღეს ერთ-ერთ მწვავე პრობლემას წარმოადგენს გლობალიზაციის ზეგავლენა საერთაშორისო ბიზნესის განვითარებაზე
20. ნაშრომში გაანალიზებულია, რომ გლობალურ საერთაშორისო სისტემაში გარკვეულწილად კნინდება ცალკეული სახელმწიფოების როლი, მაგრამ, ისიც ფაქტია, რომ ამავე დროს, ფაქტობრივად, წარმოუდგენელია ყველასგან განცალკევებული, იზოლირებული ქვეყნის არსებობა დღევანდელ მსოფლიოში. განსაკუთრებით რთული პრობლემის წინაშე დგანან პატარა ქვეყნები, რადგან მათ უნდა შეძლონ საკუთარი თვითმყოფადობის და კულტურული ტრადიციების შენარჩუნებაც და საერთაშორისო სისტემაში სათანადო ადგილის დამკვიდრებაც.
21. საქართველოში კონსალტინგური საქმიანობის შემდგომი განვითარება და მისი ეფექტიანობის ამაღლება პირდაპირ უკავშირდება კონსულტანტთა თვითრეგულირებადი გაერთიანებების შექმნას, რომლებიც თავიანთ თავზე აიღებენ რეგიონებში კონსალტინგური მომსახურების ბაზრის ორგანიზებისა და რეგულირების ფუნქციებს. თვითრეგულირებადი პროფესიული გაერთიანებებისთვის სახელმწიფო რეგულირების ფუნქციის გადაცემის პროცესი დადებითი მოვლენაა. საჭიროა ამ გაერთიანებათა შესახებ კანონის მიღება და მათთვის დახმარების გაწევა სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების მხრიდან სპეციალისტების

მომზადებისა და ატესტაციის უზრუნველყოფის ნაწილში, როგორც სპეციალისტების, ისე კონსალტინგური ფირმების რეესტრების წარმოება.

22. შემოთავაზებულია კონსალტინგური მომსახურების ეფექტიანობის შეფასების მეთოდოლოგია. მას საფუძვლად უდევს დაბალანსებულ მაჩვენებელთა სისტემა, რომელიც საშუალებას გვაძლევს შევაფასოთ და ერთმანეთს დავუკავშიროთ საწარმოს საქმიანობისა და ნებისმიერი კონსალტინგური პროექტის მაჩვენებლები რამდენიმე მიმართულებით: კლიენტზე ორიენტირებით, შიდასაფირმო, საინოვაციო ან ფინანსური მიმართულებით. მეთოდოლოგიის გამოყენების გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ მწარმოებელმა საწარმოებმა უფრო თამამად დაიწყეს თავიანთ ყოველდღიურ საქმიანობაში იმ რეკომენდაციების გამოყენება, რომლებსაც კონსულტანტები აყალიბებენ. შემუშავებული რეკომენდაციების დანერგვამ საწარმოებს იმის საშუალება მისცა, რომ ვიწრო ადგილების ლიკვიდაციისკენ წარემართათ თავიანთი ძალისხმევა და ამაღლებინათ წარმოებისა და სარეალიზაციო საქმიანობის ეფექტიანობა.

23. შემუშავებული და აპრობირებულია კონსალტინგური ფირმის ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის იმიტაციური მოდელი. მას უნივერსალური ხასიათი აქვს და შეგვიძლია ვიყენებდეთ როგორც მთელი ფირმის საქმიანობის მოდელირებისთვის, ისე კონკრეტული კონსალტინგური პროექტის ანალიზისთვისაც.

24. ჩატარებულმა კვლევებმა შემდეგი დასკვნების გამოტანის შესაძლებლობა მისცა ავტორებს:

განმარტებულია კონსალტინგის არსი და დაზუსტებულია მისი შინაარსი, რომელიც უნდა გავიგოთ როგორც სპეციალური კომპანიებისა და ფიზიკური პირების ფასიანი, დამოუკიდებელი და ობიექტური პროფესიული მომსახურება, რომელსაც შემკვეთს უწევს პრობლემების გამოვლენისა და მათი გადაჭრის რეკომენდაციის შემუშავების მიზნით.

შემოთავაზებულია კონსალტინგური საქმიანობის მიმართულებათა კლასიფიკაცია, სადაც ჯგუფები იმის მიხედვითაა გამოყოფილი, თუ საწარმოთა რომელი ფუნქციების ეფექტიანობის ამაღლებისკენაა ისინი მიმართული.

25. შემოთავაზებულია კონსალტინგური საქმიანობის მიმართულებათა კლასიფიკაცია, სადაც ჯგუფები იმის მიხედვითაა გამოყოფილი, თუ საწარმოთა რომელი ფუნქციების ეფექტიანობის ამაღლებისკენაა ისინი მიმართული.

დადგენილია კონსალტინგური საქმიანობის ეფექტის არსი. ესაა ამ საქმიანობის ჩატარებაზე დაბანდებული სახსრებისგან უკუგების სიდიდე, რომელიც იზომება როგორც თანხობრივად, ისე კონსალტინგური ფირმის შემკვეთ საწარმოებსა და ორგანიზაციებში დაგეგმვის, აღრიცხვისა და შიდა კონტროლის სისტემების სრულყოფის სახით.

26. კონსალტინგი როგორც ბაზრის ინფრასტრუქტურის ელემენტი მაღალ სისტემაწარმოქმნელ პოტენციალს შეიცავს, რომელსაც, ჩვენი აზრით,

ეკონომიკიდან სახელმწიფოს წასვლის შედეგად გამოთავისუფლებული ნიშები შეუძლია დაიკავოს და სახელმწიფოს მხრიდან აქტიური მიზანმიმართული პოლიტიკის სუბსტიტუტის (შემცვლელის) როლში შეუძლია მოგვევლინოს.

ეკონომიკური თეორიის განვითარებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს კონსალტინგური საქმიანობის ეფექტიანობის არსის გამოვლენას, რაც მისი მართვის მეთოდებისა და ხერხების შერჩევის შესაძლებლობას იძლევა. კონსალტინგური საქმიანობის ეფექტიანობის მართვა განსხვავებული მეთოდების გამოყენებას გულისხმობს, რომელთა შორის უმნიშვნელოვანესი ადგილი ორგანიზაციულ მეთოდებს ეკუთვნის. ამიტომ მათი სრულყოფა ეკონომიკური მეცნიერებისა და პრაქტიკის ყურადღების ცენტრში უნდა იყოს.

27. პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში ეკონომიკური ტრანსფორმაციის პროცესში ფისკალური პოლიტიკა აღმოჩნდა ერთ-ერთი ყველაზე რთული კომპონენტი, რადგანაც მასში თავი იჩინა პრობლემებმა, რომლებიც დაკავშირებული იყო სხვა სფეროებში მიმდინარე ცვლილებებთან. ქვეყნები, რომლებმაც ვერ შეძლეს ჩაეტარებინათ ეკონომიკის თანმიმდევრული ლიბერალიზაცია, აღმოეფხვრათ ფარული და ღია სუბსიდიები, გაეტარებინათ მკაცრი საბიუჯეტო შეზღუდვები სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოების მიმართ, უარი ეთქვათ ინტერვენციონისტული მისწრაფებებისათვის, დროულად გაეტარებინათ საგადასახადო რეფორმა და გაეუმჯობესებინათ საგადასახადო სისტემა და ა. შ., აღმოჩნდნენ ფინანსურ კრიზისში. ფისკალური პოლიტიკის ეფექტიანობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მთლიანად მაკროეკონომიკური მიზნებთან, რომელთა განსახორციელებლად საჭიროა ფისკალური პოლიტიკა იქცეს ისეთ ინსტრუმენტალურ პოლიტიკად, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელი გახდება სწრაფად და სრულად მიღწეული იქნას გრძელვადიანი მაკროეკონომიკური მიზნობრივი მაჩვენებლები. გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებში ფისკალური პოლიტიკა მოწოდებულია პასუხობდეს საბაზრო ეკონომიკაზე სრულყოფილი გადასვლისათვის და ეკონომიკური სტაბილურობისათვის პირობების მომზადებას.

28. ნაშრომი, „უძრავი ქონების შეფასების საერთაშორისო სტანდარტები და მათი გამოყენება საქართველოში“, ეხება მნიშვნელოვან საკითხებს, რომლებსაც შეუძლიათ გარკვეული გავლენის მოხდენა ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაზე. თანამედროვე პირობებში უძრავი ქონების როლის ზრდამ გამოიწვია ინტერესის ზრდა მისი შეფასების საკითხში. თითოეულ ქვეყანას აქვს საკუთარი მიდგომა უძრავი ქონების შეფასებაში. ეს გარკვეულ ქაოსს იწვევს. ამან განაპირობა ისეთი სისტემის შემოღების აუცილებლობა, რომელიც მისაღები იქნებოდა თითოეული ქვეყნისათვის. შეფასების ერთიანმა, საერთაშორისო სისტემამ, შესაძლებელი გახდა უძრავი ქონების შეფასება საერთაშორისო დონეზე. შეფასების პროცესი მოიცავს კონკრეტულ ეტაპებს. კერძოდ, ეტაპების რაოდენობა დამოკიდებულია ისეთ ფაქტორებზე, როგორცაა შეფასების გამოყენების მიზნობრიობა, ქონების ხასიათი, შეფასებისთვის აუცილებელი სამუშაოების მასშტაბი, ასევე მონაცემთა ხელმისაწვდომობა. ქვემოთ წარმოდგენილი ნაშრომი სწორედ ამ საკითხებს შეეხება. თემაში განხილულია

უძრავი ქონების შეფასების საერთაშორისო სტანდარტები, რომლებიც მიღებულია შეფასების საერთაშორისო საბჭოს მიერ. თემაში განხილულია სტანდარტები, რომლებიც საერთაშორისო სტანდარტებზეა დაფუძნებული და ყველაზე ხშირად გამოიყენება საქართველოში.

29. ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდასა და სტაბილურ განვითარებაზე, ასევე მიზანმიმართულ და მეცნიერულად ჩამოყალიბებულ სტრატეგიაზე დაფუძნებული სოციალური პოლიტიკა წარმოადგენს მოსახლეობის კეთილდღეობის ზრდისა და თანამედროვე ცივილიზებული ქვეყნების ცხოვრების დონესთან მიახლოების გარანტს. ჩვენთვის, როგორც ევროკავშირის სამომავლო წევრობაზე ორიენტირებული ქვეყნისათვის, ადრე თუ გვიან აუცილებელი გახდება ევროპულ სისტემებთან მაქსიმალური დაახლოება. ეს შეეხება ქვეყნის განვითარების ყველა მნიშვნელოვან სფეროს: პოლიტიკას, ეკონომიკას, განათლებას, ჯანდაცვასა და სოციალურ უზრუნველყოფას, გარემოს დაცვას, კვლევით და ინოვაციურ საქმიანობას, სავაჭრო ურთიერთობებს და ა.შ.

სოციალური დაცვის სისტემის ინტეგრირება უნდა მოხდეს ეკონომიკური განვითარების სტრატეგიაში. სოციალური პოლიტიკა უნდა ეფუძნებოდეს და ეკონომიკური სისტემის ლოგიკურ გაგრძელებას წარმოადგენდეს. ქართული სახელმწიფოს მიზანი უნდა იყოს, უნივერსალიზმზე და განვითარებაზე ორიენტირებული სოციალური დაცვის პოლიტიკის ჩამოყალიბება. ეფექტურად მომუშავე სოციალური პოლიტიკა, თანამედროვე ქვეყნის ხერხემალს და აუცილებელ კომპონენტს წარმოადგენს;

30. ილია ჭავჭავაძის ეკონომიკური შეხედულებები საგარეო ვაჭრობის წარმატებული განხორციელების და ღია ეკონომიკის ორიენტირების შესახებ გვიხსნის საგარეო ვაჭრობის წარმატებული განხორციელების ლიბერალური საბაჟო პოლიტიკის პრინციპს, ფრიტრედერობის და პროტექციონიზმის მომხრეთა და მოწინააღმდეგეთა პოსტულატებს, ღია ბაზარის პრიორიტეტებს ერის ფუნდამენტური ინტერესების დაცვის მიზნით, გმობს მონოპოლიზმს და „ერის საერთო კეთილდღეობის“ უჩვეული უზრუნველყოფის, მისი „თვითარსებობის“ ფუნდამენტური პრინციპის აუცილებელი განხორციელებისკენ მოგვიწოდებს.

31. ღირებულებათა ურთიერთგადასვლები მათი ფარგლების დასაზღვრისა და კლასიფიკაციის სიძნელეებს განაპირობებს. ღირებულებები როგორც ადამიანთა და საზოგადოებათა ქცევის სოციალური ორიენტირები წარმოქმნიან სხვა დონეს ეკონომიკურ ღირებულებებთან შედარებით. მოხსენებაში გამოყოფილია სოციალურ ღირებულებათა წინააღმდეგობების ხუთი სახეობა, რომელთაგან მესუთე – წინააღმდეგობა ერების ღირებულებათა შორის – მოიცავს ოთხ დანარჩენს. სარგებლობაზე, რომელსაც ერები იღებენ ეროვნულ ღირებულებათა ურთიერთგამდირების შედეგად, ევროპული და ქართული ღირებულებების სიახლოვეზე, რაზეც ჯერ კიდევ ილია ჭავჭავაძე უთითებდა.

32. სტატიები ეხება ეროვნულ ღირებულებათა სხვადასხვაგვარ ზემოქმედებას კორუფციის დონეზე; მოცემულია ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმების შედარებითი ანალიზი ევროპასა (სადაც ისინი 1980-ან წლებში დაიწყო) და საქართველოში (სადაც დაიწყო 1997 წელს), აღნიშნულია, რომ

საქართველოში თვითმმართველობითმა საწყისებმა მიიღეს უფრო ფორმალური ხასიათი, მაშინ როდესაც ქართველი ხალხის ტრადიციები ქმნიან თვითმმართველობის სამაგალითო მოდელის შექმნის საფუძველს.

33. ილია ჭავჭავაძე ეკონომიკური წარმატების აუცილებელ გზად ეკონომიკის კარგახსნილობას (ღია ეკონომიკას) თვლიდა და გადამწვევტ როლს შრომის ნაყოფიერების გადიდებას და სპეციალიზაციას, იაფი და მაღალხარისხიანი საქონლის წარმოებას და საგარეო ვაჭრობის წარმატებით განხორციელებას ანიჭებდა.

ილიას მიაჩნდა, რომ საჭიროა ხელი მოეკიდოთ ჩვენი რეალური ეკონომიკის განვითარებას, ყველაფრის მოყვანას, რის მოცემაც შეუძლია ჩვენს მდიდარს ქვეყანას, რისთვისაც ჰავა და მიწა ხელს გვიმართავს. მხოლოდ ასე შეიძლება გამოვავლინოთ, მივადწიოთ და დავინახოთ ჩვენი შედარებითი უპირატესობები.

მხოლოდ ასე ვისწავლით ერთი და იმავე შრომით და ხარჯით ახლანდელზე ბევრად მეტი გამოვადებინოთ მიწას, ვისწავლით სხვა უფრო ძვირფასი რამ მოსავალი მოვიყვანოთ იმისთანა, რომელსაც ყოველთვის მუშტარი ჰყავს ჩვენთანაც და საზღვარგარეთაც. სწორედ ეს მოგვცემს შესაძლებლობას, რომ ყოველგვარი საქონელი ვაწარმოოთ, რაც ქვეყანას შეუძლია, მივადწიოთ ქვეყნის მდგრად განვითარებას, შევინარჩუნოთ მისი "თვითარსებობა" და ამასთან ერთად, მაქსიმალური ეფექტიანობით ჩავერთოთ შრომის საერთაშორისო დანაწილებაში. ილია ჭავჭავაძემ დაასაბუთა, რომ გლობალიზაციის შედეგად ლიბერალური საბაზრო ეკონომიკის საყოველთაოდ განვრცობის პირობებში აბსოლუტური და შეფარდებითი უპირატესობის ზომის ზუსტად მიგნება განვითარების მისაღწევად, მისი გონივრული, ერის საერთო ინტერესების კონტექსტში გადაწყვეტა, საზოგადოების ყველაზე პრიორიტეტული ამოცანაა.

34. წარმოდგენილ სტატიაში „ტურიზმის ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლების გზები თუშეთში“ განხილულია თუშეთში ტურიზმის ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლების გზების ძიების საკითხები.

თუშეთში ტურიზმის ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლების მთელი რიგი შესაძლებლობები არსებობს, რომლის გამოყენების შემთხვევაში უფრო მეტად გაიზრდება მისი ეკონომიკური ეფექტიანობა. ამიტომ ამ რეზერვების გამოვლინებისა და გამოყენების თვალსაზრისით მეცნიერულად დასაბუთებული გზების ძიების და ღონისძიებების დამუშავებას მათზე დიდი მნიშვნელობა აქვს.

თუშეთში ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლების ძირითადი გზები და ღონისძიებებია: საინფორმაციო მომსახურება და ტურიზმის განვითარება: გზა – ბილიკების სრულად მოწესრიგება, ტურისტების და თუში მოსახლეობის ტრანსპორტით უზრუნველყოფა, შინამრეწველობის განვითარება, სოფლის მეურნეობის და კვების მრეწველობის განვითარება, სოფლებისა და ისტორიული ძეგლების აღდგენა, თუშეთის ელექტროენერჯით უზრუნველყოფა.

35. წარმოდგენილ სტატიაში „საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების საკითხისათვის“ განხილულია საქართველოს სოფლის მეურნეობის ამჟამინდელი მდგომარეობა და განვითარების პერსპექტივები.

საქართველოს ამჟამინდელი სოფლის მეურნეობა ძალზე მძიმე მდგომარეობაშია, მცირდება სასოფლო - სამეურნეო პროდუქტების წარმოების დონე, მოსახლეობის სურსათით და სამრეწველო ნედლეულით უზრუნველყოფა.

სტატიის ავტორთა შეხედულებით საქართველოს სოფლის მეურნეობის აღორძინების, მოსახლეობის სურსათით და სამრეწველო ნედლეულით უზრუნველყოფის პრობლემის მთლიანად გადაწყვეტის გზად მიაჩნიათ: სოფლის მეურნეობაში უკვე გამოყენებული და მიწათმოქმედებისათვის ვარგისი, მაგრამ ჯერ კიდევ გამოუყენებელი მიწების რაციონალური და პოტენციური შესაძლებლობების მაქსიმალური გამოყენება; სოფლის მეურნეობის ამჟამინდელი ვიწრო დარგობრივი სპეციალიზაციის ძირეული შეცვლა და მის მაგიერ ქართული, ეროვნული, ტრადიციული, თანაბარზომიერი მრავალდარგოვანი სოფლის მეურნეობის შექმნა; პერსპექტივაში გამოსაყენებელი მიწის ფართობის განაწილების სტრუქტურა, მიწათმოქმედების მაღალი კულტურა.

36. მსოფლიო მასშტაბით ეკონომიკური განვითარებისა და ზრდის თვალსაზრისით ცნობილია ეკონომიკური განვითარების საბაზრო ეკონომიკის ზოგადი ეფექტიანი მოდელი, მაგრამ გარკვეული თვალსაზრისით შეზღუდული რესურსების პირობებში საჭიროა სხვა დამატებითი მოდელის ძიებაც. ამიტომ, ჩვენი აზრით მნიშვნელოვანია ჯერ კიდევ საფუძვლიანად დაუმკვიდრებელი სახელმწიფო – კერძო საწარმოთა პარტნიორულ მოდელზე სათანადო ყურადღების გამახვილება. ნებისმიერი პოსტსაბჭოური სივრცის ქვეყნებში, საბაზრო ეკონომიკის წარმატებით მშენებლობის შემდეგ განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა ეკონომიკური განვითარების სახელმწიფო-კერძო საწარმოთა პარტნიორული მოდელის გზით განვითარების მნიშვნელობას. ეკონომიკური განვითარების სახელმწიფო-კერძო საწარმოთა დიდი ნაწილი ამ პროცესში ჩამოყალიბდნენ, როგორც დამოუკიდებელი ეკონომიკური სუბიექტები, რომლებიც წარმატებით დაადგნენ პარტნიორული მზრუნველობის საფუძველზე სოციალურეკონომიკურ განვითარების გზას. ნიშანდობლივია, აღინიშნოს, რომ ამ საფუძველზე მიეცათ მათ, ახალი დამოუკიდებელი მენეჯმენტის, ნორმატიული იურიდიული ბაზის შექმნისა და მისი შესაბამისი ახალი ეკონომიკის განვითარების შესაძლებლობა და ამით საზოგადოების ცხოვრების დონის რამდენადმე ამაღლებისა და კეთილდღეობის გაუმჯობესების საშუალება.
37. ასოცირების ხელშეკრულების დოკუმენტში წარმოდგენილი ბევრი შეზღუდვის მიუხედავად, ღრმა და ყოველისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულება საქართველოსთვის არის შესაძლებლობა, მოახდინოს წარმოებისა და მომსახურების განვითარება და შესაბამისი სტან დარტებითა თუ ნორმებით, საკანონმდებლო ცვილებებითა და სწორი რეგულაციებით, ეტაპობრივად მოახდინოს ევროპის განვითარებულ და უმსხვილეს ბაზარზე შესვლა, რაც თავისთავად ნიშნავს ქვეყანაში სწორი ეკონომიკური პოლიტიკის წარმართვასა და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობას. საქართველოს 28 ქვეყნისგან შემდგარ, 500-მილიონიან გასაღების ბაზარზე თავის დამკვიდრების და ამ გზით საექსპორტო პოტენციალის განვითარების უნიკალური შესაძლებლობა გაუჩნდა. თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გავლენა საქართველოდან

ევროკავშირში ექსპორტის მოცულობის მაჩვენებელზე უკვე აისახა. 2015 წლის იანვარ-აპრილის მონაცემებით, აღნიშნული მაჩვენებელი გასული წლის ანალოგიურ მონაცემთან შედარებით, 6%-ით არის გაზრდილი და 206 მილიონ აშშ დოლარს შეადგენს. საქართველოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებასთან და ჩვენს ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებასთან ერთად, ქართული ექსპორტის მოცულობა ევროკავშირის ქვეყნებში კიდევ უფრო მაღალი ტემპით გაიზრდება. საქართველო მაქსიმალურად უნდა შეეცადოს, იპოვოს ისეთი მიმართულებები, რომლებშიც ჩვენს ქვეყანას შედარებითი უპირატესობა ექნება ევროპულ ბაზარზე, გააუმჯობესოს ადგილობრივი წარმოების პროდუქციის ხარისხი და წარუდგინოს იგი ევროპის 500-მილიონიან მომხმარებელს.

38. ვენჩურული კაპიტალი არის მაღალი რისკის დონიან პროექტებში დაბანდებული კაპიტალი და განკუთვნილია ინოვაციურ წარმოებათა დასაფინანსებლად და დაკავშირებულია საკმაოდ დიდ რისკთან. აღნიშნული საინვესტიციო პროექტების წარმატებულად რეალიზაციის შემთხვევაში ვენჩურული კაპიტალი მისი მფლობელისათვის უზარმაზარი მოგების მომტანი „ოქროს ძარღვია“. განხილულია აშშ-სა და ევროპის ქვეყნების გამოცდილება ვენჩურული ბიზნესის განვითარების საკითხებში, რომ ვენჩურულმა ბიზნესმა ხელი შეუწყო მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების გადასვლას განვითარების პოსტინდუსტრიულ ფაზაზე. აღნიშნულია, რომ საქართველოში ბიზნესის ეს სახეობა ფაქტობრივად არ არსებობს, ვინაიდან არ გვაქვს ახალ ტექნოლოგიებთან და სარისკო ინვესტიციებთან მუშაობის გამოცდილება; აგრეთვე ფინანსური ინფრასტრუქტურა. ეს ნაწილობრივ განპირობებულია იმით, რომ დღევანდელი ინსტიტუციურორგანიზაციული სტრუქტურები, როგორც მეცნიერებისა და ტექნიკის სფეროში სახელმწიფოს წარმომადგენლები, ვერ პასუხობენ თანამედროვე მოთხოვნებს. საჭიროა ამუშავდეს საფონდო ბაზარი, შეიქმნას ვენჩურული ფირმები, რომელშიც გაერთიანდებიან გამოცდილი მეცნიერები, ინჟინრები, გამომგონებლები, ნოვატორები, რომელთა დეფიციტს საქართველო არ განიცდის.
39. სტატიაში განხილულია ინოვაციათა მნიშვნელობა რეგიონების მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფაში. ნაჩვენებია, რომ ქვეყნის რეგიონების მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის წანამდგრადების შექმნა შეუძლებელია ინოვაციური პროცესების აქტივიზაციისა და მათი ეფექტიანობის ამაღლების გარეშე, რამაც აქცენტი გადაიტანა ინოვაციური პროგრამების მართვის სფეროში ფედერალურიდან რეგიონულ დონეზე. ჩატარებულია რეგიონულ დონეზე ინოვაციური საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლების თანამედროვე მიდგომების ანალიზი. გამოვლენილია რეგიონული ინოვაციური ინფრასტრუქტურის ელემენტების ძირითადი ფუნქციები. სტატიაში ასევე ნაჩვენებია, რომ ინოვაციური პროგრამებისა და ცალკეული მსხვილი პროექტების რეალიზაციის ეფექტურობა მნიშვნელოვანწილად განისაზღვრება ეფექტური რეგიონული ინოვაციური ინფრასტრუქტურების, როგორც ეროვნული ინოვაციური სისტემის ქვესისტემის ჩამოყალიბების შესაძლებლობით.
40. სტატიაში წარმოდგენილია თანამედროვე ორგანიზაციისათვის აქტუალური

მართვის ორი სახე: სტრატეგიული და კორპორაციული მართვა. განხილულია სტრატეგიული მართვა, როგორც სამეწარმეო საქმიანობა. ორგანიზაციის შესაძლებლობები წარმოადგენს სტრატეგიული მართვის საფუძველს, რომელიც მიმართულია სტრატეგიული მიზნების მიღწევასაკენ. მთლიანობაში, სტრატეგიული პრობლემებით დაკავებული მენეჯერის მთავარ ამოცანას წარმოადგენს მომგებიანობის მუდმივი პოტენციალის უზრუნველყოფა. ამრიგად, სტრატეგიული მართვის მიზანია გაზარდოს ორგანიზაციის პოტენციალი, თანამედროვე უნარების მქონე, ჩართული, მოტივირებული და საქმისადმი ერთგული თანამშრომლებით. სტატიაში ასევე განხილულია კორპორაციული მართვა, როგორც კომპანიების მართვის და კონტროლის სტრუქტურა. იგი არის კორპორაციების ფუნქციონირების და კონტროლის შიდა ინსტრუმენტი, კორპორაციული მართვა მოიცავს ურთიერთობებს კომანიის მენეჯმენტს, მის სამეთვალყურეო საბჭოს, აქციონერებსა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს შორის. კორპორაციული მართვის ძირითადი ასპექტი დაკავშირებულია კორპორაციებში გარე კაპიტალის შემოდინების უზრუნველყოფასთან. კორპორაციული მართვა ასევე ითვალისწინებს იმ გზების გამონახვას, რომლის საშუალებითაც შეძლებს დაინტერესოს დაკავშირებული მხარეები, რათა მათ განახორციელონ სოციალურად ეფექტიანი ინვესტიციები სპეციფიკურ ადამიანურ და ფიზიკურ კაპიტალში.

41. სამეცნიერო სტატიაში „რისკები ინოვაციურ ეკონომიკაში“ აღნიშნულია, რომ ონივაციური ეკონომიკა წარმოუდგენელია რისკების გარეშე. რისკი არის საფრთხე, სავარაუდო ზარალი ან ზიანი, რომელიმე არასასურველი მოვლენის დადგომის შესაძლებლობა. რისკის ქვეშ უნდა ვიგულისხმოთ ალბათობა იმისა, რომ ფირმამ თავისი სამეწარმეო საქმიანობის შედეგად, შესაძლოა დაკარგოს რესურსების ნაწილი, ვერ მიიღოს დაგეგმილი მოგება ან გაუზრდეს გაუთვალისწინებელი ხარჯები. ცხადია, ზარალი შეიძლება წარმოიშვას იმ შემთხვევაში, თუ ახალ პროდუქციასა და მომსახურებას ბაზარი არ მიიღებს, ან თუკი ინოვაციური მმართველობითი მეთოდები არ აღმოჩნდება ეფექტიანი. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ბიზნესის სხვა სფეროებთან შედარებით, ინოვაციურ ბიზნესში უფრო მეტი რისკია, რადგან სასურველის მიღების გარანტია ამ ტიპის საქმიანობაში პრაქტიკულად გამორიცხებულია.

ინოვაციური ბიზნესი და მასთან დაკავშირებული რისკების იმართება და რეგულირდება როგორც სახელმწიფო ისე ფირმის დონეზე. სახელმწიფო დონეზე მას ქვეყნის მთავრობა არეგულირებს, როგორც პირდაპირი, ისე არაპირდაპირი მეთოდებით. პირდაპირი რეგულირება მქვადგნდება ინოვაციური ბიზნესის დოტაციურ დაფინანსებაში, ხოლო არაპირდაპირ მეთოდს მიეკუთვნება ინოვაციური ფირმების შეღავათიანი დაბეგვრა გადასახადებით.

42. აკაკი გვარუციძე სამეცნიერო სტატიაში „რისკების მართვა ეკონომიკაში“ აღნიშნულია, რომ ეკონომიკა წარმოუდგენელია გარკვეული რისკების გარეშე. ეკონომიკის გლობალიზაციამ კიდევ უფრო გააძლიერა ეკონომიკაში რისკების დადგომის ალბათობა. რისკი არის რაღაცის არ მიღების, მიზნის მიუღწევლობის ან რაღაცის დაკარგვის საშიშროების შემცველი პროცესი. რისკი, როგორც

ეკონომიკური პროცესი, არის მოვლენა, რომელიც შეიძლება მოხდეს ან არ მოხდეს.

რისკები მრავალნაირია. იმის მიუხედავად, რომ ყველანაირი რისკი საბოლოო ჯამში ეკონომიკური შედეგით ფასდება, მათ მაინც აჯგუფებენ: პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, ბუნებრივ, ტექნოლოგიურ და პიროვნულ რისკებად.

რისკების მართვა წარმოადგენს ერთ-ერთ დინამიურად განვითარებადი სახის პროფესიულ საქმიანობას და დღითიდღე სულ უფრო აქტუალური ხდება. იგი გულისხმობს სავარაუდოდ, რისკის გამოვლენის, რისკის შეფასების, რისკის მართვის მეთოდის შერჩევას და მისი გამოყენებით მიღებული შედეგის შეფასებას.

რისკები ეკონომიკაში იმართება და რეგულირდება, როგორც სახელმწიფო, ისე ფირმის დონეზე. სახელმწიფო დონეზე მას არეგულირებს ქვეყნის მთავრობა, როგორც პირდაპირი, ისე არაპირდაპირი მეთოდებით. პირდაპირი რეგულირება მუდამდებია საწარმოთა დოტაციურ დაფინანსებაში, ხოლო არაპირდაპირი საწარმოთა შეღავათიან დაბეგვრაში გადასახადებით

43. სტატიაში „საბანკო ინოვაციური ახალი პროდუქტებისა და მომსახურების დანერგვის თანამედროვე სტრატეგიული ტენდენციები“ აღნიშნულია, რომ თანამედროვე პირობებში ინოვაციები ბანკების სტაბილურობის, კონკურენტუნარიანობისა და მდგრადი ეკონომიკური ზრდის საკვანძო ფაქტორს წარმოადგენს.

განსაზღვრულია, რომ საბანკო ბიზნესის მიმდინარე რეალიები მკაფიოდ საბანკო ინოვაციური საქმიანობის სამი ძირითადი კატალიზატორის გამოყოფის შესაძლებლობას იძლევა: მსოფლიო ფინანსური ბაზრებისა და საბანკო მომსახურების ბაზრების გლობალიზაციას, საბანკო და არასაბანკო სექტორების მხრიდან მზარდ კონკურენციას, მსოფლიო ფინანსურ კრიზისს.

დადგენილია, რომ საბანკო დარგში ინოვაციებად შეიძლება ჩაითვალოს: ახალი საბანკო პროდუქტების ან მომსახურების ეკონომიკური რეალიზაცია, უკვე არსებულების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, აგრეთვე ბიზნესის გაძღოლის საქმიანი პრაქტიკის ახალი ტექნოლოგიური, მარკეტინგული, მმართველობითი ან ორგანიზაციული მეთოდები.

44. საბაზრო ურთიერთობებზე გადასვლის შემდეგ, რადიკალურად შეიცვალა ფინანსების მართვის სისტემა საქართველოში. ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად, ფინანსების მართვის მნიშვნელოვანი ორგანიზაციული სტრუქტურებია სახელმწიფო აუდიტის სამსახური, დამოუკიდებელი აუდიტორული ფინანსური კონტროლის სამსახურები და ა.შ.

ცენტრალიზებული საბიუჯეტო სისტემა შეცვალა ახალმა საბიუჯეტო სისტემამ, რომლის ამოსავალი საფუძველი სხვადასხვა დონის ბიუჯეტების ერთმანეთისაგან რეალური დამოუკიდებლობა და თანასწორუფლებიანობაა. იგულისხმება საკუთარი თუ მარეგულირებელი გადასახადებით შემოსავლების ფორმირება და მათ გახარჯვაში (კანონით განსაზღვრული) თავისუფლება.

ამასთან, მათ შორის ახალი ურთიერთობები და ვალდებულებებიც ჩამოყალიბდა. სახელმწიფო ბიუჯეტი ავტონომიური რესუბლიკების და ადგილობრივ ბიუჯეტებს გადასცემს ტრანსფერებს.

45. სტატიაში უახლეს ლიტერატურულ წყაროებზე დაყრდნობით, თანმიმდევრულადაა შესწავლილი ეკონომიკური თეორიისა და სამეურნეო პრაქტიკის ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხი, როგორცაა ფულის დროითი ღირებულება, ნაჩვენებია მისი განსაზღვრისა და გამოყენების თავისებურებანი განვითარებად ქვეყნებში. საკითხის კვლევა განსაკუთრებით აქტუალურია თანამედროვე საქართველოსათვის, როდესაც წინა პლანზე დგება ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის კოორდინირების აუცილებლობა.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	აკაკი გვარუციძე, ლევან ტატიშვილი	რისკების მართვა ეკონომიკაში	თბილისი, სტუ, 17 ოქტომბერი
2	გურამ ჯოლია	უმაღლესი განათლება ინტერნეტ-ტექნოლოგიების პირობებში	მე-4 საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ, დღეს, ხვალ“. თბილისი-ქუთაისი, სტუ, 17-18 ოქტომბერი
3	ალექსანდრე სიჭინავა, დადი სეხნიაშვილი	ექსპერიმენტული ეკონომიკა ეკონომიკის მდგრადი განვითარებისთვის .	14-15, ოქტომბერი, 2016, თბილისი, სტუ
4	დადი სეხნიაშვილი, ზაზა სიჭინავა	მმართველობითი გადაწყვეტილების მიღების მხარდაჭერის ინსტრუმენტულ- ტექნოლოგიური ასპექტები	14-15, ოქტომბერი, 2016, თბილისი, სტუ
5	დადი სეხნიაშვილი	ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები	2016წ. თბილისი, სეუ, 2016

		ინტერნეტ-სივრცის ზეგავლენის პირობებში	4
6	დალი სეხნიაშვილი, ზაზა სიჭინავა	სტრატეგიული მართვის ახალი პარადიგმა	24 დეკემბერი, 2016წ. თბილისი, სეუ
7	დემნა კვარაცხელია, დიანა კვარაცხელია	”ეკონომიკური ზრდის ართომეტიკა”	2016 წლის 16-17 ოქტომბერი. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
8	ელენე მენაბდე-ჯობაძე	უმუშევრობის დინამიკა საქართველოში	თბილისი-ქუთაისი, 14-15 ოქტომბერი
9	ელენე მენაბდე-ჯობაძე	სოციალური უთანასწორობის პრობლემების რეტროსპექტული ანალიზი	თბილისი-ქუთაისი, 14-15 ოქტომბერი
10	P.3. Гараканидзе	На энергетическом перекрестке. Доклад был представлен на семинаре «Российско-грузинские отношения — перспективы сотрудничества»	Тбилиси 2 апреля 2016 года http://www.georgiamonitor.org /news/254/1474/
11	ნატო ჩიკვილაძე, ლაშა კაკულია	საქართველოს საქმიანი კულტურის თავისებურებები და მათი გავლენა მართვის სამამულო სისტემაზე	სტუ,თბილისი;აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი,2016წ.16-17 ოქტომბერი
12	ნატო ჩიკვილაძე	საქართველოს საინვესტიციო გარემო	რუსთავი, ექვთიმე თაყაიშვილის სახ.სასწავლო უნივერსიტეტი, 2016წ.10 დეკემბერი
13	ნაზი ჭიკაძე	სიღარიბის დაძლევის ღონისძიებები საქართველოში	ივნისი,2016წ. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „სეუ-2016”

14	ნაზი ჭიკაიძე შოთა გურული	ფისკალური პოლიტიკა და დისციპლინა საქართველოში	მეოთხე საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია: „ეროვნული ეკონომიკის განვითარების მოდელები: გუშინ,დღეს,ხვალ“.თბილისი, 14-15 ოქტომბერი
15	ნაზი ჭიკაიძე	ტურიზმის განვითარების ორგანიზაციულ-ეკონომიკური პრობლემები	პირველი საერთაშორისო ეკონომიკური კონფერენცია „ტურიზმის განვითარების ტენდენციები: პრობლემები და პერსპექტივები“ სეუ, 2016წ, 7-8 მაისი
16	ალექსანდრე სიჭინავა	ბასაია სიჭინავა პირველი ევროპული ორიენტაციის ქართველი კაპიტალისტი	14-15, ოქტომბერი, 2016, თბილისი, სტუ

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. რისკების მართვა ეკონომიკაში

სამეცნიერო სტატიაში „რისკების მართვა ეკონომიკაში“ აღნიშნულია, რომ ეკონომიკა წარმოუდგენელია გარკვეული რისკების გარეშე. ეკონომიკის გლობალიზაციამ კიდევ უფრო გააძლიერა ეკონომიკაში რისკების დადგომის ალბათობა. რისკი არის რაღაცის არ მიღების, მიზნის მიუღწევლობის ან რაღაცის დაკარგვის საშიშროების შემცველი პროცესი. რისკი, როგორც ეკონომიკური პროცესი, არის მოვლენა, რომელიც შეიძლება მოხდეს ან არ მოხდეს.

რისკები მრავალნაირია. იმის მიუხედავად, რომ ყველანაირი რისკი საბოლოო ჯამში ეკონომიკური შედეგით ფასდება, მათ მაინც აჯგუფებენ: პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, ბუნებრივ, ტექნოლოგიურ და პიროვნულ რისკებად.

რისკების მართვა წარმოადგენს ერთ-ერთ დინამიურად განვითარებადი სახის პროფესიულ საქმიანობას და დღითიდღე სულ უფრო აქტუალური ხდება. იგი გულისხმობს სავარაუდოდ, რისკის გამოვლენის, რისკის შეფასების, რისკის მართვის მეთოდის შერჩევას და მისი გამოყენებით მიღებული შედეგის შეფასებას.

რისკები ეკონომიკაში იმართება და რეგულირდება, როგორც სახელმწიფო, ისე ფირმის დონეზე. სახელმწიფო დონეზე მას არეგულირებს ქვეყნის მთავრობა, როგორც პირდაპირი, ისე არაპირდაპირი მეთოდებით. პირდაპირი რეგულირება მქდავნიდება საწარმოთა დოტაციურ დაფინანსებაში, ხოლო არაპირდაპირი

საწარმოთა შეღავათიან დაბეგვრაში გადასახადებით.

2. განათლების მიღების აუცილებლობა კაცობრიობის განვითარების ყველა ეპოქას ახასიათებდა. ასეა დღესაც, – პოსტინდუსტრიულ, საყოველთაო ცოდნის საზოგადოებაში. თუმცა, მისი მიღების პირობები არსებითად შეიცვალა, რადგან ყოფა-ცხოვრებაში მრავალფეროვანი გაჯეტები აქტიურად გამოიყენება.

არსებული რეალობა განათლების სისტემისადმი სრულიად სხვა მოთხოვნებს აყენებს: იცვლება განათლების მიღების ფუნდამენტური პარადიგმა (ინფორმაციის ფლობა). წინა პლანზე გამოდის ადამიანის გონებრივი შესაძლებლობების გააქტიურება და უნარები, ანუ „უმწიფრობიდან გამოსვლა“.

თავის მხრივ, ყოველდღიურად ძლიერდება ხელოვნური ინტელექტის შესაძლებლობებიც. მრავალ სფეროში ადამიანს რობოტი ჩაანაცვლებს. შეიცვლება თვით დასაქმების სფეროებიც.

ტრანსფორმირდება უმაღლესი სასწავლებლები და მათი აქტიორების (პროფესორი, სტუდენტი) პრიორიტეტები. უნივერსიტეტები ვირტუალურ სტრუქტურებად გარდაიქმნება, ხოლო პროფესორი ცოდნის შეფასების პროცესიდან გამოეთიშება და ცოდნის მიმწოდებლად, კონსულტანტ/მრჩეველად დარჩება. გააქტიურდება სტუდენტის ძალისხმევა თვითგანათლების მიღების მიმართულებით, საკუთარი განათლების დაგეგმვასა და კონსტრუირებაში.

აღნიშნულიდან გამომდინარე მოხსენებაში გაშუქებულია თანამედროვე პირობებში განათლების ცვლილების აუცილებლობა, ცოდნის შეფასების კომპონენტში პროფესორის ჩართულობის გამორიცხვა, სტუდენტთა ყურადღების გადატანა არა ინფორმაციის მახსოვრობაზე, არამედ კრეატიული უნარების გამომუშავება-გააქტიურებაზე.

3. თანამედროვე ეკონომიკური მეცნიერება განვითარების სრულიად ახალ ეტაპზე იმყოფება, რომელიც ხასიათდება როგორც შემეცნების მჭიდრო კავშირით საქმიანობის ფასეულობით-მიზნობრივ პარამეტრებთან, ასევე, შემეცნების საშუალებების ექსპლიკაციით. შედეგად, საზოგადოებამ მიიღო სრულიად ახლებური გაგება ეკონომიკური შემეცნების სუბიექტის და ობიექტის, ახალი გაგება ეკონომიკური რეალობისა და რაციონალურობის, ეკონომიკური ცოდნის ობიექტური სფეროს გაფართოება, რაც შემეცნებელი სუბიექტის მახასიათებლებთან, მის ფასეულობებთან, კულტურულ დეტერმინანტებთან, ცოდნის სოციალურ შემადგენელთანაა მეტად მჭიდროდ დაკავშირებული. რაციონალურობის სტრუქტურაში ჩართული იქნა ისეთი მახასიათებლები, როგორცაა ეკონომიკური სუბიექტის ფასეულობები და მიზნები.

დღეს ეკონომიკურ ექსპერიმენტებს მიმართავენ ეკონომიკის მრავალ სფეროში, მაგალითად: ინდივიდუალური ქცევის სფერო, თამაშთა თეორია, ბაზრების თეორია, ინფორმაციის და საზოგადოებრივი სიკეთის ეკონომიკა. ექსპერიმენტულმა ეკონომიკამ მიაღწია მნიშვნელოვან შედეგებს ინდივიდუალური

და ჯგუფური ქცევის შესწავლაში და დაასაბუთა ზოგიერთი ეკონომიკური მოდელის უუნარობა.

სტატიაში ხაზგასმულია, რომ ეკონომიკური ექსპერიმენტების მეთოდს დიდი მომავალი აქვს. მისადმი დამოკიდებულება აუცილებლად უნდა შეიცვალოს და სწორედ ამაშია მთლიანად ეკონომიკური მეცნიერების პროგრესის და მისი მდგრადი განვითარების გარანტია.

4. დღეს ინფორმაციული ტექნოლოგიების ერთ-ერთი ძირითადი ფუნქცია კომპანიის მართვის ინფორმაციული მხარდაჭერის უზრუნველყოფაა. ამასთან დაკავშირებით, ფართოდ გავრცელდა ინფორმაციული სისტემები, რომელთაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვთ კომპანიის ეფექტიანად ფუნქციონირების საქმეში. მიუხედავად იმისა, რომ არსებობს სხვადასხვა კლასიფიკაცია, ჩვენ მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, ინფორმაციული სისტემების კლასიფიკაცია მოვახდინოთ კომპანიის მართვის დონეების ფარგლებში ფუნქციურ ორიენტაციაზე დამოკიდებულების მიხედვით. გამოვყოფთ სამ ძირითად სისტემას: მმართველობითი ინფორმაციული სისტემა (MIS), გადაწყვეტილების მიღების მხარდაჭერი სისტემა (DSS) და ხელმძღვანელის მხარდაჭერი ინფორმაციული სისტემა (ESS). ინფორმაციის დამუშავების ინფორმაციული სისტემები საოცარი სისწრაფით განიცდიან სრულყოფას. ვფიქრობთ, რომ ასეთი სისტემების განვითარების კვალობაზე, მმართველობითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესი სულ უფრო მარტივი და ეფექტური გახდება. ასევე, ვფიქრობთ, რომ სემანტიკური და კოგნიტური ანალიზის სფეროში შემდგომი კვლევები განსაზღვრავენ მართვისა და გადაწყვეტილების მიღების მხარდაჭერი ავტომატიზებული სისტემების განვითარების ვექტორს.

5. სტატიაში განხილულია ინტელექტუალური საკუთრების განვითარების ახალი ტენდენციები, რომლებიც ინტელექტუალური საკუთრების სრულიად ახალი ობიექტების ფორმირებაში გამოიხატება. ინტერნეტ გარემოში მათ მეტად მაღალი მოგების მოტანა შეუძლიათ.

ავტორის აზრით, ინტელექტუალური საკუთრების სტრუქტურაში უნდა აისახოს ისეთი ობიექტები, როგორებიცაა: დომენური სახელები, საკვანძო სიტყვები, გეომარკერები, საძიებო ალგორითმები და სხვა ვირტუალური საქონელი, რომელთა გამოყენება აუცილებელი გახდა ინტერნეტ-გარემოში სამეურნეო საქმიანობის განსახორციელებლად.

სამეწარმეო ძალების განვითარება განაპირობებს ინტელექტუალური შრომის ახალი ობიექტების გამოჩენას, რომელთა ბაზაზე წარმოშობილი ურთიერთობები გადის ეროვნული საზღვრების მიღმა. ეს გარემოება კი ინტელექტუალური საკუთრების ინსტიტუციონალური გარემოს განვითარებას, მათი ლოკალური ბუნების უგულებელყოფას და ინტელექტუალური საკუთრების შესახებ არსებული კანონების სხვა ქვეყნების კანონმდებლობასთან თანხვედრის აუცილებლობას განაპირობებს.

6. სტრატეგიის შემუშავების ძირითადი თეორიული მიდგომების შესწავლის საფუძველზე, ავტორები შეეცადნენ მოეხდინათ მათი სისტემატიზაცია. აღნიშნული მიდგომები დაყოფილია სტრატეგიის შემუშავების კლასიკურ ანუ ტრადიციულ მეთოდებად და ახალ მეთოდებად, რომლებიც გათვლილია არაკონკურენტულ ბაზარზე.

სტატიაში აგებულია სტრატეგიული მართვის მეთოდების სისტემა და ავტორების აზრით, ფირმის სტრატეგიის შემუშავების და რეალიზაციისას მომავალი ეკუთვნით იმ მეთოდოლოგიებსა და საშუალებებს, რომლებიც წარმატებულად ახდენენ ერთიან მთლიანობაში კლასიკური მეთოდების, ბაზრის საზღვრების გაფართოების ინსტრუმენტების და „ცოდნის“ კონცეფციების სინთეზს.

ავტორები ფიქრობენ, რომ ნებისმიერი პროცესი ციკლურია და სტრატეგიის შემუშავება მოითხოვს მყარი და საიმედო უკუკავშირის არსებობას, რომლის შედეგების მიხედვითაც მოხდება სტრატეგიული მიზნებისა და ამოცანების კორექტირება.

7. მოხსენებაში "ეკონომიკური ზრდის არითმეტიკა", გეომეტრიული პროგრესიის განტოლების გამოყენებით, გაანალიზებულია პროდუქციის გამოშვების მომავალში მისაღწევ რომელიდაც კონკრეტულ დონესა და მის მისაღწევად საჭირო წლების რაოდენობას შორის არსებული ურთიერთდამოკიდებულების განსაზღვრის მეთოდიკა (მშპ-ის საბაზისო დონისა და ეკონომიკური ზრდის საშუალო წლიური ტემპის მოცემული მნიშვნელობებისას).

გეომეტრიული პროგრესიის აღნიშნული განტოლების გამოყენებით განსაზღვრულია, რომ საქართველოში, 2001-2015 წლებში, ეკონომიკური ზრდის საშუალო წლიური ტემპმა შეადგინა: 5,77%.

დასაბუთებულია, რომ აღნიშნული 5,77%-იანი ეკონომიკური ზრდის საშუალო წლიური ტემპი საკმარისი არ არის ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარების უზრუნველსაყოფად და მოსახლეობის ცხოვრების პირობების გასაუმჯობესებლად (მით უფრო, რომ 2011-2015 წლებში შეინიშნება ეკონომიკურ ზრდის ყოველწლიური ტემპების შემცირების უკიდურესად არასასურველი ტენდენცია), ვინაიდან იგი ვერ უზრუნველყოფს ქვეყნის წინაშე არსებული ელემენტარული სოციალურ-ეკონომიკური ამოცანების ეფექტიან გადაწყვეტას.

8. მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ უმუშევრობა მწვავე სოციალური პრობლემაა, რაც აქვეითებს მოსახლეობის ცხოვრების დონეს და ეკონომიკურ ზრდას. თანამედროვე გლობალიზაციის ეპოქაში უმუშევრობა მთელ მსოფლიოში განიხილება, როგორც უმწვავესი სოციალურ-ეკონომიკური მოვლენა. უმუშევრობით გამოწვეულ პრობლემებს შორისაა შემოსავლების დანაკარგები, მასობრივი სიღარიბე, ნეკროტობლივი შემოსავლისა და დანახარჯების სტრუქტურის შეუსაბამობა, ინფლაციის პროცესების დაჩქარება. ნაშრომში განხილულია რეგისტრირებულ უმუშევართა რაოდენობა, უმუშევრობის საყოველთაო მაჩვენებლები შსო-ს მიხედვით, წარმოდგენილია უმუშევრობის დონე ქალაქებსა და სოფლებში, განხილულია დასაქმებულთა შორის

დაქირავებულთა და თვითდასაქმებულთა ხვედრითი წილი, უმუშევრობის სქესობრივ-ასაკობრივი სტრუქტურა, უმუშევრობის დონე რეგიონალურ ჭრილში. უმუშევრობა ამცირებს წარმოებას, აქედან გამომდინარე მშპ-ს, ქმნის კრიზისის ეკონომიკურ წინაპირობებს.

სტატიაში განხილული და გაანალიზებული საკითხებიდან გამომდინარე, საქართველოში დასაქმების პოლიტიკისა და უმუშევრობის დაძლევის გზებად შეიძლება მივიჩნიოთ: სახელმწიფო სტრუქტურებსა და მეწარმეებს შორის არსებული ურთიერთობების გაუმჯობესება; ჩრდილოვანი ეკონომიკის მასშტაბების შემცირება; სოციალური დაცვის სისტემის რეგულირება; მინიმალური ხელფასის საარსებო მინიმუმთან დაახლოება; მცირე და საშუალო ბიზნესის წახალისება; შრომითი კანონმდებლობის სრულყოფა.

9. მოხსენება შეეხო თანამედროვე სამეცნიერო ეკონომიკურ ლიტერატურაში ერთ-ერთ ფართოდ განხილულ თემას - სოციალურ უთანასწორობასა და სიმდიდრის განაწილებას. მოცემულ საკითხებთან დაკავშირებით სხვადასხვა შეხედულება არსებობს. საკითხი აქტუალური და მნიშვნელოვანია. სოციალური უთანასწორობის გამომწვევი მიზეზებისა და წარმოქმნილი პრობლემების მოგვარების გზების კვლევა არის მოცემული სტატიის მიზანი. შემოსავალი და სოციალური მდგომარეობა განსაზღვრავს სოციალურ სტატუსსა და ადამიანის მომავალ შესაძლებლობას. სოციალური უთანასწორობა უარყოფითად მოქმედებს ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდაზე, ადამიანის პერსპექტივებსა და მომავალზე. სოციალური უთანასწორობის ზრდის ტენდენციის შემთხვევაში მაღალია არასტაბილური გარემოს შექმნის, რევოლუციის და აშ. რისკი.

უახლესი სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით შემოსავლის უთანასწორობა წლების განმავლობაში იზრდება. სიღარიბის შემცირების მიზანი ეკონომიკური ზრდაა. მაგრამ სიღარიბის შემცირება არ ნიშნავს შემოსავლების უთანასწორობის შემცირებასაც, რადგან ეკონომიკური ზრდის შედეგად მიღებული სარგებლის დიდი ნაწილი სწორედ მდიდარ ადამიანებთან მიდის. შემოსავლების უთანასწორობის შემცირების ერთ-ერთი ბერკეტი ფისკალური პოლიტიკაა. სახელმწიფოს მიერ გაწეული დანახარჯები, გადასახადები და ფისკალური შემოსავლები მნიშვნელოვან კავშირშია უთანასწორობასთან. სახელმწიფოს მიერ ფინანსების მიმართვა ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ, არ ამცირებს სოციალურ უთანასწორობას. უთანასწორობა მცირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფო სახსრები მიმართულია ჯანდაცვისა და განათლებისაკენ.

11. ნებისმიერი ქვეყნის ეკონომიკური ქცევის თავისებურებები წარმოადგენენ გარკვეული მოვლენებისა და ერის არსებობის პირობების შედეგს ხანგრძლივი დროის განმავლობაში.

ბიზნესის ტრადიციები საქართველოში ყალიბდებოდა როგორც ბუნებრივი, ისე ისტორიულ-პოლიტიკური და სოციალური ფაქტორების ზეგავლენით, რაც

განაპირობებდა მათ ცვალებადობას და მრავალსახეობას.

ქართულ ბიზნესს გააჩნია რიგი თავისებურებები, რომელთა უდიდესი ნაწილი აიხსნება ქვეყნის ისტორიული და კულტურული განვითარებით;

ბაზარზე გადასვლამ გამოიწვია მნიშვნელოვანი ცვლილებები მმართველობით ქცევაში, იმავდროულად საქართველოში ინსტიტუციონალური სფეროს ნელი განვითარება არ შეესაბამებოდა პრინციპულ ცვლილებას ფასეულობათა სისტემაში, რაც ხსნის თანამედროვე საქმიანი კულტურის ბევრ ნეგატიურ ნიშან-თვისებას;

მენეჯერმა, რომელიც საქმიანობს საქართველოში უნდა გაითავისოს ეს თავისებურებები და გამოიყენოს ისინი მართვის ეფექტიანობის ასამაღლებლად.

12. ბიზნესის კეთებისთვის ხელსაყრელი გარემოს ფორმირება თანამედროვე დემოკრატიული სახელმწიფოს განვითარების ქვაკუთხედი. სწორედ მოწესრიგებულ და მიმზიდველ ბიზნეს- გარემოში დევს ის გასაღები, რომლითაც უნდა გადაიჭრას სახელმწიფოს წინაშე მდგარი სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემები და მოხდეს ქვეყნის მოსახლეობის მდგომარეობის გაუმჯობესება.

ბიზნეს-გარემოს გამართული ფუნქციონირებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს: ქვეყანაში სრულყოფილი კონკურენციის არსებობას, მოტივაციის სისტემის სრულყოფას, სამეურნეო საქმიანობის თავისუფლებას, სამეწარმეო პოტენციალის გამოვლენას, სამართლებრივი გარანტიების, პოლიტიკურ-ეკონომიკური და სოციალური სტაბილურობას.

საქართველო წარმოადგენს ხიდს, რომელიც რამოდენიმე ეკონომიკურ რეგიონს აკავშირებს და იგი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სატრანზიტო ქვეყანაა. ევროპისა და აზიის გზაჯვარედინზე მყოფი, იგი ბუნებრივი სატრანსპორტო დერეფნის როლს ასრულებს. საქართველო ყველაზე მოკლე სატრანზიტო მარშრუტია დასავლეთსა და ცენტრალურ აზიას შორის ნავთობისა და გაზის, ასევე, როგორც მშრალი ტვირთის ტრანსპორტირებისათვის.

ჩვენი ქვეყნის ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებისათვის უნდა გადაიდგას შემდეგი ნაბიჯები:

- 1) უნდა შემუშავდეს საინვესტიციო პოლიტიკა, უფრო ეფექტურად უნდა იყოს გამოყენებული ჩვენი ქვეყნის ხელსაყრელი გეოპოლიტიკური მდგომარეობა და ა.შ.
- 2) ჩვენს ქვეყანაში ბიზნესის სახელმწიფოებრივი რეგულირება უნდა მოხდეს საზოგადოების ინტერესებიდან გამომდინარე.
- 3) სახელმწიფო უნდა ასტიმულირებდეს საფინანსო ინსტიტუტების საქმიანობას, საგარეო ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებას, ასევე ხელს უწყობდეს

რესურსების რაციონალურად გამოყენებას, ინფლაციის შემცირებას და სხვა მაკროეკონომიკური პროცესების სტაბილიზაციას.

13. მაშინ როდესაც, მსოფლიო გლობალიზაციის ეპოქაში ცხოვრობს და მისწრაფის წამყვან საერთაშორისო ორგანიზაციებში ინტეგრაციისკენ, საქართველოსათვის სიღარიბის დაძლევა, ცხოვრების დონის ამაღლება და ქრონიკული უმუშევრობის შემცირება უპირველეს ამოცანას წარმოადგენს. ბოლო მონაცემებით, ქვეყნის მოსახლეობის მეხუთედზე მეტი ფარდობითი სიღარიბის ზღვარს მიღმა ცხოვრობს, რომლის გამომწვევი მიზეზი ბევრია, ერთ-ერთი უმთავრესი უმუშევრობა და სოციალური უთანასწორობაა.

სტატიის მიზანია სიღარიბის, როგორც მნიშვნელოვანი მაკროეკონომიკური პრობლემის ანალიზი, მისი ძირითადი ფორმებისა და მასზე მოქმედი ფაქტორების გამოყოფა. სიღარიბის მასშტაბების დონისა და დინამიკის ანალიზი, ჯინის კოეფიციენტის საფუძველზე, სოციალური უთანასწორობით გამოწვეული ნეგატიური შედეგების შეფასება და მისი დაძლევის მიმართულებების ჩამოყალიბება.

სიღარიბის დაძლევა და დასაქმების უზრუნველყოფა მთავრობის მიერ მომზადებული სხვადასხვა რანგის სტრატეგიულ დოკუმენტში პრიორიტეტულ მიმართულებად არის მოხსენიებული. ფისკალური წესრიგის დამყარებამ მთავრობას სოციალურ სფეროზე ხარჯების გაზრდის საშუალება მისცა, მაგრამ მიღწეული შედეგები ჯერ კიდევ არასაკმარისია. სიღარიბის შემცირების სახელმწიფოებრივ დონისძიებებში გამოიყოფა: წარმოების ზრდისათვის პირობების შექმნა და შესაბამისად, მოსახლეობის ფულადი შემოსავლის გადიდება; მაკროეკონომიკური სტაბილურობის მიღწევა (მხარდაჭერა); ანტიინფლაციური პოლიტიკის გატარება; შრომის ანაზღაურების მინიმალური სიდიდის დაწესება; სოციალური პროგრამების და მათი რეალიზაციის მექანიზმის დამუშავება.

14. იმ უმნიშვნელოვანესი სტრატეგიული ამოცანებიდან, რომელიც საქართველოს უახლოეს მომავალში აქვს გადასაწყვეტი, ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესია ეკონომიკის სტაბილურობის მიღწევა, რომლის საფუძველსაც სწორი ფისკალური პოლიტიკა წარმოადგენს. ფისკალური პოლიტიკის ეფექტიანობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მთლიანად მაკროეკონომიკური მიზნებთან, რომელთა განსახორციელებლად საჭიროა ფისკალური პოლიტიკა იქცეს ისეთ ინსტრუმენტალურ პოლიტიკად, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელი გახდება სწრაფად და სრულად მიღწეული იქნას გრძელვადიანი მაკროეკონომიკური მიზნობრივი მაჩვენებლები. გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებში ფისკალური პოლიტიკა მოწოდებულია პასუხობდეს საბაზრო ეკონომიკაზე სრულყოფილი გადასვლისათვის და ეკონომიკური სტაბილურობისათვის პირობების მომზადებას.

15. ტურიზმის დარგის ორგანიზაციული საკითხების გადაჭრისათვის აუცილებელია

თეორიისა და პრაქტიკის შესაბამისობის არსებობა. განვითარებულ ქვეყნებში ტურიზმის ბიზნესის პრაქტიკამ განსაზღვრა თეორია, ახლა კი იქ სორციელდება ტურიზმის განვითარების ორგანიზაციულ-ეკონომიკური თეორიული პრობლემების დამუშავება და გადაჭრა. ქვეყანაში ტურიზმის ისეთი გაგების ფორმირება, რომელიც გააერთიანებს მის ორგანიზაციულ, ეკონომიკურ და სოციალურ მიზნებს, დარგის განვითარების საკვანძო საკითხს წარმოადგენს.

ტურიზმის განვითარების ორგანიზაციულ-ეკონომიკურმა შესაძლებლობებმა საერთაშორისო მასშტაბით შექმნეს კარგი პირობები ცალკეულ ქვეყანაში ტურიზმის დარგის განვითარებისათვის. მათი უმრავლესობისათვის საერთაშორისო ტურიზმი წარმოადგენს: ვალუტის შემოდინების უმნიშვნელოვანეს წყაროს და ფაქტორს, რომელიც უზრუნველყოფს საგადასამხდლო ბალანსის ზრდას; სხვადასხვა დარგის დივერსიფიკაციისა და განვითარების მძლავრ სტიმულს. ეკონომიკური ზრდა, სოციალური პროგრესი, სატრანსპორტო საშუალებების სრულყოფა, დასაქმებულთა თავისუფალი დროის გადიდება, სახელმწიფოთა შორის ეკონომიკური და კულტურული ურთიერთობების გაძლიერება, ტექნოლოგიური პროგრესი ტელეკომუნიკაციების სფეროში, სასაზღვრო რეჟიმის შერბილება ხელს შეუწყობს ტურიზმის ეკონომიკური როლის ზრდას საერთაშორისო დონეზე.

16. 1860 წელს ქართველმა ვაჭარმა ბ.კ.სიჭინავამ ქუთაისის გუბერნიის ზუგდიდის მაზრის (ამჟამად ჩხოროწყუს რაიონი) სოფ.ლესიჭინეში გახსნა აბრეშუმის ძაფსართავი ფაბრიკა. სოფ.ლესიჭინე უძველესი დროიდან ითვლებოდა აბრეშუმის წარმოების მნიშვნელოვან პუნქტად. იგი მდებარეობს შუა სამეგრელოს გზაზე, რომელიც ქუთაისსა და ზუგდიდს შორის გზას 70 კილომეტრით ამოკლებს. ბ.კ.სიჭინავა 60-იან წლებამდე დაიწყო აბრეშუმის პარკის შესყიდვა, მისი გადაყიდვისა და მოგების მიღების მიზნით, მაგრამ შემდეგ – 1860 წელს თვითონ დააარსა აბრეშუმის ძაფსართავი ფაბრიკა და მიმოქცევის სფეროდან გადავიდა წარმოების სფეროში. ბ.კ. სიჭინავას ფაბრიკაში მუშაობდა 40 დაზგა, მაგრამ ისინი უბრალო იყო – მოძრაობაში ხელით შედიოდა. აქედან ნათელია, რომ ამ პერიოდისათვის ბ.კ.სიჭინავას საწარმოს ჰქონდა მანუფაქტურის ფორმა. ამ საწარმომ იარსება 1865 წლამდე, ე.ი. აბრეშუმის წარმოებაში კრიზისის დადგომამდე. აბრეშუმის პარკის წარმოებაში კრიზისმა და მოუსავლიანობამ საწარმოს დახურვა გამოიწვია.

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ალექსანდრე სიჭინავა, დალი სეხნიაშვილი, მედეა ჩიქავა, ნაზი ჭიკაიძე	„უძრავი ქონების - მიწის და ტყის რესურსების შეფასების პარადიგმები საქართველოში“	21-23 აპრილი, 2016 წ. ქ. რომი (იტალია)
2	ალექსანდრე სიჭინავა, მედეა ჩიქავა, დალი სეხნიაშვილი, ნაზი ჭიკაიძე	უძრავი ქონების-მიწის და ტყის რესურსების შეფასების პარადიგმები საქართველოში	21-23 აპრილი, 2016 წ. ქ.რომი(იტალია) საერთაშორისო სამეცნიერო ფორუმი:„განათლება,კლიმატ ის ცვლილება და ეკონომიკის განვითარება“
3	სესაძე ნელი სესაძე ვალიდა	სინერგეტიკა-ეკონომიკური სისტემების კვლევის ალტერნატიული მეთოდი	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია ეკონომიკისა და ინოვაციების შავი ზღვის კვლევის ინსტიტუტი (უკრაინა) სულხან-საბა ორბელიანის სასწავლო უნივერსიტეტი (თბილისი), 2016წელი, 29 აპრილი

მოსხენებათა ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. მიწის, როგორც ადამიანის სიცოცხლის აუცილებელი პირობის და წარმოების ძირითადი საშუალებების განსაზღვრულობა, შეუნაცვლებადობა, მოსახლეობის სწრაფად ზრდა და მატერიალური დოვლათის წარმოების მატების საჭიროება, ქვეყანაში განაპირობებს მიწის რესურსების უფრო სრულად, რაციონალურად და ეფექტურად გამოყენების აუცილებლობას. მათ ეკონომიკურ შეფასებას გააჩნია გადამწყვეტი მნიშვნელობა ბუნების დაცვის სფეროში მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად და გვევლინება სწორი მმართველობით გადაწყვეტილებების მიღების საფუძვლად.

საქართველოში მიწის რეფორმისა და მასზე კერძო საკუთრების წარმოშობის შემდგომ წლებში მიწის ღირებულების ფორმირება თანდათან დაეკვემდებარა საბაზრო ფასს, რაც მასზე მოთხოვნა მიწოდების პრინციპებით არის ნაკარნახევი.

ავტორთა აზრით, საქართველოს სოფლის მეურნეობაში განვითარების პროცესის სათანადოდ წარმართვისათვის საჭიროა სერიოზული სამუშაოების ჩატარება. პრობლემის გადასაჭრელად სტატიაში მოცემულია არსებული სიტუაციის

ანალიზი და ჩამოყალიბებულია გარკვეული რეკომენდაციები.

სტატიის ავტორების აზრით, საქართველოში ეკოსისტემების და კერძოდ ტყის დეგრადაციის ერთ-ერთ მთავარ მიზეზს წარმოადგენს ტყეების ეკოსისტემური მომსახურების შეუფასებლობა, როდესაც ტყის ღირებულება ფასდება მხოლოდ მერქნისა და ტყის დამხმარე პროდუქტების მიღების შესაძლებლობით და არ გაითვალისწინება ტყეების ბუნების დაცვის ფუნქციები.

ავტორები თვლიან, რომ რიგ შემთხვევებში ტყის ფუნქციების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი პარამეტრების შეფასებისას გამოიყენება რთული მათემატიკური გაანგარიშება, რასაც მწირი ინფორმაციის პირობებში მიყვავართ არასწორ დასკვნამდე. გარდა ამისა, ბუნებრივი რესურსების ეკონომიკური შეფასების მეთოდები ზოგ შემთხვევაში ეწინააღმდეგება ერთმანეთს. ამიტომ ავტორთა აზრით, ბუნებრივი რესურსების ეკონომიკური შეფასებისათვის ძირითად მეთოდოლოგიურ მიდგომად უკეთესია, გამოყენებულ იქნას საერთო ეკონომიკური ფასეულობის (ღირებულება) კონცეფცია.

ავტორები თვლიან, რომ საქართველოში ბუნებრივი კაპიტალისა და ეკოსისტემური მომსახურებების ღირებულება არ აისახება სახელმწიფოებრივ და კერძო დონეზე, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესზე, და ასევე სხვადასხვა სახის ტყით სარგებლობის ფასწარმოქმნისას. ნაჩვენებია, რომ ძირითადი ტყის წარმომქმნელი ჯიშების მერქნის გამოყენებისათვის გადასახადი უმცირესია, ასევე ძალიან დაბალია ის ტყის ფონდის მიწების სხვადასხვა სახის ტყითსარგებლობისათვის, დაბალია არენდით გადაცემის სააუქციონო ფასები ტყის ეკოსისტემების ფუნქციების შეფასებით მიღებულ შედეგებთან შედარებით. სტატიაში ავტორებს შემოთავაზებული აქვთ წინადადებები ამ პრობლემების გადაჭრისათვის.

2. მიწის, როგორც ადამიანის სიცოცხლის აუცილებელი პირობის და წარმოების ძირითადი საშუალებების განსაზღვრულობა, შეუნაცვლებადობა, მოსახლეობის სწრაფად ზრდა და მატერიალური დოვლათის წარმოების მატების საჭიროება, ქვეყანაშიგანაპირობებს მიწის რესურსების უფრო სრულად, რაციონალურად და ეფექტურად გამოყენების აუცილებლობას. მათ ეკონომიკურ შეფასებას გააჩნია გადამწყვეტი მნიშვნელობა ბუნების დაცვის სფეროში მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად და გვევლინება სწორი მმართველობით გადაწყვეტილებების მიღების საფუძვლად.

საქართველოში მიწის რეფორმისა და მასზე კერძო საკუთრების წარმოშობის შემდგომ წლებში მიწის ღირებულების ფორმირებათანდათან დაექვემდებარა საბაზრო ფასს, რაცმასზე მოთხოვნა მიწოდების პრინციპებით არის ნაკარნახევი.

ავტორთა აზრით, საქართველოს სოფლის მეურნეობაში განვითარების პროცესის სათანადოდ წარმართვისათვის საჭიროასერიოზული სამუშაოების ჩატარება. პრობლემის გადასაჭრელად სტატიაში მოცემულია არსებული სიტუაციის ანალიზი დაჩამოყალიბებულიაგარკვეული რეკომენდაციები.

სტატიის ავტორების აზრით, საქართველოში ეკოსისტემების და კერძოდ ტყის დეგრადაციის ერთერთ მთავარ მიზეზს წარმოადგენს ტყეების ეკოსისტემური მომსახურების შეუფასებლობა, როდესაც ტყის ღირებულება ფასდება მხოლოდ მერქნისა და ტყის დამხმარე პროდუქტების მიღების შესაძლებლობით და არ გაითვალისწინება ტყეების ბუნების დაცვის ფუნქციები.

ვტორები თვლიან, რომ რიგ შემთხვევებში ტყის ფუნქციების ხარისხობრივი და რაოდენობრივი პარამეტრების შეფასებისას გამომიყენება რთული მათემატიკური გაანგარიშება, რასაც მწირი ინფორმაციის პირობებში მივეყვართ არასწორ დასკვნამდე. გარდაამისა, ბუნებრივი რესურსების ეკონომიკური შეფასების მეთოდები ზოგ შემთხვევაში ეწინააღმდეგება ერთმანეთს. ამიტომავტორთააზრით, ბუნებრივი რესურსების ეკონომიკური შეფასებისათვის ძირითად მეთოდოლოგიურ მიდგომად უკეთესია გამოყენებულიქნას საერთო ეკონომიკური ფასეულობის (ღირებულება) კონცეფცია.

ავტორები თვლიან, რომ საქართველოში ბუნებრივი კაპიტალისა და ეკოსისტემური მომსახურებების ღირებულება არაისახება სახელმწიფოებრივ და კერძო დონეზე, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესზე, და ასევე სხვადასხვა სახის ტყითსარგებლობის ფასწარმოქმნისას. ნაჩვენებია, რომ ძირითადი ტყის წარმომქმნელი ჯიშების მერქნის გამოყენებისათვის გადასახადიუმცირესია, ასევე ძალიან დაბალია ის ტყის ფონდის მიწების სხვადასხვა სახის ტყითსარგებლობისათვის, დაბალია არენდითგადაცემის სააუქციონო ფასები ტყის ეკოსისტემების ფუნქციების შეფასებით მიღებულ შედეგებთან შედარებით. სტატიაში ავტორებს შემოთავაზებული აქვთ წინადადებები ამ პრობლემების გადაჭრისათვის.

3. ეკონომიკის კრიზისი კაცობრიობის გონებრივი განვითარებისა და ცოდნის კრიზისია. რამაც მოითხოვა ახალი მიდგომები და მოდელები შეცვლილი რეალობის გასაცნობიერებლად.

ასეთი ალტერნატიული თეორია ეკონომიკური სინერგეტიკაა. მკვლევართა ნაწილის აზრით, სინერგეტიკას, როგორც ინოვაციურ მიმართულებას მეცნიერებაში ძალუძს თანამედროვე ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრა. მისი ძირითადი დებულებები ასეთია: სინერგეტიკა კოოპერატიულ თანამშრომლობას ეკონომიკური სისტემის განვითარების მთავარ მამოძრავებელ ძალად განიხილავს. ტრადიციული ეკონომიკური თეორიები კი კონკურენციას ეკონომიკური განვითარების აქსიომად თვლიდნენ. ამ თეორიის მიხედვით საზოგადოების განვითარებაში მნიშვნელოვანი ადგილი-„ქაოსი-წესრიგი“ და „წესრიგი-ქაოსი“ ურთიერთ-გადასვლებს უკავია. უკანასკნელ პერიოდამდე სათანადო ყურადღება არ ეთმობოდა ამ საკითხებს. ეკონომიკური სისტემის წონასწორობა და პროპორციულობა გამონაკლისია, დინამიკური უწონასწორობა და დისპროპორციულობა - კი წესი. ტრადიციული ეკონომიკური თეორიები არ განიხილავდნენ უწონასწორო პროცესებს, მიუხედავად იმისა, რომ რეალურად სწორედ ეს პროცესები მართავენ ეკონომიკას.

მეოცე საუკუნის ბოლოს ი.პრიგოუინმა და ჰ.ჰაკენმა ჩამოაყალიბეს ფაზურ-უწონასწორო ქცევის მსოფლმხედველობრივი მიდგომა და მათი მათემატიკური ფორმალიზებული მოდელები. ეკონომიკური სინერგეტიკა სწორედ ამ მეცნიერულ მიღწევებს ეყრდნობა.

პერენფესტმა და მოგვიანებით ლ.ლანდაუმ შემოგთავაზეს ფაზური გადასვლების თეორიის საფუძვლები. უწონასწორო ეკონომიკურ დინამიკურ სისტემებში ფაზური გადასვლები ახალი სტრუქტურების, კლასტერების, სისტემების ჩამოყალიბების საფუძველად იქცა. ამ თეორიის ბაზაზე სინერგეტიკულმა თეორიამ შემოგთავაზა სინერგეტიკული ბაზრის მოდელი.

არქეოლოგიისა და საქართველოს ისტორიის დეპარტამენტი

II. 1. პუბლიკაციები:

ა) საქართველოში

მონოგრაფიები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის სათაური	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორები: ლ. მელიქიშვილი, ნ. მინდაძე, თ. ხოხობაშვილი, ნ. ბახსოლიანი.)	ქალი დროსა და სივრცეში	თბილისი, 2016, გამომცემლობა “მწიგნობარი” ISBN978-9941-465-37-6	გვ. 202
2	თ.ხოხობაშვილი (თანაავტორები: ნ. ხაზარაძე, ლ. მელიქიშვილი, ნ. მინდაძე, ნ. ბახსოლიანი.)	ქალი დროსა და სივრცეში	თბილისი, 2016, გამომცემლობა “მწიგნობარი” ISBN 978-9941-465-37-6	გვ. 202
3	ლამარა ასლამაზიშვილი	ქალის უფლებები ქორწინების და განქორწინების	თბილისი, 2016 გამომცემლობა “უნივერსალი	გვ . 82

		შემდეგ		
4	ლამარა ასლამაზიშვილი	სარწმუნოების და მრწამსის პრობლემა ადრეფეოდალური ხანის ქართულ მწერლობაში	თბილისი, 2016 გამომცემლობა “უნივერსალი	გვ. 86

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. მონოგრაფიის პროექტის იდეის ავტორი ნ. ხაზარაძე, რედაქტორი - მ. ხიდაშელი, რეცენზენტი - მ. ყიფიანი. საკვლევი პრობლემა 16 ნარკვევითაა წარმოდგენილი, აქედან, ნ. ხაზარაძე ორი ნარკვევის ავტორი და ოთხის თანაავტორია. ნარკვევებში ქალის სოციალური სტატუსი სხვადასხვა დამწერლობებით (ლურსმული, იეროგლიფურ-ლუვიური, ძველებრაული, ასომთავრული, ნუსხური, მხედრული) სხვადასხვა ენოვანი (შუმერული, აქადური, ხეთური, ლუვიური, ურარტული, ძველი ბერძნული, ლათინური, ძველი და ახალი ქართული) წერილობითი წყაროების, ეთნოგრაფთა და მოგზაურთა მიერ მოძიებული არტეფაქტების ანალიზისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე და ქართული და უცხოური სამეცნიერო ლიტერატურის გათვალისწინებითაა შესწავლილი.

2. მონოგრაფიის პროექტის იდეის ავტორი ნ. ხაზარაძე, რედაქტორი - მ. ხიდაშელი, რეცენზენტი - მ. ყიფიანი. საკვლევი პრობლემა 16 ნარკვევითაა წარმოდგენილი, აქედან, ნ. ხაზარაძე ორი ნარკვევის ავტორი და ოთხის თანაავტორია. ნარკვევებში ქალის სოციალური სტატუსი სხვადასხვა დამწერლობებით (ლურსმული, იეროგლიფურ-ლუვიური, ძველებრაული, ასომთავრული, ნუსხური, მხედრული) სხვადასხვა ენოვანი (შუმერული, აქადური, ხეთური, ლუვიური, ურარტული, ძველი ბერძნული, ლათინური, ძველი და ახალი ქართული) წერილობითი წყაროების, ეთნოგრაფთა და მოგზაურთა მიერ მოძიებული არტეფაქტების ანალიზისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე და ქართული და უცხოური სამეცნიერო ლიტერატურის გათვალისწინებითაა შესწავლილი.

3. ნაშრომს მიზანია აჩვენოს ქალის ცხოვრების გათხოვების და განქორწინების ეტაპების სურათი, აგრეთვე, მისი უფლება-მოვალეობების ყოველდღიური ცხოვრების გარკვეულ სიუჟეტებში. ქართული წერილობითი წყაროების შესწავლის კარგად ჩანს შუა საუკუნეების მანძილზე ქალთა ემანსიპაციის პროცესი. ვხედავთ როგორ ნელ-ნელა იპოვებს ქალი უფლებებს საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ასევე ოჯახურ გარემოში

4. ეროვნულ-სარწმუნოებრივი მოტივი საერთოდ მთელიფეოდალური ხანისა და განსაკუთრებით, ადრეფეოდალური ხანის ქართულ ისტორიოგრაფიაში ისეა ერთმანეთთან დაკავშირებული, რომ მათი გამიჯვნა ხანდახან შეუძლებელი ხდება.

სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, ჟურნალის/კრებულის დასახელება	ჟურნალის/კრებულის ნომერი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ნანახაზარაძე (ირინე მელიქიშვილი)	ქართველთა პირველსაცხოვრისი ენობრივი მონაცემების კონტექსტში წიგნი “ქართველები”, ყველაფერი ქართველთა კულტურის და ეთნოსის შესახებ	წიგნი 18	თბილისი, 2016, გამომცემლობა პალიტრა L	712 (26-34)
2	ნანახაზარაძე	ჯავახოსის ქვეყანაისტორიის, ეთნოლოგიის, რელიგიის შესწავლის და პროპაგანდის ცენტრი “ანალები”	XII	თბილისი, 2016, გამომცემლობა “უნივერსალი”	37-44,
3	ნანახაზარაძე	იოსებ ფლავიოსი და მოსოსხის იდენტიფიკაციის საკითხი სამეცნიეროკონფერენცია “საქართველოს ეკლესია გუშინ, დღეს”, შრომები	-----	თბილისი, 2016, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი	100 (6-12)
4.	ნანახაზარაძე	ანთროპოგენეზი და გენდერის პრობლემები „მსოფლიო და გენდერი“ საერთაშორისო-სამეცნიერო კონფერენციის შრომების კრებული	-----	თბილისი, 2016, სტუ	236 (89-92)

5.	ნანახაზარაძე, ნანა ბახსოლიანი	ძველი ანატოლიის სამხედრო საქმის ისტორიის ამსახველი ლუვიური იეროგლიფები საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის „მაცნე“, ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიის და ხელოვნების სერია	№2	თბილისი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის გამომცემლობა	6გვ.
6	ნანახაზარაძე, ნანა ბახსოლიანი	ურარტული ეპიგრაფიკული ძეგლების SAL/MUNUS, ^{SAL} GAŠAN, ჟურნალი „საისტორიო ვერტიკალები“	№34	თბილისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	4გვ.
7.	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი დარეჯანცუცქირიძე)	მარიამ დედოფალი – “მსგავსი თამარ მეფისაშემდგომადარღარა ვინ”, სამეცნიერო-საისტორიო ჟურნალი “სვეტიცხოველი”	2016, №1	საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	63-69 7 გვ.
8.	ნანა ხაზარაძე (თანაავტორი თამარ ხოხობაშვილი)	მარადისობის გზაზე სამეცნიერო-საისტორიო ჟურნალი “სვეტიცხოველი”	2016, №2	საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი”	46-50 5 გვ.
9	მაია ქუთათელაძე	ქართველი ქალები და 1832 წლის შეთქმულება, „მსოფლიო და გენდერი“ საერთაშორისო- სამეცნიერო კონფერენციის შრომების კრებული	-----	თბ., საგამომცემლოსახ ლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“ 2016	6 გვ

10	მაია ქუთათელაძე	მმართველი სამოხელეო არისტოკრატია გვიანანტიკური ხანის ქართლში, სამეცნიერო საისტორიო ჟურნალი “სვეტიცხოველი”	№2	თბ., საგამომცემლოსახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი”	9 გვ
11	დარეჯან ცუცქერიძე (თანაავტორი ნინო პეტრიაშვილი)	გენდერული თანასწორობა თუ ფემინიზაცია? – ქალი თავდაცვის მინისტრები ევროპის ოთხი ქვეყნის მაგალითზე. “მსოფლიო და გენდერი”, საერთაშორისო-სამეცნიერო კონფერენციის შრომების კრებული.	-----	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტი, სტუ-ს გენდერული თანასწორობის კვლევითი ცენტრი, თბილისი, 2016	გვ. 56-64
12	ნათელა ჯორჯიკია	საარქივო მასალა ვეფხისტყაოსნის მთარგმნელის ჰუგო ჰუპერტის შესახებ, ჟურნალი ქართული წყაროთმცოდნეობა	XVII-X VIII	თბილისი, 2016 გამომცემლობა “უნივერსალი”	7 გვ
13	თ.ხოსობაშვილი	არისტოფანე და ბერძენ ქალთა ამბოხი “მსოფლიო და გენდერი”, საერთაშორისო-სამეცნიერო კონფერენციის შრომების კრებული.	-----	თბილისი, 2016, სტუ	107-110 4 გვ.

14	თ.ხოსობაშვილი (თანაავტორები: თამარ სადრაძე)	ქართლის (იბერიის) სამეფო და სამხრეთ-დასავლეთსაქართველოს ზღვისპირეთი (ძვ. წ. III – ახ.წ. VI სს.) კრებული “გურია”, მხარის კვლევა-ძიების შედეგები (საიუბილეო გამოცემა)	№6	თბილისი, 2016, საქართველოს ეროვნული კადემია და სტუ-ს სასწავლო-სამეცნიერო ცენტრი “ქართული კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლა და დაცვა”	105-111 7 გვ
15	ლამარა ასლამაზიშვილი	ქორწინება, განქორწინება ქისტურ სამართალში, ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები, ივ. ჯავახიშვილის ისტორიის და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი	---	საქართველოს თბილისი, 2016	8
16	ნინო ზაალიშვილი(ნინო გომართელი)	ევროპა და საქართველოს სამომავლო განვითარების პერსპექტივები, ანდრია პირველწოდებულის სახელობის საქართველოს საპატრიარქოს უნივერსიტეტის შრომები	№ 7	თბილისი, 2016	3 გვ.
17	ნინო ზაალიშვილი (ნინო გომართელი)	საქართველო თანამედროვე სერთაშორისო სისტემაში: პოლიტიკური ორიენტაციის პრობლემა, თბილისის საერთაშორისო აკადემიის შრომების კრებული	იბეჭდებ ა	თბილისი, 2016	4 გვ

18	ნინო ზაალიშვილი (ნინო გომართელი)	საქართველო ევროპულ სივრცეში-გზა ევროინტეგრაციისაკენ, ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები, ჟურნალი	№4	თბილისი 2016	4 გვ
----	-------------------------------------	--	----	--------------	------

ვრცელი ანოტაცია ქართულ ენაზე

1. ქართველთა პირველსაცხოვრისის ლოკალიზაციის პრობლემა, რომლის ირგვლივ სპეციალურ სამეცნიერო ლიტერატურაში დღემდე ყველას მიერ გაზიარებული თვალსაზრისი არ არსებობს, ერთი მხრივ, ლანდშაფტის, კლიმატის, ფლორის, ფაუნის, ტოპონიმიკის, პიდრონიმიკის, ორონიმიკის ამსახველი სვანური, ქართული, მეგრულ-ჭანური ლექსიკური შესატყვისობების, ხოლო მეორე მხრივ, ქართულში საქართველოს ისტორიული ტერიტორიის სამხრეთით მდებარე რეგიონში განსახლებული ეთნოსების ენებიდან, კერძოდ: შუმერულიდან, სემიტურიდან, ხური-ურარტულიდან, ინდოევროპულიდან (ხეთური), ხათურიდან ნასესხობათა მონაცემთა კონტექსტშია შესწავლილი. ავტორები იმ ერთმნიშვნელოვან დასკვნამდე მიდიან, რომ კავკასიაში ქართველთა პირველსაცხოვრისის ლოკალიზაციას ალტერნატივა არ გააჩნია; მითუმეტეს, რომ ეს თვალსაზრისი კავკასიაში მოპოვებული არტეფაქტებითაც ერთმნიშვნელოვნად დასტურდება.

2. სტატია ისტორიოგრაფიული ხასიათისაა, რომელიც ცნობილი ქართველი მეცნიერის დევი ბერძენიშვილის ხსოვნას ეძღვნება. მასში გამოწვილვითაა შესწავლილი ის დიდი წვლილი, რომელიც დ. ბერძენიშვილმა ძირძველი ქართული პროვინციის – ჯავახეთის მოსახლეობის ეთნიკური კუთვნილების, ისტორიული გეოგრაფიის და პოლიტიკური კატაკლიზმებით აღსავსე ისტორიის მეცნიერულ რეკონსტრუქციაში შეიტანა. სტატიაში ის ნაშრომებიცაა წარმოჩენილი, რომელიც საქართველოს ისტორიის მავანთა და მავანთა მიერ ფალსიფიკაციის შემთხვევებს ეხება.

3. სტატიაში ნაჩვენებია, რომ ანტიკური ხანის წერილობით წყაროებში არ დასტურდება არც ერთი მონაცემი, რომელიც კაპადოკიის ტერიტორიაზე კიმერიელების ბინადრობის ან ამ ქვეყანაში მათი ლაშქრობის შესახებ მიუთითებდეს, რასაც ძველადმოსავლური წერილობითი წყაროებიც ადასტურებს. ავტორის აზრით, იოსებ ფლავიუსისა და მისი მიმდევრების კონცეფცია კაპადოკიის ტერიტორიაზე მოსოხის შთამომავალთა განსახლებისა და მოსოხელებთან, მოსხებთან, მესხებთან მათი იდენტიფიკაციის საწინააღმდეგო არგუმენტები ჯერჯერობით არ არსებობს.

4. ჩატარებული კვლევა-ძიების შედეგად, ავტორი იმ დასკვნამდე მიდის, რომ საზოგადოების სოციალურ იერარქიაში, მამაკაცთან შედარებით ქალის დაბალი სოციალური სტატუსის თვალსაზრისი სათავეს შესაქმნეს შესახებ - შუმერულ, აქადურ, ძველევგვიპტურ, ძველებრაულ რწმენა-წარმოდგენებში იღებს სათავეს.

მასვე ადასტურებს მსოფლიოს ხუთ კონტინენტზე ეთნოგრაფთა და მოგზაურთა მიერ მოძიებული არტეფაქტები.

5. ავტორთა მიერ შესწავლილი იეროგლიფურ-ლუვიურ დამწერლობაში სამხედრო აღჭურვილობასთან დაკავშირებული 8 ნიშანი და სამხედრო აღჭურვილობის და სამხედრო საქმის ამსახველი ტერმინოლოგია სრულ შესატყვისობაშია როგორც ხეთური ლურსმული, ასევე, იეროგლიფურ-ლუვიური ეპიგრაფიკული ძეგლების, ლექსიკოლოგიური მასალის და არქეოლოგიური არტეფაქტების მონაცემებთან.

6. ჩატარებული კვლევა-ძიების საფუძველზე ირკვევა, რომ ძვ. წ. IX-VII სს-ით დათარიღებულ ურარტუს მეფეთა სახელებით შედგენილ ტექსტებში ძირითადად, SAL/MUNUS სიტყვა დაპყრობილი ქვეყნებიდან ურარტუში დეპორტირებული ქალების აღსანიშნავად გამოიყენებოდა. ურარტუს საზოგადოებაში ქალის სოციალური სტატუსისადმი დამოკიდებულების განსაზღვრისათვის გათვალისწინებულია სამართლებრივი ნორმები და ურარტუს პანთეონში ქალღვთაებისათვის პანთეონის იერარქიაში განკუთვნილი ადგილი.

7. სტატიაში ქართული, სპარსული, იტალიური, ფრანგული წერილობითი წყაროებისა და საკვლევ პრობლემატიკასთან დაკავშირებული სპეციალური სამეცნიერო ლიტერატურის გათვალისწინებით, წარმონეწილია მარიამ დედოფლის ერთი მხრივ პოლიტიკური, მეორე მხრივ, საეკლესიო მოღვაწეობის მნიშვნელობა XVII საუკუნის საქართველოს ისტორიაში. ნაჩვენებია, რომ მისმა ღვაწლმა შუასაუკუნეების ისტორიოგრაფიაშივე უმაღლესი შეფასება დაიმსახურა, რასაც თანამედროვე ქართული ისტორიოგრაფიაც იზიარებს.

8. სტატია ივანე ჯავახიშვილის დაბადების 140 წლისთავს ეძღვნება. ისტორიოგრაფიული ხასიათის ამ ნარკვევში ძირითადი ყურადღება 1914-1918 წლებზეა გადატანილი, რომლებიც მეცნიერის მნიშვნელოვანი სამეცნიერო ნაშრომების მომზადებითა და გამოცემით აღინიშნება. ნაჩვენებია, რომ სწორედ ამ წლებში, საქართველოში მყარი საფუძველი ჩაეყარა ახალ ქართულ ისტორიოგრაფიას, რომელმაც ასწლოვანი გზა ღირსეულად განვლო და ეროვნულ უმაღლეს განათლებას.

9. 1832 წლის აჯანყება, რომელიც უფრო მეტად „შეთქმულების“ სახელითაა ცნობილი, ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ეტაპია XIX საუკუნის I ნახევრის ქართული ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ისტორიაში. 1832 წლის შეთქმულებაში ქალთამონაწილეობის შესახებ ინფორმაციამწირია. მათ შორის ყველაზე ნათლად თამარ ბაგრატიონის საქტიური მონაწილეობა გამოიკვეთა. თუმცა გამოძიების მასალები დანიარკვევა, რომ მის გარდასხვა ქალებიც ერიგენ შეთქმულთა წრეში, მაგრამ, სავარაუდოდ ისინი აკლებად იყვნენ გაცემულნი.

1832 წლის შეთქმულებაში ეროვნული მუხტის მიმცემი ქართული არისტოკრატის წარმომადგენლები, განსაკუთრებით სამეფო ოჯახის წევრები და მათი უახლოესი ნათესავები იყვნენ. მასალი სიმცირის გამო შეთქმულთა შორის ქალბატონების

როლი ნაკლებადაა გამოკვეთილი და შესწავლილი. მონაწილეებს შორის ქალები უმცირესობას წარმოადგენდნენ, თუმცა მათი ღვაწლი და თავდადება გამორჩეულ პატივისცემას იმსახურებს.

10. სამეცნიერო სტატია გვიანანტიკური ხანის საქართველოს ისტორიის გამორჩეულად მნიშვნელოვან – საზოგადოების სოციალური სტრუქტურის რეკონსტრუქციის პრობლემას ეხება. გვიანანტიკური ხანის ქართლის სამეფო მეკეთრად დიფერენცირებული საზოგადოებით გამოირჩეოდა. სოციალური ფენების შესწავლის თვალსაზრისით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია წერილობითი წყაროების მონაცემები, მათ შორის უცხოელი ავტორების ცნობები. იმის მიუხედავად, რომ ქართული ნარატივები მოგვიანო ეპოქისაა, ისინი წინაქრისტიანული ქართლის სამეფოს სოციალური ისტორიის შესახებ ყველაზე ინფორმატიულია. საქმე ეხება როგორც ქართულ საისტორიო, ისე სასულიერო მწერლობის ძეგლებს. ქართლის სამეფოს სამოხელეო არისტოკრატიის საკითხის შესასწავლად არანაკლები მნიშვნელობისაა მცხეთის ტერიტორიაზე აღმოჩენილი უცხოენოვანი ეპიგრაფიკული წარწერები. ქართლის სამეფოს სამხედრო-სამოხელეო არისტოკრატიის ზედაფენის, ე.წ. ერისთავთა სოციალური კატეგორიისა და ქართლის სამეფო უმაღლესი მოხელის – ეზოსმოდვრის შესახებ ქართულ ისტორიოგრაფიაში შემორჩენილი მასალისა და ჩვენს ხელთ არსებული უცხოურენოვანი წყაროების ანალიზის საფუძველზე გაკეთებულია შესაბამისი დასკვნები.

11. სტატიაში განხილულია, გენდერულ თანასწორობასა და ფემინიზაციასთან დაკავშირებული საკითხები. ყურადღება გამახვილებულია, ქალების თავდაცვის მინისტრებად დანიშვნის აქტუალობასა და მათი დანიშვნის პირობებზე. ავტორები საკვლევ პრობლემატიკას იხილავენ ევროპის ოთხი ქვეყნის მაგალითზე - ფინეთის, ესპანეთის, გერმანიისა და იტალიის. განიხილავენ აღნიშნულ ქვეყნებში გენდერულ თანასწორობასთან დაკავშირებით არსებულ ანგარიშებს და ქალი თავდაცვის მინისტრების ბიოგრაფიულ ფაქტებს. სტატიაში შედარებულია ოთხ ქვეყანაში გენდერული თანასწორობის მიმართულებით გატარებული რეფორმები, ქალების წარმომადგენლობა გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოებში, პირველი ქალი მინისტრებისა და პირველი ქალი თავდაცვის მინისტრების დანიშვნის ვადები. გერთ ჰოფსტიდის ეროვნული კულტურის განზომილებებების მიხედვით დახასიათებულია აღნიშნული ქვეყნები. ყოველივე ზემოთქმულის გაანალიზების საფუძველზე გამოტანილია შესაბამისი დასკვნები.

12. ავსტრიელი პოეტი და საზოგადო მოღვაწე ჰუგო ჰუპერტი მთარგმნელ მარია პრიტიციის მიერ გერმანულ ენაზე შესრულებული „ვეფხისტყაოსნის“ თარგმანის რედაქტირების მიზნით, საქართველოს უცხოეთთან კულტურული კავშირის საზოგადოების მოწვევით, 1950 წელს ჩამოვიდა საქართველოში. 1951 წლის 19 მარტის წერილში საქართველოს კპ ცკკას იმდროინდელი მდივნის კანდიდ ჩარკვიანისადმი ჰუპერტი სინანულით აღნიშნავს მ. პრიტიციის თარგმანის დილექტანტური ხასიათის, სუსტი მხარეების და დაბალი მხატვრული ღირებულების შესახებ. მას მიზანშეწონილად მიაჩნია თავად შეასრულოს პოემის

თარგმანი, რისთვისაც წერილის ადრესატს მხარდაჭერას სთხოვს.

სტატიაში გამოქვეყნებულია სხვა დოკუმენტებიც: მწერალთა კავშირის გაზეთის „ლიტერატურა და ხელოვნება“-ს 1950 წლის 3 დეკემბრის გამოშვება, საიდანაც ვიგებთ, რომ მწერალთა კავშირის მთარგმნელთა სექციის მიერ მოწეობილ, ჰუგო ჰუპერტის მიერ გერმანულ ენაზე თარგმნილი „ვეფხისტყაოსანის“ კითხვა-განხილვაზე, თარგმანს მაღალი შეფასება მიეცა; საქართველოს უცხოეთთან კულტურული კავშირის საზოგადოების იმდროინდელი თავმჯდომარის გოგლიძის 1953 წლის 6 მაისის მოხსენებითი ბარათი, რომელშიც ჰუგო ჰუპერტის მიერ თარგმანის შესრულებასთან დაკავშირებული ზოგიერთი დეტალია გადმოცემული.

ორი მთარგმნელის მარია პრიტივიცისა და ჰუგო ჰუპერტის „ვეფხისტყაოსნის“ თარგმანების ურთიერთმიმართების შესახებ სტატიაში განხილულია შტეფი ხოტივარი იუნგერის, შალვა ნუცუბიძისა და გივი კარბელაშვილის პუბლიკაციები.

13. სტატია ძვ.წ. V საუკუნის მოღვაწის, დღემდე საკმაოდ პოპულარული კომედიოგრაფის, არისტოფანეს შემოქმედებას ეძღვნება. მხედველობაშია ძვ.წ. 411 წელს ათენის თეატრალურ სცენაზე დადგმული მისი კომედია „ლისისტრატე“. პიესის მოქმედება პოლიტიკური კატაკლიზმებით აღსავსე ათენისათვის საკმაოდ საბედისწერო მოვლენების ფონზეა წარმოდგენილი. ათენისათვის ამ უჩვეულო სიტუაციაში პოლიტიკურ ასპარეზზე თავისუფლების მოყვარე, მაგრამ სრულიად უუფლებო ქალები გამოდიან. მათი ძირითადი მიზანი ომის შეწყვეტა, სამშობლოს, ოჯახების, შთამომავლობის და საბოლოო ჯამში უკვე დამკვიდრებული დემოკრატიული სახელმწიფო წყობილების გადარჩენაა. ანტიკური ხანის საბერძნეთში ქალები თავგანწირვამდე მისულ პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ აქტივობას ავლენენ და გენდერული თანასწორობისათვის იბრძვიან.

14. სტატია ეძღვნება ქართლის (იბერიის) სამეფოს და სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ზღვისპირეთის შესწავლას ძვ.წ III- ახ.წ. VIსს-ში. საკითხის ირგვლივ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ძვ.წ III- ახ.წ. VIსს-ში ქართლის სამეფო ფლობდა რა სამხრეთ-დასავლეთ ზღვისპირეთს, ერთი მხრივ აკონტროლებდა კოლხეთ-ლაზიკეს, ხოლო მეორე მხრივ რომსა და შემდგომში სპარსეთ-ბიზანტიასთან თავისი ინტერესებიდან გამომდინარე დამოუკიდებელ საგარეო პოლიტიკას აწარმოებდა.

15. ნაშრომის მიზანია ახალგაზრდებს აჩვენოს ქისტების ადამ-წესების ზნე-ჩვეულებათა და ტრადიციების უნიკალურობა და დაანახოს მათ, რომ ამ კანონების გარეშე ცხოვრება კარგავს მიმზიდველობას და რომ, მარტო ნამაზი და მარხვა არ კმარა სამოთხეში მოსახვედრად.

16. ნაშრომის მიზანია ახალგაზრდებს აჩვენოს ქისტების ადამ-წესების ზნე-ჩვეულებათა და ტრადიციების უნიკალურობა და დაანახოს მათ, რომ ამ კანონების გარეშე ცხოვრება კარგავს მიმზიდველობას და რომ, მარტო ნამაზი და მარხვა არ კმარა სამოთხეში მოსახვედრად.

17.საერთაშორისო თანამეგობრობის სისტემაში სრული ინტეგრაცია სახელმწიფოებრიობის არსებობის უმნიშვნელოვანესი პირობაა. დღეს საქართველოსთვის შეიქმნა დასავლურ სამყაროსთან დაბრუნების ხელსაყრელი საერთაშორისო ვითარება, მასთან პოლიტიკური, სიციალურ-ეკონომიკური თუ კულტურული ინტეგრაციის რეალური ისტორიული შესაძლებლობა.

18. სტატიაში განხილულია საკითხი - საქართველოს სახელმწიფოებრიობის მშენებლობის პროცესში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება სახელმწიფოთა თანამეგობრობაში ჩვენი ქვეყნის საკუთარი ადგილის განსაზღვრის ამოცანას, რაც გულისხმობს:ევროპის ცალკეულ ქვეყნებთან, აგრეთვე, უმნიშვნელოვანესს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთობათა გარკვევა-ჩამოყალიბებას.

სტატიაში საზგასმულია, რომ ევროპა არის, არა უბრალოდ, ქართველი ხალხის რაციონალური არჩევანი, არამედ ეს ჩვენი ისტორიული სახელია. ეროპა – ამ სიტყვაში განსახიერებულია ყველა ივერი, რისკენაც ჩვენი ერი მიისწრაფის. ეს არის თითოეული მოქალაქის თავისუფლება და კანონის უზენაესობა, კეთილდღეობა და თანასწორობა. ერონტეგრაცია არის ჩვენი უნიკალურობის, თვითმყოფადობის სრულად რეალიზების ახალი სივრცე.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ა) საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნანახაზარაძე, ნანა ბახსოლიანი	ძველი ანატოლიის სამხედრო აღჭურვილობასთან და სამხედრო საქმესთან დაკავშირებული ტერმინოლოგიის ამსახველი ლუვიური იეროგლიფები	30 მაისი-1 ივნისი, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი, ივანე ჯავახიშვილის 140 წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, 2016
2	ნანახაზარაძე, ნანა ბახსოლიანი	ჰეროდოტე და აზია-ევროპის საზღვრის ლოკალიზაციის საკითხი	17 ივნისი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის სოციალურ

			მეცნიერებათა დეპარტამენტის საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „მსოფლიო და კავკასია“ , თბილისი, 2016
3	ნანახაზარაძე, ნანა ბახსოლიანი	ხეური კანონების გენდერული ასპექტები	3-4 ივნისი, თბილისის საერთაშორისო აკადემიის საერთაშორისო სამეცნიერო პრაქტიკული კონფერენცია „ეკონომიკა და პოლიტიკა“ , თბილისი, 2016
			26 ნოემბერი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს-ტექნოლოგიების ფაკულტეტი, 10-ე ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია “ხელისუფლება და საზოგადოება – 2016” , თბილისი
4.	ნანა ხაზარაძე	ქარხეშიში – ჯერაბლუსი ისტორია და თანამედროვეობა	
5	მაია ქუთათელაძე	კავკასიის პოსტსაბჭოთა კონფლიქტების მიზეზები	V საერთაშორისო სიმპოზიუმი „ევროპა და სამხრეთ კავკასია“ თბილისი, სტუ 2016
6	მაია ქუთათელაძე	მმართველი სამოხელეო არისტოკრატია გვიანანტიკური ხანის ქართლში	ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება“, თბილისი, სტუ, 2016
7	დარეჯან ცუცქირიძე	პიროვნული ფაქტორის გავლენასოციალურ და პოლიტიკურ პროცესებზე	მე-10 სამეცნიერო საერთაშორისო კონფერენცია „ხელისუფლება და საზოგადოება. 26.11. 2016

8	ნათელა ჯორჯიკია	მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ წლებში გლეხობის მიმართ განხორციელებული რეპრესიების ისტორიიდან	მაისი, თბილისი, სტუ 2016
9	ნათელა ჯორჯიკია	ანტირელიგიური პროპაგანდის საწინააღმდეგო ეპიზოდები საქართველოში (1937-1938 წლები)	26 ნოემბერი, თბილისი, სტუ, 2016
10	თამარ ხოსობაშვილი	ქართული არქეოლოგია და ანდრია აფაქიძე	3-4 ივნისი, თბილისის საერთაშორისო აკადემიის საერთაშორისო სამეცნიერო პრაქტიკული კონფერენცია „ეკონომიკა და პოლიტიკა“, თბილისი, 2016
11	ნინო ზაალიშვილი (ნინო გომართელი)	საქართველოს ინტეგრაცია ევროკავშირში: ეკონომიკური ასპექტები და პოლიტიკური გამოწვევები	2016, 23-24 ივნისი, სტუ ევროპა და სამხრეთ კავკასია - საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია
12	ნინო ზაალიშვილი (ნინო გომართელი)	ქართველი დიპლომატი ქალი გულჩარა	2016, ივნისი, სტუ სოფლიო და გენდერი – საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია
<p>მოსხენებათა ანოტაცია ქართულ ენაზე</p> <p>1. მოხსენება ავტორთა მიერ შესწავლილი იეროგლიფურ-ლუვიურ დამწერლობაში სამხედრო ადჭურვილობასთან დაკავშირებულ 8 ნიშანსა და სამხედრო ადჭურვილობის და სამხედრო საქმის ამსახველ ტერმინოლოგიას შეეხება, ჩატარებულმა კვლევა-ძიებამ აჩვენა, რომ სამხედრო ადჭურვილობის გამომსახველი ლუვიური იეროგლიფები სრულ შესატყვისობაშია როგორც ხეთური ლურსმული, ასევე, იეროგლიფურ-ლუვიური ეპიგრაფიკული ძეგლების, ლექსიკოლოგიური მასალის და არქეოლოგიური არტეფაქტების მონაცემებთან.</p> <p>2. მოხსენება აზია-ევროპის საზღვრის ლოკალიზაციის საკითხს შეეხება. ავტორების თვალსაზრისით, საკვლევად შერჩეული პერიოდს მოყვანილი ცნობა ანგარიშგასაწევი და გასათვალისწინებელია, რაკი მისივე მოწმობით, ქართველთა განსახლების უძველესი (ძვ. წ. V ათასწლეულიდან მაინც) ტერიტორია ევროპულ სივრცეში მოიაზრება. თუმცა, წერილობითი პირველწყაროების იმ მნიშვნელოვან ჩვენებათა გათვალისწინებით, რომლის თანახმადაც, ჰიდრონიმი „ვაზისი“ ჭოროხსა და არაქსსაც ეწოდებოდა, ავტორები ვერ გამორიცხავენ ვარაუდს იმის</p>			

შესახებ, რომ აზია-ევროპის საზღვარი არა ფაზის-რიონზე, არამედ ფაზის-ჭოროხზე, ან ფაზის-არაქსზე გადიოდა, მითუმეტეს, რომ სამეცნიერო ლიტერატურაში არგონავტების მითის გმირების მოქმედების არეალს არა მხოლოდ მდინარე ფაზის-რიონის, არამედ ფაზის-ჭოროხის რეგიონს (ურარტული წერილობითი წყაროების „კულხა-კოლხას“, ან ანტიკური მწერლობის „აია-კოლხეთს“) უკავშირებენ, თავად ჰეროდოტე მდინარე არაქსს ფაზისის სახელით მოიხსენიებს, ხოლო ტერმინი „კოლხეთი“ არა მხოლოდ დასავლეთ საქართველოს, არამედ სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს აღმნიშვნელი იყო.

3. მოხსენება ხეთური სამართლის ძეგლების გენდერული თვალსაზრისით შესწავლას ეძღვნება. იგი საოჯახო ურთიერთობის ნორმებს, შრომის სამართალს, ზნეობრივ საკითხებსა და სისხლის სამართალს შეეხება. ავტორთა მიერ ჩატარებული კვლევა-ძიება აჩვენებს, რომ ხეთურ საზოგადოებაში ქალის - არაწა, არაწან(ნი)-, (თავისუფალი) ქალის კუ(წ)ან(ა)=(= SAL/MUNUS), მხევალის, მსახური (ქალის) აფხმძიმის არმაწანტ-, არმანტ-, არმაჰჰანტ-; უ ანტარი-, colis DAM, AŠŠATU(M), ქერივის შუდატი- (?)უფლებების დარღვევის კოეფიციენტი არცთუ ისე მაღალი იყო. ეს კანონზომიერება, ავტორთა მიერ ხეთური საისტორიო წყაროების იმ მონაცემებითაა დადასტურებული, რომელიც დედოფლის – თავანანას, სამეფო ორბიტაში მოქცეული ქალების და პანთეონში უზენაესი ღვთაებისა და ქალი ქურუმების შუ მადალ სტატუსს შეეხება.

4. მოხსენებაში, ერთი მხრივ, ასურული, ურარტული-ლურსმული და იეროგლიფურ-ლუვიური წერილობითი ძეგლების, არქეოლოგიური არტეფაქტების და უცხოური სამეცნიერო ლიტერატურის მონაცემთა საფუძველზე, რეკონსტრუირებულია ჩრდილოეთ სირიის ერთ-ერთი უძველესი პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული ცენტრის – ქარხემიშის (დღევ. ჯერაბლუსი) ისტორია, ხოლო მეორე მხრივ, 2016 წლის მსოფლიო ელექტრონული და ბეჭდური მედიის ინფორმაციის გათვალისწინებით, ნაჩვენებია ის ტრადიციული შედეგები, რომელიც სირიაში მიმდინარე ბარბაროსულმა ომმა ამ ქალაქს მოუტანა.

5. კონფლიქტების ერთ-ერთი გამომწვევი მიზეზი არა მარტო კავკასიაში, არამედ მთელ II მსოფლიო ომის შემდგომ სამყაროში თავდაპირველი, ძველი იდენტობის გამოცოცხლება გახდა. ისეთები, როგორცაა ტომი, ეთნიკურობა, რელიგია. თავის მხრივ, ისინი მჭიდროდაა დაკავშირებული სოციალურ და პოლიტიკურ გარემოებებთან. კერძოდ, მათ ბიძგს სწორედ პოლიტიკური პროცესები აძლევს. რუსეთის მიერ კავკასიის დაპყრობისა და საბჭოთა მმართველობის მემკვიდრეობა კვლევის ისტორიულ ჩარჩოს განსაზღვრავს. კავკასიის რეგიონში არსებული თითოეული კონფლიქტის კერძო ასპექტის ანალიზი და მისი უკეთ გაგება, ისტორიული არასტაბილურობის სტრუქტურისა და კონფლიქტების ბუნების გააზრება ამ კონფლიქტების მსგავსებათა, განსხვავებათა და ურთიერთკავშირების დანახვაში გვეხმარება.

6. მოხსენება გვიანანტიკური ხანის საქართველოს ისტორიის გამორჩეულად მნიშვნელოვან – საზოგადოების სოციალური სტრუქტურის რეკონსტრუქციის

პრობლემას ეხება. გვიანანტიკური ხანის ქართლის სამეფო მკვეთრად დიფერენცირებული საზოგადოებით გამოირჩეოდა. სოციალური ფენების შესწავლის თვალსაზრისით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია წერილობითი წყაროების მონაცემები, მათ შორის უცხოელი ავტორების ცნობები. იმის მიუხედავად, რომ ქართული ნარატივები მოგვიანო ეპოქისაა, ისინი წინაქრისტიანული ქართლის სამეფოს სოციალური ისტორიის შესახებ ყველაზე ინფორმატიულია. საქმე ეხება როგორც ქართულ საისტორიო, ისე სასულიერო მწერლობის ძეგლებს. ქართლის სამეფოს სამოხელეო არისტოკრატის საკითხის შესასწავლად არანაკლები მნიშვნელობისაა მცხეთის ტერიტორიაზე აღმოჩენილი უცხოენოვანი ეპიგრაფიკული წარწერები. ქართლის სამეფოს სამხედრო-სამოხელეო არისტოკრატის ზედაფენის, ე.წ. ერისთავთა სოციალური კატეგორიისა და ქართლის სამეფო უმაღლესი მოხელის – ეზოსმოდვრის შესახებ ქართულ ისტორიოგრაფიაში შემორჩენილი მასალისა და ჩვენს ხელთ არსებული უცხოურენოვანი წყაროების ანალიზის საფუძველზე გაკეთებულია შესაბამისი დასკვნები.

7. კონფერენციაზე წარდგენილ მოხსენებაში შესასწავლ პრობლემატიკად განხილულია ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხი, როგორცაა პიროვნული ფაქტორის გავლენა პოლიტიკურ და სოციალურ პროცესებზე. განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება ლიდერის პიროვნული თვისებების განმსაზღვრელ როლზე, კერძოდ თეორიული მოსაზრების დასადასტურებლად წარმოდგენილია, სხვადასხვა პერიოდის სამი მოღვაწის, ფარნავაზ მეფის, მეფე თამარისა და გიორგი ჭყონდიდელის სახეები და კონკრეტული ისტორიული ფაქტებისა და მათი პიროვნული თვისებების გათვალისწინებით ნაჩვენებია რაოდენ დიდი და მნიშვნელოვანი როლი აქვს პიროვნულ თვისებებს მოვლენების განვითარების კუთხით. ზემოაღნიშნულის დასადასტურებლად, ასევე გამოყენებულია ლიდერობისა და ლიდერის პიროვნული თვისებების შესახებ თანამედროვე სამეცნიერო ლიტერატურაში არსებული თეორიები.

8. სსრკ უმაღლესი საბჭოს პეზიდენტი 1948 წლის 2 ივლისს გამოსცა ბრძანება „შორეულ რაიონებში იმ პირთა გასახლების შესახებ, რომლებიც ბოროტად გაურბიან შრომით საქმიანობას სოფლის მეურნეობაში და ეწევიან პარაზიტულ ცხოვრებას“. პირთა გასახლებაზე საზოგადოებრივი განაჩენი კოლმეურნეობის წევრთა სართო კრებას უნდა გამოეცანა, რაც უნდა მომხდარიყო ღია კენჭისყრით, კრების წევრთა უბრალო უმრავლესობით. პირები, რომელთა გასახლებაზე იქნებოდა საზოგადოებრივი განაჩენი გამოტანილი 8 წლის ვადით იქნებოდნენ გასახლებული შორეულ რაიონებში. საქართველოდან გასახლებულთა შესახებ ზუსტი სტატისტიკა არ არსებობს. მოვლენის მასშტაბების შესახებ წარმოდგენას იძლევა რაიონებიდან თბილისში ხელმძღვანელი თანამდებობის პირების სახელზე მოწერილი 1948 წლის ივნის–ნოემბრის მოხსენებითი ბარათები აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით. არასრული მონაცემებით საქართველოდან გასახლებაზე განაჩენი 278 პირის მიმართ იყო გამოტანილი. ეს ღონისძიებია უპირველეს ყოვლისა კოლმეურნე გლეხობის დაშინებას ისახავდა მიზნად.

9.1928 წელს საქართველოში დაარსდა საკავშირო უღმერთოთა კავშირის ფილიალი. 1937 წლის ტოტალური რეპრესიების პერიოდში მორწმუნეთა და სასულიერო პირთა დაპატიმრებამ საყოველთაო ხასიათი მიიღო, მომდევნო წლისათვის უღმერთოთა რიცხვმა საქართველოში 150 ათასს მიაღწია. უღმერთოთა კავშირის თავმჯდომარის სახაროვის 1937 და 1938 წლების მოხსენებით ბარათებიდან ვიგებთ, რომ საქართველოს მთელ რიგ რაიონებში რელიგიის მსახურთა გავლენიანობა და მოსახლეობის რელიგიურობა ჯერ კიდევ დიდი იყო. ქუთაისში 1937 წელს აღსდგა მანამდე დახურული მიტროპოლიტის კათედრა; თბილისის აღმასკომმა აწარმოა ქონების აღწერა შემოწმება ეკლესიებში, რა დროსაც ადგილი ჰქონდა ქონების გადამალვას სიონის ტაძარსა და ალექსანდრე ნეველის ეკლესიაში. 1938 წლის მოხსენებით ბარათში გ. სტრუჩკოვი წერდა, რომ თელავის რაიონში 9 ეკლესია იყო დარჩენილი. ალავერდის ტაძარს დიდი გავლენა ჰქონდა მოსახლეობაში. აქ სამ - ქართულ, რუსულ და სომხურ ენებზე აწარმოებდნენ წირვას მოსახლეობის კონსოლიდირების მიზნით. მუკის ინსტრუქტორები 1938 წ. მოხსენებით ბარათებში წერდნენ, რომ: 1936 წ. ეკლესია გაიხსნა ბაღდადში, 1937 წ. სიღნაღში და სხვ. ფაქტებზე. ამ მოხსენებით ბარათებში საუბარია მუკ-ის მუშაობის მიმართ ხელშეუწყობლობაზე, უყურადღებობაზე მოსახლეობის, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, საწარმოების, რაიონების ხელმძღვანელების მხრიდან.

10. აღნიშნული მოხსენება ეძღვნება აკადემიკოს ანდრია აფაქიძეს და მის ფასდაუდებელ ღვაწლს ქართული არქეოლოგიის განვითარების საკითხში შეტანილი წვლილისათვის. ანდრია აფაქიძის მოღვაწეობის 40 წელიწადი უკავშირდება მცხეთის მუდმივმოქმედი არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელობას, სადაც მის მიერ ჩატარებული კვლევა-ძიებათა შედეგები საშუალებას გვაძლევს მეტ-ნაკლები სისრულით აღვიდგინოთ დედაქალაქობისდროინდელი მცხეთის ისტორიულ-გეოგრაფიული ვითარება.

11. საქართველოს განვითარება მჭიდროდ არის დაკავშირებული მის აქტიურ მონაწილეობასთან რეგიონულ და გლობალურ პროექტებში, რომლებიც თანაბრად მოიცავენ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ასპექტებს. ეს თეორიული მიდგომა, პრაქტიკაში საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციას გულისხმობს.

12. ცნობილმა იტალიელმა მოგზაურმა პიეტრო დელა-ვალემ (1586-1652) დაგვიტოვა ქართველი გოგონას – თინათინ ძიბას (მარიუჩა) ცხოვრების ცალკეული ეპიზოდების აღწერა თავის ნაშრომში “მოხსენება საქართველოზე პაპ ურბან VIII სადმი”. იეტრო დელა-ვალე თავის მოვალეობად მიიჩნევდა ზრუნვას ქართველ ხალხზე. ვალე საინტერესო ინფორმაციას გვაწვდის ქართველ ქალთა შესახებ. ქართველმა დიპლომატმა ქალმა თავისი აქტიური მოღვაწეობით, შეძლო ომების შეწყვეტა არა მარტო ირანსა და ოსმალეთში, არამედ, ზოგადად, კავკასიაში და კერძოდ, საქართველოში.

III. 1. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

ბ) უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	თამარ ხოხობაშვილი	მთიანი ყარაბაღის კონფლიქტი – რუსეთის შემდეგი პანდორას ყუთი	10-11 თებერვალი, 2016 წ. ბერნი, შვეიცარია, საერთაშორისო კონფერენცია
2	თამარ ხოხობაშვილი	“ორგანიზაცია “სტუდენტები თავისუფლებისათვის” (თემა №1)	11-13 მარტი, 2016 წ. პრაღა, ჩეხეთი, საერთაშორისო კონფერენცია “სტუდენტები თავისუფლებისათვის”
3	თამარ ხოხობაშვილი	“ორგანიზაცია “სტუდენტები თავისუფლებისათვის”(თემა №2)	27-29 მაისი, 2016 წ. კრეტა, საბერძნეთი, საერთაშორისო კონფერენცია “პატარა ქვეყნების პოლიტიკა”
4	ხათუნა თოღაძე	Monastic Life in Georgia: Unknown Georgian Typicon	ბელგრადი 22-27 აგვისტო, 2016 23rd International Congress of Byzantine Studies
<p>1. კონფერენცია ეძღვნებოდა მთიანი ყარაბაღისადმი მიძღვნილ პრობლემატიკას, სადაც წარმოდგენილნი იყვნენ როგორც ევროპის, ასევე დაპირისპირებული მხარეების - სომხეთისა და აზერბაიჯანის წარმომადგენლები. კონფერენცია მიეძღვნა აღნიშნული პრობლემის განხილვასა და მისი გადაჭრის გზების პოვნას, წარმოდგეილი და განხილული იქნა კონფერენციაში მონაწილე ყველა ქვეყნის რეკომენდაციები.</p> <p>2. კონფერენცია ეძღვნებოდა ახალგაზრდა თაობების აქტიურობის გაზრდას თავისუფლების მშენებლობის პროცესში და მათი მხრიდან პრაქტიკული ნაბიჯების გამოვლენას არსებულ საკითხთან მიმართებაში. კონფერენციას ესწრებოდნენ: კავკასიის რეგიონიდან საქართველოს, სომხეთის, აზერბაიჯანის, ასევე რუსეთის, უკრაინისა და ევროპის სხვადასხვა ქვეყნის სტუდენტთა წარმომადგენლები. გაიმართა მწვავე დისკუსიები და დაიგეგმა მსგავს თემატიკაზე კონფერენციის გამართვა საქართველოშიც.</p> <p>3. კონფერენცია სტუდენტები თავისუფლებისთვის ეძღვნებოდა ერთიანი, სტუდენტური ორგანიზაციების ფორუმების შეკრებას, აგრეთვე ეკონომიკური, პოლიტიკური, ისტორიული და გეოგრაფიული კვლევების წარმართვას. კონფერენციის პროგრამით გათვალისწინებული იყო მომხსენებლების გამოსვლა</p>			

და მრავალფეროვანი დისკუსიები.

4. მოხსენება ეხება საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში არსებულ სამეცნიერო საზოგადოებისათვის აქამდე უცნობ მე-19 ს. სამონასტრო ტიპიკონს.